ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

ปริญญานิพนธ์
ของ
กำพล จันทะกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

ของ
กำพล จันทะกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์พรธาดา สุวัธนวนิช)

.....กรรมการ
(อาจารย์พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ)

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวนพิศ อิฐรัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์พรธาดา สุวัธนวนิช)

.....กรรมการ
(อาจารย์พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี ภู่ประดิษฐ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาเป็นอย่างยิ่งจาก อาจารย์พรธาดา สุวัธนวนิช ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ที่กรุณาให้คำปรึกษา สั่งสอน ชี้แนะและตรวจแก้ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นและขั้นตอนการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งข้อคิดดีๆ ที่เกิดขึ้นแก่ปริญญานิพนธ์และผู้วิจัย รวมทั้งเมตตา กรุณาเอาใจใส่ให้คำแนะนำแก่ศิษย์อย่างดียิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กราบขอบประคุณอาจารย์พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างสูง ที่ให้ความกรุณา ชี้แนะ ตรวจแก้ไขข้อบอกพร่องและเพิ่มในส่วนที่ผู้วิจัยขาดไปให้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวนพิศ อิฐรัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวดี ภู่ประดิษฐ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ที่ให้ข้อแนะนำและชี้แนะในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง

ขอบคุณครอบครัว “สุริยงหาญพงศ์” ครอบครัว “เกียรติอัครพล” ครอบครัว “กีรติกรวศิน” ครอบครัว “ธัชประมุข” ครอบครัว “จงสวัสดิ์ชัย” ครอบครัว “เมฆธนสาร” ครอบครัว “วิวัฒนสินชัย” ครอบครัว “ปัญญาวัฒนพงศ์” และผู้เกี่ยวข้องทุกคน ที่สำคัญเพื่อนผู้คอยช่วยเหลือเป็นอย่างดี “อังสนา พงษ์เกษมพรกุล”

ขอบคุณนิตยสารทั้งสามรายชื่อ ทั้ง Starpics, Entertain และ Movie Time ที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้วิจัยได้ศึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งภาพยนตร์ทุกๆ เรื่องที่ทำให้เกิดบทวิจารณ์เหล่านี้

ท้ายที่สุดคงต้องขอบคุณทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ ที่เป็นแรงบันดาลใจและสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ท่านสอนไว้เสมอว่า “คนเรามีวิชาความรู้กับตัวเป็นสิ่งที่ดี เมื่อมีโอกาสจงทำและทำให้ดีที่สุด หลายๆ คนมีโอกาสแต่ไม่ทำ ต่างกันกับคนที่ไม่มีโอกาส แต่กลับมีความพยายามไขว่คว้าเพื่อจะได้มา” ผู้วิจัยทำสำเร็จแล้ว

กำพล จันทะกุล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**……..	1
	ภูมิหลัง……..	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า……...	2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า……...	3
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า**……..	5
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการวิจารณ์.....	5
	เอกสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์…….....	5
	ความหมายและความสำคัญของภาพยนตร์.....	5
	ประเภทของภาพยนตร์.....	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์.....	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ....	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ.....	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา……	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลีลาการเขียน.....	15
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอ.....	17
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวีการนำเสนอ.....	22
3	**วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์**……	25
	การใช้ถ้อยคำ.....	26
	ศัพท์เทคนิคเฉพาะทางภาพยนตร์.....	26
	การตั้งสมญานาม.....	28
	การตั้งสมญานามนักแสดง.....	28
	การตั้งสมญานามผู้กำกับภาพยนตร์……...	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	(ต่อ)	
	การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ	35
	คำทับศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์	35
	คำทับศัพท์ทั่วไป	39
	การตัดคำ	43
	การใช้ภาษาปาก	45
	คำสแลง	48
	การใช้สำนวนโวหาร	52
	การใช้สำนวน	52
	การใช้สำนวนเดิม	53
	การใช้สำนวนใหม่	56
	สำนวนใหม่ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์	56
	สำนวนใหม่ทั่วไป	58
	การใช้โวหาร	63
	การใช้โวหารความเปรียบ	64
	การเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง	64
	การเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยง	67
	การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม	69
	การสมมุติให้มีตัวตน	71
	การกล่าวเกินจริง	72
	การเลียนเสียง	74
	การใช้โวหารการเขียน	75
	การใช้โวหารเชิงบรรยาย	71
	การใช้โวหารเชิงพรรณนา	78
	การใช้โวหารเชิงสาธก	75
	การใช้โวหารเชิงอภิปราย	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	(ต่อ)	
	ท่วงทำนองการเขียน	86
	ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ	86
	ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิแบบตรงไปตรงมา	86
	ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิโดยอ้อม	89
	ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม	91
	ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม	94
	ท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิก่อนการชื่นชม	94
	ท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ	98
	ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน	101
	ท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล	104
4	**วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์**	107
	กลวิธีการตั้งชื่อบทวิจารณ์	107
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์	107
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์	108
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแนวเรื่อง	108
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแก่นเรื่อง	109
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์โดยการแสดงทัศนะวิจารณ์	110
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามตัวละคร	112
	การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่อง	113
	กลวิธีนำเรื่อง	114
	การนำเรื่องโดยการเท้าความ	114
	การนำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ	114
	การนำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น	117
	การนำเรื่องโดยอ้างถึงนักแสดงนำ	119
	การนำเรื่องโดยอ้างถึงบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์	121
	การนำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์ภาคแรก	122

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	**(ต่อ)**	
	การนำเรื่องแบบกล่าวเชิงสรุป	124
	การนำเรื่องโดยสรุปประเด็นสำคัญ	124
	การนำเรื่องโดยการกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์	126
	การนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะ	129
	การนำเรื่องด้วยการบอกข้อเสนอแนะ	129
	การนำเรื่องด้วยการบอกข้อสังเกต	130
	กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์	131
	การวิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อ	132
	การนำเสนอเนื้อเรื่องตามลำดับเหตุการณ์	132
	การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกรายละเอียดของนักแสดง	136
	การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกการตีความ	138
	การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยกล่าวถึงเรื่องราวของภาคแรก	142
	การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการแสดงทัศนะส่วนตัว	145
	การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	148
	การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดง	148
	การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทภาพยนตร์	151
	การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์	153
	การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์	156
	กลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์	158
	การปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม	158
	การปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกต	161
	การปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญ	163
	การปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิด	164
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	167
	บรรณานุกรม	171
	ประวัติย่อผู้วิจัย	183

ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

บทคัดย่อ

ของ

กำพล จันทะกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2550

THE STYLE AND TECHNIQUE OF FILM CRITICISM WRITING IN THE FILM MAGAZINES

AN ABSTRACT

BY

KAMPHOL CHANTAKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Art Degree in Thai

at Srinakharinwirot University

May 2007

กำพล จันทะกุล. (2550). *ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์พรธาดา สุวัธนวนิช, อาจารย์พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ.

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อวิเคราะห์การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยรวบรวมข้อมูลจากคอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ ได้แก่ สตาร์พิกส์,เอนเตอร์เทน และมูวี่ไทมส์ 3 รายชื่อ ที่ตีพิมพ์จำหน่ายปี พ.ศ. 2546 จำนวน 130 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า

ลีลาการเขียนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ศึกษาโดยวิเคราะห์การใช้ภาษาและท่วงทำนองการเขียน ด้านการใช้ภาษา ได้ศึกษาจากการใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร พบการใช้ถ้อยคำ 6 ลักษณะ คือ ศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์, การตั้งสมญานาม, การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ, การตัดคำ, การใช้ภาษาปากและคำสแลง ส่วนการใช้สำนวนโวหารแบ่งเป็นการใช้สำนวนและการใช้โวหาร ในเรื่องของสำนวนเป็นการใช้สำนวนเดิมและสำนวนใหม่ ในเรื่องของการใช้โวหารแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ โวหารความเปรียบและโวหารการเขียน การใช้โวหารความเปรียบ 6 ลักษณะ คือ การเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง, การเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยง, การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม, การสมมุติให้มีตัวตน, การกล่าวเกินจริงและการเลียนเสียง การใช้โวหารการเขียนพบ 4 ลักษณะ คือ การใช้โวหารเชิงบรรยาย,การใช้โวหารเชิงพรรณนา, การใช้โวหารเชิงสาธกและการใช้โวหารเชิงอภิปราย ส่วนการศึกษาท่วงทำนองการเขียนพบว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์มี 5 แบบ คือ ท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิ, แบบชื่นชม, แบบทั้งตำหนิและชื่นชม, แบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเนและแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล

กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ได้ศึกษาโดยวิเคราะห์ กลวิธีตั้งชื่อ กลวิธีนำเรื่อง กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องและกลวิธีปิดเรื่อง ด้านกลวิธีตั้งชื่อบทวิจารณ์พบการตั้งชื่อ 2 แบบ คือตั้งชื่อตามชื่อภาพยนตร์และตั้งชื่อตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์ กลวิธีนำเรื่องของบทวิจารณ์ พบการนำเรื่อง 2 ลักษณะ คือ การนำเรื่องโดยการเท้าความและการนำเรื่องโดยการกล่าวเชิงสรุป กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องของบทวิจารณ์ พบว่า การนำเสนอเนื้อเรื่องมี 5 แบบ คือ แบบเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์, แบบแทรกรายละเอียด, แบบแทรกการตีความ, แบบกล่าวถึงเรื่องราวของภาคแรกและแบบแสดงทัศนะส่วนตัว ในส่วนของการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของบทวิจารณ์พบ 4 ลักษณะ คือการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดง, บทภาพยนตร์, ผู้กำกับภาพยนตร์และเทคนิคภาพยนตร์ ส่วนกลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์พบ 4 ลักษณะ คือ การปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม, การตั้งข้อสังเกต, การสรุปประเด็นสำคัญและการให้ข้อคิด

ด้วยลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ดังที่ได้กล่าวมาทำให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูล เพลิดเพลินและเกิดความสนใจ ต้องการจะชมภาพยนตร์เรื่องนั้น

Kamphol Chantakul. (2007). *The Style and Technique of Film Criticism Writing in the Film Magazines.* Master's Thesis. M.A. (Thai). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Aj. Porntada Suvatanavanich, Aj. Pimpaporn Boonprasert

This thesis aimed to study the style and technique of film criticism writing. To analyze the film criticism writing in the aspect of language use for communication, the researcher collected 130 issues from the three film magazines namely the *Starpics, Entertain,* and *Movie Time* which were published and distributed in the year A.D. 2003 as data of the study. The data were analyzed and the findings of the study were descriptively presented.

The study concerned the style of film criticism writing by analyzing language use and pattern of writing. For language use, the researcher studies words and idiomatic expressions. There were six types of words used: specific words used in films, coining of nickname, loan words or transliteration, word omission, word use of spoken language, and slang words. In regard to idiomatic expression, the researcher found two ways of use. They are the use of idioms and the use of expressions. The use of idioms involved the use of old idioms and new idioms while six types of expressions were found used for comparison: the comparison with connectors, the comparison without connectors, the comparison with opposite meaning, personification, exaggeration, and sound imitation. Regarding rhetoric, four types of rhetoric writing were found: expository writing, descriptive writing, exemplification, and argumentative writing. Concerning pattern of writing, five patterns were found: criticizing, praising, both criticizing and praising, adding opinions based on expectation, and information presentation.

Technique in presenting film criticism writing is found through analyzing. They are technique in naming, technique in introducing, technique in presenting, and technique in ending. Technique in naming film criticism consists of two types: naming the film criticism by the name of the film, and naming it by using the name of outstanding feature of the film. Two techniques of introducing film criticism were found: referring back to what has happened and giving conclusion. Regarding technique in presenting the theme of film criticism, there were five patterns: chronological narration, detail adding, interpretative adding, reference, and personal opinion. In regard to giving remarks and suggestions, four types were found: giving remarks and suggestions related to actors and actresses, film

script, film director, and technique of making film. There were four types of ending film criticism found: ending with praise, giving remarks, concluding important issues, and giving opinions.

All in all, the style of writing and technique of film criticism writing enable the readers to learn about information of the film, to be entertained, to be interested in, and to feel eager to see the film.

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

การเติบโตของธุรกิจภาพยนตร์ในปัจจุบันส่งผลให้เกิดความต้องการในการบริโภคข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวในวงการภาพยนตร์และเพื่อสนองความพึงพอใจส่วนตนด้วยเหตุผลนานาประการ เช่น เพื่อให้เป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นหัวข้อสนทนาในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดการยอมรับจากกลุ่มอ้างอิงทางสังคม หรือเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ ดังนั้นการได้รับข้อมูลข่าวสาร บทสัมภาษณ์ และบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จึงเป็นสิ่งกระตุ้นและเร่งเร้าผู้ชมภาพยนตร์ให้เกิดความต้องการชมภาพยนตร์และตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ในที่สุด

ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์นั้นมีด้วยกันมากและนำเสนอออกมาในรูปแบบต่างๆ กัน ได้แก่ ภาพยนตร์ตัวอย่าง ใบปิดหรือโปสเตอร์ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือการออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

นิตยสารภาพยนตร์เป็นสื่อที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ อีกทั้งช่วยให้ผู้ชมภาพยนตร์ได้ทราบรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉาย ซึ่งคอลัมน์ที่ปรากฏในนิตยสารภาพยนตร์มีอยู่ด้วยกันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นส่วนเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ ภาพข่าวหรือบทสัมภาษณ์ของดารานักแสดงหรือผู้กำกับภาพยนตร์ รวมถึงปริทัศน์ภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉาย เพลงประกอบภาพยนตร์ เบื้องหลังการถ่ายทำ ข่าวคราวเกี่ยวกับดารานักแสดงของภาพยนตร์ต่างๆ และความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับภาพยนตร์ให้แก่ผู้อ่านที่ชอบชมภาพยนตร์ได้รับทราบ

นิตยสาร Starpics, Entertain และ Movie Time เป็นนิตยสารภาพยนตร์โดยเฉพาะที่ให้ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดต่างๆ เฉพาะวงการภาพยนตร์ มาเป็นเวลานานและตีพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนิตยสารทั้งสามรายชื่อนี้ มุ่งเสนอคอลัมน์หรือเนื้อหาที่เกี่ยวกับภาพยนตร์เป็นอันดับแรก ทั้งในส่วนของการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ เพลงประกอบภาพยนตร์ ข่าวคราวของดารานักแสดง คอลัมน์ซุบซิบดารา บทสัมภาษณ์ดารานักแสดงหรือผู้กำกับภาพยนตร์ รวมทั้งบทวิจารณ์ภาพยนตร์อีกด้วย โดยเฉพาะบทวิจารณ์ภาพยนตร์สร้างความเพลิดเพลินและให้รายละเอียด รวมทั้งประโยชน์ต่อผู้อ่าน ช่วยวินิจ วิเคราะห์เพื่อเลือกสรรภาพยนตร์ที่เหมาะแก่การชม ซึ่งบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นบทความประเภทหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในประเภทบทความเชิงวิจารณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายการเขียนเพื่อวิพากษ์วิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้หลักเกณฑ์หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะวิจารณ์ มาช่วยในการพิจารณาและประเมินคุณค่า คำว่า วิจารณ์

หมายถึง การพิจารณา คือ มองอย่างละเอียดรอบด้าน ส่วน วิพากษ์ หมายถึง การประเมินคุณค่าว่าดีหรือไม่ อย่างไร โดยทั่วไปคำว่า วิจารณ์จะหมายรวมถึงการวิเคราะห์ (แยกแยะ) การวินิจ (พิจารณา) และวิพากษ์ (ประเมินคุณค่า) ด้วย กล่าวคือ การวิจารณ์ต้องมีพื้นฐานมาจากการวิเคราะห์แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ แล้วนำมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน จากนั้นจึงวินิจฉัยประเมินคุณค่าของสิ่งนั้นๆ ด้วยเหตุผลและทฤษฎี(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 719)

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ปรากฏอยู่ในคอลัมน์ของนิตยสารภาพยนตร์มีลักษณะดังที่กล่าวมา ขณะเดียวกันก็ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านด้วย นอกจากนั้นบทวิจารณ์ภาพยนตร์อาจเขียนแสดงความคิดเห็นที่ชวนให้คล้อยตามหลักเกณฑ์ที่นำมาประเมิน หรืออาจจะกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจในศิลปะต้นแบบ คือ ภาพยนตร์มากขึ้น ดังเช่น บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีส่วนเร้าให้ผู้อ่านกระหายใคร่จะได้ชมภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ ด้วยเหตุนี้ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินได้อรรถรสจากการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์อีกด้วย

จึงเป็นไปได้ว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ย่อมจะมีลักษณะการเขียนเฉพาะ สังเกตได้จากลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มุ่งทำให้ผู้อ่านได้รู้เกี่ยวกับข้อมูลของภาพยนตร์เรื่องต่างๆ นำไปสู่ความสนใจ เรียกได้ว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีส่วนกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความต้องการชมภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ เนื่องมาจากข้อมูลและข้อคิดเห็นของนักวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นสำคัญ ดังนั้นการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษากลวิธีและลีลาการเขียนที่สามารถทำให้ผู้อ่านสนใจและติดตามอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์และบรรลุวัตถุประสงค์ที่สามารถสื่อสารความคิดของผู้เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์มายังผู้ชมภาพยนตร์ได้

เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึง ลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเรื่องของการใช้ภาษาและท่วงทำนองการเขียน ตลอดจนศึกษากลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ปรากฏในนิตยสารภาพยนตร์ อันเป็นศาสตร์และศิลป์ของการสื่อสารอย่างหนึ่ง

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์
2. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้จะทำให้เข้าใจลีลาการเขียน (Style) และกลวิธีการนำเสนอ (Technique) ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ อันจะทำให้เห็นลักษณะเฉพาะของการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ รวบรวมบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในคอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์จากนิตยสารภาพยนตร์ซึ่งเป็นนิตยสาร 3 รายชื่อและเป็นนิตยสารที่วางจำหน่ายในท้องตลาดต่อเนื่องมานาน ได้แก่ นิตยสาร Starpics, Entertain และ Movie Time โดยคัดเลือกเฉพาะคอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีประจำและลงตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2546 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2546 รวม 130 ฉบับ ได้แก่

1. คอลัมน์ “The Critic’s Pick&Pans” ในนิตยสาร Starpics รวม 26 ฉบับ
2. คอลัมน์ “ชำแหละแผ่นฟิล์ม” ในนิตยสาร Entertain รวม 52 ฉบับ
3. คอลัมน์ “ชนโรง” ในนิตยสาร Movie Time รวม 52 ฉบับ

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ของนิตยสารทั้งสามรายชื่อ แม้จะแสดงความคิดเห็นต่อภาพยนตร์เหมือนกัน แต่มีจุดเน้นต่างกัน นิตยสาร Starpics มีบทวิจารณ์เฉพาะภาพยนตร์ฮอลลิวู้ดเท่านั้น ส่วนนิตยสาร Entertain มีบทวิจารณ์ทั้งภาพยนตร์ต่างประเทศทั้งภาพยนตร์ฮอลลิวู้ดและภาพยนตร์เอเชีย นิตยสารทั้งสองฉบับนั้นไม่ปรากฏคอลัมน์บทวิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยเลย ส่วนนิตยสาร Movie Time มีบทวิจารณ์ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์จากต่างประเทศ โดยแยกคอลัมน์กันอย่างชัดเจน ผู้วิจัยเลือกศึกษาคอลัมน์วิจารณ์เฉพาะภาพยนตร์ต่างประเทศเท่านั้น เพื่อไม่ให้บริบทอื่นใดเป็นตัวแปรของข้อมูลที่นำมาใช้ศึกษาลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอครั้งนี้

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยได้ลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมและศึกษาข้อมูล มีดังนี้

1.1 ศึกษาบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากนิตยสารภาพยนตร์ที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1.2 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ การวิจารณ์ การวิจารณ์ภาพยนตร์ ลักษณะการใช้ภาษา ตลอดจนการเขียนประเภทต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

1.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการวิจารณ์

1.2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์

1.2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์

1.2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์

1.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

1.2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

1.2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

2. ขั้นวิเคราะห์บทวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์

2.1.1 การใช้ภาษา

2.1.2 การใช้สำนวนโวหาร

2.2 ท่วงทำนองการเขียนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

2.2.1 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ

2.2.2 ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม

2.2.3 ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม

2.2.4 ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน

2.2.5 ท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล

3. ขั้นวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์

3.1 กลวิธีตั้งชื่อบทวิจารณ์

3.2 กลวิธีนำเรื่องของบทวิจารณ์

3.3 กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์

3.4 กลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์

4. นำเสนอผลการศึกษา ในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลีลาการเขียนและกลวิธีนำเสนอ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการวิจารณ์
    1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์
        1.1.1 ความหมายและความสำคัญของภาพยนตร์
        1.1.2 ประเภทของภาพยนตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์นั้น ล้วนแต่เป็นงานวิจัยทางนิเทศศาสตร์เกี่ยวกับการผลิต การนำเสนอและสื่อความหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้นำเสนอไว้ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้

    1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์
    1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ
    2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ
        2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา
        2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลีลาการเขียน
        2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอ
    2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการวิจารณ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการวิจารณ์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์

1.1.1 ความหมายและความสำคัญของภาพยนตร์

ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ อีกทั้งเป็นการบอกเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ สภาพสังคม วิถีชีวิตของยุคสมัยนั้นๆ รวมถึงวัฒนธรรมที่เป็นอยู่ได้อย่างดี และยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ เป็นที่รวมของความงามด้านศาสตร์และศิลป์ไว้ด้วยกันอย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปกรรม ประติมากรรม ดนตรี การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกลงบนแผ่นฟิล์มอย่างงดงามและมีเอกภาพไปสู่มวลชน

วิชุดา ปานกลาง (2539:23) ได้ให้นิยามความหมายของภาพยนตร์ไว้ว่า “โลกของการสมมติที่ผู้ชมสามารถจะเข้าใจและสามารถจะนำอารมณ์ความรู้สึกของตนเอาเข้าไปพัวพันอยู่ช่วง

ขณะที่ชมภาพยนตร์นั้นและภาพยนตร์ยังสามารถทิ้งความรู้สึกบางอย่างหรือคติบางเรื่องไว้ให้ผู้ชมได้ครุ่นคิดต่อไป”

จุฑาภา ยศสุนทรากุล (2543:1) กล่าวอีกว่า “ภาพยนตร์ (Motion Picture) เป็นประดิษฐกรรมที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างวิทยาศาสตร์กับศิลปศาสตร์ ด้วยการนำเอาภาพนิ่งหลายๆ ภาพที่มีความต่อเนื่องกันมาทำให้เป็นภาพเคลื่อนไหวต่อๆ กันไปอย่างมีศิลปะ”

จำเริญลักษณ์ ธนะวังน้อย (2544:1-3) แสดงความเห็นว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อที่แสดงออกทางวัฒนธรรมของชนทุกระดับในสังคม (Mass Mediated Culture) นับตั้งแต่ชนชั้นล่างไปจนถึงชนชั้นสูง และเป็นประสบการณ์ร่วม (Collective Experience) ของคนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป ภาพยนตร์ คือ ภาพเคลื่อนไหวบนแผ่นฟิล์มที่ต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ในการผลิตและศิลปะในการสร้าง โลกในภาพยนตร์เป็นโลกสมมุติที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกและอารมณ์พัวพัน ขณะที่ชมและครุ่นคิดหลังจากที่ชมแล้ว นอกจากนั้นภาพยนตร์ยังถือเป็นสื่อทางวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งด้วย

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา (2538:26) กล่าวถึงความสำคัญของภาพยนตร์ว่า “ภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งของพลังทางอุดมการณ์” แสดงให้เห็นว่าผู้สร้างภาพยนตร์ย่อมแสดงเป้าหมายสูงสุดของมนุษยชาตินำเสนอผ่านเรื่องเล่าให้ผู้ชมได้ร่วมรู้สึก เข้าใจอย่างลุ่มลึก

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2534:215) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาพยนตร์ไว้อย่างน่าสนใจว่า

1. ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ทำให้การสื่อสารโดยตรง เข้าถึงอารมณ์ ดูได้ทั้งภาพและเสียง ภาพก็เคลื่อนไหวได้ ให้ทั้งสีและเสียงที่เป็นธรรมชาติหรือผิดธรรมชาติก็สามารถทำได้

2. ภาพยนตร์สามารถเอาชนะอุปสรรคทางการเรียนรู้ให้การเรียนรู้ที่เป็นธรรม ให้ประสบการณ์ต่างๆ ทีมีคุณค่ามากมาย

3. ภาพยนตร์สามารถเอาชนะอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ สามารถนำผู้ชมกลับไปสู่อดีต ปัจจุบัน อนาคต และไปสู่โลกจินตนาการ

4. ภาพยนตร์สามารถแสดงเกินเวลาจริง เวลาย่อ เวลาขยาย ได้ด้วยเทคนิคการถ่ายทำปรับเวลา (Time-Lapse Photography) ทำให้เห็นดอกไม้บานภายในเวลาไม่กี่วินาที การเคลื่อนไหวที่รวดเร็วให้เคลื่อนไหวช้าลง

5. ภาพยนตร์สามารถจำลองเหตุการณ์ในอดีต ได้ทุกแง่ทุกมุม เหตุการณ์บางอย่างอาจใช้ถ่ายจากการแสดงจำลองหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ และถ่ายแบบการ์ตูน(Animation)เป็นภาพยนตร์ได้

6. ภาพยนตร์ให้ประสบการณ์ร่วมกันแก่กลุ่มผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิดหรือการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

1.1.2 ประเภทของภาพยนตร์

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2534:216) จำแนกประเภทภาพยนตร์ไว้ดังนี้

1. ภาพยนตร์ข่าวสาร (Informational Motion Picture) เป็นฉบับของภาพยนตร์ที่มีมากที่สุด ยุทธวิธีของการนำเสนอภาพยนตร์ประเภทนี้ ใช้วิธีการนำเสนอเนื้อหาวิชาอย่างมีเหตุผล วิเคราะห์ และนำเสนอตามลำดับความสำคัญ เนื้อหาวิชาจะเป็นความจริง หัวข้อต่างๆ เป็นแบบตำรา ภาพยนตร์ประเภทนี้จะให้ข่าวสารความรู้ที่สำคัญๆ แก่ผู้ชม

2. ภาพยนตร์บันเทิง (Entertainment Motion Picture) เป็นภาพยนตร์ที่มุ่งประโยชน์เพื่อการบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ภาพยนตร์ประเภทนี้ เป็นภาพยนตร์ที่ทุกคนมีความคุ้นเคยมากที่สุด ซึ่งจะเป็นการนำเอาศิลปะหลายๆ อย่างมารวมกัน

3. ภาพยนตร์สารคดี (Documentary Motion Picture) เป็นภาพยนตร์ที่นำเอาความรู้เฉพาะเรื่องมาเสนอเป็นเรื่องๆ ไป ความสั้นยาวของภาพยนตร์ประเภทนี้ จะขึ้นอยู่กับความยาวของสารคดีเรื่องนั้นๆ

4. ภาพยนตร์โฆษณา (Advertisement Motion Picture) จะเป็นภาพยนตร์โฆษณาซึ่งจะมีสารการโฆษณาสินค้าหรือบริการ ซึ่งอาจจะมีเรื่องราวความรู้ที่เป็นสารประโยชน์เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการนั้น

5. ภาพยนตร์สร้างเจตคติและความซาบซึ้ง (Attitudinal / Appreciation Motion Pictures) ภาพยนตร์ประเภทนี้ เป็นภาพยนตร์เพื่อมุ่งสร้างให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกคล้อยตาม หรือคัดค้านต่อสิ่งที่นำมาเสนอเป็นแบบหรืออภิปราย ซึ่งจะเป็นการทำให้เกิดเจตคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งนั้นได้

6. ภาพยนตร์ทักษะปฏิบัติ (Skill Motion Picture) เป็นภาพยนตร์ที่ใช้สำหรับช่วยในการพัฒนา หรือปรับปรุงทักษะ

ส่วนภาพยนตร์บันเทิงนั้นก็ได้มีการจำแนกประเภทย่อยของประเภทภาพยนตร์บันเทิงออกไปอีกตามที่ ประพันธ์ หงส์จรรยา (2544 : 27-28) ได้จำแนกประเภทภาพยนตร์ไว้ 11 ประเภท ดังนี้

1. ภาพยนตร์แนวแอ็กชั่น บู๊ ดุเดือด หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาหนักไปทางการต่อสู้ปราบปราม สามารถดึงดูดใจผู้ชมภาพยนตร์ด้วยภาพที่เคลื่อนไหวฉับพลัน

2. ภาพยนตร์แนวสยองขวัญ หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความลึกลับน่ากลัว ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความลึกลับ ภูตผี ปีศาจ

3. ภาพยนตร์แนวสงคราม หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สร้างความตื่นเต้น หวาดเสียวและเรื่องราวของวีรบุรุษ ซึ่งเป็นที่สนใจของผู้ชมและผู้สร้างเกี่ยวกับการสู้รบโดยใช้อาวุธสงครามเข้ามาประกอบฉาก เช่น ปืนใหญ่ รถถัง ฯลฯ

4. ภาพยนตร์แนวอาชญากรรม หมายถึง ภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการที่อาชญากรรมใช้ กำลังจัดการคู่ต่อสู้เพื่อก้าวไปสู่จุดหมายที่ต้องการ ได้แก่ การกอบโกยทรัพย์สินเงินทองด้วยการต่อสู้ด้วยกำลังกาย และสติปัญญา สังหารทุกคนที่มายับยั้งการกระทำของตน

5. ภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์ หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการนำเรื่องราวในแนววิทยาศาสตร์มาเกี่ยวข้อง

6. ภาพยนตร์แนวแฟนตาซี หมายถึง แนวภาพยนตร์เหนือจริงสร้างตามจินตนาการของผู้สร้าง

7. ภาพยนตร์แนวขบขัน หมายถึง ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดกับบทตลกต่างๆ ของผู้แสดง

8. ภาพยนตร์แนวชีวิตโศกเศร้า หมายถึง ภาพยนตร์ที่นำเสนอเนื้อหาเน้นหนักไปทางด้านการดำเนินชีวิตของคนในสังคมและปัญหาสังคมที่เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้ชม โดยมีวิธีการนำเสนอออกมาในรูปแบบ เช่นภาพยนตร์เกี่ยวกับความรัก ปัญหาชีวิต ปัญหาทางสังคมและปัญหาครอบครัวที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน

9. ภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักความอบอุ่น ซึ่งมีลักษณะโครงเรื่องที่ผสมผสานกันระหว่างความฝันกับความเป็นจริงของชีวิต

10. ภาพยนตร์เพลง หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหารูปแบบเน้นหนักเกี่ยวกับเพลง เนื้อหาของภาพยนตร์ให้มีความน่าสนใจมากขึ้น บางเรื่องจะมีวิธีการเล่าเรื่องด้วยเสียงเพลง

11. ภาพยนตร์แนวอื่นๆ หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีลักษณะเนื้อหาและรูปแบบที่แตกต่างจากข้างต้น เช่น ภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวประวัติของบุคคลในประวัติศาสตร์

1.2 เอกสารที่เกี่ยวกับการวิจารณ์

ราชบัณฑิตสถาน (2546: 1072) ได้ให้ความหมายของคำว่า “วิจารณ์” ไว้ว่า วิจาร, วิจารณ-, วิจารณ์ หมายถึง ให้คำตัดสินสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม เป็นต้น โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีค่าความงาม ความไพเราะดีอย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง

ฉัตรา บุนนาค (2517 : 297) ได้ให้ความหมายของการวิจารณ์และความสำคัญของการวิจารณ์ไว้ว่า การวิจารณ์ คือ การที่คนเราพยายามค้นหาสิ่งที่ดี และไม่ดี เป็นเรื่องของของความคิดและการพิจารณาหาสิ่งที่ดีและไม่ดีนี้จะต้องมีการตัดสินเป็นขั้นสุดท้าย ดังนั้นการวิจารณ์คือการตัดสิน หรือการตกลงใจนั่นเอง

การวิจารณ์เป็นสิ่งที่สำคัญในแง่ที่ว่า เป็นเครื่องชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น การวิจารณ์ที่ดีควรจะมีลักษณะเป็นการวิจารณ์เพื่อก่อ (Creative Criticism) ไม่ควรเป็นการวิจารณ์เพื่อทำลาย (Destructive Criticism)

นอกจากนี้ยังแนะนำคุณสมบัติที่สำคัญของนักวิจารณ์อีกว่า

1. ต้องเป็นผู้ที่มีความตื่นตัว รักที่จะหาความรู้อยู่เสมอ ถ้าจะวิจารณ์งานเขียน ก็ควรจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษในด้านความชำนาญในการอ่านจับใจความที่สำคัญได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

2. ต้องเป็นผู้รู้ที่ปราศจากอคติ ในการพิจารณาสิ่งต่างๆ

3. ต้องเป็นผู้ที่มีความกล้า ได้แก่ ความกล้าที่จะวิจารณ์สิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างตรงไปตรงมาโดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจเป็นเครื่องมือในการวิจารณ์แต่ละครั้ง

4. ควรเป็นผู้มีความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) ซึ่งนับได้ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับงานวิจารณ์ เช่นถ้าเราวิจารณ์งานเขียนชิ้นใดชิ้นหนึ่ง ความเห็นอกเห็นใจจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราเข้าใจผู้เขียนและผลงานได้เป็นอย่างดี จะเป็นเครื่องช่วยให้เราศึกษาชีวิต นิสัยใจคอ การศึกษาและวิธีการเขียนของผู้เขียนได้ดียิ่งขึ้น แต่ความเห็นอกเห็นใจนี้มีข้อเสียในแง่ที่ว่า มักจะเป็นอุปสรรคทำให้เรามองไม่เห็นข้อเสียของสิ่งที่เราต้องการวิจารณ์ ดังนั้นความเห็นอกเห็นใจจึงต้องอยู่ในขอบเขตจำกัด

5. นักวิจารณ์ที่ดีต้องมีความรู้ และควรฝึกฝนบ่อยๆ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2523: 206-208) อธิบายไว้ในหนังสือ “แนวทางการศึกษาวรรณคดีภาษากวี การวิจักษณ์และวิจารณ์” ไว้ว่า การวิจารณ์เป็นการอธิบายลักษณะข้อดี ข้อบกพร่องในแง่ต่างๆ กัน ทั้งในด้านเนื้อเรื่อง ความคิดเห็น ทำนองต่างๆ เมื่อได้อธิบายลักษณะต่างๆ ให้เข้าใจแล้วจึงวิเคราะห์ว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร การวิจารณ์นั้นจะต้องแยกแยะส่วนประกอบที่สำคัญและหยิบยกออกมาแสดงว่าไพเราะงดงามเพียงใด นอกจากนั้นจะต้องเผยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบของงานนั้น และชี้ให้เห็นว่าแต่ละส่วนมีความสำคัญต่อส่วนรวมอย่างไร การวิจารณ์จึงเป็นงานสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งการวิจารณ์ช่วยทำให้กิจกรรมทางวรรณกรรมแพร่หลายขึ้น

ยุพร แสงทักษิณ (2541 : 111) ได้กล่าวถึงการอ่านและพิจารณาบทความเกี่ยวกับการวิจารณ์ไว้อีกว่า เป็นเรื่องที่ผู้เขียนนำมาวิจารณ์นั้น เกี่ยวกับอะไร เป็นเรื่องวรรณกรรม ศิลปกรรม หรือวิจารณ์เรื่องโดยทั่วไป ผู้เขียนบทวิจารณ์เขียนขึ้นด้วยความบริสุทธิ์ใจ จริงใจหรือไม่ แสดงความรู้และมีหลักการในการวิจารณ์เรื่องประเภทนั้นๆ เพียงใด บทวิจารณ์น่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด ดูว่าลักษณะการวิจารณ์เป็นไปเพื่อสร้างสรรค์หรือทำลาย

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การวิจารณ์เป็นการประเมินคุณค่าของสารและรสของสารหลังจากที่ผู้รับสาร ได้ตีความ วิเคราะห์ด้วยเหตุผล โดยอาศัยประสบการณ์หรือพื้นความรู้เดิม การวิจารณ์ซึ่ง ทำให้ผู้เสพงานศิลปะเข้าใจถึงความงามของศิลปะ และเห็นข้อบกพร่องได้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ผู้อ่านบทวิจารณ์จะมีความเห็นที่แตกต่างไปจากผู้วิจารณ์ก็ได้ แต่ก็นับได้ว่าบทวิจารณ์ได้ทำหน้าที่ของการชี้ให้เห็น ส่วนมีอคติหรือไม่หรือชวนให้คล้อยตามเพียงใดที่สุดแท้แต่วิจารณญาณของผู้อ่านเองเท่านั้น

ส่วนการวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น กฤษดา เกิดดี (2541 : 16-17) ได้สรุปความหมายของการวิจารณ์ไว้ในหนังสือ “พิพากษานอกศาล:ภาพยนตร์&กลวิจารณ์&การแสดงทัศนะ” ว่าคำว่า Criticism เป็นคำที่นำมาจากภาษากรีกว่า Krinein มีความหมายเดิมว่า เข้าใจหรือตัดสิน แต่ก็มีบางแหล่งระบุว่ามาจากภาษากรีกว่า Crites หมายถึงผู้พิพากษาหรือผู้ตัดสิน ดังนั้นอาจรวมได้ว่า การวิจารณ์ คือ การให้คุณค่าหรือการแสดงความชื่นชมต่อสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานศิลปะซึ่งหากจะพิจารณาในวรรณคดีวิจารณ์ การวิจารณ์อาจทำหน้าที่หลายประการ เป็นการตำหนิหรือแนะแนวทางให้กับนักเขียนทั่วไปไม่เฉพาะแต่ผู้ที่ถูกกล่าวถึงในบทวิจารณ์นั้น

ตามประวัติการวิจารณ์ภาพยนตร์ กฤษดา เกิดดี (2541: 17-26) ได้กล่าวว่า ภาพยนตร์เริ่มรุ่งเรืองในช่วงปี พ.ศ. 2466-2469 ถือเป็นการเปิดศักราชภาพยนตร์ในประเทศไทย มีการรับภาพยนตร์จากต่างประเทศเข้ามาฉาย จึงทำให้การวิจารณ์ภาพยนตร์ถือกำเนิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อรองรับปรากฏการณ์แห่งภาพยนตร์ จุดที่ถือว่าเป็นการเริ่มต้นการวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้น ได้มีการกล่าวถึงร่องรอยในการวิจารณ์ภาพยนตร์ในยุคนั้น โดยการเขียนถึงภาพยนตร์ที่เข้าฉายตามโรงภาพยนตร์ มีการแจ้งบอกเวลา สถานที่ บอกชื่อเรื่องผู้แสดงนำ บทบาทที่ได้รับ จากนั้นเนื้อหาก็จะเป็นการบรรยายเรื่องราวอย่างละเอียด ด้วยภาษาในเชิงวรรณศิลป์และจะมีความหลากหลายในการนำเสนอและได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์ (Film Criticism) ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการวิจารณ์และยอมรับว่าภาพยนตร์เป็นศิลปะและผู้สร้างภาพยนตร์เป็นศิลปิน

ใน Web Site : www.thaiskinfilm.in.th (12 มกราคม 2547) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศ ได้กล่าวถึงความหมายของการวิจารณ์ว่า หมายถึง การแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาพยนตร์ การตีความ อีกทั้งได้อ้างความหมายของการวิจารณ์จากนักวิชาการต่างประเทศว่าการวิจารณ์หมายถึง

1. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ การแยกแยะรายละเอียดแล้วดูว่ารายละเอียดตรงไหนเชื่อมโยงกับรายละเอียดตรงไหนอย่างไร รายละเอียดบางอันก็สำคัญมาก บางอันก็สำคัญน้อย

2. การประเมินค่า (Evaluate) คือ การประเมินคุณค่าว่าหนังสะท้อนความคิดอะไรไว้บ้าง

3. การตัดสิน (Judge) คือ การตัดสินว่าหนังดีหรือไม่ดี

ในเว็บไซต์ www.thaiskinfilm.in.th ยังได้แบ่งการวิจารณ์งานวิจารณ์เป็น 2 ประเภท

1. การวิจารณ์แบบ Review เป็นการวิจารณ์เพื่อการแนะนำ คือการเล่าเรื่องย่อ อธิบายความ แนะนำสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ดูภาพยนตร์ หรือแนะนำให้ผู้ชมตัดสินใจดู หรือไม่ดู ใช้พื้นที่ในการวิจารณ์น้อย

2. การวิจารณ์แบบ Critic Review เป็นการวิจารณ์แบบแสดงรายละเอียดมีการตีความวิเคราะห์ ใช้พื้นที่ให้การวิจารณ์มาก พบตามนิตยสารต่างๆ จุดประสงค์เพื่อคนที่ดูหนังมาแล้วได้อ่านและเกิดความคิด จะเป็นการวิจารณ์ที่ให้คนดูเกิดความคิดเป็นของตัวเองคือ ดี ไม่ดี ทุกคนที่เสพงานศิลปะ ทุกคนล้วนแต่มีวิจารณญาณหรือจะเป็นนักวิจารณ์อยู่ในตัวเอง

กฤษดา เกิดดี (2541: 17-26) ได้กล่าวว่า บทวิจารณ์ภาพยนตร์ทำหน้าที่หลายประการและประการสำคัญหนึ่งคือ การตำหนิหรือชี้แนะแนวทางให้กับผู้สร้างผลงานศิลปะ ซึ่งอาจเป็นนักเขียน ผู้กำกับละคร หรือผู้กำกับภาพยนตร์ แนวทางการวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทยสามารถแยกได้เป็นการวิจารณ์ภาพยนตร์ต่างประเทศและภาพยนตร์ไทย

วชิรนที วงค์ศิริอำนวย (2542 : 67) กล่าวถึงบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะอื่นๆ ว่าเป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาหรือประเมินคุณค่างานศิลปะด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสดง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี ภาพเขียน ภาพปั้น หรือศิลปอื่นๆ บทความประเภทนี้มีลักษณะเหมือนกับบทความวิจารณ์วรรณกรรม ต่างกันที่ผลงานที่นำมาวิจารณ์

นั้นจะเป็นผลงานศิลปะด้านการแสดงดังที่กล่าวไว้ข้างต้น อีกทั้งกล่าวถึงขั้นตอนในการเขียนบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะอื่นๆ ประกอบไปด้วย

1. ความนำ
2. เล่าเรื่อง
3. กล่าวถึงส่วนดีของสิ่งที่วิจารณ์ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบตามหลักการหรือทฤษฎีของศิลปะนั้นๆ และมีการยกตัวอย่างประกอบคำวิจารณ์
4. หรืออาจกล่าวถึงข้อบกพร่องหรือส่วนที่บกพร่องของสิ่งที่วิจารณ์ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบตามหลักการหรือทฤษฎีของศิลปะนั้นๆ และมีการยกตัวอย่างประกอบคำวิจารณ์
5. หรือเสนอข้อแนะนำเพื่อปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง
6. สรุป

นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า ให้ผู้เขียนบทความวิจารณ์ประเภทนี้ จะต้องมีความรู้ในศิลปะแขนงนั้นๆ เป็นอย่างดี เพราะในการประเมินคุณค่างานศิลปะนั้น ควรต้องใช้หลักวิชาการและความรู้ความเข้าใจในศิลปะนั้นๆ เป็นพื้นฐาน และการวิจารณ์ควรจะเน้นเฉพาะส่วนที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้น ไม่ควรมีอคติต่อเจ้าของผลงาน หรือวิจารณ์ชีวิตส่วนตัวของผู้แสดงปนกับการวิจารณ์ศิลปะนั้น

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์

เนื่องจากบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ได้ศึกษานั้น บางบทวิจารณ์มีส่วนคล้ายกับการปริทรรศน์หรือการแนะนำภาพยนตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมงานวิจัยบทวิจารณ์ที่มีลักษณะปริทรรศน์ (Review) และบทวิจารณ์ที่มีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์ (Critic) ดังนี้

สุพรรณี วราทรและตรีศิลป์ บุญขจร (2525 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง "บทแนะนำหนังสือในวารสารไทย (พ.ศ. 2521-พ.ศ 2523)" ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่ได้รับการแนะนำมีทุกประเภททุกหมวดวิชา ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่แต่งเป็นภาษาไทย และมีสารคดีและวิชาการมากกว่าบันเทิงคดี แม้ว่าหนังสือที่ได้รับการแนะนำจะมีสัดส่วนแตกต่างกันมากแต่ก็อยู่ในลักษณะที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน คอลัมน์แนะนำหนังสือในวารสารไทยส่วนใหญ่ไม่มีแบบแผนการแนะนำที่แน่นนอน แต่มักแนะนำแบบกึ่งวิชาการด้วยสำนวนภาษาเขียนหรือแบบการสนทนา นอกจากนี้มีจำนวนไม่น้อยที่เป็นแบบแจ้งข่าวหนังสือ การให้ข้อมูลในบทแนะนำหนังสือมีความแตกต่างกัน ระหว่างวารสารทั่วไปและวารสารวิชาการ และระหว่างการแนะนำหนังสือสารคดีและวิชาการกับบันเทิงคดี บทแนะนำหนังสือส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่เป็นการแนะนำหรือใช้ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือแต่ขาดข้อมูลเชิงประเมินค่าหนังสือ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อ่านให้ความสำคัญมาก ผู้อ่านส่วนใหญ่จึงได้รับประโยชน์จากการอ่านบทแนะนำหนังสือในระดับปานกลาง และเห็นว่าควรมีการปรับปรุงการแนะนำหนังสือในด้านปริมาณ ความสมดุล และความทันสมัยของสิ่งพิมพ์ที่แนะนำ และสาระในบทแนะนำ วารสารที่ผู้อ่านชอบอ่านบทแนะนำ 3 ชื่อแรกคือ โลกหนังสือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และฟ้าเมืองไทย ตามลำดับ

นงค์ลักษณ์ เนตรทัศน์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “บทความเชิงวิจารณ์ในคอลัมน์ "งานเป็นเงา" ของ 'ลำแข' ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ปี พ.ศ. 2542” ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาและแนวคิดของบทความสามารถจัดกลุ่มได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) สื่อสารมวลชน 2) งานศิลปะ 3) บุคคลในสังคม ในกลุ่มแรกวิจารณ์สื่อสารมวลชน เพื่อกระตุ้นให้ผู้สร้างงานและบุคลากรด้านนี้พัฒนาความรู้ ความสามารถและใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้งานมีคุณภาพ มากขึ้น โดยต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และคำนึงถึงภูมิปัญญาไทยและเอกลักษณ์ของชาติ ในกลุ่มงานศิลปะ แสดงทัศนะชื่นชมในความงาม ความมีเอกลักษณ์ของงานดนตรี เพลงไทย และจิตรกรรมไทย ซึ่งมีคุณค่าควรแก่การสืบทอดและสนับสนุน โดยชี้ว่า งานศิลปะที่ดีควรให้คุณค่าด้านความงาม ความบันเทิงใจ ความมีแก่นสารสาระและให้ประโยชน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่ผู้เสพงานศิลปะจำเป็นต้องรู้เท่าทันสื่อ เลือกเสพงานที่มีคุณภาพ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกชมงาน และช่วยกันชี้แนะเยาวชน เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของสื่อ ส่วนบทความประเภทที่สาม วิจารณ์ ค่านิยมที่เปลี่ยนไปของคนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชนที่หมกมุ่นกับวัตถุและการแต่งกายตามสมัย นิยมมากจนเกินไป ควรที่ครอบครัวและสังคมจะช่วยกันดูแลเอาใจใส่ให้มากยิ่งขึ้นการศึกษากลวิธีการนำเสนอ พบว่าการตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป ไม่ได้ยึดกลวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะ มักยึดหลักการเขียนเพื่อให้เรื่องมีความโดดเด่น มีน้ำหนักน่า เชื่อถือและผู้อ่านสามารถจับประเด็นได้ การเขียนเนื้อเรื่องผู้เขียนใช้การแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ โดยมีข้อมูลหรือเหตุผลประกอบ โดยเฉพาะในการปิดเรื่องจะเน้นย้ำความเห็นให้หนักแน่น นิยมตั้งคำถามทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิด และเรียกร้องขอความร่วมมือการศึกษาการใช้ภาษา พบว่า ระดับภาษาที่ใช้ในบทความส่วนใหญ่เป็นภาษาปากและภาษากึ่งแบบแผน ผู้เขียนมักใช้ภาษาปากในการแสดงความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองและชวนให้ผู้อ่านคิดพิจารณา ส่วนภาษากึ่งแบบแผนใช้เพื่อแสดงความคิด และนำเสนอเนื้อหาสาระข้อเท็จจริง การใช้คำ ใช้คำซ้ำเพื่อเน้นย้ำให้ได้ความหมายที่ชัดเจน หนักแน่นขึ้น คำซ้อนใช้เพื่อเน้นความหมายและเพิ่มน้ำหนักของคำ คำสแลงใช้เพื่อสร้างความเข้มข้นในการสื่อความหมาย คำยืมที่นิยมใช้คือ คำยืมจากภาษาอังกฤษ การเรียบเรียงประโยคทั้งประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่งและประโยคขอร้องหรือชักชวน พบว่าใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา สามารถสื่อความหมายให้ ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน การย่อหน้า นิยมย่อหน้าบ่อยครั้งเพื่อเน้นย้ำความและกระตุ้นความคิดของผู้อ่าน โวหารภาพพจน์ที่พบ ได้แก่ โวหารอุปมา อุปลักษณ์ อุปนัย ปฏิปุจฉาหรือโวหารคำถาม คำพังเพยและสุภาษิต อติพจน์ และบุคลาธิษฐาน การใช้โวหารเพื่อสร้างภาพในใจแก่ ผู้อ่านช่วยให้เกิดความเข้าใจบทความชัดเจนยิ่งขึ้น น้ำเสียงที่ปรากฏในบทความ ได้แก่ น้ำเสียงถากถาง ประชดประชันและยกย่องสรรเสริญ ผู้เขียนมักนำมาใช้ในส่วนท้ายของบทความ เพื่อเสริมให้การเสนอแนวคิดมีความเข้มข้น และกระตุ้นให้ผู้อ่านคิด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2534: 6-7) กล่าวในหนังสือการเขียนสำหรับการสื่อสารว่า ภาษาเขียน (Written Language) เป็นภาษาที่ทำให้มนุษย์สามารถเอาชนะข้อจำกัดเรื่องระยะทางและเวลาได้ การค้นพบการติดต่อสื่อสารทำให้มนุษย์ได้ก้าวเข้ามาสู่ขั้นสูงสุดของการพัฒนาการทางภาษาทำให้ความเจริญด้านอื่นๆ ได้รับการพิจารณาตามมาด้วย ภาษาเขียนทำให้มนุษย์สามารถบันทึกเรื่องราวความเป็นไปในอดีตหรือประวัติศาสตร์ให้คนรุ่นหลังได้ทราบ ภาษาเขียน ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกำหนดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นต่างๆ ให้คนรุ่นหลังหรือรุ่นเดียวกันได้ศึกษาและนำไปดัดแปลงใช้ประโยชน์ต่อไป

พรพรรณ วัชราภัย (2514: 10) ได้กล่าวถึงการพิจารณาเลือกเฟ้นถ้อยคำในการใช้ภาษาเขียนเพื่อการสื่อสารให้คนทั่วไปเข้าใจ ไว้ในหนังสือสำนวนการเขียนไว้ว่า ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกคำดังต่อไปนี้

1. เลือกถ้อยคำให้เหมาะกับความหมายที่จะแสดง
2. เลือกถ้อยคำง่ายๆ ซึ่งคนทั่วไปเข้าใจความหมาย
3. ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย
4. ไม่ใช้คำหยาบ
5. ไม่ใช้คำที่ชนบางหมู่คิดขึ้นใช้และเข้าใจความหมายกันเฉพาะชนเหล่านั้น
6. ไม่ใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ถ้ามีคำไทยที่กำหนดขึ้นใช้แล้ว
7. ใช้คำถูกต้องตามที่คณะกรรมการบัญญัติกำหนดให้ใช้
8. ใช้คำให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
9. ใช้คำย่อเฉพาะคำที่ทราบกันชัดเจนเป็นที่นิยมทั่วไปแล้ว

อัครา บุญทิพย์ (2535: 15-24) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้ถ้อยคำในการเขียนว่าต้องอาศัยความรู้ทางภาษาไทยและความประณีตมากกว่าการเขียนให้ถูกอักขรวิธี โดยพิจารณาเลือกสรรและใช้คำให้สอดคล้องกันดังนี้

1. การใช้คำให้ถูกความหมาย
2. การใช้คำให้ถูกระดับ
3. การใช้คำให้กะทัดรัด
4. การใช้คำให้ชัดเจน
5. การใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้อง

ผู้วิจัยเห็นว่า การเลือกใช้คำและสำนวนโวหารในงานเขียนนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม ทำให้เห็นภาพและเหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการเสนอออกไป

ตลอดจนระดับของภาษาและความชัดเจน

ด้านการใช้สำนวนโวหาร สิทธา พินิจภูวดล (2516: 167-173) ได้กล่าวถึงโวหารภาพพจน์ว่า หมายถึง การสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นโดยอาศัยถ้อยคำ สำนวน การเขียน ที่ชัดเจน ประณีตและมีความงดงาม ต้องมีการประดับตกแต่งซึ่งการตกแต่งดังกล่าว ต้องอาศัยเครื่องมือพิเศษสุดคือภาพพจน์ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน
2. การเปรียบเทียบโดยนัย
3. การเปรียบเทียบโดยใช้ส่วนหนึ่งแทนทั้งหมด
4. การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม
5. การเล่นเสียงและจังหวะ
6. โวหารที่ใช้ประโยคคำถาม
7. การเล่นคำ
8. การสมมติให้มีตัวตน
9. การกล่าวเกินจริง
10. การเลียนเสียงธรรมชาติ
11. การลดความหมายของคำ
12. การเล่าเรื่องสมมติ

บุปผา บุญทิพย์ (2532: 128-129) ได้กล่าวถึง การสร้างภาพพจน์ ไว้ในหนังสือ “การเขียน” ไว้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน (อุปมาอุปไมย)
2. การเปรียบเทียบโดยนัย (อุปลักษณ์)
3. การเปรียบเทียบโดยใช้ส่วนหนึ่งแทนส่วนทั้งหมด คือส่วนหนึ่งที่กล่าวมีความสัมพันธ์กับส่วนทั้งหมด
4. การเล่นคำแบบ Puns on Word นำคำที่มีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกันมาอยู่ใกล้กัน
5. การเล่นเสียงธรรมชาติ
6. การเล่นเสียงสัมผัส
7. การเปรียบเทียบโดยใช้ความหมายตรงข้าม (ปฏิพากย์)
8. การกล่าวเกินจริง (อติพจน์)
9. การสมมติให้มีตัวตน (บุคลาธิษฐาน)
10. ใช้ประโยคคำถามยั่วยุให้ผู้อ่านคิด

ด้านโวหารการเขียนมีผู้ให้นิยามโวหารประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้

ประทีป วาทิกทินกร (2514 : 69-72) ได้แบ่งโวหารการเขียนไว้ 5 ประเภทดังนี้

1. โวหารเชิงบรรยาย เป็นโวหารที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ตามที่ผู้เขียนได้รู้เห็นมา เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้และประทับใจราวกับได้พบด้วยตนเอง มักใช้ในการเขียนบทความ เรื่องราว จดหมายเหตุ

2. โวหารเชิงอธิบาย เป็นโวหารที่ใช้ในการชี้แจงแสดงเหตุผลให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน เช่น การอธิบาย กฎเกณฑ์ ทฤษฎี และวิธีการต่างๆ

3. โวหารเชิงพรรณนา เป็นโวหารที่ใช้ในการบรรยายเรื่องราวอย่างละเอียดและประณีต ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามไปด้วย เช่น พรรณนาบุคคล และความรู้สึก

4. โวหารเชิงอภิปราย เป็นโวหารที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะถูกหรือผิดก็ได้ เพื่อโน้มน้าว ชักจูงผู้อ่านให้คล้อยตามความคิดนั้นๆ มักใช้ในการสั่งสอน ชักจูงใจ และการโต้ตอบกันหรือโต้เถียงปัญหาต่างๆ

นอกจากนั้น สิทธา พินิจภูวดล (2537: 480) ได้เพิ่มเติมโวหารอีกประเภทหนึ่งคือ โวหารยั่วล้อ โดยอธิบายว่า โวหารยั่วล้อ เป็นการเขียนเพื่อยั่วล้อ ประชดประชัน กระทบกระเทียบ เสียดสี โดยการยั่วเล่น หยอกเย้า หรือการประชดประชัน กระทบกระเทียบ แต่จะต้องไม่ก่อให้เกิดการล่วงเกินหรือสบประมาท

สามารถ ศักดิ์เจริญ (2529 : 151-155) แบ่งโวหารการเขียนดังนี้

1. บรรยายโวหาร เป็นโวหารที่ใช้ในการเล่าเรื่องตามข้อเท็จจริงตามลำดับอย่างถี่ถ้วน

2. พรรณนาโวหาร เป็นกระบวนการทำนองรำพัน กล่าวถึงสิ่งที่พบเห็นอย่างพิสดาร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามความรู้สึกของผู้เขียน

3. เทศนาโวหาร เป็นกระบวนความอบรมสั่งสอน ชี้ให้เห็นคุณและโทษอย่างมีเหตุผล

4. สาธกโวหาร เป็นการเขียนยกตัวอย่างหรือเรื่องราว เพื่อประกอบข้อความให้เด่นชัดขึ้นเป็นอุทาหรณ์

5. อุปมาโวหารเป็นกระบวนการกล่าวเทียบเพื่อประกอบความให้ชัดเจนขึ้นอาจเปรียบเทียบความเหมือนกันของสองสิ่ง เปรียบเทียบความขัดแย้งลักษณะตรงกันข้ามหรือเปรียบเทียบโดยผู้อ่านต้องโยงความคิดไปสู่สิ่งหนึ่ง

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลีลาการเขียน

พระยาอนุมานราชธน (2507: 112-120) ได้อธิบายท่วงท่าที่แสดงออกหรือที่เรียกว่า Style ว่าเป็นท่วงทำนองที่แสดงส่วนตัวหรือเฉพาะตัว ท่วงท่าที่แสดงนั้น คือของผู้นั้น ทั้งความคิด การใช้ฝีมือหรือเทคนิคของผู้ประพันธ์ที่ผ่านเข้ามาในงานประเภทวรรณกรรมและศิลปกรรมเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อีกทั้งได้อธิบายเพิ่มว่า นอกจากท่วงท่าที่แสดงเฉพาะตน (Personal Style) เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีท่วงท่าที่แสดงของส่วนรวมหรือ (Communal Style , Racial Style) อยู่ด้วยหรือเรียกว่าท่วงทำนองที่แสดงทั่วไปสากล (General or Universal Style)

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2517: 21-28) ได้อธิบายคำว่า Style หรือ ท่วงทำนองการเขียน ว่าหมายถึง ท่วงทำนองที่แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะของกวี กวีแต่ละคนต่างก็มีแบบเป็นของตนเอง

ปรากฏอยู่ซ้ำๆ จนสรุปได้ว่าการเขียนแบบนี้ สำนวนนี้เป็นของใคร กวีมีวิธีลำดับเนื้อเรื่อง เลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค วรรคตอน หรือแสดงแนวคิดอันเป็นลักษณะของตนไปต่างๆ กัน อีกทั้งยังกล่าวว่า ท่วงทำนองการเขียนมี 2 ลักษณะ คือ ท่วงทำนองการเขียนเฉพาะของผู้แต่งแต่ละคน และท่วงทำนองการเขียนตามธรรมเนียมของส่วนรวม อันเป็นแบบแผนของเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ในชนกลุ่มหนึ่งๆ ตามลักษณะที่เห็นว่าดีงามอยู่ในหมู่ชน

ประทีป วาทิกทินกร (2539:57-63) กล่าวถึง ท่วงทำนองการเขียนว่า “ท่วงทำนองการเขียนหมายถึงลีลาท่าทีในการเขียนที่แสดงออกมาและปรากฏให้เห็นเป็นที่สังเกตได้ว่าเป็นอย่างไร เช่น การใช้คำยากหรือง่าย การผูกประโยคสั้นหรือยาว การลำดับประโยคต่อเนื่องกันเรื่อยไปหรือกลับไปกลับมา เป็นต้น” นอกจากนี้ประทีป วาทิกทินกร ได้แบ่งท่วงทำนองการเขียนออกเป็น 5 แบบ ดังนี้

1. ท่วงทำนองเขียนแบบเรียบๆ เป็นท่วงทำนองเขียนที่ใช้คำง่ายๆ ชัดเจน การผูกประโยคไม่ซับซ้อน ทำให้อ่านง่าย เข้าใจได้ทันที ไม่ต้องเสียเวลาขบคิดมากนัก

2. ท่วงทำนองเขียนแบบกระชับรัดกุม เป็นท่วงทำนองเขียนที่ใช้คำทุกคำให้เป็นประโยชน์มากที่สุดตรงความหมายที่สุดและข้อความที่กล่าวก็ไม่อ้อมค้อมหรือเล่นสำนวนโวหาร เช่น ประกาศหรือแจ้งความต่างๆ ของทางราชการ เป็นต้น

3. ท่วงทำนองเขียนแบบเข้มข้น เป็นท่วงทำนองเขียนที่ใช้คำซึ่งมีน้ำหนัก ใช้ประโยคอย่างมีภาพพจน์ ทั้งเปรียบเทียบและประชดประชัน ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสนใจและสมใจ

4. ท่วงทำนองเขียนแบบสูงส่ง เป็นท่วงทำนองเขียนที่ใช้ศัพท์ค่อนข้างยาก การผูกประโยคมีชั้นเชิงมาก ผู้อ่านจะต้องมีพื้นฐานทางด้านภาษาและเรื่องราวนั้น พอสมควรจึงจะสามารถอ่านเข้าใจได้

5. ท่วงทำนองเขียนแบบสละสลวย เป็นท่วงทำนองเขียนที่ใช้คำอย่างประณีตเหมาะสม การผูกประโยคก็เป็นไปอย่างวิจิตรบรรจงและชัดเจนแจ่มแจ้ง ความคิดที่แสดงออกมาก็น่าฟัง ทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งประทับใจ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518:157-160) ได้แบ่งท่วงทำนองการเขียนออกเป็น 6 ชนิด เช่นเดียวกับประทีป วาทิกทินกร แต่เพิ่มเติมท่วงทำนองอีก 1 ชนิดคือ ท่วงทำนองเขียนแบบอวดรู้ ท่วงทำนองเขียนแบบนี้มักใช้ศัพท์ยากๆ หรือรกไปด้วยศัพท์ต้องการแสดงความคิดแบบหยั่งรู้ในเรื่องที่เขียนซึ่งคิดว่าคนอื่นไม่เทียมถึง ประโยคที่ใช้บางทีอาจรุ่มร่ามยืดยาวและอ่านเข้าในยากสักหน่อย และกล่าวถึงท่วงทำนองการเขียนว่า“คือการเลือกสรรถ้อยคำและเรียบเรียงถ้อยคำให้ได้ความหมายตรงกับที่เราต้องการ” ท่วงทำนองเขียนที่ดีต้องใช้คำน้อยที่สุด แต่มีความแจ่มแจ้งที่สุดและเข้าใจง่ายที่สุด

ส่วนอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:148-164) เรียกคำว่าท่วงทำนองการเขียนว่า “วัจนลีลา (Style) หมายถึง รูปแบบการใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งต่างจากการใช้ภาษาแบบอื่นโดยปริบทหรือสถานการณ์การใช้ภาษา” การแบ่งภาษาออกเป็นวัจนลีลาแบบต่างๆ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ซึ่งส่วนใหญ่จะแบ่งตามเกณฑ์สถานการณ์การใช้ภาษาซึ่งเป็นตัวกำหนดการเลือกรูปแบบของภาษาแบบ

ต่างๆ รวมเรียกว่า วัจนลีลาแบบต่างๆ และได้จำแนกวัจนลีลาออกเป็น 5 ระดับ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์.2545:76-78) ได้แก่

1. วัจนลีลาตายตัว (Frozen) คือรูปแบบของภาษาที่ใช้พูดกับหรือพูดถึงบุคคลที่เป็นที่เคารพสักการะสูงสุด เช่นพระมหากษัตริย์ และใช้ในกาลเทศะที่ศักดิ์สิทธิ์ เช่นในพิธีทางศาสนาหรือที่เป็นพิธีการมากๆ ในศาล ในที่ประชุมรัฐสภา เป็นต้น ลักษณะของภาษามีความเด่นตรงความอลังการ ความซับซ้อน และความเป็นภาษาเก่าแก่ที่ใช้มาเป็นเวลานานในสังคม

2. วัจนลีลาเป็นทางการ (Formal Style) คือรูปแบบของภาษาที่ใช้ในโอกาสสำคัญใช้พูดกับบุคคลที่สูงกว่า และใช้พูดเรื่องสำคัญ ซึ่งผู้พูดมีความเอาจริงเอาจัง เช่นการเขียนบทความวิชาการ การกล่าวสุนทรพจน์ การบันทึก รายงานการประชุม การเขียนจดหมายราชการ ลักษณะของวัจนลีลานี้มีรูปแบบที่ซับซ้อนและสมบูรณ์ตามกฎไวยากรณ์ของภาษาไทย

3. วัจนลีลาหารือ (Consultative Style) คือรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจ การงาน การซื้อขาย ในชีวิตประจำวันรวมทั้งในการประชุมปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการ ผู้พูดมีความจริงจังน้อยกว่าวัจนลีลาเป็นทางการ แต่ก็มากกว่าในวัจนลีลาเป็นกันเอง ลักษณะด้านภาษามีโครงสร้างที่หลวมกว่าและไม่สมบูรณ์ตามกฎไวยากรณ์มีการละคำ เช่น ละประธานของประโยค มีการใช้คำภาษาต่างประเทศและประโยคซับซ้อนน้อยกว่า

4. วัจนลีลาเป็นกันเอง (Casual Style) เป็นรูปแบบภาษาที่ใช้พูดในโอกาสที่ไม่เป็นทางการ ไม่มีพิธีรีตอง ใช้พูดกับบุคคลที่เท่าเทียมกันหรือที่คุ้นเคยพอสมควร ผู้พูดจะรู้สึกสบายๆ ไม่ตึงเครียด ลักษณะของภาษามีข้อสังเกตได้คือ มีการออกเสียงไม่ชัดเจน มีการกร่อนคำหรือใช้คำย่อ มีการใช้สแลงและคำลงท้าย (เช่น ซิ นะ เถอะ) รูปประโยคไม่ซับซ้อนและมีการละประธานมากกว่าในวัจนลีลาหารือ

5. วัจนลีลาสนิทสนม (Intimate Style) คือรูปแบบการใช้ภาษาที่ใช้พูดเฉพาะกับคนที่สนิทที่สุด เช่น บุคคลในครอบครัว ระหว่างพี่น้อง สามีภรรยา ใช้พูดเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องที่รู้อันอยู่อย่างดีในคู่สนทนา ลักษณะภาษาอาจแยกจากวัจนลีลาเป็นกันเองได้ยาก แต่อาจสังเกตได้จากการกร่อนของคำและประโยคมีมากกว่าและมีการใช้คำย่อ คำเฉพาะกลุ่มหรือคำสบถสาบานมาก

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอ

กลวิธีการนำเสนอของงานเขียนนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้งานเขียนนั้นๆ ประสบความสำเร็จ และดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ กลวิธีการเขียนจะช่วยให้ผู้เขียนนำเสนอความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียนถ่ายทอดให้ผู้อ่านสามารถรับสารเหล่านั้นได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเจตนาของผู้เขียน

ในการเขียนบทความวิจารณ์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ทั้งความรอบรู้ ประสบการณ์ ความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น โดยอาศัยกลวิธีในการเขียน นับแต่ การตั้งชื่อเรื่อง การนำเรื่อง

การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ผนวกกับลีลาการเขียนที่เป็นเสน่ห์ตรึงให้ผู้อ่านติดตามอ่านตั้งแต่ต้นจนจบ

ผู้วิจัยได้รวบรวมกลวิธีนำเสนองานเขียนประเภทต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษางานเขียนประเภทวิจารณ์ภาพยนตร์ดังนี้

การตั้งชื่อเรื่อง มีความสำคัญเพราะเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดและเร้าความสนใจให้แก่ผู้อ่าน การตั้งชื่อเรื่องจึงมีความสำคัญ ดังที่ สิทธา พินิจภูวดล (2516: 40-41) กล่าวถึง การตั้งชื่อเรื่องของบทความดังนี้

1. ตั้งชื่อตามความสำคัญของเรื่อง
2. ตั้งชื่อเป็นรูปคำถาม
3. ตั้งชื่อแบบขัดความ
4. ตั้งชื่อแบบตรงตัว
5. ตั้งชื่อแบบเร้าความสนใจ
6.ตั้งชื่อแบบเปรียบเทียบ

บุปผา บุญทิพย์ (2532:83-85) กล่าวถึง การตั้งชื่อเรื่องจะช่วยให้ผู้อ่านสนใจเนื้อเรื่องซึ่งผู้เขียนต้องพยายามตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ โดยใช้กลวิธีเหล่านี้

1. ตั้งชื่อแบบตรงๆ ตามเนื้อหาสาระ
2. ตั้งชื่อเรื่องโดยยกเอาคำประพันธ์
3. ตั้งชื่อเรื่องให้ขัดแย้งกันในตัว หรือแบบข้อความ
4. ตั้งชื่อเรื่องตามสถานที่สำคัญในเรื่อง
5. ตั้งชื่อเป็นนามธรรม
6. ตั้งชื่อเป็นรูปคำถาม
7. ตั้งชื่อโดยการเปรียบเทียบ

ฉัตรา บุญนาค (2538: 17) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการตั้งชื่อบทความดังนี้

1. ชื่อเรื่องสั้นๆ ตรงกับเนื้อเรื่อง
2. ชื่อเรื่องมีความคล้องจองกัน
3. ใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามมาเข้าคู่กัน
4. ตั้งชื่อเรื่องเป็นคำถาม
5. ใช้ชื่อบุคคลมาเป็นชื่อบทความโดยมีการดัดแปลงไปจากชื่อเดิม
6. ตั้งชื่อเรื่องเป็นทำนองชักชวนให้ร่วมมือ

ในงานเขียนประเภทบทความหรือคอลัมน์ต่างๆ นั้นย่อมต้องมีกลวิธีการนำเสนอที่มีศิลปะเช่นเดียวกับงานเขียนประเภทอื่นๆ เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาและยอมรับข้อมูลความคิดเห็นของผู้เขียน สิทธา พินิจภูวดล (2516: 12) ได้กล่าวถึง กลวิธีการเขียนโครงเรื่องของบทความว่ามี 3 ตอน คือ ความนำ เนื้อเรื่องและความลงท้าย นอกจากนั้น สิทธา พินิจภูวดลได้กล่าวถึงความนำหรือคำนำว่า เป็นการกล่าวเปิดเรื่องเป็นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิด

ความสนใจใคร่รู้และกระหายที่จะได้อ่านต่อไป โดยทั่วไปแล้วมีวิธีการที่จะเขียนความนำได้หลายวิธี คือ

1. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นข่าว
2. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นคำถาม
3. ขึ้นต้นด้วยการบอกจุดมุ่งหมายของการเขียนบทความนั้น
4. ขึ้นต้นด้วยการบอกบทสรุปหรือใจความสำคัญ
5. ขึ้นต้นด้วยสุภาษิต บทกวี คำกล่าว หรือคำอุปมาอุปมัย
6. ขึ้นต้นด้วยเรื่องเกร็ดอันเป็นเรื่องขำขัน
7. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่กระทบใจ
8. ขึ้นต้นด้วยบทพรรณนา
9. ขึ้นต้นด้วยข้อความที่เป็นเรื่องเล่า
10. ขึ้นต้นด้วยการกล่าวพื้นความหลังสภาพหรือปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต
11. ขึ้นต้นด้วยการสนทนา ปฏิสันถารกับผู้อ่านโดยตรง

เจือ สตะเวทิน (2517:123-132) ได้อธิบายถึงเทคนิคการเขียนขึ้นต้นในหนังสือ “ตำรับร้อยแก้ว” ไว้ว่า การเขียนขึ้นต้นในความเรียงเรียกว่า Introduction แต่ในการเขียนบทความ ข่าว และสารคดี เรียกว่า ความนำหรือ Lead มีวิธีการขึ้นต้นดังนี้

1. ความนำที่สรุปความสำคัญ จะใช้หลัก 5W คือ Who (ใคร) What(อะไร) When(เมื่อไร) Where(ที่ไหน) Why(ทำไม)
2. ความนำที่กระทบใจ
3. ความนำที่เป็นข่าว
4. ความนำที่บอกเจตนา
5. ความนำที่เป็นคำถาม
6. นำด้วยการพรรณนาลักษณะ
7. ความนำที่เป็นสุภาษิตหรือบทกวี
8. ความนำด้วยเหตุการณ์เด่นของเรื่อง
9. ความนำที่เป็นเรื่องเล่า
10. ความนำที่เป็นคำอ้าง
11. ความนำที่ตรงกันข้าม
12. ความนำที่เอ่ยถึงพื้นฐานด้านหลัง
13. ความนำที่แสดงสีสัน
14. ความนำที่ประหลาด

บุปผา บุญทิพย์ (2532:108-111) ได้กล่าวว่า กลวิธีการเปิดเรื่องแบบต่างๆ แบ่งเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การเปิดเรื่องด้วยถ้อยคำสนทนาหรือคำพูดที่คัดมาจากที่อื่นหรือผู้เขียนแต่งเป็นบทสนทนาขึ้น ถ้อยคำสนทนาหรือคำพูดจะต้องน่าสนใจ และมีสัมพันธ์กับเรื่องที่จะกล่าวถึงให้ใส่เครื่องหมายอัญประกาศคร่อมข้อความนั้นด้วย

2. การเปิดเรื่องด้วยบทร้อยกรอง สุภาษิต หรือสำนวน ที่เป็นของเก่า

3. การเปิดเรื่องแบบสร้างความขัดแย้ง เป็นการเปิดเรื่องเพื่อนสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน การเปิดเรื่องวิธีนี้จะต้องหยิบยกสิ่งที่ขัดแย้งกันในตัว

4. การเปิดเรื่องด้วยการตั้งคำถาม การเปิดเรื่องเพื่อเป็นการยั่วยุ ให้ผู้อ่านค้นหาคำตอบจากเนื้อเรื่อง

5. การเปิดเรื่องแบบสร้างความคิดร่วมกับผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความนึกคิด และมีจินตนาการหรืออารมณ์ร่วมกับผู้เขียน

6. การเปิดเรื่องแบบนิยามคำศัพท์ เป็นการอธิบายความสำคัญของเรื่องหรือชื่อเรื่อง

7. การเปิดเรื่องแบบตรงไปตรงมา เป็นวิธีการที่ง่ายและเหมาะสมกับหัวเรื่องทุกประเภทงานเขียน

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2539:253) ได้จำแนกกลวิธีการเขียนส่วนนำไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยการเล่าภูมิหลังของเหตุการณ์
2. เริ่มด้วยการบอกเจตนาหรือจุดประสงค์ของผู้แต่ง
3. เริ่มด้วยการตั้งคำถาม
4. เริ่มด้วยข่าวที่คนทั่วไปกำลังสนใจ
5. เริ่มด้วยข้อความที่ขัดแย้งกับเหตุการณ์ในเรื่อง
6. เริ่มด้วยบทนิยามหรือคำพังเพย สุภาษิต บทกวี บทเพลง
7. เริ่มด้วยใจความสำคัญของเรื่อง

จึงกล่าวได้ว่า กลวิธีการเขียนบทความในงานเขียนประเภทต่างๆ นั้น น่าจะทำให้ผู้อ่านลำดับเรื่องราว ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านติดตามเรื่องโดยตลอด

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518 : 107) ได้อธิบายการเขียนเนื้อหาหรือการลำดับความในหนังสือการเขียนภาคปฏิบัติไว้ว่า การเรียบเรียงเนื้อหาของเรื่อง หรือการดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตามลำดับ การลำดับความจะมาควบคู่กับการขยายความ กล่าวคือ การแสดงความคิดให้ต่อเนื่องลำดับกันนั้น จำเป็นต้องอาศัยการประกอบขยายควบคู่กันไปด้วย

อัครา บุญทิพย์ (2535:110) ได้กล่าวถึงเนื้อหาของเรื่องไว้ว่า เนื้อหาสาระตามประเด็นที่ต้องการกล่าวถึง โดยมีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง มี 3 วิธี คือ

1. เสนอเนื้อหาตามลำดับเวลา คือเสนอเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นโดยลำดับก่อนหลัง
2. เสนอเนื้อหาตามลำดับความสำคัญ คือ การนำเนื้อหาส่วนที่เป็นความสำคัญที่สุดมากล่าวไว้ตอนต้น ตามด้วยส่วนที่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ
3. เสนอเนื้อหาตามลำดับเหตุผล โดยเสนอประเด็นที่เป็นเหตุและขยายความด้วยส่วนที่เป็นผลไปทีละประเด็น

การเขียนความจบหรือการลงท้ายเรื่องนั้น จะเป็นการสร้างความประทับใจหรือทำให้ทราบจุดมุ่งหมายหรือการกล่าวสรุปให้กับผู้อ่านเป็นบทส่งท้ายหลังจากได้อ่านความนำและเนื้อหามาโดยตลอด ดังที่สิทธา พินิจภูวดล (2516 : 61-83) ได้กล่าวถึงการเขียนความลงท้ายไว้ว่า ความลงท้ายมักเป็นตอนที่กล่าวถึงคำแนะนำ หรือวิธีการแก้ไขปัญหา หรืออาจเป็นตอนที่ย้ำความคิดเห็นของผู้เขียนได้ชัดเจนและเด่นชัด มีลักษณะดังนี้

1. จบลงด้วยคำถาม
2. จบลงโดยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ผู้เขียนจะนำเรื่องสำคัญๆ ทั้งหมดมากล่าวสรุปอีกครั้งหนึ่ง
3. จบด้วยการเรียกร้องขอความร่วมมือ เรียงร้องหรือวิงวอนผู้อ่านปฏิบัติตาม
4. จบโดยการใช้บทกวี สุภาษิต
5. จบโดยการแสดงมติของผู้เขียน ซึ่งจะแสดงความประสงค์ของผู้เขียน
6. จบโดยวิธีการเล่นคำศัพท์ หรือคำที่มีเสียงคล้องจองกัน

เจือ สตะเวทิน (2517 :123-135) ได้กล่าวถึงการเขียนความลงท้ายไว้ว่า

1. จบแบบใช้ประโยคประทับใจให้เห็นจุดที่ต้องการ
2. จบแบบรูปความทบทวน โดยใช้คำใหม่
3. จบแบบบทกลอน
4. จบแบบเรียกร้องขอความร่วมใจ
5. จบแบบให้ความรู้อย่างแปลก
6. จบแบบลงท้ายด้วยจุดสุดยอดแบบเรื่องสั้น
7. จบแบบวิธีตัดกลับหรือหวนกลับ
8. จบแบบทิ้งท้ายไว้ให้คิดเอาเอง

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2539 : 253-254) ได้จำแนกกลวิธีการเขียนส่วนท้ายดังนี้

1. จบด้วยการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง
2. จบด้วยการย่อเรื่อง
3. จบด้วยการตั้งคำถาม
4. จบด้วยการแสดงจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง
5. จบด้วยบทกวี สุภาษิต คำคมต่างๆ

กล่าวโดยสรุปการใช้ภาษาและท่วงทำนองการเขียนเป็นวิธีการที่มุ่งให้ความรู้ ข้อเท็จจริง ความเข้าใจ จินตนาการ อารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนความคิดเห็นระหว่างผู้รับสารและส่งสารโดยการใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย รวมกับกลวิธีการนำเสนอ เพื่อให้งานเขียนน่าอ่าน น่าติดตาม อีกทั้งการเขียนเป็นการสื่อสารที่ได้ผลกว้าง รวดเร็ว และเป็นหลักฐานได้รวมทั้งลีลาการเขียนและท่วงทำนองการเขียนจะสามารถดึงดูดให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและต้องการที่จะอ่านสารนั้นๆ ต่อไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาและลีลาการเขียนแล้ว งานวิจัยนี้จะต้องมีขั้นตอนการศึกษาตั้งแต่การใช้ภาษาและลีลาการเขียนตลอดจนกลวิธีนำเสนอตามลำดับโดยใช้เอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอ

นพรัตน์ คงมาลา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาในสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์” ผลการศึกษาพบว่า งานเขียนประเภทสารคดีของวาณิช จรุงกิจอนันต์ มีลักษณะพิเศษในด้านการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดความบันเทิงใจ มีการเลือกใช้ภาษาเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเองและไม่เคร่งเครียด ทั้งยังช่วยให้สื่อสารกับผู้อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว มีการดัดแปลงทำขึ้นใช้ทำให้ได้ศัพท์ที่แปลก สะดุดตา มีความกะทัดรัด มีการนำคำใช้ร่วมกันโดยพิจารณาด้านเสียงและความหมายเป็นประการสำคัญ คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน การนำคำมาใช้ร่วมกันจะช่วยพรรณนาความรู้สึกและกริยาอาการอย่างละเอียด เน้นให้ข้อความมีความหมาย หนักแน่น ชัดเจนขึ้น ส่วนในด้านการใช้สำนวนไทยเพื่อให้สื่อสารได้รวดเร็วสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองกับผู้อ่าน และมีการดัดแปลงสำนวนขึ้นใช้ สำนวนที่ดัดแปลงแล้วมักให้ความรู้สึก ขบขัน หรือล้อเลียน ส่วนการใช้ภาพพจน์ วาณิช จรุงกิจอนันต์ นิยมใช้อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านการใช้ภาษาที่สื่อความเข้าใจเป็นภาพให้อารมณ์และรู้สึกได้อย่างดี

ยงยุทธ พูพะเนียด (2532 : 146) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาภาษาไทย” ผลการศึกษาพบว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนบรรยายการแข่งขันกีฬามักใช้คำพลิกแพลง ซึ่งสามารถทำให้ผู้อ่านข่าวรู้สึกตื่นเต้นสนุกสนานไปกับการแข่งขันนั้นด้วย ซึ่งผู้เขียนได้ใช้เทคนิคต่างๆ ทั้งทางด้านเสียง เช่น การใช้คำเลียนเสียง เช่น การใช้คำเลียนเสียง การใช้คำแสดงเสียงของเหตุการณ์ การใช้คำคล้องจองทางด้านหน่วยคำ เช่น การซ้ำคำ การซ้อนคำ และการตัดบางส่วนของคำ ทางด้านคำศัพท์ เช่นการใช้คำศัพท์สูงกว่าภาษาปกติ การใช้คำสแลง การใช้คำสมญานามและชื่อเล่น การใช้คำขยายเพื่อบ่งบอกลักษณะของการแข่งขัน การใช้คำยืม การใช้คำเทคนิค การใช้คำที่มีความหมายรุนแรงเกินจริง การใช้คำที่มีความหมายบอกการเปรียบเทียบการใช้คำในบริบทที่แปลกไปจากภาษาปกติ การใช้คำที่บอกลักษณะอาการการเล่น การใช้คำหยอกล้อ ทางด้านประโยค เทคนิคที่เด่นและใช้มากที่สุดคือเทคนิคด้านคำคือการใช้คำสแลง การใช้ศัพท์เทคนิค การใช้คำที่บอกลักษณะอาการการเล่น

ศศิธร ทัศนนัยนา (2535: 344-345) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531” ผลการศึกษาพบว่า ภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีทั้งลักษณะเฉพาะที่เด่นและน่าสนใจหลายประการในด้านการใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะ การใช้สำนวนใหม่ และลักษณะรูปแบบภาษาที่ผู้เขียนข่าวใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เพียงแต่ได้เพิ่มภาษาที่มีลักษณะพิเศษหรือสร้างใหม่ เพื่อใช้ในบริบทเฉพาะของข่าวบันเทิง ทำให้ภาษาของข่าวบันเทิงมีลักษณะแปลกสะดุดตา ซึ่งมีการใช้

คำลักษณะต่างๆ ลักษณะประโยค และหน่วยประโยครวมทั้งการใช้สำนวนและภาพพจน์ ก็เป็นลักษณะหนึ่งที่ผู้เขียนข่าวนิยมนำมาใช้เพราะช่วยสื่อความหมายได้ดีทำให้เห็นภาพได้กระจ่างชัดและช่วยให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่ลึกซึ้งอีกด้วย

วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาษาในนิตยสารสำหรับวัยรุ่น” ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำในนิตยสารสำหรับวัยรุ่นมีการใช้คำสแลง คำในภาษาพูด คำทับศัพท์ คำซ้ำ คำขยาย คำผวน คำภาษาถิ่น และเครื่องหมายวรรคตอน โดยพบว่ามีการมีการใช้คำสแลงมากที่สุด รองลงมาเป็นคำที่ใช้ภาษาพูด และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนประกอบคำหรือประโยค การใช้คำเหล่านี้เพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และธรรมชาติของวัยรุ่น ในการใช้สำนวนมีทั้งสำนวนเก่าและสำนวนที่สร้างขึ้นใหม่เลียนสำนวนเดิม และสำนวนที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นประเด็นปัญหา หรือได้รับความนิยมจากกลุ่มวัยรุ่น เช่น ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน ภาพยนตร์ โฆษณา และเพลง เป็นต้น โดยสำนวนที่พบมากที่สุดเป็นสำนวนที่เป็นคำสแลงมีความหมายตามสถานการณ์หรือบริบทแวดล้อม และเป็นภาษาระดับสนทนาหรือภาษาปาก

รุ่งฤดี ดวงดาว (2541 : ฆ) ได้ศึกษาเรื่อง “ลีลาในงานเขียนของสมศรี สุกุมลนันทน์” ผลการศึกษาพบว่า ลีลาการใช้ภาษาในงานเขียนของสมศรี สุกุมลนันทน์ มี 4 ลักษณะ คือ ด้านการใช้คำและถ้อยคำสำนวน เช่น การใช้คำที่ใช้ในการพูด การใช้คำที่คิดขึ้นใหม่ และการเล่นคำ เป็นต้น ด้านการใช้ภาพพจน์ สมศรี สุกุมลนันทน์ ใช้ภาพพจน์ 3 แบบคือ ภาพพจน์แบบอุปมา ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์และภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน ด้านลีลาการเขียนของสมศรี สุกุมลนันทน์มี 3 แบบ คือ กลวิธีการเขียนความนำ พบว่าใช้การเล่าเรื่องมากที่สุด กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องพบว่าใช้เล่าเรื่องเป็นกลวิธีหลัก โดยแทรกด้วยการอธิบาย การยกตัวอย่างหรือการใช้บทสนทนา ส่วนวิธีการเขียนบทสรุปพบว่าใช้การสรุปแบบแสดงความคิดเห็นมากที่สุด

ศนิวาร วุฒฑกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ลีลาการเขียนพยากรณ์ในนิตยสาร” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้คำมีการใช้คำศัพท์เฉพาโหราศาสตร์มาประกอบการเขียนพยากรณ์เพียงเล็กน้อย ในการเขียนคอลัมน์พยากรณ์ผู้เขียนใช้คำสแลงอยู่เกือบทั่วไป นอกจากนี้ยังใช้คำภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะคำภาษาอังกฤษและคำภาษาจีนที่คนทั่วไปคุ้นเคย ทั้งในลักษณะการใช้ทับศัพท์และทับเสียง ตลอดจนใช้คำภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ บางครั้งใช้ภาษาไทยอธิบายคำนั้นควบคู่ไปด้วย ในด้านการใช้สำนวนและโวหารเปรียบเทียบปรากฏว่า มีการนำสำนวนที่ใช้ในภาษาไทยมาประกอบการเขียนพยากรณ์เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวนที่นำมาใช้มีทั้งลักษณะการใช้โดยคงรูปเดิมและมีการเปลี่ยนแปลงสำนวน ด้วยการเปลี่ยนคำ ตัดคำ และเพิ่มคำ เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้อ่าน โดยที่ยังคงความหมายเดิมหรือเปลี่ยนแปลงไปบ้างเล็กน้อย นอกจากนี้ยังมีสำนวนภาษาหรือวลีที่เพิ่งเกิดขึ้นในสังคมมาประกอบการเขียนพยากรณ์ด้วย สำนวนการใช้โวหารเปรียบเทียบนั้นยังปรากฏเพียงเล็กน้อย ส่วนเจตนาในการเขียนพบว่า เจตนาส่วนใหญ่เป็นการบอกให้ทราบเรื่องรายต่างๆ มีการเตือนให้ระมัดระวังบ้าง และมีการให้คำแนะนำเพื่อให้นำไปคิดหือปฏิบัติสำหรับแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

นวลวรรณ พลังคะพันธ์พงศ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์ภาษาในนิตยสารบันเทิง” ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการใช้คำ โวหารและการนำเสนอเนื้อหา ลักษณะการใช้คำและสำนวนที่สร้างขึ้น มีการนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์ 7 ประการ เรียงลำดับจากจุดประสงค์ที่มีการใช้มากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ จุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจง่าย จุดประสงค์เพื่อยั่วล้อ จุดประสงค์เพื่อย้ำความ มีการใช้มากเท่ากัน รองลงมาคือจุดประสงค์เพื่อแนะนำ และจุดประสงค์เพื่อบอกบุคลิกภาพ จุดประสงค์เพื่อให้จำง่าย ออกเสียงง่าย และจุดประสงค์เพื่อแนะนำย้ำความสำคัญมีการใช้น้อยเท่ากัน การใช้โวหาร แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้โวหารการเขียนและการใช้ภาพพจน์ โดยมีการใช้โวหารการเขียน 5 ลักษณะ ได้แก่ โวหารเชิงบรรยาย โวหารเชิงสาธก โวหารเชิงอุปมา โวหารเชิงอภิปราย และโวหารยั่วล้อ มีการใช้ภาพพจน์ 6 ลักษณะ ได้แก่ ภาพพจน์อุปมา ภาพพจน์อุปลักษณ์ ภาพพจน์บุคลาธิษฐาน ภาพพจน์สัทพจน์ ภาพพจน์อธิพจน์และนามนัยและการนำเสนอเนื้อหามี 7 รูปแบบ ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบการรายงานข่าว การเล่าเรื่อง การสัมภาษณ์ การพิพากษ์วิจารณ์ การซุบซิบ การแนะนำ และการตอบจดหมาย

ภรพัสุ สร้อยระย้า (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ การวิเคราะห์ภาษาในงานเขียนสารคดีของมนันยา” ผลการศึกษาพบว่า การใช้ประโยคส่วนใหญ่เป็นประโยคกระชับขนาดยาวใช้ประโยคแจ้งให้ทราบเป็นหลักในการบอกเล่า ใช้ประโยคคำสั่งเพื่อแนะนำหรือเตือนผู้อ่าน ใช้ประโยคคำถามเพื่อให้ผู้อ่านคิดตามและต้องการตอบโต้ผู้เขียน โดยที่ประโยคส่วนใหญ่แสดงเจตาชัดเจน ในด้านการใช้สำนวนโวหารพบว่า มนันยานิยมใช้บรรยายโวหารเป็นหลัก ใช้พรรณนาโวหารรองลงมา ใช้เทศนาโวหารเล็กน้อยและนิยมใช้สาธกโวหารกับอุปมาโวหารประกอบโวหารชนิดอื่น โดยใช้วิธีสร้างภาพพจน์ 4 วิธี ได้แก่ เลียนเสียงธรรมชาติ ให้ปฏิพากย์ ใช้อติพจน์และใช้บุคลาธิษฐาน ส่วนสำนวนโวหารที่มนันยาใช้สร้างอารมณ์ขันคือ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร สาธกโวหารและโวหารเปรียบเทียบ ส่วนด้านการเรียบเรียงงานเขียนพบว่า มนันยานิยมเขียนคำวามนำ ด้วยการกล่าวถึงภูมิหลัง ลำดับความตามกาล เมื่อเขียนสารคดีและบทความท่องเที่ยวลำดับความตามความสัมพันธ์ เมื่อเขียนบทความประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ บทความแสดงความคิดเห็น และบทความจากการแปล นิยมเขียนลงท้ายด้วยวิธีสรุปประเด็นสำคัญมากที่สุด การเสนอความรู้และทัศนะมีความหลากหลาย มีกลวิธีเสนอความรู้ 7 วิธี คือ แนะนำผู้อ่าน อ้างอิงจากแหล่งข้อมูล แฝงความรู้ไว้ในบทสนทนา แฝงความรู้ไว้ในความคิดเห็น แฝงความรู้ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บใช้วิธีเปรียบเทียบ และใช้วิธีแทรกเรื่องขำขัน ส่วนการเสนอทัศนะมี 4 วิธี คือ เสนอทัศนะผ่านบทสนทนา ผ่านคำถาม แฝงความคิดไว้ในการเล่าเรื่อง และเสนอทัศนะโดยอ้อม

วริศา หุ่นประการ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์สารคดีของธีรภาพ โลหิตกุล” ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาใช้ทั้งบรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร และเทศนาโวหารในการสร้างภาพ สร้างอารมณ์ สร้างจินตนาการ และโน้มน้าวชักจูง ส่วนลีลาการเขียนของธีรภาพ โลหิตกุล มีจุดเด่นในเรื่อง การเปิดเรื่องที่เร้าความสนใจ มีการดำเนินเรื่องโดยใช้บทสนทนา ใช้การเปรียบเทียบสิ่งใกล้ตัวทำให้เห็นภาชัดเจน ยกหรือแทรกเรื่องประกอบการเล่า รวมทั้งที่ใช้คำหรือวลีน่าสนใจและทิ้งท้ายไว้ให้ผู้อ่านขบคิดตามจินตนาการของตนเอง

บทที่ 3
วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์

นิตยสารภาพยนตร์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะด้านประเภทหนึ่ง ที่มุ่งเสนอเนื้อหา สาระ และความบันเทิงเกี่ยวกับภาพยนตร์โดยตรง ซึ่งในเนื้อหาของนิตยสารภาพยนตร์ส่วนมากมักนำเสนอเรื่องราวความเป็นไปเกี่ยวกับวงการภาพยนตร์ในคอลัมน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เนื้อเรื่องย่อ บทสัมภาษณ์ดารานักแสดงหรือผู้กำกับภาพยนตร์ เพลงประกอบภาพยนตร์ บทแนะนำภาพยนตร์ที่กำลังจะเข้าฉาย ข่าวคราวเกี่ยวกับนักแสดงหรือผู้เกี่ยวข้องและนิตยสารภาพยนตร์มักจะมีบทวิจารณ์ภาพยนตร์รวมอยู่ด้วยเสมอ

บทความวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณา หรือประเมินคุณค่างานศิลปะด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสดง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี ภาพเขียน ภาพปั้น หรือศิลปะอื่นๆ บทความประเภทนี้มีลักษณะเหมือนกับบทความวิจารณ์วรรณกรรม ต่างกันที่ผลงานที่นำมาวิจารณ์นั้น จะเป็นผลงานศิลปะทางด้านการแสดงดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น (วชิรนที วงศ์ศิริอำนวย. 2542 : 67) ในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ทั้งความรอบรู้ในเรื่องภาพยนตร์ที่จะกล่าวถึง ผนวกกับลีลาการเขียนเฉพาะตัวของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านติดตามอ่านไปจนจบ

ลีลาในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ซึ่งประกอบด้วยการใช้ถ้อยคำภาษาและท่วงทำนองภาษาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาถึงการเลือกใช้คำ การใช้สำนวนโวหารตลอดจนท่วงทำนองเขียน เพื่อให้เห็นว่าการวิจารณ์ภาพยนตร์มีศิลปะการใช้ภาษาอย่างไร จึงทำให้ผู้อ่านทั้งที่ยังไม่ได้ชมภาพยนตร์เรื่องนั้นและทั้งที่ชมแล้วติดตามอ่าน

ในบทนี้ได้วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. การใช้ภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์
    1.1 การใช้ถ้อยคำ
    1.2 การใช้สำนวนโวหาร
2. ท่วงทำนองการเขียนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์
    2.1 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ
    2.2 ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม
    2.3 ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม
    2.4 ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน
    2.5 ท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล

1. การใช้ภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์

1.1 การใช้ถ้อยคำ

การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์เลือกสรรถ้อยคำเพื่อบรรยาย อธิบายให้แก่ผู้อ่านได้เข้าใจ เรื่องราว เทคนิคของภาพยนตร์เรื่องต่างๆ การใช้ถ้อยคำที่ปรากฏในบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีลักษณะเฉพาะได้ดังนี้

1.1.1 ศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์

คำศัพท์เฉพาะ มักจะปรากฏในงานเขียนเฉพาะด้าน เช่น ศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ ศัพท์ทางวิศวกรรมศาสตร์ ศัพท์ทางการแพทย์ เฉพาะกลุ่มผู้อ่านที่มีความสนใจหรือติดตามวงวิชาการหรือกลุ่มอาชีพจะเข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นได้ ศัพท์เฉพาะภาพยนตร์ก็นับได้ว่าเป็นศัพท์อีกกลุ่มหนึ่งที่ปรากฏในเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชิงเกอร์คงไม่ต้องการปัญหาในเรื่องบทหนังเหมือนครั้งก่อน

(คิบุง. 2546ช : 59)

บทหนัง หมายถึง บทภาพยนตร์ คือ ข้อเขียนที่ลำดับเหตุการณ์ทีละฉาก เพื่อเป็นบทสนทนา ของตัวละครในเรื่อง

จะมีใครเชื่อว่ายุคของหนังสามมิติที่น่าจะสูญพันธุ์ไปนานแล้วยังกลับมาปรากฏโฉมอีกในทศวรรษนี้

(คิบุง. 2546ฝ : 56)

หนังสามมิติ หมายถึง ภาพยนตร์ที่สร้างโดยใช้ฟิล์มสามมิติ ผู้ชมใช้แว่นตา 3 มิติจึงจะเห็นภาพที่มีมิติของความกว้าง ยาวและลึกต่างจากภาพยนตร์ทั่วไป

ซึ่งให้ความความรู้สึกร่วมในลักษณะหนังสารคดีไปพร้อมๆ กับการลดต้นทุนการถ่ายทำได้อย่างที่ไม่มีสตูดิโอในฮอลิวู้ดไหนยอมลดระดับมาทำกันอีกแล้ว

(คิบุง. 2546ฆ : 58)

หนังสารคดี หมายถึง ภาพยนตร์แนวสารคดี คือ ภาพยนตร์ที่สร้างโดยเสนอความจริงของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

แม้ Below จะไม่ได้เป็นหนังเขย่าขวัญที่มีอะไรแปลกใหม่ไปจากหนังในแนวใกล้เคียงที่ ผ่านๆ มา แต่อย่างน้อยหนังก็พอจะทำให้คนดูมีความรู้สึกตื่นเต้นไปกับบรรยากาศที่ชวนขนลุกนเรื่องไปด้วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(คิบุง. 2546ฆ : 59)

หนังเขย่าขวัญ หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความลึกลับน่ากลัว โดยมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความลึกลับ ภูตผีปีศาจ

เช่นเดียวกับบทสมทบของเดวิดคีธในตำแหน่งผู้อำนวยการซีไอเอเจ้าอารมณ์ที่เหมือนตัวตลกไม่ทันเห็นจะเป็นเอียน

(คิบุง. 2546ฆ : 58)

บทสมทบ หมายถึง บทของนักแสดงที่มีบทรองจากนักแสดงนำ

American Wedding หรือ American Pie : The Wedding เป็นภาคสุดท้ายของหนังไตรภาคเซ็กคอเมดีที่ได้รับความนิยมอย่างสูง

(American Wedding. 2546 : 53)

หนังไตรภาค หมายถึง ภาพยนตร์ที่สร้าง 3 ภาคหรือ 3 ตอนติดต่อกันจึงจบสมบูรณ์

เรื่อง DareDevil จาก Marvel Comic ที่ได้กลายเป็นภาพยนตร์จอเงินเรื่องยิ่งใหญ่ประจำปีซูเปอร์ฮีโรศักราชนี้

(DareDevil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ.มูวี่ไทม์. 2546 : 58)

ภาพยนตร์จอเงิน หมายถึง ภาพยนตร์สร้างเพื่อให้ชมในโรงภาพยนตร์

ส่วน Ben Miller รับบทเป็นผู้ช่วยของ Atkinson ในเรื่องนี้เล่นได้อย่างหน้าตายและจริงจังมากๆ

(The Kop. 2546 : 53)

รับบท หมายถึง แสดงเป็นตัวละครในเรื่อง

จากการศึกษาการใช้ศัพท์เฉพาะในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น สรุปได้ว่า ผู้วิจารณ์ใช้คำศัพท์ไม่ว่าจะเป็นดังตัวอย่างที่ยกมาหรืออื่นๆเหล่านี้ เพื่อกล่าวถึงภาพยนตร์ทั้งด้านเนื้อหา การสร้างภาพยนตร์ วงการภาพยนตร์ ดารานักแสดง ทั้งนี้คำศัพท์ส่วนใหญ่ที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการภาพยนตร์ หรือละครโทรทัศน์และปรากฏเสมอๆ ในสื่อต่างๆ อยู่แล้ว จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยง่าย คำศัพท์เทคนิคเฉพาะทางภาพยนตร์ที่พบส่วนมากจะเป็นคำนาม เช่น หนังไตรภาค บทหนัง ภาพยนตร์จอเงิน ค่าตัว และรองลงมา คือ คำกริยา เช่น รับบท และมีข้อสังเกตว่าคำประกอบศัพท์เทคนิคเหล่านี้ มักจะใช้คำว่า “หนัง” ซึ่งเป็นภาษาปาก มากกว่า คำว่า “ภาพยนตร์” เช่น หนังเขย่าขวัญ หนังตลก

1.1.2 การตั้งสมญานาม

สมญานาม หมายถึง ชื่อที่ตั้งให้กับคน สัตว์ สิ่งของ เพื่อใช้เรียกในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์จะตั้งสมญานามให้แก่นักแสดง รวมทั้งผู้กำกับ สมญานามที่ตั้งทำให้ผู้อ่านทราบภูมิหลังความเป็นไปเกี่ยวกับบุคคลเหล่านั้น และยังทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ ช่วยเพิ่มสีสันให้แก่บทวิจารณ์อีกด้วย การศึกษาได้วิเคราะห์การตั้งสมญานามในบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็น 2 ส่วน การตั้งสมญานามนักแสดง และการตั้งสมญานามผู้กำกับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.2.1 การตั้งสมญานามนักแสดง

การตั้งสมญานามนักแสดงเป็นการตั้งชื่อจากเอกลักษณ์เฉพาะตัวบุคคลหรือ ลักษณะเด่นไม่ว่าจะเป็น รูปร่างหน้าตา สีผิว หรือแม้แต่ความประพฤติ หรือประวัติของนักแสดง ที่ผู้ชมส่วนใหญ่สามารถจดจำนักแสดงผู้นั้นได้ สมญานามจึงเท่ากับเป็นการย้ำเอกลักษณ์ของนักแสดงผู้นั้น การตั้งสมญานามให้นักแสดงมีดังนี้

1.1.2.1.1 ตั้งตามรูปลักษณ์

การตั้งสมญานามที่ตั้งตามรูปลักษณ์ของนักแสดงนั้น เป็นการตั้งชื่อเรียกนักแสดง เพื่อบ่งบอกถึงเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นของนักแสดงคนนั้นๆ เช่น สีผิว เชื้อชาติ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> เกิดอะไรขึ้นกับเอ็ดดี้ เมอร์ฟี่!?!? หลังจากความสำเร็จของ The Nutty Professor เมื่อหลายปีก่อน นักแสดงตลกผิวดำที่เปี่ยมพรสวรรค์ผู้นี้ก็ดูเหมือนจะกลายร่างเป็นแม่เหล็กดึงดูดแต่เฉพาะโครงการหนังซึ่งไม่คู่ควรกับความสามารถของเขาด้วยประการทั้งปวง
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ซ : 57)

นักแสดงตลกผิวดำ เป็นสมญานามของ เอ็ดดี้ เมอร์ฟี่ ซึ่งตั้งตามสีผิวเป็นลักษณะเด่นของนักแสดงผู้นี้ และบทบาทที่ได้รับซึ่งมันจะเป็นบทตลก จนผู้คนจดจำชื่นชอบบทบาทของเขา

ที่สำคัญที่สุด โอลิเวียร์ มาร์ติเนช พระเอกรูปงามชาวฝรั่งเศสที่มาแจ้งเกิดจาก Un-faithful

(คิบุง. 2546ผ : 57)

พระเอกรูปงามชาวฝรั่งเศส เป็นสมญานามของโอลิเวียร์ มาร์ติเนช ซึ่งเป็นหนึ่งในแสดงชาวฝรั่งเศสไม่กี่คน ที่มาแสดงภาพยนตร์ฮอลลิวู้ด จนประสบความสำเร็จ สมญานามนี้จึงตั้งชื่อตามลักษณะหน้าตาและสัญชาติของนักแสดง

1.1.2.1.2 ตั้งตามความสามารถในการแสดง

การตั้งสมญานามที่ตั้งตามความสามารถในการแสดงของนักแสดงนั้น เป็นการตั้งชื่อเรียกนักแสดง เพื่อบ่งบอกถึงความสามารถในการแสดงภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พอล วอล์คเกอร์ ดูเหมือนจะไม่ได้พัฒนาตัวเองจากการเป็นนักแสดงหนุ่มวัยรุ่นรูปงามที่แข็งทื่อในขณะที่โทรีซี่ อดีตนายแบบผู้เคยเป็นพระเอกในหนังเรื่อง Baby Boy ให้ซิงเกิลตันมาก่อนหน้านี้

(คิบุง. 2546ถ: 55)

นักแสดงหนุ่มวัยรุ่นรูปงามที่แข็งทื่อ เป็นสมญานามของ พอล วอล์คเกอร์ ตั้งตามรูปร่างหน้าตาที่หล่อเหลา แต่เมื่อแสดงภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว กลับไม่สามารถสวมบทบาทที่ได้รับอย่างสมจริงได้

พร้อมๆ กับการดึงเอาตัวละครดั้งเดิมบางคนกลับมา(แต่ไม่ทั้งหมด เพราะในภาคนี้ไม่มีทั้ง คริส ไคลน์ มีน่า ซวารี หรือ ทาร่า รีด จากปัญหาเรื่องค่าตัวหรือหาตัวไม่เจอ หรือไม่รู้จะเรียกกลับมาทำไม เพราะที่ผ่านมาก็ไม่ใช่ส่วนสำคัญของเรื่องอยู่ดี) คนที่ยังคงมีบทเด่นก็คือ ยูจีน เลวี่ ดาราตลกหน้าตายที่รับบทเป็นพ่อผู้พยายามเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงและความต้องการทางสรีระของลูกชาย

(คิบุง. 2546ผ : 56)

ดาราตลกหน้าตาย เป็นสมญานามของ ยูจีน เลวี่ ซึ่งมาจากความสามารถในการแสดง ซึ่งการแสดงส่วนใหญ่ที่นักแสดงผู้นี้ได้รับ คือ แสดงบทตลกให้ผู้ชมหัวเราะ แต่ไม่ได้แสดงออกทางสีหน้า

1.1.2.1.3 ตั้งตามบทบาทการแสดงที่ได้รับ

การตั้งสมญานามที่ตั้งขึ้นตามบทบาทการแสดงที่ได้รับ เป็นการตั้งชื่อเรียกนักแสดง เพื่อบ่งบอกถึงบทบาทการแสดงที่นักแสดงผู้นั้นได้รับในการแสดงภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จอมพิฆาตดาวกระจายผู้ไม่เคยพลาดเป้าที่ได้ Colin Farrell เจ้าของฉายา Bad Boy แห่งฮอลลีวูดคนใหม่ ซึ่งโด่งดังมาจาก Hart's War และ Minority Report มารับบทนี้

(Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ. 2546 : 58)

Bad Boy แห่งฮอลลีวูด เป็นสมญานามของ คอลิน ฟาร์เรล ที่มีบทบาทการแสดงและบุคลิกที่แสดงออก คือ บทบาทของผู้ชายที่ไม่อยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคม

ปัญหาก็คือบทของนางเอกสมองลูกโป่งกำลังกลายเป็นภาพลักษณ์ที่เธอสลัดไม่หลุดและหันกลับมาเล่นงานเธอเอง

(คิบุง. 2546ฝ : 57)

นางเอกสมองลูกโป่ง เป็นสมญานามของ รีส วิทเธอร์สปูน จากการที่เธอรับบทนางเอกในหนังเรื่อง Legally Blonde และ Sweet Home Alabama ซึ่งเป็นบทของผู้หญิงสวย แต่งตัวตามสมัยนิยม จนดูเหมือนกับเป็นผู้หญิงที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความคิด จนกลายเป็นสมญานามที่ตั้งตามบทบาทการแสดงในเรื่องคือ นางเอกสมองลูกโป่ง

บูลล็อคที่คราวนี้จับคู่กับฮิวจ์ แกรนต์พระเอกขวัญใจหนังโรแมนติกคอมมิดี้ที่ถือว่าประสบความสำเร็จที่สุดในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

(คิบุง. 2546ค : 57)

พระเอกขวัญใจหนังโรแมนติกคอมมิดี้ เป็นสมญานามของ พระเอก ฮิวจ์ แกรนต์ เนื่องจากฮิวจ์แกรนต์มันได้รับบทบาทเป็นพระเอกและมีชื่อเสียงภาพยนตร์แนวรักหวานชื่นหลายเรื่อง

ดาวร้ายสุดน่ารัก Bullseye ออกมาเรียกเสียงฮาเล็กๆ ได้อย่างน่าหยิกหลัง end credit เรียกได้ว่าแถมมุขฟรีไม่คิดตังค์ว่างั้นเถอะ

(Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ.2546 : 58)

ดาวร้ายสุดน่ารัก เป็นสมญานามของ Bullseys ที่มักได้รับบทเป็นดาวร้าย แต่ด้วยหน้าตาน่ารัก จึงได้รับสมญานามว่าดาวร้ายสุดน่ารัก

1.1.2.1.4 ตั้งตามชื่อเสียงที่ประจักษ์

การตั้งสมญานามที่ตั้งตามชื่อเสียงที่ประจักษ์ เป็นการตั้งชื่อเรียกนักแสดง เพื่อบ่งบอกถึงผลงานที่ผ่านมาของนักแสดงผู้นั้นที่เป็นที่ยอมรับจากวงการภาพยนตร์หรือผู้ชมภาพยนตร์ สมญานามประเภทนี้เป็นชื่อที่บ่งบอกคุณสมบัติของนักแสดง โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสมญานามเฉพาะบุคคล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นิโคลัส เคจ ก้าวมาถึงจุดที่หลุดพ้นจากการเป็นดาราพาณิชย์โดยสิ้นเชิง ซึ่งอาจทำให้บทนำในเรื่องใกล้เคียงกับงานที่โดดเด่นอย่าง Adaptation

(คิบุง. 2546ป : 56)

ดาราพาณิชย์ เป็นสมญานามที่เคยเป็นของนิโคลัส เคจ ซึ่งคำว่า ดาราพาณิชย์ มีที่มาจากนักแสดงผู้มีชื่อเสียง เพราะรูปร่างหน้าตา หรือความสามารถ จนเป็นเหตุให้ได้รับการคัดเลือกให้แสดงภาพยนตร์หลายเรื่อง เพราะชื่อเสียงของนักแสดงผู้นั้นก็มีผลต่อการตลาดของภาพยนตร์

หนังได้นักแสดงนำระดับเจ้าพ่อและเจ้าแม่แห่งหนังรักโรแมนติก

(Alex & Emma ชีวิตดั่งนิยาย. 2546 : 49)

เจ้าพ่อและเจ้าแม่ เป็นสมญานามที่นักเขียนมอบให้กับลุก วิลสัน และ เคท ฮัตสัน ซึ่งเป็นนักแสดงนำในเรื่องและมักได้รับบทบาทการแสดงในหนังรักโรแมนติก จึงได้รับสมญานามดังกล่าว

แม้หนังจะได้ดาราลายครามอย่าง อัลปาชิโน มาประชันกับหน้าใหม่ไฟแรงอย่าง คอลิน ฟาร์เรลล์ นั่นก็ไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ของหนังดีขึ้นมาได้

(คิบุง. 2546ฉ : 55)

ดาราลายคราม เป็นสมญานามของ อัลปาชิโน ที่เป็นนักแสดงมานาน และมีความสามารถทางการแสดงสูง เป็นที่ประจักษ์ในวงการภาพยนตร์

ในภาคนี้ แม้ไม่มีดาราแม่เหล็กอย่าง Vin Diesel มาร่วมวงชิ่งด้วย (ก็พี่แกเล่นโก่งค่าตัวซะมหาศาลขนาดนั้นนี่) แต่หนังก็ไปแรงชนิดฉุดไม่อยู่เหมือนกัน

(2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่.2546 : 54)

ดาราแม่เหล็ก หมายถึง ดาราที่มีชื่อเสียงได้รับความนิยมสูง ผู้คนชื่นชอบในผลงานมาก ในที่นี้ใช้เป็นสมญานามของ วิน ดีเซล

1.1.2.2 การตั้งสมญานามผู้กำกับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพยนตร์ ภาพยนตร์บางเรื่องมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จตั้งแต่ยังไม่ได้เข้าฉาย เพราะชื่อเสียงของผู้กำกับภาพยนตร์สามารถรับประกันคุณภาพให้กับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้อ่านนำมาใช้ในการเลือกชมผลงานภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ผู้กำกับภาพยนตร์บางคนมีความเป็นเอกลักษณ์ชัดเจนจนทำให้มีคนนำไปตั้งเป็นสมญานามให้ผู้อ่านผู้ชมจดจำได้เป็นอย่างดี การตั้งสมญานามผู้กำกับภาพยนตร์มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.2.2.1 ตั้งตามความสามารถ

การตั้งสมญานามตามความสามารถ เป็นการตั้งสมญานามของผู้กำกับภาพยนตร์ที่บ่งบอกถึงความสามารถในการกำกับการแสดงภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ว่ามีความสามารถในด้านต่างๆ หรือด้านใดด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ริดลี่ย์ สก๊อตต์ พิสูจน์ให้เห็นว่าเขาคือ ผู้กำกับผู้ไม่ยอมหยุดนิ่ง ไม่ว่าจะถึงจุดสูงสุดหรือจุดตกต่ำ สก๊อตต์กล้าที่จะท้าทายในผลงานของตนเองเสมอ
>
> (คิบุง. 2546ป : 55)

ผู้กำกับผู้ไม่ยอมหยุดนิ่ง เป็นสมญานามของ ริดลี่ย์ สก๊อต ผู้กำกับที่มีความสามารถ และสร้างผลงานออกมาอย่างต่อเนื่องแม้จะไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร

> พี่น้องวาชอว์สกี้กลายเป็นผู้กำกับที่มากกว่าผู้กำกับ เป็นผู้เขียนบทที่เหนือผู้เขียนบทโดยทั่วๆไป โดยที่ไม่มีใครสนใจกับข้อบกพร่องใน The Matrix
>
> (นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 58)

ผู้กำกับที่มากกว่าผู้กำกับ ผู้เขียนบทที่เหนือผู้เขียนบท เป็นสมญานามของพี่น้องตระกูลวาชอว์สกี้ ผู้กำกับและเขียนบทภาพยนตร์เรื่อง Matrix Revolutions เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความนิยมอย่างมาก โดเด่นที่นำปรัชญา ความเชื่อต่างๆ มาเป็นแก่นของการนำเสนอภาพยนตร์แนวต่อสู้เกี่ยวกับโลกอนาคต ผู้กำกับเรื่องนี้จึงได้ยกย่องอย่างมากทั้งความสามารถในการกำกับการแสดงและเขียนบทภาพยนตร์

Richard Curtis ผู้กำกับมือเขียนบทมือฉมังจาก Notting Hill, Foour Weddins and a Funeral และหนังอังกฤษอีกหลายๆ เรื่อง

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546 : 52)

ผู้กำกับมือเขียนบทมือฉมัง เป็นสมญานามของริชาร์ด เคอติส เป็นทั้งผู้กำกับและนักเขียนบทภาพยนตร์ที่มีความสามารถ

1.1.2.2.2 ตั้งตามประสบการณ์ที่ผ่านมา

การตั้งสมญานามตามประสบการณ์ที่ผ่าน เป็นการตั้งสมญานามที่บ่งบอกถึงประสบการณ์การกำกับภาพยนตร์ที่ผ่านมาแล้วในอดีตหรือผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้หนังจะได้ผู้กำกับอินดี้ไฟแรงอย่างชาร์ลส์ เฮอร์แมน เวิร์มเฟลด์ ผู้กำกับ Kissing Jessica Stein แต่ก็ไม่ได้ทำให้หนังดีขึ้นมากกว่าเดิม แต่กลับเหมือนเอาชื่อมาทิ้งเสียมากกว่า เมื่อพล็อตเรื่องของ Legally Blonde 2 จากบทหนังของ เคท คอนเดลล์ แทบไม่มีอะไรแหลกใหม่แต่อย่างไร

(คิบุง. 2546ฝ : 57)

ผู้กำกับอินดี้ไฟแรง เป็นสมญานามของ ชาร์ลส์ เฮอร์แมน เวิร์มเฟลด์ ที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีผลงานกำกับภาพยนตร์แนวอินดี้หรือแนวสวนกระแสสังคม

ที่น่าแปลกใจคือหนังได้ จอห์น ซิงเกิลตัน ผู้กำกับอัฟริกัน-อเมริกัน ที่เคยได้รับการยอมรับว่าเป็นคลื่นลูกใหม่ของวงการหนังจากผลงาน Boyzn The Hood, Poetic Justice, highter Learning , และ Rosewood Shaf

(คิบุง. 2546ถ : 55)

คลื่นลูกใหม่ เป็นสมญานามของ จอห์น ซิงเกิลตัน ว่าเป็นผู้กำกับคลื่นลูกใหม่ ซึ่งมีพลังในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและสร้างสรรค์ผลงานมาหลายเรื่อง

สก๊อตต์ยังคงให้ความไว้วางใจ จอห์น แมธีสัน ผู้กำกับภาพที่ใช้โทนสีฟ้าและเขียวปนเงินในหนัง กลายเป็นส่วนโดดเด่นที่ทำให้งานของเขาเกือบใกล้เคียงยานุส คามินสกี้ ผู้กำกับภาพคู่บารมีของสตีเว่น สปีลเบิร์กไม่มีผิด

(คิบุง. 2546ป : 56)

ผู้กำกับภาพคู่บารมีของสตีเว่น สปีลเบิร์ก เป็นสมญานามที่ตั้งให้กับ ยานุส คามินสกี้ เพราะภาพยนตร์ของสปีลเบิร์กมักมียานุส คามินสกี้เป็นผู้กำกับภาพอยู่แทบทุกเรื่อง

> เป็นผลงานชิ้นล่าสุดของ เคน โลซ ผู้กำกับชาวอังกฤษหัวเอียงซ้ายที่มีวิญญาณนักสู้เพื่อสังคมและการเมืองอัดแน่นอยู่ในทุกอณูหนังของเขาส่วนใหญ่มักเล่าถึงชีวิตการดิ้นรนของผู้คนชนชั้นแรงงาน
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ต : 62)

ผู้กำกับชาวอังกฤษหัวเอียงซ้าย เป็นสมญานามของ เคน โลซ ผู้กำกับที่มีสัญชาติอังกฤษ มีอุดมการณ์เพื่อสังคมแบบมาร์กซิสม์ อันสะท้อนออกมาจากผลงานการกำกับภาพยนตร์ของเขา

> แม็คจี (หรือ โจเซฟ แมคจินตี้ มิทเชลล์) ผู้กำกับมิวสิกวิดีโอมือทอง ที่เอาวิสัยทัศน์จากการกำกับภาพโดดเด่นในมิวสิกวิดีโอเหล่านั้นมาใช้ในงานกำกับเรื่องแรกอย่างมันถึงใจ
>
> (คิบุง. 2546ฑ : 56)

ผู้กำกับมิวสิกวิดีโอมือทอง เป็นสมญานามของ แม็คจี หรือ โจเซฟ แมคจินตี้ มิทเชลล์ ที่เคยกำกับมิวสิกวิดีโอที่ประสบความสำเร็จมาหลายเรื่องมากำกับภาพยนตร์

> น่าโล่งอกแทนที่เห็นรอดริเกซหันกลับไปหาโปรเจ็กต์เก่าอย่าง El Mariachi ในเวลาเดียวกัน เพราะหลังจากนี้แล้วรอดริเกซคงต้องพิสูจน์ตัวเองอีกครั้ง เพราะอดีตจากการเป็นผู้กำกับอินดี้ทุนต่ำที่เต็มไปด้วยไฟ วันนี้เขาเกือบเหมือนจอห์น คาร์เพนเตอร์ ที่ผ่านงานสูงสุดมาแล้วไม่มีผิด
>
> (คิบุง. 2546ฝ : 56)

ผู้กำกับอินดี้ทุนต่ำที่เต็มไปด้วยไฟ เป็นการบอกความเป็นมาของ รอดริเกซ ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เคยกำกับภาพยนตร์แนวอินดี้หรือแนวสวนกระแสสังคม

จากการศึกษาการตั้งสมญานามในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น สรุปได้ว่า ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นมีการตั้งสมญานามของนักแสดงและผู้กำกับภาพยนตร์แตกต่างกัน การตั้งสมญานามของนักแสดงตั้งตามรูปลักษณ์ที่ปรากฏของนักแสดงผู้นั้น,ตั้งตามความสามารถในการแสดงและตั้งตามบทบาทการแสดงที่ได้รับในการแสดงภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ และการตั้งตามชื่อเสียงหรือผลงานที่เคยเห็นมาก่อน ส่วนการตั้งสมญานามของผู้กำกับภาพยนตร์ตั้งตามความสามารถของผู้กำกับภาพยนตร์และประสบการณ์การกำกับภาพยนตร์ที่เคยกำกับ

1.1.3 การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ

การใช้วิธีทับศัพท์ หมายถึงการยืมคำจากภาษาอื่นมาใช้ในภาษาไทย โดยใกล้เคียงกับระบบเสียงภาษาไทย เหตุที่ต้องยืมนั้นเพราะในภาษาไทยยังไม่มีคำใดที่สื่อความได้ชัดเจนเท่าคำนั้น หรือมีแต่ไม่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายเท่าคำทับศัพท์ นอกจากนั้นการใช้คำทับศัพท์ยังทำให้ ดูทันสมัย เป็นคนรุ่นใหม่ในสังคม ที่มักจะพูดภาษาไทยปะปนกับภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว

ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นปรากฏศัพท์ภาษาต่างประเทศทั้งที่เป็นศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์และศัพท์ต่างประเทศทั่วไป ที่ปรากฏ ดังนี้

1.1.3.1 คำทับศัพท์ทางภาพยนตร์

ศัพท์ภาพยนตร์สามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการศึกษาวิชาทางด้านภาพยนตร์ เช่น วิชาประวัติภาพยนตร์ การเขียนบทภาพยนตร์ การวิเคราะห์และการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นต้น (ปัทมวดี จารุวร (2528 : คำนำ) ดังนั้นการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์จึงจำเป็นที่จะต้องมีการใช้คำทับศัพท์ทางภาพยนตร์ในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์อยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างอรรถรสให้กับผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อหาและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อเรื่องที่กำลังอ่านได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นการอธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวให้กับผู้อ่านได้เข้าใจมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> นอกจากในคำบอกเล่าของ Garth (Michael Caine) และ Hub บทบาทบางตอนจึงดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือสักเท่าไหร่ อันที่จริงฉาก<u>แฟล็ชแบล็ค</u>แทบทุกฉากเลยนั่นแหละที่ดูไม่ค่อยจะน่าเชื่อถือเอาเสียเลย
>
> (Seconhand Lions ถึงจะแก่แต่ก็ไว้ลายนะ!. 2546 : 50)

<u>แฟล็ชแบล็ค</u> มาจากคำว่า flashback หมายถึง ฉากการดำเนินเรื่องแบบย้อนอดีต ไม่เป็นไปตามลำดับก่อนหลัง เป็นการย้อนกลับสู่อดีตด้วยภาพเพื่อใช้อธิบายเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ เพื่อบอกเหตุผลหรือความทรงจำ-ความคิดคำนึงของตัวละครในเรื่องด้วยภาพ (ปัทมวดี จารุวร.2528:57)

> แถมพวกเขายังยิงกันทั้งเรื่อง เข้าใจครับว่าเป็น<u>หนังแอ็กชัน</u>ที่พวกเขาทำสงครามกัน แต่ไม่จำเป็นต้องกระหน่ำยิงกันขนาดนั้นก็ได้
>
> (Battle Royale 2 พลังเพื่อน เพื่อสันติภาพ. 2546 : 53)

<u>หนังแอ็กชัน</u> มาจากคำว่า action film หมายถึง ภาพยนตร์แนวต่อสู้ ผจญภัย

สำหรับนักแสดงสองคนในเรื่อง การแสดงของพวกเธอนั้นออกจะเมโลดรามาและใส่อารมณ์จนมากเกินไปจนทำให้เรื่องราวดูขำขันไปซะทั้งหมด

(A Bizarre Love Tiangle รักสามเส้าฉบับพิสดาร. 2546 : 55)

เมโลดรามา มาจากคำว่า melodrama หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่เป็นคนดีเลิศกับคนเลวมาก ซึ่งในตอนจบ คนดีมักเอาชนะคนเลวได้เสมอ ภาพยนตร์ประเภทนี้ต้องการให้คนดูเกิดความใจหายใจคว่ำ และอาจจบลงด้วยน้ำตา (ปัทมวดี จารุวร.2528:75) ในบริบทนี้หมายถึง เป็นการแสดงที่แสดงอารมณ์สุดโต่งจนเกินจริง

ถ้าหากใครเป็นแฟนหนังทริลเลอร์ตัวยงละก็คงจะบอกได้เลยว่า Unborn But Forgotten ไม่ได้มีความแปลกใหม่ หรือแหวกแนวไปจากสไตล์เดิมๆ ของหนังลึกลับเชิงสอบสวนเรื่องอื่นๆที่ป่านมาเลยก็ว่าได้

(Urborn But Forgotten The Ring + เฮี้ยน??. 2546 : 53)

หนังทริลเลอร์ มาจากคำว่า thriller film หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบสวน เรื่องลึกลับ ฆาตกรรม หรือเรื่องสยองขวัญ (ปัทมวดี จารุวร.2528:83)

(แน่นอนว่าพล็อต ตลกต่ำของเด็กไฮสคูลที่เคยเห็นในหนังวัยรุ่นอันเดอร์กราวนด์ทั้งหลาย ถูกยัดเยียดเข้ามาในหนังเรื่องนี้ด้วยอย่างชวนเอือม)

(คิบุง. 2546ท : 57)

หนังวัยรุ่นอันเดอร์กราวนด์ มาจากคำว่า วัยรุ่น + underground film หมายถึง คำนิยามของภาพยนตร์ประเภทนี้ให้ไว้โดย Sheldon Renan ในหนังสือ An Introduction to the American Underground Film, 1967 คือ “ภาพยนตร์ที่คิดและสร้างขึ้นโดยคนๆ เดียว ถือเป็นลักษณะส่วนตัวของคนผู้นั้นเป็นภาพยนตร์ที่มีรูปแบบ, เทคนิค และเนื้อหา อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้ง 3 อย่างขัดแย้งกันอย่างรุนแรง มักใช้ทุนสร้างต่ำมากและไม่มีการฉายเพื่อประโยชน์ทางการค้า” (ปัทมวดี จารุวร.2528:84) ในบริบทนี้ หมายถึง ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ

รวมไปจนถึงหนังไซเบอร์รุ่นบุกเบิกของดิสนีย์อย่าง Tron ที่ใช้วีดีโอเกมมาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง

(คิบุง. 2546ฝ : 56)

หนังไซเบอร์ มาจากคำว่า cyber film หมายถึง ภาพยนตร์ที่นำเสนอโลกในอนาคตที่มีเทคโนโลยีล้ำสมัยและหุ่นยนต์เป็นส่วนสำคัญในภาพยนตร์

ภาคสุดท้ายของหนังไซไฟไฮเทคชุด The Matrix ของสองพี่น้องวาชอว์สกี้

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 58)

หนังไซไฟ มาจากคำว่า science-fiction film หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาหนักไปในเรื่องของจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ การวาดมโนภาพเกี่ยวกับความเป็นไปได้หรือการคาดการณ์ถึงอนาคต (ปัทมวดี จารุวร.2528:78)

ที่น่าผิดหวังของฮอลลีวู้ดในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา และหนังอาร์ตน่าเบื่อในเทศกาลหนังเมืองคานส์ปีล่าสุด

(คิบุง. 2546ฏ : 57)

หนังอาร์ต มาจากคำว่า art film หมายถึง ภาพยนตร์ที่ผูกขาดการฉายในโรงภาพยนตร์ประเภทที่ฉายเฉพาะภาพยนตร์ศิลปะ(ปัทมวดี จารุวร.2528:21)

เสียเปียโนในโทนเศร้าๆ ที่เป็นเอนด์ไตเติ้ลของเรื่องเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนประกอบ

(คิบุง. 2546ฐ : 57)

โทน มาจากคำว่า tone หมายถึง อารมณ์ของภาพยนตร์ซึ่งปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องและสไตล์(ปัทมวดี จารุวร.2528:173)

เอนด์ไตเติ้ล มาจากคำว่า end title หมายถึง ท้ายเรื่อง ใช้เพื่อแสดงว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นจบแล้ว(ปัทมวดี จารุวร.2528:172)

Final Destination 2 นั้นหวังที่จะรักษามาตรฐานด้าน แอ๊กชันและสเปเชียลเอฟเฟ็กต์ให้ได้เหมือนในภาคที่แล้ว

(Red Devil. 2546ก : 50)

สเปเชียลเอฟเฟ็กต์ มาจากคำว่า special+effect หมายถึง เทคนิคพิเศษที่ใช้ในภาพยนตร์ในสมจริง หรือเกินจริง

แต่สำหรับผมแล้วมันน่าเวียนหัวพอดูคือ การสปลิทจอภาพ และเทคนิคการตัดต่อที่มีมากมายหลายขนาน แทบจะยกเอาเทคนิคพื้นฐานแบบต่างๆ มาใช้จนหมดตำราเลยก็ว่าได้ ทั้ง คัทอินเสร็ท ดิสโซฟ ซูมเข้า ซูมออก จอวิ่ง จอเล็ก เต็มไปหมด เรียกว่าทำเอาเหนื่อยลูกกะตา

(The Hulk ดราม่า...มาร์เวล. 2546 : 52)

สปลิทจอภาพ มาจากคำว่า split screen หมายถึง การที่ช็อต 2 ช็อตหรือมากกว่านั้นปรากฏบนจอในเวลาเดียวกันโดยใช้วิธีแบ่งจอออกเป็น 2 ส่วน หรือมากกว่าแล้วพิมพ์ภาพต่างกันลงไปบนเฟรมเดียวกัน(ปัทมวดี จารุวร.2528:166)

คัทอินเสร็ท มาจากคำว่า cut-in หมายถึง ภาพระยะใกล้ (insert) ของเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่(ปัทมวดี จารุวร.2528:150)

ดิสโซฟ มาจากคำว่า dissolve หมายถึง เทคนิคในการเปลี่ยนภาพด้วยการซ้อนภาพที่ 2 เข้าไปบนภาพแรก ขณะที่ภาพแรกค่อยๆ เลือนหายไปจากจอ ภาพที่ 2 จะค่อยๆ ปรากฏเข้ามาแทนที่(ปัทมวดี จารุวร.2528:45)

ซาวนด์แทร็กประกอบภาพยนตร์เร่องนี้ก็ส่งเสริมในเรื่องการเร้าอารมณ์ผู้ชมได้ไม่น้อย

(Charlie's AngelsFull Throttle "อานุภาพนางฟ้า ฮาเกินห้ามใจ". 2546 : 53)

ซาวนด์แทร็ก มาจากคำว่า sound track หมายถึง เสียงในฟิล์ม ในบริบทนี้หมายถึง เพลงประกอบภาพยนตร์

ดังเตแลม ผู้กำกับภาพยนตร์เลือกใช้โลเกชันทั้งในฮ่องกงและกรุงเทพฯ

(The Twins Efffect "นี่ถ้าไม่ได้เฉินหลงนะ...". 2546 : 52)

โลเกชัน มาจากคำว่า location หมายถึง สถานที่อื่นที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์นอกเหนือไปจากในโรงถ่ายหรือสตูดิโอ การถ่ายทำนอกสถานที่นี้ทำให้ได้แบ็คกราวนด์และบรรยากาศที่สมจริง(ปัทมวดี จารุวร.2528:100)

จากประสบการณ์ทางด้านสตันท์แมนผู้ประสานงาน และผู้กำกับกองที่2

(Red Devil. 2546ก : 50)

สตันท์แมน มาจากคำว่า stuntmen หมายถึง บุคคลที่รับหน้าที่แสดงแทนดารานำทั้งชายและหญิงในบทบาทผาดโผนเสี่ยงอันตราย บางคนมีความแม่นยำในการยิงปืนยาวหรือยิงธนู บางคนเก่งขี่ม้า ขับรถ หรือขับเครื่องบิน(ปัทมวดี จารุวร.2528:126)

1.1.3.2 คำทับศัพท์ทั่วไป

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารนั้น ผู้วิจารณ์มักจะหยิบยกคำที่เป็นคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเข้ามาเขียนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในบทวิจารณ์และช่วยเพิ่มอรรถรสในการอ่านบทวิจารณ์ ไม่ให้น่าเบื่อ ซึ่งคำศัพท์เหล่านี้มักจะมีคำศัพท์ที่เป็นภาษาไทยกำกับไว้ แต่ผู้เขียนจะใช้เพื่อให้ผู้อ่านให้เข้าใจโดยคำศัพท์เหล่านี้เป็นที่รู้จักและปรากฏในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ คำศัพท์ทั่วไปที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน และคำทับศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.3.2.1 ศัพท์ทั่วไปที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน

ศัพท์ทั่วไปที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน เป็นคำศัพท์ที่สามารถพบเห็นหรือใช้ได้ในแวดวงต่างๆ ซึ่งอาจจะได้รับความนิยมในการใช้หรือไม่ก็ได้ แต่ศัพท์เหล่านี้มักจะใช้เพื่อความโก้เก๋หรือทำให้การเขียนมีสีสัน ไม่น่าเบื่อ และผู้อ่านสามารถเข้าใจได้หรือทราบความหมายได้โดยตรงหรือจากบริบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ถ้าหากการทำรีเสิร์ชในครั้งนี้จะไม่ใช่การเอาความรู้สึกของอีกฝ่ายมาย่ำยีเล่น

(คิบุง. 2546ญ : 56)

รีเสิร์ช มาจากคำว่า reserch หมายถึง การค้นคว้า การวิจัย ในบริบทนี้ผู้วิจารณ์อ้างถึงการค้นคว้าหาข้อมูลของนางเอกที่จะนำมาใช้เขียนในบทภาพยนตร์

ซึ่งทำให้ส่วนนี้เหมือนกับการเอา Stand By Me มารีไซเคิลกันเห็นๆ

(คิบุง. 2546ฉ : 57)

รีไซเคิล มาจากคำว่า recycle หมายความว่า นำกลับมาใช้อีก ในบริบทนี้กล่าวให้เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้นำเค้าโครงภาพยนตร์เรื่อง Stand By Me มาใช้ใหม่ หรือมีการลอกเลียนแบบนั้นเอง

ความใฝ่ฝันสูงสุดของดอนน่าก็เหมือนแอร์สาวทั้งหลาย ที่อยากจะอัพเกรดตัวเองจากแอร์สายการบินภายในประเทศ มาเป็นแอร์อินเตอร์

(คิบุง. 2546ฏ : 56)

แอร์ ตัดมาจาก air – hostess หมายถึงพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน
อัพเกรด มาจากคำว่า up grade หมายถึง พัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้น

แอร์อินเตอร์ ตัดมาจาก air hostess international หมายถึงพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเที่ยวบินระหว่างประเทศ

ลูกหลงอย่างแด็ปนี่ อาจจะมาเป็นตัวดิสเครดิตการหาเสียงของเขาอย่างหมดทางเลี่ยง

(คิบุง. 2546ฐ : 59)

ดิสเครดิต มาจากคำว่า discredit หมายถึง ลดความเชื่อถือลง

ท่ามกลางบรรดาหนังรีเมคที่น่าผิดหวังของฮอลลีวู้ดในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา และหนังอาร์ตน่าเบื่อในเทศกาลหนังเมืองคานส์ปีล่าสุด

(คิบุง. 2546ฏ : 57)

รีเมค มาจากคำว่า remake หมายถึง การนำกลับมาสร้างใหม่ ในที่นี้หนังรีเมคหมายถึง ภาพยนตร์ที่นำกลับมาสร้างใหม่

แต่มันกลับดูสดใหม่ใน Drumline ทั้งนี้คงมีสาเหตุมาจากแบ็คกราวด์ (โลกแห่งการศึกษาของชนผิวดำทางตอนใต้) ซึ่งไม่ค่อยปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในฮอลลีวู้ด

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546จ : 53)

แบ็คกราวด์ มาจากคำว่า background หมายถึง ภูมิหลัง

เมื่อได้เห็นหน้านักแสดงนำของเรื่องแล้วคงไม่มีใครคาดหวังให้หนังเรื่องนี้เป็นหนังที่ซีเรียสแบบมีข้อคิดซักเท่าไหร่นักหรอก

(The Kop. 2546ก : 53)

ซีเรียส มาจากคำว่า serious หมายถึง เคร่งเครียด

เริ่มดูหนังเรื่องนี้ด้วยความไม่บริสุทธิ์ทางความคิดอยู่เล็กน้อย คงเป็นเพราะนี่คือหนังที่สร้างอานุภาพความดังของหนังภาคแรก เลยกลัวไปเองว่าสาวอเมริกันคนนี้จะสะดุดส้นสูงตัวเองคว่ำลงมา

เสียก่อน แต่การดูหนังด้วยอารมณ์แบบนี้ถือว่าไม่เป็นการแฟร์ต่อหนัง ควรกดปุ่มรีเซ็ทความคิดแล้วตั้งใจดูหนังใหม่ให้ได้ความ

(Oui. 2546ก :51)

แฟร์ มาจากคำว่า fair หมายถึง ยุติธรรม
รีเซ็ท มาจากคำว่า reset หมายถึง เริ่มใหม่

แต่สำหรับผมแล้ว ผมไม่ค่อยเอ็นจอย กับหนังเรื่องนี้ซักเท่าไหร่แฮะไม่รู้ว่าจะเป็นเพราะเริ่มเอียนกับหนังแนวแอ็กชั่นที่ได้ดูมาติดๆ กันก่อนหน้านี้หลายเรื่องหรือเปล่า

(ระฟ้า. 2546ค : 48)

เอ็นจอย มาจากคำว่า enjoy หมายถึง สนุกสนาน

ผู้รอดตายจากไวรัสและต้องหันมาหาวิธีทำลายซอมบี้เหมือนนักล่าไปเสียแทน พร้อมกับการได้ทราบความจริงจากทั้งสองถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงที่เขานอนในสภาพโคม่า ก่อนที่มาร์คจะถูกซอมบี้เล่นงานเสียเอง

(คิบุง. 2546ณ : 58)

ไวรัส มาจากคำว่า virus หมายถึง เชื้อไวรัส, เชื้อโรคต่างๆ ที่เห็นด้วยกล้องจุลทรรศน์ธรรมดาไม่ได้
ซอมบี้ มาจากคำว่า zombie หมายถึง ผีดิบ
โคม่า มาจากคำว่า coma หมายถึง อาการหนักสาหัส

แต่คงมีอีกไม่น้อยอีกเช่นกันที่ไม่อยากแคร์ ไม่ว่าหนังหรือเรื่องจริงจะจบลงแบบไหนก็ตาม

(คิบุง. 2546จ : 58)

แคร์ มาจากคำว่า care หมายถึง สนใจ ห่วงใย

ถึงแม้เหล่าสมุนของกัปตัน Barbossa จะต้องคำสาป

(Pirates of the Caribbean. 2546 : 50)

กัปตัน มาจากคำว่า captain หมายถึง ผู้เป็นหัวหน้าของเรือแต่ละลำ

1.1.3.2.2 ศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับองค์ประกอบภาพยนตร์

ศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับองค์ประกอบภาพยนตร์ เป็นคำศัพท์ที่สามารถพบเห็นหรือใช้ได้ในองค์ประกอบที่เกี่ยวกับภาพยนตร์หรืองานศิลปะแขนงอื่นๆ เช่น วรรณกรรม ละคร เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ซึ่งมาถึงไคลแม็กซ์ของเรื่อง คนดูก็คงจะเดาออกได้เองว่าสถานการณ์ที่วุ่นวายในงานเลี้ยงเปิดตัวเครื่องเพชรของเศรษฐีนีสาวใหญ่ที่ดูเหมือนสมองกลวง จะไปจบลงตรงไหน

(คิบุง. 2546ญ : 57)

ไคลแม็กซ์ มาจากคำว่า climax หมายถึง จุดสูงสุด จุดสำคัญ เหตุการณ์ที่มีความตื่นเต้นและน่าสนใจมากที่สุด ในบริบทนี้หมายถึง เหตุการณ์ในภาพยนตร์ที่เป็นตอนที่ตื่นเต้นที่สุดหรือเป็นฉากที่สำคัญที่สุดของเรื่อง ซึ่งมักจะเป็นทางออกของเรื่องหรือตัวละคร

จนกระทั่งเมื่อแคสแดนผันตัวเองมาสู่การเป็นผู้กำกับ แน่นนอนว่าจากบทหนังของตนเอง และหนังเหล่านั้นก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นมาสเตอร์พีซ

(คิบุง. 2546ฉ : 57)

มาสเตอร์พีซ มาจากคำว่า masterpiece หมายถึง ผลงานชิ้นเยี่ยม งานชิ้นเอก ในบริบทนี้หมายถึง ภาพยนตร์ของผู้กำกับแคสแดนนั้นถือเป็นผลงานชิ้นเยี่ยมทั้งนั้น

มุขหลายๆ มุขในเรื่อง ก็ทำให้เราอมยิ้มได้ตลอด ไดอะล็อกหลายบทในหนังก็ซึ้งชะมัด

(Alex & Emma ชีวิตดั่งนิยาย. 2546 : 49)

ไดอะล็อก มาจากคำว่า dialog หมายถึง บทสนทนาโต้ตอบของตัวละคร

หนังมีซับพล็อตที่เล่าเรื่องของลี่ลี่หญิงสาวที่เสี่ยวชุนบังเอิญเจอสถานีรถไฟ ในวันแรกที่เขาเหยียบปักกิ่ง

(ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ข : 50)

ซับพล็อต มาจากคำว่า subplot หมายถึง โครงเรื่องรอง

สิ่งที่ทำให้ The Hulk คลาสสิคกว่าการ์ตูนตัวอื่นๆ ของมาร์เวล เห็นจะเป็นการที่พล็อตเรื่องมีความเป็น ดราม่ามากกว่า รวมถึงเวอร์ชั่นทีวีที่มันจะจบลงด้วยโศกนาฏกรรม

(คิบุง. 2546ฐ : 57)

พล็อต มาจากคำว่า plot หมายถึง โครงเรื่อง
ดราม่า มาจากคำว่า drama หมายถึง ภาพยนตร์แนวชีวิตรันทด

จากการศึกษาการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศพบว่า การใช้คำทับภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในบทวิจารณ์ภาพยนตร์มี 2 ประเภท คือ การใช้คำทับศัพท์ทางภาพยนตร์และการใช้คำทับศัพท์ทั่วไป โดยการเขียนคำทับศัพท์เหล่านั้นโดยการถ่ายเสียงเป็นภาษาเขียน มีข้อสังเกตว่า คำทับศัพท์ทางภาพยนตร์นั้นใช้ในส่วนของการนำเรื่องในบทวิจารณ์ภาพยนตร์หรือกล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เช่น แฟล็ชแบล็ค , สตันท์แมน เป็นต้น ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในวงการภาพยนตร์เท่านั้น ส่วนคำทับศัพท์ทั่วไปนั้นพบว่า ผู้เขียนใช้เฉพาะการเขียนอธิบายหรือบรรยายในส่วนเนื้อหาหรือเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ โดยแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ คำทับศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น โคม่า, แคร์ เป็นต้น และคำทับศัพท์ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาพยนตร์ เช่น พล็อต, ซับพล็อต เป็นต้น

การใช้คำทับศัพท์ที่มักจะพบภาษาพูดในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวหรือเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็ว พร้อมกับได้รับอรรถรสเหมือนกับมีผู้มาเล่าให้ฟัง อย่างไรก็ตาม อาจมีบางคำที่ไม่ใช่คำทับศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวันเท่าไรนัก เช่น รีเมค รีเซ็ท รีเสิร์ท แต่ผู้อ่านสามารถอ่านเข้าใจและสรุปความได้จากบริบทรอบๆ ของคำเหล่านั้น การใช้คำทับศัพท์เหล่านี้ จึงมีเหตุผลเพื่อความโก้เก๋ทันสมัยเป็นสำคัญ

1.1.4 การตัดคำ

การเปลี่ยนแปลงคำนั้นเป็นกลวิธีการสร้างคำชนิดหนึ่ง ซึ่งวิธีเปลี่ยนแปลงคำในบทวิจารณ์ภาพยนตร์สามารถทำได้ด้วยการตัดคำ ซึ่งพบมากในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ การตัดคำเป็นอีกกลวิธีหนึ่งในการเขียนที่ทำให้บทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น มีชีวิตชีวา ด้วยการใช้คำให้ต่างไปจากเดิม ให้ผู้อ่านสะดุด อันเป็นวิธีสร้างความน่าความสนใจให้แก่ บทวิจารณ์ภาพยนตร์และบางครั้งทำให้เขียนได้สั้น กระชับ เข้าใจได้ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวเอกของเรื่องคือ ชายหนุ่มนิรนาม (มาร์กู เพลโตล่า) ที่ถูกกลุ่มโจรรุมซ้อมปางตาย ณ สถานีรถไฟ และถูกขโมยทรัพย์สินไปจนหมดไม่เว้นแม้กระทั่งรองเท้า นับแต่คืนแรกที่เขาเกนทางถึงเมืองเฮลชิงกิในยามค่ำคืน และเมื่อฟื้นคืนสติอีกครั้ง เขาก็ต้องนอนแหง็กอยู่ในโรงพยาบาลเสียแล้ว

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ช : 63)

แหง็ก มาจากคำว่า ติดแหง็ก หมายถึง สภาพที่ไม่สามารถไปไหนได้

อีกประเด็นหนึ่งที่จำเป็นต้องกล่าวถึงเพราะถึงขั้นประทับใจก็คือเรื่องสเปเชียลเอฟเฟ็กต์ หรือเทคนิคพิเศษบอกได้คำเดียวว่า “เนียน” ยิ่งในตัวละคนเด่นที่ต้องใช้เทคนิคทุกครั้งที่ปรากฏตัวก็คือ Skinner หรือมนุษย์ล่องหน

(วรจรรย์ ทุมมานนท์. 2546 : 57)

เนียน เป็นการตัดคำมาจากคำว่า แนบเนียน หมายถึง มีความสมจริง คล้ายของจริง

ไม่ว่าใครจะคิดว่า Love Actually ในแง่ไหนบวกหรือลบอย่างไร แต่สิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ คือคุณจะรู้สึกอิ่มใจกับความรักมากๆ เมื่อเดินออกมาจากโรง ใครไปดูหนังเรื่องนี้กับแฟนก็คงจะยิ้มสวีทกันไม่หุบ ส่วนใครที่ไปดูแบบไร้คู่...ก็จะเริ่มรู้สึกว่า ต้องการใครสักคนมาอยู่ใกล้ๆ ให้อุ่นใจกับเขาบ้างจัง!

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 52)

โรง มาจากคำเต็มว่า โรงภาพยนตร์ เป็นการตัดคำให้สั้นลง ตามลักษณะภาษาพูด ซึ่งเมื่อรวมกันเข้ากับปริบทของข้อความทำให้เข้าใจว่าหมายถึง โรงภาพยนตร์

หลายคนอาจบอกว่านี้คล้ายๆ กับเป็นการ “หยิบพล็อตเละๆ เทะๆ มาผสมๆ กันให้กลายเป็นบทหนัง และจับดาราดังๆ มายัดเพื่อดูดคนดู”ตัวอย่างหนังที่ปะติดปะต่อเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้องกันแต่นำมารวมกันได้ในที่สุดอย่างดีนั้น

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 52)

ดูด เป็นการตัดคำมาจากคำเต็มว่า ดึงดูด ทั้งนี้เพื่อให้กระชับความเพียงใช้คำว่า ดูดก็สื่อความได้เข้าใจแล้ว

เช่นเดียวกับอัลปาชิโน่ที่พยายามอย่างยิ่งในการกลับมายืนอยู่แถวหน้าในวงการแต่ดูเหมือนหลังจากบทที่เครียดเกินไปจนแทบไม่มีใครจำได้

(คิบุง. 2546ฉ : 56)

วงการ มาจากคำเต็มว่า วงการภาพยนตร์

แต่โดยรวมแล้ว แจ๊คสันยังคงรักษาหัวใจของเรื่องเอาไว้อย่างสมบูรณ์ เพราะ The Two Tower บรรลุถึงเป้าหมายที่ทั้งผู้สร้างและคนดูต้องการ

(คิบุง. 2546ก : 55)

ผู้สร้าง มาจากคำเต็มว่า ผู้สร้างภาพยนตร์

เพราะบางซีนที่เธอต้องแสดงความมั่น ร่าเริง และเฮ้ว แบบเด็กอเมริกัน

(What A Girl Wants "ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น". 2546 : 55)

มั่น มาจากคำเต็มว่า มั่นใจ

แต่ John Cornnor ของ Nick Stahl ซึ่งไร้ซึ่งพัฒนาการ เขาดูเหมือนเด็กวัยรุ่นติดยาไม่เอาถ่านซะมากกว่า

(Terminator 3 : Rise of the Machines เขากลับมาแล้ว!. 2546 : 55)

ติดยา มาจากคำเต็มว่า ติดยาเสพติด

จากการศึกษา การตัดคำที่ปรากฏในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น พบว่า ลักษณะของการตัดคำให้สั้น แต่ยังคงสื่อสารได้ใจความที่สมบูรณ์และมักตัดคำให้สั้นเหลือเพียงพยางค์เดียว เป็นคำภาษาปากที่ใช้พูดกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นคำกริยา เช่น ดูด, มั่น, ติด คำนาม เช่น โรง, ผู้สร้าง และคำบุพบท เช่น นับแต่ เป็นต้น

1.1.5 การใช้ภาษาปาก

การใช้ภาษาปาก มักพบในงานเขียนประเภทบันเทิงคดี แต่จากการศึกษาบทวิจารณ์ภาพยนตร์ พบว่ามีการใช้ภาษาพูดหรือภาษาปากอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะผู้เขียนมุ่งแสดงทัศนะเพื่อสื่อสารให้กับผู้อ่านได้รับเข้าใจทัศนะวิจารณ์นั้นพร้อมกับรับอรรถรสของการวิพากษ์ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กลายเป็นเรื่องตลกส่วนตัวอีกเหมือนกัน ที่พอกับบ้านเปิดดูหนัง The Matrix แล้วกลับไปคิดว่าเป็นภาค 4 ของหนัง ยังไงยังงั้น ก่อนที่จะชมภาค 5 ต่อด้วยตอนที่ชื่อ Reloaded แล้วก็จบด้วยการนึกถึง The Matrix Revolutions อีกทีเป็นภาค 6 เป็นหนังเพื่อความบันเทิงเต็มที่ ไม่มีอะไรต้องให้ติ ยกเว้นแต่ว่า มันน่าจะรวมเป็นหนังภาคเดียวกับ Reloaded มากกว่าก็เท่านั้น หนังสนุกใช้ได้ครับผม!!!

(นพปฏล พลศิลป์. 2546 : 59)

หนัง ภาษาเขียนใช้คำว่า ภาพยนตร์
ยังไงยังงั้น เป็นสำนวนที่ใช้ในภาษาพูด ไม่ใช้ในภาษาเขียน
มันน่าจะ เป็นภาษาพูด ภาษาเขียนใช้ว่า น่าจะ

ความสุขที่แสวงหาอาจจะไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินทองที่สะสม (แม้มันจะเป็นปัจจัยที่ช่วยในการดำรงชีวิตในสังคมก็ตาม) หากแต่เป็นความสุขใจในการมีชีวิตตะหาก

(คิบุง. 2546ป : 56)

ตะหาก เขียนตามภาษาพูด แต่ภาษาเขียนที่ถูกต้องใช้คำว่า ต่างหาก

หนัง Sylvia ก็เลยกลายเป็นหนังดราม่าผัวๆ เมียๆ ไปเสียค่อนเรื่องอย่างที่เห็น

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฉ : 60)

หนังดราม่าผัวๆ เมียๆ มาจากภาษาเขียนว่า ภาพยนตร์แนวชีวิตครอบครัว

นอกจากผ่านจอขนาดยักษ์ที่ฉายไปทั่วเมือง (และทำอย่างกับมนุษย์โลกในอนาคตกลายเป็นคนโง่เสียอย่างนั้นที่ยอมทำตามซะเกือบหมด!) หรือว่าการที่ระต้องพึ่งพายาที่คนทุกคนต้องฉีดทุกวัน ที่การลืมฉีดยาเพียงครั้งเดียวของเจ้าหน้าที่คนหนึ่งสามารถนำไปสู่การจุดจบของเรื่องได้(คิดดูสิ..) แล้วถ้าเทคโนโลยีด้านชีวภาพสามารถพัฒนาไปไกลถึงขนาดนี้ ทำไมไม่ทำให้ตัวยามันออกฤทธิ์นานหน่อยฮึ?

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ค : 50)

จอขนาดยักษ์ ใช้เป็นภาษาเขียนว่า จอภาพขนาดใหญ่

หรือตอนที่เธอแสดงความเป็นสาวมีดนตรีในหัวใจโยกย้ายส่ายสะโพกกับวอล์คแมนเครื่องโปรดทำออกมาแล้วดูเธอแสด๊ง แสดงจนไม่เป็นธรรมชาติเอาเสียเลย

(What A Girl Wants “ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น”. 2546 : 55)

แสด๊ง แสดง การใช้คำแบบเน้นเสียง ซึ่งปกติตามหลักภาษาจะใช้จะใช้กับคำวิเศษณ์เท่านั้น แต่ในภาษาพูดนำเอาการซ้ำแบบเน้นเสียงมาใช้กับคำกิริยา หมายถึง ตั้งใจทำสิ่งนั้นอย่างมาก

T3 มีแนวคิดที่น่าสนใจมากๆ (อ้าวหนังแอ๊กชันที่ระเบิดตูมตามกันทั้งเรื่องจะมีเนื้อหาที่เจ๋งๆ บ้างไม่ได้หรือไง?)

(Terminator 3 : Rise of the Machines เขากลับมาแล้ว!. 2546 : 54)

อ้าว, ตูมตาม เป็นคำอุทานที่เลียนเสียงพูดและใช้เฉพาะในภาษาพูด ไม่ปรากฏในภาษาเขียน

ไง ใช้ภาษาเขียนว่า อย่างไร

ผู้พิพากษาออกคำสั่งให้ Dave เข้ารับการรักษาอย่างจริงจัง หรือไม่ก็ต้องติดคุกไปซะ ด็อกเตอร์ Buddy ก็เลยย้ายเข้าไปอยู่กับ Dave เพื่อช่วยเขาซะเลย

(ระฟ้า. 2546ข : 51)

ซะ เป็นคำลงท้ายเสียงใช้เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น

หากคุณเห็น end credit ขึ้นแล้วกรุณาอย่าเพิ่งลุกจากที่นั่ง เพราะมีลูกเล่นน่ารักๆ ของพ่อดาวร้ายสุดน่ารัก Bullseye ออกมาเรียกเสียงฮาเล็กๆ ได้อย่างน่าหยิกหลัง end credit เรียกได้ว่าแถมมุขฟรีไม่คิดตังค์ว่างั้นเถอะ

(DareDevil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ. 2546 : 58)

เสียงฮาเล็กๆ คำว่า เล็กๆ ตามหลักภาษาจะใช้กับคำวิเศษณ์ที่บอกขนาด แต่ในภาษาพูดนำมาใช้ในคำวิเศษณ์ที่บอกปริมาณ คือ ใช้แทนที่คำที่ควรจะเน้น

ว่างั้นเถอะ ในข้อความนี้จึงจะใช้ภาษาเขียนว่า เช่นนั้น

แถมมุขฟรี ในข้อความนี้จึงจะใช้เป็นภาษาเขียนว่า ให้อารมณ์ขันเพิ่มเติม

ไม่คิดตังค์ ในข้อความนี้จึงจะใช้เป็นภาษาเขียนว่า ไม่เสียค่าบริการ

Cinderlla ฉบับอเมริกันดรีม เริ่มต้นขึ้นเมื่อคุณแม่ผัวอย่าง อย่างมาริสา เดินทางพาไท (ไทเลอร์ การ์เซีย โพซีย์)ลูกชายวัยสิบขวบของเธอไปโรงเรียน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฉ : 56)

คุณแม่ผัว ใช้เป็นภาษาเขียนว่า แม่สามี

จากการศึกษาการใช้ภาษาพูดหรือภาษาปากที่ปรากฏในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น พบว่า การใช้ภาษาพูดหรือภาษาปากนั้น มุ่งแสดงอารมณ์ น้ำเสียงของผู้เขียน เพื่อสื่อให้ผู้อ่านรับทราบถึงความเห็นหรือทัศนะของผู้เขียนซึ่งเคยได้ไปชมหรือไปดูภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ แล้ว ประเมินภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ผ่านทัศนะของตนในรูปแบบของภาษาที่เป็นกันเอง เสมือนหนึ่งได้เล่าหรือบอกกล่าวแก่ผู้อ่าน คำภาษาปากส่วนมากเป็นคำบุพบท คำถามที่อยู่ท้ายประโยค ซึ่งใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน เช่น อย่างนี้ อย่างนั้น อย่างไร เป็นต้น และคำที่เป็นคำลงท้าย คำอุทาน ในภาษาพูด ซึ่งผู้เขียนเขียนเลียนเสียงพูด เพื่อให้ผู้อ่านได้อรรถรส เสมือนรับฟัง พูดคุยกับผู้เขียนบทวิจารณ์

1.1.6 คำสแลง

คำสแลงมาจากคำว่า Slang ในภาษาอังกฤษ มักใช้กันในภาษาเฉพาะกลุ่ม ที่เข้าใจในหมู่พวกเดียวกัน มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษ ฉะนั้นภาษาประเภทนี้จึงไม่ใช่ภาษาทางการ ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นมักจะพบคำสแลงอยู่พอสมควร เนื่องจากผู้อ่านกับผู้เขียนบทวิจารณ์นั้นมีความสนใจในกลุ่มเดียวกัน จึงสามารถใช้ภาษาที่สามารถเข้าใจกันภายในกลุ่มนั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปกติ หน่วยงานที่มักจะได้รับบทเด่นเป็นพระเอกในหนังฮอลีวูดส่วนใหญ่ ที่เข้ามาแจมกับเจ้าหน้าที่ปกติทั่วไปก็คงจะหนีไม่พ้น FBI ขาโจ๋

(ระฟ้า. 2546ค : 48)

แจม เป็นคำสแลงที่มาจากภาษาอังกฤษ หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วม

ขาโจ๋ หมายถึง คนที่มีความสามารถเพราะทำงานมานาน

A Bizarre Love Triangle หรือชื่อภาษาไทยว่า รักพลิกล็อก ฉบับฉิ่งฉับ ... นั้น เป็นเรื่องราวของชายหนึ่งหญิงสองแต่ที่ออกจะแตกต่างจากรักสามเส้าที่เราๆ ท่านๆได้เห็นกันในละครไทย

(A Bizarre Love Triangle รักสามเส้าฉบับพิสดาร. 2546 : 50)

ฉิ่งฉับ หมายถึง รักร่วมเพศหญิง

ส่วนนางเอกของเรื่องเจน แมคเกรเกอร์นั้นก็ร้ายได้สะเด็ดกับมารยาสาไถหลายเล่มเกวียนแบบเด็กสาวๆ ดูแล้วอดนึกถึงหนังทีวีสมัยก่อนไม่ได้

(Slap Her,She's French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 51)

สะเด็ด หมายถึง สุดยอด, เป็นอันมาก ในที่นี้หมายถึง ร้ายมาก

Dory ของ Ellen Degeneres ที่ขี้หลงขี้ลืมอย่างไม่น่าให้อภัย แต่ทุกถ้อยคำที่หลุดจากปากของเธอละก็เรียกเสียงฮาได้ทุกเม็ดเลยทีเดียว

(The Devil. 2546 : 51)

ทุกเม็ด ในที่นี้หมายถึง ทุกคำ ทุกรายละเอียดของภาพยนตร์

วันหนึ่งขณะกำลังลองเสื้อผ้าของ Caroline สาวชะนีไฮโซผู้เป็นแขกวีไอพีคนหนึ่งของโรงแรม อยู่ Marisa ก็ได้พบกับ Christopher Marshall

(ต้องหทัย สุดดี. 2546 : 47)

ชะนี เป็นคำสแลงที่กลุ่มเกย์หรือสาวประเภทสองใช้เรียกผู้หญิง
ไฮโซ เป็นคำสแลงที่มาจากภาษาอังกฤษ หมายถึง กลุ่มสังคมชั้นสูง
วีไอพี เป็นคำสแลงที่มาจากภาษาอังกฤษ หมายถึง แขกคนพิเศษ เป็นคำย่อจาก Very Important Person / V.I.P ในภาษาอังกฤษ

ทำให้เกรซ (เจนนิเฟอร์ อนิสตัน) แฟนสาวบึ๊บบั๊บชั่วข้ามคืน

(คิบุง. 2546ฎ : 56)

บึ๊บบั๊บ หมายถึง ใหญ่ อวบอัด ในที่นี้หมายถึง หน้าอกใหญ่

แต่ฉากซิ่งในหนังนั้นก็ถือว่ามันส์สะใจขึ้น และได้รับการเร่งเรื่องให้สมบูรณ์ขึ้น ก็คงต้องบอกว่าหนังเรื่องนี้เป็นหนังที่ดูเพลินๆ ได้อีกเรื่องหนึ่ง

(2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่. 2546 : 54)

มันส์สะใจ หมายถึง สนุกมาก เป็นคำที่เลียนวิธีเปลี่ยนคำตามหลักไวยกรณ์ภาษาอังกฤษด้วยการเติม ส์ ท้ายคำว่า มัน เหมือนการเติม s ที่แสดงความเป็นพหูพจน์

เล่าเรื่องของสองตำรวจแสบ ไมค์ โลวรี่ (วิลล์ สมิธ) และ มาร์คัส เบอร์เนตต์ (มาร์ติน ลอว์เรนซ์)

(คิบุง. 2546ธ : 59)

แสบ หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ส่วนฟรานซีนกับอีวานนั้นอาสาอยู่เฝ้ารถ และกิจกรรมแรกที่พวกเขาเลือกทำเพื่อเป็นการฆ่าเวลาว่าง ก็คือ สูบกัญชา ตามมาด้วยการเล่นจ้ำจี้ (ข้อห้ามประการที่สอง) ขณะทั้งสองถูกเชือดจนกลายเป็นศพ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ด : 61)

จ้ำจี้ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง

แต่จุดหักมุมที่คาดคิดไม่ถึง กลายเป็นจุดเดียวที่ทำให้เหตุการณ์ทั้งหมดกลายเป็นเรื่องเดียวที่ทำให้เหตุการณ์ทั้งหมดกลายเป็นเร่องเดียวกันได้อย่างชาญฉลาด เมื่อหนังเดินมาถึงจุดที่ทำให้คนดูถึงบางอ้อ คงต้องทำให้หลายคนเริ่มต้นกลับไปนับหนึ่งถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นกันใหม่

(คิบุง. 2546ถ : 54)

บางอ้อ ในที่นี้ หมายถึง เป็นที่เข้าใจ

ผลสรุปอาจะเหมือนเดิมตรงที่กลายเป็นแก๊ก ที่ถูกใจบรรดาโก๋กี๋ทั้งหลายที่ชื่นชม

(คิบุง. 2546ถ : 55)

แก๊ก หมายถึง มุกตลก
โก๋กี๋ หมายถึง วัยรุ่นชายและหญิง

สตีฟ (เอ็ดเวิร์ด นอร์ตัน) รองหัวหน้ากลุ่มกำลังวางแผนจะฮุบทองทั้งหมดเป็นของตัวเอง แผนการปล้นลุล่วงไปได้ด้วยดี

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 56)

ฮุบ หมายถึง การเอาของคนอื่นมาเป็นของตนเอง มักกระทำให้ได้มาด้วยวิธีไม่สุจริต

มูนิซรับบทเป็นโคดี้แบงค์สเด็กนักเรียนเฉิ่มในไฮสคูลที่เบื้องหลังที่แท้จริงคือสายลับเก่งกาจ

(คิบุง. 2546ฒ : 58)

เฉิ่ม หมายถึง เชย ทำตัวล้าสมัย

แคชเชอร์ผู้ไม่เคยเสียท่าให้ใคร วางแผนที่จะกระชากหน้าการที่แท้จริงของบาร์บร่า ด้วยการปลอมตัวเป็นหนุ่มเด๋อด๋าแสนซื่อมาหลอกในบาร์บร่าหลงรัก

(คิบุง. 2546ท : 56)

เด๋อด๋า หมายถึง วางตัวไม่ถูก,ทำตัวไม่ถูก เคอะเขิน

เพียงแต่ S.W.A.T ฉบับหนังโรง ที่ว่านี้ไม่ได้มีอะไรเหมือนกับฉบับทีวี

(คิบุง. 2546ผ : 57)

หนังโรง หมายถึง ภาพยนตร์ที่สร้างเพื่อให้ชมในโรงภาพยนตร์

เช่นปากกาขนฟองฟู่และอีกหลายอย่างมาขายช่วงหนังกำลังบูมคงจะขายดีอยู่มิใช่น้อย

(คิบุง. 2546ท : 51)

บูม เป็นคำสแลงที่มาจากคำสแลงในภาษาอังกฤษ หมายถึง ได้รับความนิยมมาก

เพราะบางซีนที่เธอต้องแสดงความมั่น ร่าเริง และเฮ้ว แบบเด็กอเมริกัน

(What A Girl Wants “ซินเอเรลล่าวยรุ่น”. 2546 : 55)

เฮ้ว หมายถึง เกเร ดื้อรั้น

บทบาทของ Ray จะต้องแบ่งออกเป็นสามส่วน หนึ่งคือ นักต้มตุ๋นชั้นโคตรเซียน ประสาทแข็ง หลักแหลม

(Matchstick Men. 2546 : 53)

เซียน หมายถึง ผู้ที่มีความเก่ง ความชำนาญ ด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ เป็นคำสแลงที่มาจากภาษาจีน ส่วน โคตรเซียน หมายถึง ผู้ที่มีความเก่งกล้าสามารถมากกว่าเซียนหรือผู้ที่ชำนาญอย่างมาก

แต่ในทางกลับกันความสมจริงในภาพยนตร์อาจจะเป็นดาบสองคมกับภาพยนตร์ในแนวฮีโร่แบบนี้ก็ได้ เพราะมันไม่โม้เว่อร์อย่างที่เราต้องการ

(Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ. 2546 : 58)

โม้เว่อร์ หมายถึง การพูดโอ้อวดอย่างเกินจริง โดยคำว่า เว่อร์ มาจากคำภาษาต่างประเทศว่า over หมายถึง มากเกิน

ผู้พิพากษาออกคำสั่งให้ Dave เข้ารับการรักษาอย่างจริงจัง หรือไม่ก็ต้องติดคุกไปซะ ด็อกเตอร์ Buddy ก็เลยย้ายเข้าไปอยู่กับ Dave เพื่อช่วยเขาซะเลย ความบ้ายกกำลังสิบของวิธีการรักษาที่เพี้ยนสุดโต่งก็ไม่ได้บังเกิดขึ้น!!!"

(ระฟ้า. 2546ข : 51)

เพี้ยนสุดโต่ง ในที่นี้ หมายถึง ไม่ถูกหลักการอย่างมาก

สองสาวเพื่อนซี้ที่วันหนึ่งยั่วเจินบอกเค่อรั่วว่าเธอแอบปิ๊ง จางซื่อหาว หนุ่มนักว่ายน้ำทีมโรงเรียน ไม่ได้แค่ปิ๊งเปล่า เธอแอบถ่ายรูปทีเผลอของเขา

(ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ก : 52)

เพื่อนซี้ หมายถึง ผู้สนิทสนมกันจนสามารถช่วยเหลือหรือพูดคุยในทุกๆ เรื่องได้
ปิ๊ง หมายถึง เกิดความรู้สึกประทับใจ, ชอบ

แต่ดูเหมือนความตั้งใจของรีดที่ต้องการเรียกความรู้สึกเก่าๆ กลับมาในหนังของเขากลายเป็นความเชย เสแสร้งจอมปลอม และสร้างความอึดอัดได้อย่างเหลือเชื่อ Down With Love มาพร้อมกับพล็อตเรื่องที่แสนเชย

(คิบุง. 2546ท : 55)

เชย , แสนเชย หมายถึง ล้าสมัย ล้าสมัยมาก

1.2 การใช้สำนวนโวหาร

1.2.1 การใช้สำนวน

คำว่า "สำนวน" ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่า "สำนวน (น.) โวหาร, ทำนองพูด ถ้อยคำที่เรียบเรียง ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์ แต่รับไว้เป็นภาษาถูกต้องการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นใจความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ หรือหนังสือแบบหนึ่งๆ"

ไขสิริ ปราโมช ณ อยุธยา (2526:12) ได้อธิบายว่า สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่มิได้มีความหมายตรงไปตรงมาตามตัวอักษร หรือแปลตามรากศัพท์ แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่น คือ ชั้นเชิงชวนให้คิด ซึ่งอาจเป็นเชิงเปรียบเทียบ หรือ อุปมาอุปไมย คือ ยกเอาสิ่งนี้ไปเทียบเคียงกับสิ่งอื่นในเชิงอุปมา หรือการยกเอาสิ่งอื่นมาเปรียบเทียบให้คำกล่าวนั้นมีน้ำหนัก มีเหตุผล หนักแน่นขึ้นแบบอุปมาโวหาร

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารมีการใช้สำนวนอยู่ 2 ลักษณะนั้นคือ การใช้สำนวนเดิมและการใช้สำนวนใหม่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1.1 การใช้สำนวนเดิม

การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีการนำสำนวนเดิมที่ใช้กันอยู่และเข้าใจความหมายกันดีอยู่แล้วและปรากฏให้เห็นในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 มาใช้ในบทวิจารณ์เพื่อช่วยให้ประหยัดข้อความ แต่ยังคงสื่อความหมายได้ชัดเจน รวมทั้งให้ผู้อ่านได้อรรถรส จากการใช้สำนวนกล่าวเปรียบเปรย ดังตัวอย่างการใช้สำนวนเดิม ดังต่อไปนี้

ส่วนหน่วยงานที่เข้ามาทำนองแอบ<u>ปิดทองหลังพระ</u> อย่างหน่วยสยิว เอ๊ย หน่วยสวาท น้อยครั้งนักที่จะได้ออกมาเผยโฉมหน้าให้โลกได้รู้จักแบบเต็มๆ

(ระฟ้า. 2546ค : 48)

<u>ปิดทองหลังพระ</u> หมายถึง ทำความดีแต่ไม่ได้รับการยกย่อง เพราะไม่มีใครเห็นคุณค่า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 698) ในบริบทนี้หมายความว่า หน่วยสวาททำหน้าที่ แต่ไม่มีใครรู้เห็นการทำงานของหน่วยนี้เท่าไรนัก

เพื่อนร่วมงานที่เป็น<u>ไม้เบื่อไม้เมา</u>จนทำให้เขาเองต้องแอบขอขึ้นบัญชีย้ายไปอยู่แผนกอื่น

(คิบุง. 2546ธ : 59)

<u>ไม้เบื่อไม้เมา</u> หมายถึง ไม่ลงรอยกันขัดแย้งกันเป็นประจำ(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 887) ในบริบทนี้ หมายความว่าตัวละครในเรื่องไม่ถูกกันและขัดแย้งกันเสมอ

หรือการที่แดชวู๊ดได้พบกับลิบบี้ <u>ถ่านไฟเก่า</u>ที่ยังคงคุกกรุ่นอยู่ในท้ายที่สุด

(คิบุง. 2546ฐ : 59)

ถ่านไฟเก่า หมายถึง ชายหญิงที่เคยรักใคร่หรือเคยได้เสียกันมาก่อน แม้เลิกร้างกันไป เมื่อมาพบกันใหม่ย่อมรักใคร่หรือปลงใจกันได้ง่ายขึ้น(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 491) ในบริบทนี้ หมายความว่าตัวละครทั้งคู่เคยมีความรักหลังเลิกรากันไป แต่ยังคงรักกันอยู่ จนสานสัมพันธ์ต่อกันได้อีก

ในที่สุดพลาธก็ตัดช่องน้อยแต่พอตัวในปี1963 และท้องลูกๆทั้งสองคนเอาไว้พร้อมๆ กับผลงานบทกวีอันขมขื่นที่ทำให้เธอได้รับการยกย่องในทุกวันนี้อย่างที่เห็น

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฉ : 60)

ตัดช่องน้อยแต่พอตัว หมายถึง เอาตัวรอดแต่ผู้เดียว (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 450) ในบริบทนี้ หมายความว่า ตัวละคร ซิลเวีย พลาธ ฆ่าตัวตายเพราะทนกับชีวิตที่ขมขื่นไม่ไหว

หนังมีกลิ่นอายความเป็นแอ๊กชั่นมากพอเพียงแต่ว่าการแทรกความเป็นไซไฟเข้ามาแบบไม่มีปี่ไม่มีขลุ่ยแบบนี้ทำให้หนังเซซ้ายเซขวาไปพอควร

(2009 Lost Memories “รวมรสจากแดนโสม”. 2546 : 50)

ไม่มีปี่ไม่มีขลุ่ย หมายถึง ไม่มีเค้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 884) ในบริบทนี้ หมายความว่าความล้ำสมัยด้วยเทคโนโลยี นั้นแทรกเข้ามาทันทีทันใดและไม่มีเหตุผล

โศกนาฏกรรมที่เราเห็นในหนังสะท้อนชีวิตที่อยู่นอกกรอบเรื่องที่หนังกำลังเล่าหากแต่โศกนาฏกรรมใน Memeto เป็นเพียงภาพขยายของผลลัพธ์ที่เหล่าตัวละครร่วมกันกระทำ เมื่อชดใช้กันเสร็จก็จบกันไป นี่คือความแตกต่างประการหนึ่งของชั้นเชิงที่เหนือกว่าในการเข้ามาจู่จับจิตใจของคนดู แม้เนื้อหาในหนังและภาพที่เห็นจะเป็นจริงเป็นจังอย่างถึงพริกถึงขิง ทำลายประสาททั้งคนขวัญอ่อนขวัญแข็ง ให้กระเจิดกระเจิง กับภาพสยองขวัญทำร้ายจิตใจสุดทานทน หากแต่หนังก็ยังมีอารมณ์ความขี้เล่น (แบบไม่เอาใคร) อยู่ประปราย

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ค : 52)

ถึงพริกถึงขิง หมายถึง เผ็ดร้อนรุนแรง เช่น การโต้วาทีคราวนี้ถึงพริกถึงขิง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 493) ในบริบทนี้หมายความว่า ทั้งในเรื่องของโศกนาฏกรรมในภาพยนตร์เรื่องนี้ดูจริงจังจนสร้างความรู้สึกสะเทือนใจอย่างรุนแรงและหนักหน่วง

เมื่อสิ้นไร้ไม้ตอก เลียมจึงหันหน้าไปพึ่งพา แชนเทลล์ (แอนน์มารี ฟูลตัน)พี่สาววัย 17 ปีซึ่งชวยทำแผลให้เขาและเปิดบ้านต้อนรับเขาอย่างเต็มใจ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ต : 62)

สิ้นไร้ไม้ตอก หมายถึง ยากไร้,ขัดสนถึงที่สุด (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 1195) ในบริบทนี้ หมายความว่า ตัวละครที่ชื่อว่า เลียม ยากแค้นถึงขีดสุด

หนังนำเสนอภาพของร๊อกซี่ที่ดูเหมือนสาวแสนซื่อที่เต็มไปด้วยความทะเยอทะยาน ซึ่งฉากรีวิวที่แสดงภาพลักษณ์ของเธอเผยให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงหน้าเนื้อใจเสือ ที่หลอกใช้สามีของตัวเองเพื่อประโยชน์โดยไม่แคร์ถึงผลที่จะตามมา

(คิบุง. 2546ง : 61)

หน้าเนื้อใจเสือ หมายถึง มีหน้าตาแสดงความเมตตา แต่ใจเหี้ยมโหด (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 1247) ในบริบทนี้ หมายความว่า ร๊อกซี่ ฮาร์ท ซึ่งรับบทเป็นหางเครื่องซึ่งเป็นตัวละครที่หน้าตาดี แต่จิตใจโหดร้าย แม้กระทั้งสามีของตนเองยังหลอกใช้เพื่อให้เธอได้สิ่งที่ต้องการ

แต่ในทางกลับกันความสมจริงในภาพยนตร์อาจจะเป็นดาบสองคมกับภาพยนตร์ในแนวฮีโร่แบบนี้ก็ได้ เพราะมันไม่โม้เว่อร์อย่างที่เราต้องการ

(Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ. 2546 : 58)

ดาบสองคม หมายถึง มีทั้งคุณและโทษ,อาจดีอาจเสียก็ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 403) ในบริบทนี้ หมายความว่าความสมจริงในภาพยนตร์เรื่องนี้จะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกคล้อยตามได้ ซึ่งเป็นด้านดี แต่อาจจะเป็นโทษถ้าผู้อ่านซึมซับรับเอาพฤติกรรมที่ไม่ดูของตัวละครไว้

ชีวิตวัยรุ่นในช่วงมหาวิทยาลัย ที่ถึงแม้บางตอนอาจจะดูเรียบๆ ไม่รู้สึกอะไร แต่บางมุขนั้นเล่นเอาคุณหงายหลังเลยล่ะ หนังดูสนุกครับยิ่งถ้าหากคุณได้ดูกับเพื่อนๆอีกสัก 2-3คนล่ะก็ หัวเราะกันมันเลยล่ะครับ

(Sex is Zero ปิ๊ด ปี้ ปิ๊ด ยกก๊วนสาว ยกก๊วนกาม. 2546 : 54)

หงายหลัง คำว่า หงายหลัง หมายถึง ผิดไปจากที่คาดหวังไว้อย่างมาก(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 : 1238) ในที่นี้เปรียบความตลกขบขันของเรื่องราวในภาพยนตร์ที่

สามารถทำให้ผู้ภาพยนตร์เรื่องนี้ เมื่อชมแล้วหัวเราะงอหงาย เปรียบให้ผู้อ่านสนใจในความขำขันของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า มีความตลกขบขันมาก ทำให้หัวเราะจนหงายหลัง

1.2.1.2 การใช้สำนวนใหม่

สำนวนใหม่ หมายถึง สำนวนที่สร้างขึ้นมาใหม่ ซึ่งอาจเกิดการนำคำ หรือกลุ่มคำซึ่งปกติใช้ในความหมายหนึ่งและนำมาใช้ในอีกความหมายหนึ่ง ทำให้มีลักษณะและความหมายที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งสำนวนใหม่เหล่านี้ยังไม่มีบัญญัติไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ไม่รวมสำนวนใหม่ที่มีความหมายโดยนัย และที่แพร่หลายในสื่อมวลชนแขนงต่างๆ และสำนวนที่อิงเค้าเดิมจากสำนวนเดิมที่เคยปรากฏอยู่มาก่อน จากการศึกษาปรากฏสำนวนใหม่ 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนใหม่ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ และสำนวนใหม่ที่ปรากฏทั่วไป ดังต่อไปนี้

1.2.1.2.1 สำนวนใหม่ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เป็นสำนวนที่สร้างขึ้นมาใหม่มารวมกัน ซึ่งจะปรากฏในสำนวนที่เกี่ยวกับวงการภาพยนตร์เท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แอนเจลิน่า โจลี่ ค้นพบความห้าวในตัว เข้ากับบทนำของเรื่อง ที่มีต้นแบบมาจากตัวละครดังวิดีโอเกมขายดี จนดูเหมือนเธอไม่สามารถสลัดบทดังกล่าวหลุดไปได้แต่อย่างไร

(คิบุง. 2546ต : 55)

สลัดบท หมายถึง การเปลี่ยนบทบาทการแสดงจากเดิม

ที่น่าแปลกใจก็คือ ในเมื่อหนังเปิดไพ่มาทางนี้ตั้งแต่แรก....ทำไมใครๆ กลับตั้งความหวังที่บทสรุปให้เป็นอลังการงานสร้าง ให้ซับซ้อนุ่นวาย เริ่มต้นด้วยการจับเอาความคิดปรัชญามาใส่จับ แต่พอลงท้ายกลับอยากได้อะไรตามความรู้สึก ซึ่งไม่ต่างจากการเริ่มต้นอะไรด้วยเหตุผลและกลบทิ้งด้วยอารมณ์

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 59)

เปิดไพ่ หมายถึง การเริ่มต้น , การเปิดเรื่อง

ส่วน Ben Miller รับบทเป็นผู้ช่วยของ Atkinson ในเรื่องนี้เล่นได้อย่างหน้าตายและจริงจังมากๆ (แต่มันก็ทำให้ฮามากขึ้นด้วยแหละครับ)

(The Kop. 2546ก : 53)

เล่นได้อย่างหน้าตาย หมายถึง การแสดงออกด้วยการวางสีหน้าเรียบเฉย มาจากสำนวน หน้าตาย หมายถึง สีหน้าสื่อความรู้สึกเฉยๆ ไม่เป็นไปตามสถานการณ์

ปีนี้แทบจะไม่ใช่ปีของ ไมเคิล ดักลาส เอาเสียเลย นอกเหนือจากการที่หนังรวมครอบครัวดักลาสอย่าง It Runs In The Family จะเป็นงานที่เหมือนเก็บไว้ให้คนที่บ้านดูได้อย่างเดียว หนังตลกเรื่อง The in-Laws ที่ดักลาสหวังจะได้กลับมาแจ้งเกิดอีก กลายเป็นหนังรีไซเคิลที่เหมือนจะเชยไปเสียแล้วสำหรับยุคสมัยนี้

(คิบุง. 2546ถ : 56)

แจ้งเกิด หมายถึง การกลับมาแสดงอีกครั้ง หลังจากนักแสดงผู้นั้นหายหน้าไปนาน

วิลลาร์ดสามารถขโมยซีนมาครองได้ทุกครั้งที่ปรากฏตัว ซึ่งนั่นถือเป็นความสำเร็จระดับเหนือธรรมดา

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ญ : 55)

ขโมยซีน มาจากคำว่า ขโมย + Scene หมายถึง ตัวละครที่แสดงบทบาทของตัวเองที่ไม่สำคัญในเรื่องได้เด่นจนเป็นที่สนใจได้มากกว่าตัวละครเอกของเรื่อง

เขาปล่อยหน้าที่เรียกเสียงหัวเราะให้เป็นภาระของบทภาพยนตร์ ซึ่งเน้นหนักตรงการเล่นมุขใต้เข็มขัดในสไตล์เดียวกับหนังตลกวัยรุ่นทั่วๆ ไป

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฆ : 54)

มุขใต้เข็มขัด หมายถึง การเล่นตลก ทำให้ขำขันด้วยการพูดถึงเรื่องเพศ

โดยเฉพาะในฉากที่โจรสลัดบางคนที่พยายามหลอกล่อหมาที่คาบกุญแจห้องขังขยับเข้ามาใกล้หรือกระทั่งรายละเอียดภายในถ้ำโจรสลัด พร้อมกลับพล็อตเรื่องที่มีการหักมุมอย่างสนุกสนาน

(คิบุง. 2546ด : 56)

หักมุม หมายถึง จบเรื่องแบบคาดไม่ถึง ผิดไปจากที่คาดไว้อย่างมาก

หนังค่อยๆ ให้แต่ละคนแสดงฝีมือแบบพอดีและไม่มีใครเด่นเกินหน้าใครซักเท่าไหร่ เรียกว่าเฉลี่ยกันเกิดไม่ต้องแย่งซีนกัน คงผิดหวังกันหน่อย สำหรับคอหนังที่เน้นความมันบวกความระห่ำเป็นหลัก

(วรจรรย์ ทุมมานนท์. 2546 : 57)

แย่งซีน มาจากคำว่า แย่ง + Scene หมายถึง นักแสดงแต่ละคนแสดงบทบาทของตัวเองอย่างเต็มที่ จนเหมือนแข่งขันกันให้บทบาทตัวเองเด่นที่สุด

คอหนัง หมายถึง ผู้ที่นิยมชมชอบการชมภาพยนตร์และติดตามชมภาพยนตร์เป็นประจำ

ที่ขาดไม่ได้แน่นอนสำหรับยี่ห้อ Legally Blonde นั่นก็คือความเลิศหรูอลังการงานสร้างของนางเอกคือสาวแอล

(Oui. 2546 ก : 51)

ความเลิศหรูอลังการงานสร้าง สำนวนในที่นี้หมายถึง การแต่งกายของตัวละครตัวนี้ที่ดูสวยงาม หรูหราน่าทึ่งเสมอ

1.2.1.2.2 สำนวนใหม่ทั่วไป เป็นสำนวนสร้างใหม่ที่ปรากฏให้เห็นโดยทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจงกับวงการภาพยนตร์ สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปในงานเขียนประเภทอื่น และสามารถใช้สื่อความด้านอื่นๆ ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แต่แล้ววันหนึ่ง สาวน้อยหน้าซื่อท่าทางกะโปโลคนหนึ่งจากฝรั่งเศส เจอเนอวีฟ เลอปลูฟ (ไพเพอร์ พาราโบ) ที่เข้ามากลายเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัวในฐานะนักเรียนแลกเปลี่ยนจากประเทศฝรั่งเศส กลับกลายเป็นคนหันหัวสะพานดาวของเธอดิ่งลงเหวชนิดที่สตาร์ล่าพลิกตำราแก้เกมไม่ทัน จนต้องพลาดท่าเสียทีทุกอย่างให้กับเธอ

(Slap Her, She's French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 51)

หันหัวสะพานดาว หมายถึง การพลิกเปลี่ยนชีวิตของคนๆ หนึ่งให้เปลี่ยนไปจากที่มุ่งหวังไว้

สำหรับใครที่คลั่งไคล้กลุ่มเอฟซื่อ (F4) อย่างน้อย Blue Gate Crossing นี่ก็เมดอินไต้หวันเหมือนกัน โดยเฉพาะ เฉินป๋อหลิน พระเอกเรื่องนี้ ก็หล่อดื้อไม่แพ้เต้าหมิงซื่อเลยล่ะขอบอก

(ธัญสา พันสิทธิวรกุล. 2546ก : 52)

หล่อดื้อ หมายถึง คนที่มีหน้าตาดีมาก ไม่ว่าจะมองมุมใดหรือเวลาผ่านไปเท่าใด ก็ยังหน้าตาดีอยู่ ผู้วิจารณ์ใช้ คำว่า ดื้อ ที่แปลว่า ไม่ยอมลงให้ใคร ขยายคำว่า หล่อ เพื่อให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ยังคงรูปงามอยู่เสมอ

ชาร์ลีอินตัน (เมอร์ฟี่ย์) กับฟิล (เจฟฟ์การ์ลิน) เป็นเพื่อสนิทและเพื่อนร่วมงานระดับสูงในเอเจนซี่โฆษณาชั้นนำแห่งหนึ่ง ทั้งสองได้รับมอบหมายให้คิดคันไอเดียบรรเจิดสำหรับโฆษณาซีเรียลยี่ห้อใหม่

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ซ : 57)

ไอเดียบรรเจิด มาจากสำนวน บรรเจิด หมายถึง งามเด่น,โอ่อ่า,สุกสว่าง,งามสุขใส ในบริบทนี้หมายถึง มีความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น

ภายใต้การจัดจำหน่ายของฟอกซ์ เซิร์ชไลท์ พร้อมกับชื่อเรื่องดั้งเดิม ซึ่งคนอเมริกันเองไม่เก็ท (มีความหมายถึง เดวิด เบคแฮม ซูเปอร์สตาร์ลูกหนังชาวอังกฤษ....

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 58)

ไม่เก็ท มาจากคำว่า ไม่ + Get หมายถึง ไม่เข้าใจ คำว่า เก็ท (Get) มาจากภาษาอังกฤษ มักใช้ในประโยคที่สื่อความว่า เข้าใจไหม ได้รับไหม

เช่นเดียวกับอัล ปาชิโน่ ที่พยายามอย่างยิ่งในการกลับมายืนอยู่แถวหน้าในวงการ

(คิบุง. 2546ฉ : 56)

แถวหน้า หมายถึง ผู้ที่ได้รับความนิยมและกล่าวขวัญถึงในอันดับต้นๆ

คงต้องบอกว่า Brother Bear เป็นเหมือนกับยำใหญ่อนิเมชั่นคลาสสิกของดิสนีย์ที่เคยผ่านตาเรามา

(The Kop. 2546ข : 49)

ยำใหญ่ หมายถึง การนำหลายสิ่งหลายอย่างมาผสมปนกัน

หลังจากความล้มเหลวทั้งในด้านคำวิจารณ์และรายได้ของ Star Trek : Insurrection พาราเม้าท์ก็ตัดสินใจจะแช่แข็งโครงการสร้างภาคต่อของซีรี่ส์ชุดนี้เอาไว้พักหนึ่งก่อน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ง : 57)

แช่แข็ง หมายถึง การยุติการสร้างหรือการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเอาไว้ก่อน โดยไม่กำหนดระยะเวลา ในบริบทนี้หมายถึง การยุติหยุดพักการจะสร้างภาค 2 ของภาพยนตร์เรื่องนี้

ศัตรูคู่แค้นที่ไม่กินเส้นกันมาตลอด หลังจากที่บรู๊ซอกหักกลางอากาศ อารมณ์ชั่ววูบทำให้เขาระบายความแค้นออกกลางอากาศ

(คิบุง. 2546ฎ : 55)

อกหักกลางอากาศ หมายถึง การผิดหวังโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน

ขณะเดียวกันก็หางานให้เธอทำด้วยการเป็นภารโรงในโรงเรียนและคนสวนในบ้านของพ่อเธอเอง(ไมเคิล โอ'คีฟ) ซึ่งชอบมาระบายปัญหาในมุ้งของตนให้ฟังอยู่เรื่อย

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฆ : 54)

ปัญหาในมุ้ง หมายถึง ปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างสามีและภรรยา

แบบเด็กดูได้ผู้ใหญ่ดูดีคือ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเด็นสาระเกี่ยวกับครอบครัว มิตรภาพ และการร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม กลายเป็นยาน้ำหวานคล่องคอ และทำให้ Finding Nemo ควรค่าแก่การยกย่อง

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ถ : 57)

ยาน้ำหวานคล่องคอ หมายถึง การให้สาระที่มีประโยชน์ และผู้คนพร้อมจะรับโดยไม่ต้องฝืนใจ โดยเปรียบกับยาน้ำ ที่ขึ้นชื่อว่า ยา คนมักจะคิดถึงความขม แต่ ยาหรือ “สาระประโยชน์” ในที่นี้รับได้ง่าย เหมือนดื่มยาน้ำที่มีรสหวาน

งานกำกับของ เฉินค่ายเก๋อ ที่มีงานเด่นๆ อย่าง Yellow Earth (1984) Farewell to My Concubine (1993) Temptress Moon (1996) ก่อนจะโกอินเตอร์ไปกำกับ Killing Me Softly (2002)

(ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ข : 51)

โกอินเตอร์ มาจากผสมกันระหว่างคำว่า Go + International หมายถึง การโด่งดังนอกประเทศ ในที่นี้หมายถึง การกำกับภาพยนตร์ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังระดับนานาชาติ

เช่นเดียวกับ ซีกอร์นี่ วีเวอร์ และเบเบ นิวเวิร์ธ ที่ช่วยเพิ่มสีสันและอารมณ์ขันให้หนังได้อย่างมือ โปรโดยแท้

(คิบุง. 2546ม : 58)

มือโปร มาจากคำว่า มือ + Professional หมายถึง ผู้ที่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ

แม้หนังสองเรื่องหลังอย่าง Murder by Number หรือ The Divine Secret of the Ya-Ya Sisterhood เธอเป็นผู้อำนวยการสร้างเองทั้งสองเรื่องจะคว่ำไม่เป็นท่า แต่แน่นอนที่ บลูล๊อกต้องไม่รอช้าที่จะรีบเข็นหนังตลกโรแมนติกออกมาให้ทันเทศการ

(คิบุง. 2546ค : 57)

คว่ำไม่เป็นท่า หมายถึง ไม่ประสบความสำเร็จ

แต่ดูเหมือนนั่นจะไม่ใช่ปัญหา ในเมื่อ แดชวู๊ดอ้าแขนรับแด๊ปนี่อย่างเต็มใจ พร้อมๆ กับการที่พยายามผ่อนปรนความเคร่งแบบผู้ดีอังกฤษให้เฮฮาตามแบบลูกสาววัยรุ่นไปด้วย จนเป็นฉากที่ชวนกระอักกระอ่วนใจยิ่ง

(คิบุง. 2546ฐ : 59)

ผู้ดีอังกฤษ มาจากสำนวนว่า ผู้ดี หมายถึง คนที่เกิดในตระกูลดี, คนที่มีมารยาทดีงาม โดยเปรียบเทียบว่าเหมือนผู้ดีอังกฤษ ซึ่งมีความเคร่งครัดในการดำเนินชีวิตแบบชนชั้นสูงในสังคม

..กลับกลายเป็นคนหันหัวสะพานดาวของเธอดิ่งลงเหวชนิดที่สตาร์ล่าพลิกตำราแก้เกมไม่ทัน

(Slap Her, She's French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 51.)

ดิ่งลงเหว หมายถึง ผิดหวังอย่างรุนแรง

พลิกตำรา หมายถึง คิดหาทางแก้ไข โดยเปรียบกับการเปิดตำราเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

แก้เกม หมายถึง แก้ปัญหา หรือ แก้ไขสถานการณ์

หนังเรื่อง The Pianist ที่ถูกมองว่าเป็นแค่ไม้ประดับมาโดยตลอดในงานแจกรางวัลเกือบทุกงาน กลายเป็นม้ามืดไปในงานแจกรางวัลออสการ์ปีนี้ ถ้าเป็นเรื่ององการเมือง ก็เป็นการเมืองที่มีเจตนาน่าชมเชยกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา

(คิบุง. 2546ช : 57)

ไม้ประดับ หมายถึง ไม่มีความสำคัญ
ม้ามืด หมายถึง ผู้ที่ไม่อยู่ในความคาดหมายมาก่อน

นั่นคือจุดเริ่มต้นที่ทำให้ตัวละครที่เหลือเริ่มทะยอยกันเข้ามาอยู่ในสถานที่เดียวกัน อันประกอบไปด้วย แพริส (อาแมนด้า พีท) โสเภณีจากลาสเวกัสที่เก็บหอมรอมริบเงินที่หามาได้เพื่อไปซื้อไร้ส้มเป็นรังตายในฟลอริด้า

(คิบุง. 2546ถ : 53)

รังตาย หมายถึง สถานที่สุดท้ายสำหรับอาศัยไปจนตาย

ในตอนที่แปด ตอนสุดท้ายว่าด้วยช่างทำระฆัง ถือเป็นตอนที่ทรงพลังและงดงามที่สุด เพราะอังเดรค้นพบความสำคัญบางประการของงานสร้างสรรค์ โดยผ่านเด็กหนุ่มช่างทำระฆังคนหนึ่ง ผู้ศรัทธาในความสามารถของตนเอง เขามองเห็นพลังศรัทธาที่แตกหน่ออยู่ในตัวเด็กหนุ่ม พลังศรัทธาที่ไม่ได้ไปวางไว้กับสิ่งใดหากแต่มีไว้เพื่อชีวิตของตัวเขาเอง

(Andrei Rublev แรงบันดาลใจของศิลปิน. 2546 : 54)

แตกหน่อ หมายถึง เพิ่งเกิดขึ้นและค่อยๆ เพิ่มขึ้น

แดนนี้ บอยล์ อาจจะเจ็บตัวจาก A Life Less Ordinary และ The Beach มาก่อน แต่การกลับมาร่วมงานกับอเล็กซ์ การ์แลนด์เจ้าของนิยายเรื่อง The Beach ที่คราวนี้ลองเปลี่ยนมาเขียนบทหนังอย่าง 28 Day Later ที่เกือบเหมือนการแสดงคารวะต่อหนังซอมบี้คลาสสิคอย่าง Night Of Living Drad ของจอร์จ โรเมโร

(คิบุง. 2546ณ : 58)

เจ็บตัว หมายถึง ขาดทุน

แม้หนังจะได้ดาราลายครามอย่าง อัล ปาชิโน มาประชันกับหน้าใหม่ไฟแรงอย่าง คอลิน ฟาร์เรลล์ นั่นก็ไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ของหนังดีขึ้นมาได้

(คิบุง. 2546ฉ : 55)

หน้าใหม่ไฟแรง หมายถึง การได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีเมื่อทำอะไรเป็นครั้งแรกๆ

จากการศึกษาการใช้สำนวนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ สรุปได้ว่า การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีการใช้ทั้งสำนวนเก่าและการใช้สำนวนใหม่ปรากฏอยู่ในงานเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์

การใช้สำนวนเก่าในบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการใช้สำนวนที่รู้จักและใช้กันโดยทั่วไปและมีปรากฏอยู่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 เช่น สิ้นไร้ไม้ตอก, ถึงพริกถึงขิง, ไม่มีปี่ไม่มีขลุ่ย เป็นต้น และสำนวนใหม่ที่ปรากฏ ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนที่มาจากวงการภาพยนตร์ เช่น คอหนัง เป็นต้นและสำนวนใหม่ทั่วไป เช่น คว่ำไม่เป็นท่า แช่แข็ง อกหักกลางอากาศ เป็นต้น สำนวนส่วนใหญ่ที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นสำนวนใหม่ทั่วไป เพราะเป็นสำนวนที่ใช้พูดกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว จึงนำใช้ในบทวิจารณ์ สำนวนที่มาจากวงการภาพยนตร์ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่เกิดจากการนำพฤติกรรมของตัวละครในเนื้อเรื่อง หรือนักแสดงที่มิใช้เป็นบทเด่นแต่แสดงได้ดีจนสามารถแย่งความสนใจจากผู้ชมได้มากกว่านักแสดงนำของเรื่อง มากล่าวเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น แย่งซีน สลัดบท ขโมยซีน เป็นต้น โดยสำนวนที่นำมาใช้นั้นมีที่มาจากการสร้างโดยการนำคำกริยาผสมกับคำภาษาอังกฤษ ที่มักจะเป็นศัพท์ในวงการภาพยนตร์

การใช้สำนวนในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ช่วยทำให้บทวิจารณ์ภาพยนตร์สนุกสนานน่าอ่านมากยิ่งขึ้น และเป็นการประหยัดถ้อยคำในการเขียนบรรยายพรรณนา เพราะสำนวนนั้นถือเป็นการกล่าวเปรียบที่ได้ใจความมาก อีกทั้งเพิ่มอรรถรสให้กับข้อความนั้นๆ อีกด้วย

1.2.2 การใช้โวหาร

โวหาร คือ การเลือกใช้ถ้อยคำให้เด่นเป็นพิเศษหรือเกินความเป็นจริงหรือการเขียนที่สื่อความหมายพิเศษไม่ตรงตามตัวอักษร เป็นชั้นเชิงในการเขียนที่สร้างสรรทำให้บทวิจารณ์มีลีลาชวนให้น่าอ่าน มากกว่าการใช้ถ้อยคำธรรมดาดาดๆ อีกทั้งเป็นการใช้คำน้อยที่กินใจความมากเพื่อวิเคราะห์การใช้โวหารให้รอบด้าน การศึกษาบทวิจารณ์จึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 เรื่อง คือ การใช้โวหารความเปรียบ และการใช้โวหารการเขียน

1.2.2.1 การใช้โวหารความเปรียบ

การใช้ความเปรียบมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและได้ทั้งอรรถรสทางความหมายอย่างลึกซึ้ง การใช้โวหารความเปรียบในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.2.1.1 การเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง

การเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยนำสิ่งที่คิดว่าผู้อ่านรู้จักแล้วมาเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพสิ่งที่จะกล่าวถึงได้ชัดเจนขึ้น โดยใช้คำเชื่อมกับข้อความที่ต้องการจะเปรียบเทียบ คำเชื่อมนั้นได้แก่ เช่น เหมือน ดัง ราวกับ แสดงการเปรียบเทียบดังตัวอย่างต่อไปนี้

> นับแต่เจ็ดปีที่ผ่านมา เป็นครั้งสุดท้ายที่ฮอลลีวู้ดพยายามนำละครเพลงอย่าง Evita มาทำเป็นหนัง แม้การถ่ายทอดของ อลัน ปาร์คเกอร์ จะยอดเยี่ยมเพียงไรก็ตาม แต่หนังไม่ประสบความสำเร็จในบ๊อก ออฟฟิศแต่อย่างไร นั่นเหมือนจะเป็นฟางเส้นสุดท้ายที่ฮอลีวูดมีให้แก่การนำละครเพลงมาทำเป็นหนัง
>
> (คิบุง. 2546ง : 61)

หนังไม่ประสบความสำเร็จในบ๊อก ออฟฟิศแต่อย่างไร นั่นเหมือนจะเป็นฟางเส้นสุดท้าย เป็นการเปรียบเทียบ การนำละครเพลงมาทำเป็นภาพยนตร์ ความเปรียบนี้โยงได้กับการเปรียบเทียบเชิงบสาธกจากนิทานว่าลาหลังหักเพราะฟางเส้นสุดท้าย ในข้อความข้างต้นจึงหมายความว่า หลังจากภาพยนตร์เรื่อง Evita ฉายแล้วไม่ประสบความสำเร็จด้านรายได้ ออลลิวู้ดจึงไม่คิดที่จะนำละครเพลงมาสร้างเป็นภาพยนตร์อีก

> พร้อมๆ กับการที่หนังจงใจขาย เดมี่ มัวร์ ที่มาพร้อมกับหุ่นที่ฟิตเหลือเชื่อ สำหรับสาวใหญ่วัยสี่สิบ ที่พยายามโชว์เธอในชุดนุ่งน้อยห่มน้อยให้ได้มากที่สุด จนประชันกับรุ่นน้องอย่างดีอาซได้อย่างไม่น้อยหน้าซ้ำร้ายบทตัวร้ายที่เหมือนสมองลูกโป่งของเธอก็กลายเป็นบทที่ขโมยความโดดเด่นไปจากสามสาวตัวนำของเรื่องได้ตรงตามล็อค
>
> (คิบุง. 2546ฑ : 56)

บทตัวร้ายที่เหมือนสมองลูกโป่ง เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง ลูกโป่งกับความฉลาด โดยปกติคำว่า “สมอง”มีนัยหมายถึง ความฉลาด รู้จักคิด เพราะสมองมีหน้าที่ควบคุมร่างกาย เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับลูกโป่ง ก็เหมือนกับสมองไม่มีเนื้อสมองอยู่ มีแต่ความว่างเปล่า เป็นการเปรียบเทียบเชิงประชดประชันบทบาทการแสดงของเดมี่ มัวร์ ในเรื่องนางฟ้าชาร์ลีที่ร้ายอย่างร้ายไม่มีสมเหตุผลพฤติกรรมตามท้องเรื่องไม่มีเหตุผลมารองรับจนดูเป็นตัวละครไม่มีความคิด

Bruce ปลาฉลามรักสันติผู้พยายามลด ละ เลิกกินเนื้อ ทว่าแค่ได้กลิ่นคาวเลือดเท่านั้น เขาก็คลั่งราวกับคนอยากยาอย่างนั้นแหละ

(The Devil. 2546ก : 51)

เขาก็คลั่งราวกับคนอยากยา เป็นการเปรียบเทียบตัวละครปลาฉลาม Bruce ในเรื่อง Finding Nemo กับคนติดยาเสพติด คำว่า คลั่ง เป็นการแสดงอาการผิดปรกติอย่างอาการคนบ้า ส่วนคนอยากยาเปรียบเทียบ อาการของตัวละครปลาฉลามในเรื่องนี้ว่าพอได้กลิ่นคาวเลือดก็ลืมตัวต้องการกินเนื้อขึ้นมาทันทีเหมือนคนติดยาเสพติด

ลูซี่ในสภาพแปลงโฉมในงานการกุศล ดูเหมือนจะเป็นการจงใจอย่างไม่มีอะไรต้องคาดเดาอีกต่อไป เพียงแต่วิธีการนำเสนอที่ทำให้ชีวิตของลูซี่ผันแปรไปเหมือนเทพนิยายกับเจ้าชายเสเพลเป็นไปในแบบเดียวกับ Pretty Woman หรือกระทั่งหนังโรแมนติกคอมมิดี้น้ำเน่าที่ออกมาในเวลาไล่เลี่ยกันอย่าง Maid In Manhattan เพียงแต่มีบทและแก๊กที่ดีกว่านิดหน่อยเท่านั้น

(คิบุง. 2546ค : 57)

ชีวิตของลูซี่ผันแปรไปเหมือนเทพนิยายกับเจ้าชายเสเพล เป็นการเปรียบเทียบชีวิตของตัวละครที่ประสบเหตุการณ์ที่เหลือเชื่อจนดูราวกับ “เทพนิยาย” ส่วน “เจ้าชายเสเพล” หมายถึง คนที่อยู่ในชาติตระกูลสูงแต่ทำตัวเหลวไหล ไม่เอางานเอาการ ความเปรียบนี้หมายถึง ชีวิตของลูซี่ผันแปรไปเหมือนกับเหตุการณ์เกิดขึ้นในเทพนิยาย ได้พบกับชายหนุ่มรูปงามแต่ไม่ค่อยเอางานเอาการเท่าไรนัก

ปัญหาอยู่ที่ว่าเขาจะกล่อมให้เจ้านาย (โรเบิร์ต ไคลน์) เชื่อได้อย่างไรว่าเขาเข้าใจในความต้องการของผู้หญิงแบบทะลุปรุโปร่ง พร้อมกับท้าพนันว่าเขาสามารถที่จะทำให้ผู้หญิงคนไหนก็ได้ตกหลุมรักเขาในสิบวัน ซึ่งลงล็อคของสเปรียร์สกับกรีน (มิเชลล์ไมเคิล และชาโลม ฮาร์โลว์) สองตัวอิจฉาที่แข็งและเย็นชาเหมือนหุ่นโชว์เสื้อ ที่รู้ว่าแอนดี้กำลังจะทำอะไรอยู่

(คิบุง. 2546ญ : 56)

สองตัวอิจฉาที่แข็งและเย็นชาเหมือนหุ่นโชว์เสื้อ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบตัวละครอิจฉาในเรื่องสองตัวที่รับบทบาทในภาพยนตร์ โดยไม่แสดงความสามารถทางการแสดงเท่าไรนัก โดยเปรียบกับหุ่นโชว์เสื้อที่สวยแต่ไม่ได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกใดๆ

จากความสำเร็จแบบท้วมๆ ก่อให้เกิดภาคต่อมา และผลลัพธ์ที่ได้ก็คือ “ความผิดหวังของผู้ชม” Matrix Reloaded กลายเป็นหนังที่บทสนทนา กับฉากแอ็คชั่นถูกแยกออกจากกันชัดเจนเหมือนน้ำกับน้ำมัน

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 58)

ถูกแยกออกจากกันชัดเจนเหมือนน้ำกับน้ำมัน เป็นการเปรียบเทียบบทสนทนาและฉากต่อสู้ในภาพยนตร์เรื่อง Marix Reloaded ว่าฉากต่อสู้ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันจนกล่าวได้ว่าแยกออกจากกันชัดเจนเหมือนน้ำกับน้ำมัน ซึ่งมีสมบัติเป็นของเหลวเหมือนกัน แต่ไม่สามารถผสมหรือรวมเป็นสารเนื้อเดียวกันได้

ในขณะที่เซลล์วีเกอร์วางมาดเหมือนสาวรุ่นแม่ที่ใส่จริตจะก้านเข้าตามยุคตามสมัยได้อย่างชวนตกใจแม็ก เกรเกอร์กับมาดกรุ้มกริ่มเหมือนถอดแบบเจมส์บอนด์ ยิ่งทำให้คนดูอึดอัดได้ไม่แพ้กัน หรือการพยายามทำท่าทางเซยและซื่อ อันกลายเป็นความพยายามที่เหมือนฆ่าตัวตายไม่มีผิด

(คิบุง. 2546ท : 56)

ความพยายามที่เหมือนฆ่าตัวตาย เป็นการใช้ความเปรียบความตั้งใจของนักแสดงกับผลลัพธ์ของการแสดงภาพยนตร์ที่จะได้รับกลับมา คำว่า “ฆ่าตัวตาย” หมายถึง การฆ่าตัวเองโดยการไตร่ตรองหรือพิจารณาเอาไว้ก่อน ส่วน “ความพยายาม” เป็นการทำโดยมานะบากบั่น มีความตั้งใจ จากตัวอย่าง ความพยายามที่เหมือนฆ่าตัวตาย ความหมายเปรียบนี้หมายถึง ความพยายามที่นักแสดงได้แสดงบทบาทของตนแต่แสดงได้ไม่ดีพอจึงเป็นความพยายามที่ทำให้นักแสดงดูตกต่ำไร้ความสามารถไปเลย

ปัญหาเดียวที่เคจอาจจะหมดทางเลี่ยงในเรื่อง เห็นจะเป็นจากการที่ แซม ร็อคเวลล์ที่แม้จะเป็นตัวละครสมทบที่ดูเหมือนน้ำจิ้มคั่นฉากไปได้เป็นพักๆ แต่กลับขโมยความเด่นไปได้ทุกครั้งที่ปรากฏบนจอ

(Matchstick Men. เอนเตอร์เทน. 26 ก.ย. -2 ต.ค. 2546)

ตัวละครสมทบที่ดูเหมือนน้ำจิ้ม เป็นการเปรียบเทียบตัวละครสมทบกับน้ำจิ้ม คำว่า “ตัวละครสมทบ” หมายถึง นักแสดงหรือผู้ที่ได้รับบทบาทแสดงประกอบ ไม่ใช่บทที่เด่นหรือเป็นตัวนำเรื่อง ส่วน “น้ำจิ้ม” หมายถึง น้ำผสมเครื่องปรุงต่างๆ เพื่อเพิ่มรสชาติในอาหาร อาจจะรับประทานหรือไม่ก็ได้ แต่หากรับประทานก็จะช่วยเพิ่มรสหรือชูรสให้กับอาหารนั้นๆ จากตัวอย่างตัวละครสมทบที่ดูเหมือนน้ำจิ้ม กล่าวถึง บทบาทของดาราสมทบอย่างแซม ร็อคเวลล์ว่าแม้จะเป็น

นักแสดงที่ไม่ได้รับบทเด่นในเรื่อง เพียงแต่ได้แสดงบทบาทในเรื่องเพียงเล็กน้อย แต่สร้างอรรถรสให้แก่ภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดี

> ท่ามกลางบรรดาหนังรีเมคที่น่าผิดหวังของฮอลลีวู้ดในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา และหนังอาร์ตน่าเบื่อในเทศกาลหนังเมืองคานส์ปีล่าสุด The Italian Job จึงเปรียบดังกระแสลมเย็นแห่งฤดูร้อนอันอบอ้าว ที่ช่วยย้ำเตือนผู้ชมทั้งหลายว่า บางครั้งพวกเราก็เดินทางไปโรงภาพยนตร์เพียงเพื่อความสนุกสนานแบบไม่ต้องคิดมากเท่านั้น
>
> (The Italian Job. สตาร์พิกส์. 20-26 มิ.ย.2546)

จึงเปรียบดังกระแสลมเย็นแห่งฤดูร้อนอันอบอ้าว เป็นการเปรียบเทียบภาพยนตร์กับฤดูกาล โดยปกติกระแสลมเย็นเมื่อพัดมาในฤดูร้อนย่อมนำพาความสดชื่น ความเปรียบนี้กล่าวถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ความสนุกสนานผ่อนคลาย

การใช้โวหารการเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง ผู้เขียนเปรียบเทียบกระทำอย่างนั้นเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่งหรือการกระทำอีกอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพของสิ่งที่ต้องการเปรียบได้ชัดเจน และช่วยให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสในการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์อีกด้วย

1.2.2.1.2 การเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยง

การเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยง มีจุดมุ่งหมายเหมือนการเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน แต่ต่างกันที่การเปรียบเทียบแบบนี้ยกลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมากล่าวแทน เป็นการกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ความสำเร็จของ Jeepers Creepers กับการพยายามขายของเก่ากินในภาคนี้ คงชี้ให้เห็นว่า วิกเตอร์ ซอลวา ผู้เคยสามารถถ่ายทอดเรื่องของคนประหลาดที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างกินใจ
>
> (คิบุง. 2546พ : 57)

ขายของเก่ากิน หมายถึง การนำเอาของที่มีอยู่ออกมาขาย มาใช้ประโยชน์ โดยเปรียบว่า วิกเตอร์ ซอลวา ซึ่งเป็นผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้นำเอาความสำเร็จของชื่อเสียง ที่มีอยู่เดิมของตนมาใช้สร้างภาพยนตร์เรื่อง Jeepers Creepers ภาค 2 เพื่อให้ภาพยนตร์เกิดรายได้ สามารถเป็นหนทางในการทำมาหากิน แม้การสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้จะเป็นแนวเดิมกับภาพยนตร์ที่เคยสร้างมาแล้วประสบความสำเร็จมาก่อน

เธอมีเป้าหมายใหญ่และเส้นทางที่มองเห็นอยู่ด้านหน้าก็กำลังปูด้วยพรมกลีบดอกไม้ แน่นอนว่า ณ จุดนี้แล้ว สตาร์ล่าไม่มีถอย

(Slap Her, She's Fench นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 51)

ปูด้วยพรมกลีบดอกไม้ เป็นการกล่าวเปรียบกลีบดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ของความสวยงาม ปูด้วยพรมกลีบดอกไม้ หมายถึง เส้นทางหรือสิ่งที่กำลังจะกระทำนั้นมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จอย่างง่ายดายและราบรื่น ในเรื่องเป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่นางเอกของเรื่องกำลังจะทำว่าคงจะประสบความสำเร็จได้โดยง่ายเหมือนกับการเดินบนหนทางที่ปูไปด้วยดอกไม้ ไม่มีอุปสรรค มีแต่ความราบรื่น สวยงามเท่านั้น

อย่างที่เกริ่นไปแล้วข้างต้น แม้ว่า 2 Fast 2 Furious จะไม่ได้มีความแตกต่างอะไรมากมายจากภาคแรกมากนัก(และมันก็ไม่ได้ช่วยให้เรารู้จักตัวละครตัวใดตัวหนึ่งดีขึ้นเหมือนกับหนังภาคต่อเรื่องอื่นๆ ซักเท่าไร่)แต่ฉากซิ่งในหนังนั้นก็ถือได้ว่ามันส์สะใจขึ้น และได้รับการเร่งเครื่องให้สมบูรณ์ขึ้น ก็คงต้องบอกว่า หนังเรื่องนี้เป็นหนังที่ดูเพลินๆ ได้อีกเรื่องหนึ่ง และถ้าคุณเป็นนักซิ่งที่มีความเร็วอยู่ในหัวใจแล้วล่ะก็ไม่ควรพลาดอย่างยิ่ง

(2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่. 2546 : 54)

การเร่งเครื่องให้สมบูรณ์เป็นการกล่าวเปรียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยงการเร่งเครื่องให้สมบูรณ์ ซึ่งการเร่งเครื่องยนต์ให้เร็วขึ้น มักจะใช้กับพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนส่วน “สมบูรณ์” หมายถึง การเสร็จสิ้นหรือไม่มีส่วนใดขาดตกบกพร่องจากตัวอย่าง การเร่งเครื่องให้สมบูรณ์กล่าวถึงการเปรียบเทียบกับฉากการแข่งขันรถในเรื่องว่าสนุกสนานกว่าภาคก่อนเหมือนการเร่งเครื่องรถยนต์ได้อย่างเต็มที่

จากความสำเร็จแบบท้วมๆ ก่อให้เกิดภาคต่อมา และผลลัพธ์ที่ได้ก็คือ “ความผิดหวังของผู้ชม” Matrix Reloaded หลายเป็นหนังที่บทสนทนา กับฉากแอ็คชั่นถูกแยกออกจากกันชัดเจนเหมือนน้ำกับน้ำมัน รวมทั้งบทสนทนายืดยาวก็ถูกสอดแทรกใส่เข้ามา และก็เช่นเคยยิ่งอธิบายกลับกลายเป็นยิ่งไม่เข้าใจ ยิ่งคิดมาเท่าไหร่ยิ่งปวดหัว ขณะเดียวกันความสดใหม่ที่หายไปก็ทำให้ “แผล” เปิดกว้างออกมาแต่ก็ไม่ต่างไปจากภาคแรก ความชัดเจนของประเด็นในหนัง ยังคงไม่ชัดเจน

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 58)

แผล หมายถึง เนื้อหนังที่แตกแยกออกเพราะเป็นโรคหรือถูกของมีคมบาด เมื่อหายดีจะเหลือรอยไว้ในบริเวณที่โดนของมีคมบาด จากตัวอย่าง แผล เป็นการเปรียบเทียบโดยนัย กับ

ความไม่เข้าใจในตัวเนื้อหาของเรื่อง ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ยังคงมีข้อสงสัยที่ค้างคาใจผู้ชม แผลเปิดกว้าง หมายถึง มีปัญหาเรื่องประเด็นของภาพยนตร์ที่ยังสื่อออกมาไม่ชัดเจนมากขึ้นนั่นเอง

จากการศึกษาการใช้โวหารเปรียบเทียบโดย ผลการศึกษาพบว่า มีการเปรียบเทียบโดยใช้คำกริยาเป็นส่วนใหญ่ในการเปรียบเทียบนาม อันได้แก่ เปรียบเทียบภาพยนตร์ นักแสดง ผู้กำกับ เช่น ม้ามืด,หางแถว,หัวกะทิ,แผล เป็นต้น รองลงมาคือการเปรียบเทียบที่ใช้คำกริยา เป็นการเปรียบกริยาของนักแสดงหรือตัวละครในเรื่อง และภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เช่น ขายของเก่ากิน, ปูด้วยพรมกลีบดอกไม้ เป็นต้น การเปรียบเทียบลักษณะนี้เป็นการเปรียบว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบหากแต่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความได้ว่าผู้เขียนต้องการเปรียบสิ่งใดกับสิ่งใด

1.2.2.1.3 การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม

การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม คือ การนำสิ่งที่ตรงกันข้ามมาเปรียบเทียบทำให้มีความหมายขัดแย้งกัน ทำให้เกิดความหมายใหม่ที่ผสมกลมกลืนระหว่างคู่ขัดแย้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> คำพูดที่ Agent Smith พูดเอาไว้ใน Matrix ภาคแรกว่า “มนุษย์นั้นต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่นที่แสวงหาความสมดุลเพราะมนุษย์นั้นมักจะทำในสิ่งต่างกันข้ามเสมอ”...อย่างเช่นการแสวงหาความสุขจากการชมภาพยนตร์โหดๆ เรื่องนี้ด้วยรึเปล่าก็ไม่รู้...
>
> (วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ค : 50)

การแสวงหาความสุขจากการชมภาพยนตร์โหดๆ เรื่องนี้ เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้ามมาเปรียบ ระหว่าง ความสุข และ โหด โดยปกติ ความสุขก็เป็นอาการสบายหรือสำราญ แต่ตรงข้ามกับคำว่า โหด หมายถึง ชั่วหรือร้าย การกระทำที่รุนแรง ทารุณ จากตัวอย่างการแสวงหาความสุขจากการชมภาพยนตร์โหดๆ เรื่องนี้ คือ การแสวงหาความสุข กับการที่ได้ดูภาพยนตร์โหดๆ ซึ่งสองสิ่งนี้ตรงข้ามกัน แต่เมื่อนำมาเข้าคู่กันก็น่าจะหมายถึง ความสนุกสนานหรือสร้างความเพลิดเพลินจากภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่องที่โหดร้ายและมีประเด็นในภาพยนตร์ให้คิดอย่างเคร่งเครียด

> อังเดร ทาร์คอฟสกี้ สร้างสรรค์ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้อย่างทรงคุณค่า เปรียบดั่งการคลี่ขยายออกของกลีบดอกไม้นับพันในหนึ่งดอก ทั้งงดงามตะลึงตะลานตา อัศจรรย์และน่าพิศวงในยามที่มันบาน

เต็มที่ช่างสวยงามหมดจด ทว่าขณะที่มันกำลังคลี่กลีบผลิบานออกก็เปี่ยมไปด้วยความน่าสะพรึงกลัว ขนพองสยองเกล้า

(Andrei Rublev แรงบันดาลใจของศิลปิน. 2546 : 54)

ในยามที่มันบานเต็มที่ช่างสวยงามหมดจดทว่าขณะที่มันกำลังคลี่กลีบผลิบานออกก็เปี่ยมไปด้วยความน่าสะพรึงกลัวขนพองสยองเกล้า เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้ามมาเปรียบ ระหว่างดอกไม้ที่มีทั้งความสวยงามและน่าสะพรึงกลัวในดอกเดียวกัน เมื่อกล่าวถึงดอกไม้แล้วมักจะนึกถึงความสุข ความสวยงามเป็นอันดับแรก และเมื่อดอกไม้เริ่มผลิบานก็จะเป็นภาพที่สวยงามและมีคุณค่า แต่จากตัวอย่าง ทว่าขณะที่มันกำลังคลี่กลีบผลิบานออกก็เปี่ยมไปด้วยความน่าสะพรึงกลัว ขนพองสยองเกล้า เป็นการเปรียบเทียบ ผลงานของผู้กำกับ อังเดร ทาร์คอฟสกี้ ที่สร้างผลงานได้อย่างดีเยี่ยม และทรงอานุภาพให้คนดูสนใจ โดยเปรียบว่าเป็นดอกไม้งามที่ผลิบานงดงาม แต่ก็น่ากลัว เพราะเป็นหนังดีที่สะท้อนแง่คิดจึงเป็นผลงานที่ทั้งสวยงามและน่ากลัวในการให้ความคิด

นิโคลัส เคจ ก้าวมาถึงจุดที่หลุดพ้นจากการเป็นดาราพาณิชย์โดยสิ้นเชิง ซึ่งอาจจะทำให้บทนำในเรื่องใกล้เคียงกับงานที่โดดเด่นอย่าง Adaptation โดยเฉพาะเมื่อเคจแปรเปลี่ยนบุคลิกให้กลายเป็นคนป่วยจิตเภทที่ดูน่าสมเพชและน่าขันไปพร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน

(คิบุง. 2546ป : 56)

กลายเป็นคนป่วยจิตเพทที่ดูน่าสมเพชและน่าขันไปพร้อมๆ กัน เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้ามมาเปรียบ ระหว่าง คำว่า น่าสมเพช กับ คำว่า น่าขัน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่ออธิบายถึงตัวละครที่ นิโคลัส เคจ รับบทเป็นคนไข้ที่มีอาการทางจิต ดูแล้วน่าสงสาร แต่ ก็ทำให้ผู้ชมขบขันไปกับพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องไปพร้อมๆ กัน

จากการศึกษาการใช้โวหารการเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้ามพบว่า การใช้โวหารเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม เป็นการเน้นให้เห็นความแตกต่างของของสองสิ่ง เป็นการสร้างภาพในจินตนาการของผู้อ่านให้แจ่มชัด โดยนำความแตกต่างที่มีที่เกิดขึ้นมาเปรียบให้เห็นภาพ ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นี้มันนำเอาอารมณ์ความรู้สึกจากการชมภาพยนตร์ จากเนื้อเรื่องของภาพยนตร์มากล่าวเปรียบให้ผู้อ่านเห็นภาพ

1.2.2.1.4 การสมมุติให้มีตัวตน

การสมมุติให้มีตัวตน คือ การนำเอาสิ่งที่ไม่มีชีวิตมากล่าวถึงราวกับมีชีวิต หรือการนำเอาสัตว์มากล่าวถึงเหมือนบุคคล แสดงกิริยาอาการเหมือนคน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> เมื่อเปรียบเทียบกับคนแล้ว Star Trek ก็กำลังก้าวย่างเข้าสู่วัยชราและทางผู้สร้างเองก็ไม่พยายามจะปรับเปลี่ยนหรือแต่งองค์ทรงเครื่องมันให้ เหมาะสม
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฆ : 57)

ก้าวย่างเข้าสู่วัยชรา,แต่งองค์ทรงเครื่อง เป็นการสมมุติให้มีตัวตน จากตัวอย่างเป็นการเปรียบเทียบภาพยนตร์เรื่อง Star Trek ที่สร้างมานานเหมือนกับคนที่มีอายุมากแล้วและนำมาสร้างใหม่ แต่สร้างใหม่โดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับยุคสมัยดังที่ควรจะเป็น

> มันเป็นหนังที่ทั้งกล้าและบ้าบิ่นเพราะมันปฏิเสธการ “เล่าเรื่อง”ไม่มีเรื่องราวร้อยโยงตั้งแต่ต้นจนจบและหนังยังแสดงออกอย่างชัดเจนด้วยว่า มันจะไม่ยอมให้เรื่องเล่าเข้ามาบ่อนทำลายบรรยากาศบางอย่างภายในหนังไม่ว่าจะเป็นภูมิทัศน์ความเงียบ ซึ่งล้วนแล้วแต่กำลังค่อยๆ คลี่ม่านบางๆ ที่ห่มคลุมสภาวะจิตใจของตัวละคร ให้เปิดเผยถึง “ความขาด” และการหายสาบสูญไปของบางสิ่งบางอย่างภายในใจ
>
> (อุทิศ เหมะมูล. 2546ค : 52)

จากตัวอย่างข้างต้นเปรียบเทียบการสมมุติให้ภาพยนตร์มีตัวตนเปรียบเทียบกับคน ที่ตั้งใจจะไม่บอกเล่าเรื่องราว ดังที่ผู้เขียนใช้คำว่า “ปฏิเสธ” และอธิบายต่อว่าให้ภาพยนตร์มีการใช้เหตุผลแบบมนุษย์ ว่าเหตุผลที่ไม่เล่าเรื่อง เพราะไม่ต้องการให้ทำลายบรรยากาศในภาพยนตร์ นับว่าเป็นการสมมุติให้ภาพยนตร์มีความต้องการ มีเหตุผลและพฤติกรรมเหมือนกับมนุษย์

> ดูวัลล์ชื่นชอบตัวละครซึ่งมีความขัดแย้งในตัวเองและจอห์น เจ.แอนเดอร์สันคือตัวอย่างอันเด่นชัด การต้องหาเลี้ยงชีพอยู่ในโลกอันตราย เต็มไปด้วยความรุนแรง ทำให้เขาปลีกตัวออกจากครอบครัว ตลอดจนความงามทั้งหลายซึ่งเขาพยายามจะปลุกมันให้กลับคืนมาอีกครั้งบนฟลอร์เต้นรำ
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 62)

จากตัวอย่างเป็นการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “ปลุก” กับ “ความงาม” ว่า เป็นเหมือนคนที่หลับไหล กำลังจะถูกพระเอกของเรื่องปลุกขึ้นมาจากการหลับไหลอยู่และความงามนั้นปรากฏบนฟลอร์เต้นรำ จากภาพยนตร์เรื่อง Assassination Tango พระเอกเป็นมือปืน โดยปกติ มือปืนจะมีนิสัยที่ดุดัน ไม่มีอารมณ์สุนทรีย์ แต่พระเอกในเรื่องกำลังหาความสุนทรีย์สวยงามให้กับชีวิตที่ขาดสิ่ง

เหล่านั้นไป การเต้นแทงโก้ จึงเป็นเหมือนความงามในจิตใจเขาที่หลับใหลอยู่และกำลังจะถูกปลุกขึ้นมา

จากการศึกษาการใช้โวหารการเปรียบเทียบการสมมุติให้มีตัวตนพบว่า การใช้โวหารการเปรียบเทียบการสมมุติให้มีตัวตน เป็นการนำเอาสิ่งของหรือสัตว์มากล่าวให้มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดประหนึ่งเป็นคนคนหนึ่ง ซึ่งในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ใช้การสมมุติให้มีตัวตนกับภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจถึงลักษณะของภาพยนตร์แต่ละเรื่องได้ชัดขึ้น

1.2.2.1.5 การกล่าวเกินจริง

การกล่าวเกินจริง เป็นโวหารที่ใช้คำมาสร้างภาพให้เกิดความรู้สึกเกินจริงขึ้น เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึกเป็นสำคัญ เป็นการเปรียบเทียบที่ให้เห็นภาพเกินจากความเป็นจริง เพื่อเร้าความสนใจของผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> พล็อตในทั้ง 2 ภาคไม่ได้มีความสลับซับซ้อนหรือความเป็นเหตุเป็นผล ซ่อนเงื่อนกลอะไรมากมายนัก เพราะมันถูกสร้างขึ้นมาอย่างหลวมๆ เพียงเพื่อให้ตัวเอกของเรื่องได้มีโอกาสซิ่งท้านรกกันอย่างเต็มเหนี่ยวนั้นเอง
>
> (2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่. 2546 : 54)

ซิ่งท้านรก เป็นการกล่าวเปรียบเทียบด้วยการใช้วิธีกล่าวเกินจริง เพื่อเน้นอารมณ์ความสนุกสนานของภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับการแข่งรถว่า ขับรถซิ่ง เป็นการขับรถที่เร็วและเสี่ยงกับอันตรายที่จะเกิดขึ้นได้จากตัวอย่าง ซิ่งท้านรก เป็นการขับรถโดยไม่กลัวความตาย ขับรถเร็วและแรงเพื่อท้าทายกับความตาย

> ยิ่งรอบนี้มีผู้ช่วยเป็นเจ้าสี่ขาพันธุ์ชิวาว่าตัวน้อยของเธอซึ่งเมื่อภาคที่แล้วไม่ค่อยได้บทเด่นมากนัก มาภาคนี้น่าจะทำให้หลายคนที่เคยแอบหลงรักเจ้าตัวน้อยในภาคแรกต้องยิ่งหัวใจพองโตเพราะนอกจากมาช่วยให้ยิ่งเริ่ดหรูแล้วยังปล่อยมุขเด็ดเม็ดใหญ่ไว้ให้ฮากันท้องแข็งอีกด้วย
>
> (Oui. 2546ก : 51)

หัวใจพองโต เป็นการกล่าวเปรียบเทียบด้วยการใช้วิธีกล่าวเกินจริง ทำให้เห็นภาพถึงความดีใจมากจนราวกับว่าหัวใจสามารถพองขยายใหญ่โตขึ้นได้ ซึ่งเป็นเพียงความรู้สึกประทับใจของผู้เขียนต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ ในความเป็นจริงหัวใจไม่สามารถจะพองขยายใหญ่โตได้

แต่แล้ววันหนึ่ง สาวน้อยหน้าซื่อท่าทางกะโปโลคนหนึ่งจากฝรั่งเศส เจอเนอวีฟ เลอปลูฟ (ไพเพอร์ พาราโบ) ที่เข้ามากลายเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัวในฐานะนักเรียนแลกเปลี่ยนจากประเทศฝรั่งเศส กลับกลายเป็นคนหันหัวสะพานดาวของเธอดิ่งลงเหวชนิดที่สตาร์ล่าพลิกตำราแก้เกมไม่ทัน จนต้องพลาดท่าเสียทีทุกอย่างให้กับเธอ

(Slap Her, She's French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 51)

ดิ่งลงเหว เป็นการกล่าวเปรียบเทียบด้วยการใช้วิธีกล่าวเกินจริง คำว่า ดิ่งลงเหว เป็นการเปรียบอาการที่ตกลงจากที่สูงอย่างรวดเร็ว เหมือนกับการกระทำของนางเอกในเรื่องที่ตัดสินใจกระทำในสิ่งผิดจนทำให้ตัวเองพลาดจนล้มเหลวในชีวิต เป็นเหตุให้ชื่อเสียงตกต่ำอย่างรวดเร็วราวกับตกจากที่สูง

รวมทั้ง The Newly Wed Game เกมเดาใจคู่ครอง ที่ดูเหมือนจะเป็นรายการทีวีที่เรตติ้งพุ่งกระฉูดในยุคนั้น ทำให้แบร์ริสแปรเปลี่ยนจากโปรดิวเซอร์ที่ดิ้นรนเพื่อค้นหาชื่อเสียง กลายเป็นคนที่มีอิทธิพลในวงการทีวีไปในชั่วพริบตา

(คิบุง. 2546ซ : 56)

เรตติ้งพุ่งกระฉูด, ชั่วพริบตา เป็นการกล่าวเปรียบเทียบด้วยการใช้วิธีกล่าวเกินจริง เรตติ้งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Rating หมายถึงการชี้วัดว่ามีผู้สนใจติดตามเรื่องราวนั้นๆ มากเพียงไร ส่วน พุ่งกระฉูด เป็นกิริยาที่แสดงให้เห็นการพุ่งออกมาอย่างแรงและไกล จากตัวอย่าง เรตติ้งพุ่งกระฉูด เป็นกล่าวถึง เกมเดาใจคู่ครองในเรื่อง Confessions of A Dangerous Mild ว่าได้รับความนิยมอย่างสูง และชั่วพริบตา โดยทั่วไปการกระพริบตาในคนหรือสัตว์นั้นจะทำอย่างรวดเร็ว แทบมองไม่ทัน จากตัวอย่างเป็นการเปรียบเทียบการได้รับความนิยมสูงอย่างรวดเร็ว ว่าแค่ กระพริบตาเดียว

แต่สำหรับ ยุน โย นางเอกของเรื่อง ผมรู้สึกว่ายากที่จะเข้าถึง ตลอดทั้งเรื่องบางครั้งผมทำใจให้รู้สึกดีกับเธอค่อนข้างลำบากเพราะบางทีเธอดูไร้หัวใจเหลือเกิน แต่บางทีก็ดูเป็นเด็กสาวน่าสงสารคนหนึ่ง แต่แล้วเธอก็ได้ใจผมไปเต็มๆ ในตอนท้ายเรื่องครับ

(Sex is Zero ปิ๊ด ปี้ ปิ๊ด ยกก๊วนสาว ยกก๊วนกาม. 2546 : 54)

เธอดูไร้หัวใจ เป็นการเปรียบเทียบบทนางเอกของเรื่องที่แสดงออกมาได้เหมือนกับไม่มีหัวใจ ไม่มีความรู้สึก เป็นการเปรียบให้เกินจริงเพื่อเน้นย้ำความหมาย ถึงการแสดงออกทางอารมณ์ของตัวนางเอกที่ไม่เป็นธรรมชาติ และเข้าไม่ถึงอารมณ์ตามบทบาท เพราะในความเป็นจริงมนุษย์

ทุกคนย่อมจะต้องมีหัวใจเพื่อการดำรงชีวิตเป็นปกติอยู่แล้ว แต่นางเอกของเรื่องแสดงได้ไม่ดีเหมือนไม่มีหัวใจไม่มีความรู้สึกกับเหตุการณ์ในเรื่อง

จากการศึกษาการใช้โวหารแบบการกล่าวเกินจริงพบว่า การใช้โวหารประเภทการกล่าวเกินจริง เป็นการกล่าวเปรียบเทียบที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกที่เกินจากความเป็นจริงเพื่อให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์ความรู้สึกที่รุนแรง เร้าความสนใจ การกล่าวเกินจริงในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นี้เป็นการเปรียบที่สร้างสีสันได้เป็นอย่างดี

1.2.2.1.6 การเลียนเสียง

การเลียนเสียง คือ การนำเสียงที่แสดงอารมณ์มาประกอบเรื่องให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามกับสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ช่วยเพิ่มอรรถรสให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการเขียนเหมือนการพูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> การเจอกันส่วนใหญ่ก็คือเป็นแค่ในตอนจบ ซึ่งก็คือในฉากของงานแสดงของเด็กๆ ในโรงเรียน และฉากสนามบินในตอนจบ (ที่ไม่รู้ทำไมทุกคนต้องบินกลับมาพร้อมกันหมด <u>...หึหึ...</u>บังเอิญ<u>เหลือเกิ๊น ...</u>) ส่วนอีกข้อเสียหนึ่งของหนังก็คือ มันเดาได้...
>
> (วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 52)

<u>หึหึ...,</u> <u>เหลือเกิ๊น...</u> ผู้เขียนเลียนเสียงหัวเราะและเสียงพูดที่ขึ้นเสียงสูง เพื่อแสดงการย้ำนั่นคือเสียงจากผู้เขียนที่ทำให้เป็นเหมือนการพูดเล่าเรื่องให้ผู้อ่านฟัง

> สิ่งที่นับว่าเป็นจุดขายที่สามารถดึงเอาความสนใจจากคนดูได้เป็นอันดับแรกของหนังเรื่องนี้ก็น่าจะเป็นชื่อเรื่อง“ส.ว.า.ท.” (S.W.A.T.)ที่ใครๆ ได้ยินแล้วก็ต้องอึ้ง และมีปฏิกิริยาส่งต่อไปยังต่อมใต้สมองค่อนไปทางเรทอาร์ ยอมรับมาเถอะครับ เพราะไม่ได้มีแค่คุณคนเดียวที่คิดอย่างนั้นแน่นอน <u>ฮ่าๆ</u>
>
> (ระฟ้า. 2546ค : 50)

<u>ฮ่าๆ</u> เป็นการเลียนเสียงหัวเราะ ซึ่งผู้เขียน ใช้เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกขำไปด้วย ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

คุณลองนึกภาพช่วงเวลา 8 โมงเช้าในวันทำงานบนทางด่วนที่ใครๆ ต่างก็เร่งรีบกันทั้งนั้น แต่แล้ว Buddy กลับสั่งให้ Dave จอดรถกลางสะพานซะอย่างนั้น ชนิดที่ทำให้รถที่ตามมาข้างหลังเบรค เอี๊ยดกันสนั่นหวั่นไหว

(ระฟ้า. 2546ข : 50)

เอี๊ยด เป็นคำเลียนเสียงการเบรครถที่วิ่งมาอย่างเร็วทันทีทันใด ช่วยทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมและจิตนาการตามที่ผู้เขียนเล่าเรื่องราวให้อ่าน

จากการศึกษาการใช้โวหารแบบการเลียนเสียง นั้น พบว่า การใช้โวหารแบบเลียนเสียงเป็นการเขียนคำที่ถ่ายทอดมาจากเสียงที่เปล่งออกตามอย่างมีอารมณ์ ความรู้สึก เพื่อให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกสนุกสนานราวกับฟังผู้เขียนเล่าให้ฟัง

1.2.2.2 การใช้โวหารการเขียน

การใช้โวหารการเขียน คือ ลักษณะวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งผู้เขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ได้กำหนดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายในการเขียนวิจารณ์ จะให้อะไรกับผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านบทวิจารณ์เข้าใจเรื่องราวและเกิดความรู้สึกตรงกับผู้เขียน

ในการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยพบการใช้โวหารการเขียนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์แบ่งตามลักษณะการเขียนได้ 4 ลักษณะ คือ การใช้โวหารเชิงบรรยาย, การใช้โวหารเชิงพรรณนา, การใช้โวหารเชิงสาธกและการใช้โวหารเชิงอภิปราย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.2.2.1 การใช้โวหารเชิงบรรยาย

โวหารเชิงบรรยาย เป็นโวหารที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ตามที่ผู้เขียนได้รู้เห็นมา เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้และประทับใจราวกับได้พบด้วยตนเอง มักใช้ในการเขียนบทความ เรื่องราว จดหมายเหตุ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังเปิดเรื่องด้วยการเห็นชายแก่สองคนคุยกันภายในห้องอันคับแคบก่อนจะเบนเรื่องเข้าไปสู่เรื่องที่จะเล่าต่อไป โดยเหตุการณ์ที่เกิดวุ่นในคลับแหล่งมั่วสุมของพวกรักร่วมเพศ ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับที่ที่ขายแก่สองคนอาศัยอยู่ เห็นรถตำรวจและรถพยาบาลฉุกเฉินพุ่งตรงเข้ามาที่หน้าคลับแห่งนั้นและเห็นมาร์คัส ถูกหามออกมาและนำขึ้นรถโรงพยาบาลไป และลำดับต่อมาเรื่องก็ย้อนกลับไปเมื่อ มาร์คัสเดินเข้ามาตามหาชายคนหนึ่งเปี่ยมไปด้วยอารมณ์พลุ่งพล่าน คับแค้น โดยมี ปีแอร์ เพื่อนสนิทคอยห้ามปราม ชายที่เขาตามหาคือ เตอเนีย บุรุษซึ่งเรายังไม่รู้ว่าเขาไปทำอะไรมา แต่ถ้าดูอาการคลุ้มคลั่งของ มาร์คัสและเตอเนียพบกันก็ซัดกันเลือดสาด เป็นเหตุให้เกิดฉีนก่อนหน้านี้เมื่อเราเห็น มาร์คัส ถูกหามออกมาจากคลับนำส่งโรงพยาบาล

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ฆ : 53)

จากตัวอย่างเป็นการใช้โวหารเชิงบรรยาย ผู้วิจารณ์เขียนเล่าเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่อง Irreversible เวลาไม่ไหลย้อนคืน ตามลำดับฉากเรื่องราวในเรื่อง

> ใครที่คิดถึงนางเอกออสก้ากวินเนท พรัทโทรล หนังอังกฤษดราม่าย้อนยุค Sylvia น่าจะทำให้ผู้ชมที่เป็นแฟนเธออยู่พอที่จะหายคิดถึงไปได้บ้างและรอวันที่เธอจะกลับมาพร้อมกับโปรเจกต์คุณภาพที่รู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากพรสวรรค์ที่เธอมีได้อย่างเต็มที่อีกครั้งเหมือนอย่างที่ Shakespeare in Love เคยทำได้สำเร็จมาแล้วได้อย่างไร Sylvia เปิดโอกาสให้พัลโทรว์ได้โชว์ความสามารถในการ “เป็น” คาแร็กเตอร์ไอ้อีกครั้ง แต่ถ้าหนังจะมาพร้อมกับความรู้สึกที่ว่านี่เป็นหนังที่มาพร้อมกับเรื่องราวแคบๆ นั่นก็เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาไปที่บทภาพยนตร์เป็นสำคัญ แต่ในเวลาเดียวกันบทภาพยนตร์อย่างที่ Sylvia ใช้อยู่อาจจะเป็นนางออกที่ดีที่สุดแล้วก็ได้ เนื่องจากชีวิตของนักกวีผู้ล่วงลับซิลเวีย พลาธ อย่างที่หนังนำเสนออยู่นี้ สิ่งที่หนังต้องการจะเน้นก็คือการเป็นเจ้าของชีวิต “ผู้หญิงอาภัพรัก” ของ พลาธ ซึ่งการเป็นเช่นนั้นเกือบจะทั้งชีวิตการแต่งงานนั่นก็ทำให้เจ้าตัวเป็นเข้าของผลงานบทกวีที่ได้รับการยกย่องจากผู้คนในวันนี้ในท้ายที่สุดนั่นเอง ซึ่งก็หมายถึงถ้าหนังต้องการจะชี้ให้เห็นความจริงอย่างที่ว่า การเล่าเรื่องส่วนใหญ่มันก็ต้องเน้นไปที่ว่าพลาธเป็นภรรยาผู้เจ็บช้ำมากแค่ไหนเป็นสำคัญและการเน้นชีวิตคู่ที่แตกร้าวอย่างนี้หนัง Sylvia ก็เลยกลายเป็นหนังดราม่าผัวๆ เมียๆไปเสียค่อนเรื่องอย่างที่เห็น
>
> (จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฉ : 60)

จากข้อความข้างต้นเป็นการใช้โวหารเชิงบรรยาย ผู้วิจารณ์เขียนเล่าถึงนางเอกของเรื่องคือกวินเนท พรัทโทรลและบทบาทที่ได้รับในภาพยนตร์เรื่อง Sylvia โดยเล่าความเป็นมาของนักแสดงผู้นี้ถึงผลงานในอดีตก่อนจะบรรยายถึงบทบาทการแสดงที่ได้รับในภาพยนตร์เรื่อง Sylvia นี้

> Safe Conduct ผลงานการกำกับชิ้นล่าสุดของ แบร์ ทาแวร์นิเยร์ (A Sunday in the Country) ดำเนินเหตุการณ์ในแวดวงอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของฝรั่งเศสระหว่างช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อประเทศถูกทหารนาซีบุกเข้ายึดครอง (1942-1944) ปรากฏการณ์ประหลาดก็คือ ในยุคนั้นมีการสร้างหนังมากถึง 200 เรื่อง ส่วนใหญ่มักจะเป็นผลงานระดับปานกลาง สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะนักทำหนังชั้นนำหลายคนรวมถึง ฌอง เรอนัวร์ ได้อพยพออกนอกประเทศหลังฝรั่งเศสแพ้เยอรมัน มีเพียงสองสามเรื่องเท่านั้นที่เป็นหนังชั้นดีแต่ไม่มีเลยสักเรื่องที่แสดงแนวคิดดูถูกชาวยิว ภารกิจสำคัญของคอนติเนตัลบริษัทยักษ์ใหญ่ในยุคนั้นซึ่งได้เงินทุนสนับสนุนจากทหารนาซี ได้แก่การสร้างภาพลวงให้ประชาชนเข้าใจว่าชีวิตภายใต้การปกครองของนาซีนั้นไม่ได้แตกต่างจากชีวิตของพวกเขาในอดีต และทางเดียวที่จะบรรลุผลสำเร็จข้างต้น ก็คือการทำให้พวกเขาได้ชมภาพยนตร์ฝรั่งเศสกันอย่างต่อเนื่อง นำแสดงโดยดาราดังอย่าง มิเชล ซิมง และ ดานิแอล ดาร์เออซ์
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 59)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงบรรยาย เพื่อเล่าว่าภาพยนตร์เรื่อง Safe Conduct ว่าเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอเหตุการณ์ของการสร้างภาพยนตร์ในยุคอดีตของประเทศฝรั่งเศสโดยลำดับ

จากความเริ่มตั้งแต่ความนิยมของภาพยนตร์ จำนวนภาพยนตร์ และภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จ

ภาพยนตร์เรื่อง The Pianist สร้างขึ้นมาจากหนังสือในชื่อเดียวกันของนักประพันธ์เพลงชาวโปแลนด์นามวลาดิสลอว์ สปีลแมน ทั้ง สปิลแมน และโปลันสกี้ (ผู้กำกับภาพยนตร์) ได้ผ่านประสบการณ์อันเลวร้ายของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในโปแลนด์โดยทหารเยอรมัน ในช่วงปี ค.ศ. 1939 มาแล้วทั้งคู่ และนี่เองทำให้ โปลันสกี้ ได้หยิบเอาเรื่องดังกล่าวมาเล่าผ่านภาพแห่งความสะเทือนขวัญที่ทั้งสองคนเคยประสบพบเจอโดยนัยหนึ่งตัว โปลันสกี้เองก็อยากจะไถ่ถอนและถ่ายทอดความรู้สึกฝังจำของตนผ่านงานประพันธ์ของสปีลแมนอีกบทหนึ่งนั่นเอง

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ข : 54)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงบรรยาย เพื่อเล่าถึงภาพยนตร์เรื่อง The Pianist ซึ่งเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับสงคราม ตามลำดับว่า เป็นภาพยนตร์ที่สร้างมาจากหนังสือที่ชื่อ The Pianist โดยผู้กำกับที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสงคราม

บทหนังของ จอห์น ฟาชาโน เจมส์ แวนเดอร์บิลต์ และโจ แฮร์ริส เล่าเรื่องที่เป็นเหมือนตำนานของเมืองดาร์คเนสส์ ฟอลส์ส เมื่อร้อยห้าสิบปีก่อน เมื่อ มาธิลด้า ดิ๊กชั่น หญิงแก่ใจดีผู้ถูกเรียกขานว่า Tooth Fairie จากการที่หยิบยื่นเหรียญทองให้เด็กที่ฟันน้ำนมร่วง แต่มาธิลด้าซ่อนใบหน้าอัปลักษณ์ไว้หลังหน้ากากหลังจากถูกไฟครอก ทำให้กลายเป็นตัวประหลาดที่คนในหมู่บ้านเคลือบแคลงมาโดยตลอด หลังจากที่เด็กในหมู่บ้านหายสาบสูญไปในวันหนึ่ง มาธิลด้าถูกป้ายความผิด และถูกรุมประชาทัณฑ์ด้วยการถูกจับแขวนคอ แต่กลายเป็นว่าเด็กที่หายไปกลับปรากฏตัวหลังจากนั้น ทำให้วิญญาณของหญิงแก่ที่ยังคงเต็มไปด้วยความเคียดแค้น กลับมาหลอกหลอนและฆ่าเด็กในหมู่บ้านที่ฟันน้ำนมชี่สุดท้ายหลุดและเห็นโฉมหน้าที่แท้จริงของเธอในความมืด

(คิบุง. 2546ญ : 58)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงบรรยาย เป็นการเล่าความเป็นมาอันเป็นที่มาของภาพยนตร์ Darkness Falls รวมถึงเล่าเนื้อเรื่องโดยย่อตามลำดับเหตุการณ์

นับแต่ละครเวทีเรื่องนี้เปิดแสดงในบรอดเวย์เมื่อปี 1975 บ๊อบ ฟอสซี่ ผู้กำกับท่าเต้นชื่อดัง ผู้ฝากผลงานเอาไว้ในหนังอย่าง All That Jazz เมื่อปี 1979 และเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ของ Chicago โดยมีเพลงและบทที่เขียนร่วมกับ แฟรงค์ เอ๊บบ์ และ จอห์น แคนเดอร์เพียรพยายามมาช้านานที่จะดัดแปลงให้กลายมาเป็นหนัง ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายอย่างที่หวังและเป็นได้แค่หนังเพลง All That Jazz ที่เปรียบ

เหมือนชีวประวัติสั่งลาของตัวเอง ก่อนที่ฟอสซี่จะเสียชีวิตไป และทิ้งให้ Chicago ยังคงเป็น โปรเจกต์ที่ท้ายทายให้ใครสักคนกล้ามาสานต่อ

(คิบุง. 2546ง : 60)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงบรรยาย โดยเล่าถึงภูมิหลังของละครเวทีเรื่องชิคาโกตั้งแต่อดีตเพื่อเป็นการปูพื้นให้ความรู้แก่ผู้อ่านว่า กว่าจะมาเป็นภาพยนตร์เรื่องชิคาโกให้ชมตามโรงภาพยนตร์นั้นมีความเป็นมาอย่างไร

จากการศึกษาการใช้โวหารเชิงบรรยาย พบว่า การเขียนโดยการใช้โวหารเชิงบรรยาย นักวิจารณ์ภาพยนตร์จะใช้โวหารนี้เพื่อเล่าเรื่องให้กับผู้อ่านทราบ การเล่าถึงภูมิหลังนักแสดงกับผลงานที่ผ่านมา การเล่าเท้าความถึงความเป็นมาของเรื่อง หรือประเด็นสำคัญของภาพยนตร์ เป็นการบอกเล่าให้ผู้อ่านทราบเพื่อเป็นประโยชน์ในการปูพื้นทำความเข้าใจกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ดังนั้นโวหารเชิงบรรยายจึงมีความยาวจนสิ้นกระแสความของการบอกเล่าเรื่องราวทั้งหมด

1.2.2.2.2 การใช้โวหารเชิงพรรณนา

โวหารเชิงพรรณนา เป็นโวหารที่ใช้ในเชิงบรรยายเรื่องราวอย่างละเอียดและประณีต ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามไปด้วย ตัวอย่างที่วิเคราะห์จะขีดเส้นใต้ข้อความที่แสดงการพรรณนา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แทงโก้ เป็นจังหวะเต้นรำอันงามสง่าเร่าร้อนและเซ็กซี่ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลก หากนักเขียนบท/ผู้กำกับ/นักแสดงผู้เปี่ยมพรสวรรค์อย่าง โรเบิร์ต ดูวัลล์ (The Apostle) จะอยากสร้างหนังขึ้นมาสักเรื่องหนึ่ง เพื่อคาราวะต่อท่วงทำนองอันน่าหลงใหลของจังหวะแทงโก้ ใน Assassination Tango ดูวัลล์รับบทเป็น จอห์น เจ. แอนเดอร์สัน มือปืนที่ตัดสินใจเข้าคลาสเรียนเต้นแทงโก้ เป็นการฆ่าเวลาระหว่างรอปฏิบัติภารกิจชิ้นสุดท้าย เขาได้นำเอาสไตล์และความดุดันในวิชาชีพมาใช้ประโยชน์บนฟลอร์แทงโก้ ซึ่งเรียกร้องความพอดิบพอดีแห่งทุกท่วงท่าค่อนข้างสูง <u>เสียงดนตรีรุกเร้าสะท้อนอารมณ์คุกคาม บ้าคลั่งในจิตใจเขา และขณะเดียวกันก็ช่วยปลดปล่อยเขาจากความรู้สึกรุนแรงเหล่านั้น เปิดเผยให้เห็นความอ่อนโยนที่ซุกซ่อนอยู่ภายใน</u> ดูวัลล์ชื่นชมตัวละครที่มีความขัดแย้งในตัวเอง และจอห์น เจ แอนเดอร์สัน คือ ตัวอย่างอันเด่นชัด การต้องหาเลี้ยงชีพอยู่ในโลกอันตราย เต็มไปด้วยความรุนแรง ทำให้เขาปลีกตัวออกจากครอบครัว ตลอดจนความงามทั้งหลาย ซึ่งเขาพยายามจะปลุกมันให้กลับคืนมาอีกครั้งบนฟลอร์เต้นรำ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 62)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงพรรณนาการเต้นรำในจังหวะแทงโก้ เพื่อให้เห็นลีลาของดนตรีที่เทียบได้กับอารมณ์อันรุนแรง บ้าคลั่งของตัวละคร แต่ก็ทำให้ผู้ชมเห็นความอ่อนโยนของตัวละครตัวนี้เช่นกัน

> ชีวิตอันมืดมนของลิลย่าดูเหมือนจะสุกสว่างขึ้นด้วยความหวังอีกครั้ง เมื่อเธอได้พบกับอีงเดร (พาเวล โพโนมารอฟ) หนุ่มหล่อชาวรัสเซียที่ทำงานอยู่ในประเทศสวีเดน เธอพบเขาที่ดิสโก้เทค เขาขับรถสปอร์ทราคาแพง ไม่ได้เรียกร้องขอมีเซ็กซ์ตั้งแต่แรกพบ และเสนอตัวจะขับรถไปส่งเธอที่บ้าน ไม่นานต่อมาเขาได้พาเธอไปออกเดท และบอกว่าเขามีงานที่ดีกว่าให้เธอทำในสวีเดน “ที่นั่นเธอสามารถมีรายได้ในหนึ่งสัปดาห์มากกว่าเงินเดือนหมอของที่นี่เสียอีก” คนดูรวมไปถึงโวล็อดย่า มองเห็นเจตนารมณ์ที่แท้จริงของอังเดรได้อย่างทะลุปรุโปร่ง แต่ความหวังน่าจะได้หลุดพ้นจากวงจรอุบาทว์ได้ล่องลอยเข้ามาบดยังดวงตาของลิลย่าจนมืดบอด เธอตอบรับข้อเสนอของอังเดร บอกลาโวล็อดย่า จากนั้นก็เดินทางไปยังสวีเดน ที่นั่น มีผู้ชายเดินทางมารับเธอที่สนามบิน พาเธอนั่งรถตรงไปยังอพาร์ทเมนท์แห่งหนึ่ง และปิดขังเธอไว้ข้างใน กว่าจะรู้ตัวอีกที ลิลล่าก็ถูกบังคับให้ต้องขายตัว โดยปราศจากค่าตอบแทนในธุรกิจค้าโสเภณีข้ามชาติเสียแล้ว
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ญ : 64)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนเขียนเล่าเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่อง Lilya 4-Ever โดยผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงพรรณนา ให้เห็นว่าลิลย่ามีความหวังในชีวิตอีกครั้ง แต่ความหวังกลับทำให้ตัวละครมองไม่เห็นความชั่วของผู้ที่มาหลอกทำให้เธอมีชีวิตที่ตกต่ำ

> สิ่งสำคัญที่ทำให้ The Pianist สะท้อนสะท้านอารมณ์และสามารถนำเราเข้าสู่ภาวะแห่งการรับรู้ความสูญเสียที่อุบัติขึ้นจากสงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้อย่างจับใจ และชัดแจ้งมากกว่าหนังสงครามหลายๆ เรื่อง หรือคู่เปรียบอย่าง Schindler’s List (ในกรณีที่ทั้งสองเรื่องได้หยิบเหตุการณ์อันเดียวกันมาบอกเล่าเรื่องราว) ก็คือ มันสามารถเปิดใจให้เรามองสงคราม(ที่เกิดขึ้นแล้วและดำรงอยู่) เป็นความวิบัติอันเกิดแก่มนุษยชาติโดยมิได้ตั้งแง่คอยแต่จะกล่าวโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะในท้ายที่สุด สงครามก็คือความสูญเสีย-เสียที่ไม่มีใครอยากให้มันเกิดขึ้น และการกล่าวโทษเอาผิดกับฝ่ายใดก็ดูจะเป็นการใส่ใจกับปลายเหตุมากกว่าต้นเหตุที่ไม่น่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นตั้งแต่แรกแล้ว
>
> (อุทิศ เหมะมูล. 2546ข : 55)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงพรรณนา ความสำเร็จของภาพยนตร์ เรื่อง The Pianist มาจากการรับรู้ด้วยความสะเทือนอารมณ์ กว่าภาพยนตร์สงครามหลายๆ เรื่องก่อนหน้านี้

ในตอนที่ผมยังเป็นนักศึกษาศิลปะ ครั้งแรกที่ผมเห็นงานของ Frida Cahlo ก็สัมผัสได้ถึงความขมขื่นและความหวาดหวั่นน่ากลัวของชีวิต แต่เหนือสิ่งอื่นใดผมสัมผัสได้ถึงความแข็งขืนต่อโชคชะตาการต่อสู้ที่ต้องใช้พลังใจอย่างมหาศาล ยิ่งเมื่อได้ดูหนังเรื่องนี้ยิ่งยืนยันได้เลยว่าผู้หญิงคนนี้มีพลังใจอย่างไม่ธรรมดา ภาพยนตร์เรื่อง Frida ได้ถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิตของเธออย่างตรงไปตรงมา เป็นไปตามลำดับขั้นตอน หนังได้รวบรวมเอาเหตุการณ์และจุดเปลี่ยนสำคัญอันเป็นบ่อเกิดแห่งการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นได้อย่างกระจ่างชัด .....ในฐานะของชีวิตธรรมดาที่พบเจอแต่เรื่องรันทด เธอได้หมักบ่มและปลดปล่อยออกมาในฐานะจิตรกรได้อย่างงดงาม

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ก : 55)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงพรรณนา โดยกล่าวถึงความรู้สึกที่เคยได้เห็นงานศิลปะของ Frida Cahlo และความรู้สึกเมื่อได้ชมภาพยนตร์เรื่อง Frida ทำให้เข้าใจที่มาของงานศิลปะที่สร้างสรรค์มาจากชีวิตรันทด

จากการศึกษาการใช้โวหารเชิงพรรณนา พบว่า การเขียนโวหารเชิงพรรณนาเป็นการเขียนที่ใช้ภาษาที่ให้อารมณ์ ก่อให้เกิดจินตนาการแก่ผู้อ่าน ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ผู้เขียนนิยมพรรณนาฉากสำคัญๆ หรือฉากที่เป็นสีสันของภาพยนตร์เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจชมภาพยนตร์ อีกทั้งพรรณนาถึงแก่นของภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ได้ง่ายและโวหารเชิงพรรณนานั้นมักจะแทรกอยู่กับการบรรยายเรื่องราวหรือประกอบการเล่าเรื่อง

1.2.2.2.3 การใช้โวหารเชิงสาธก

โวหารเชิงสาธก เป็นการเขียนยกตัวอย่างหรือเรื่องราว เพื่อประกอบข้อความให้เด่นชัดขึ้น เป็นอุทาหรณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ที่น่าแปลกใจก็คือหนังได้ จอห์น ซิงเกิลตัน ผู้กำกับอัฟริกัน-อเมริกัน ที่เคยได้รับการยอมรับว่าเป็นคลื่นลูกใหม่ของวงการหนังจากผลงานอย่าง Bayz N The Hood, Poetic Justice, Highter Learning, Rosewood และ Shaft มารับช่วงกำกับต่อจากโคเฮน เทียบกับงานที่ผ่านมาของซิงเกิลตันดูเหมือนความพยายามครั้งนี้ของเขากลายเป็นงานที่น่าผิดหวังโดยสิ้นเชิง

(คิบุง. 2546ถ : 55)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก โดยผู้วิจารณ์ยกตัวอย่างจากผลงานเรื่องก่อนๆ ของจอห์น ซิงเกิลตัน อย่างภาพยนตร์เรื่อง Bayz N The Hood, Poetic Justice, Highter Learning, Rosewood ผู้นี้ซึ่งอาจเคยผ่านตาผู้อ่านมาก่อน

ถ้าไม่เคยเห็นละครพวก ตำนานรักดอกเหมย,องค์หญิงกำมะลอ, รักใสๆ หัวใจ 4 ดวง คอหนังบ้านเราอาจเข้าใจว่า ไต้หวันคงมีแต่หนังเครียด ดูยาก อึดอาด อย่างหนังของ ผู้กำกับ ไฉ้หมิงเลี่ยง, โหวเชี่ยวเฉียน หรือหยางเต๋อชาง (Edward Yang) ไม่ใช่ว่าหนังของผู้กำกับเหล่านี้ไม่ดีไม่ชอบนะ ดีด้วย ชอบด้วย แต่แหมบางทีคนเราก็อยากดูอะไรที่ไม่หนักจนเกินไปบ้างนะ แล้วฟ้าก็ประทาน Blue Gate Crossing หนังรักใสๆ จากไต้หวัน เรื่องเดียวในรอบสิบกว่าปีมานี้ ที่มีโอกาสเข้าฉายในบ้านเรา (ถ้าไม่นับหนังรักหม่น ๆ อย่าง Millenium Mambo) แล้วสำหรับใครที่คลั่งไคล้กลุ่มเอฟซื่อ (F4) อย่างน้อย Blue Gate Crossing นี่ก็เมดอินไต้หวันเหมือนกัน โดยเฉพาะ เฉินป๋อหลิน พระเอกเรื่องนี้ ก็หล่อดื้อไม่แพ้เต้าหมิงซื่อเลยล่ะขอบอก

(ธัญสา พันสิทธิวรกุล. 2546ก : 52)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก ซึ่งผู้วิจารณ์ยกตัวอย่างจากละครจีน เช่น ละครเรื่อง ตำนานรักดอกเหมย องค์หญิงกำมะมอและรักใสใสหัวใจ 4 ดวง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการตาม

หนังใช้เวลาถ่ายทำนานถึงสองปี และถูกเลื่อนกำหนดเข้าฉายมาหลายครั้งหลายครา เรื่อง Gangs of New York อาจไม่ใช่ภาพยนตร์ชั้นยอดควรค่าแก่การยกย่องในมาตรฐานเดียวกับผลงานก่อนหน้านี้ของผู้กำกับ มาร์ติน สกอร์เซซี อย่าง Taxi Driver, Mean Street, Goodfellas หรือ Raging Bull แต่รวมๆแล้ว มันก็ยังเป็นหนังชั้นดีที่มีหลายสิ่งหลายอย่างให้สรรเสริญ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงอันทรงพลังของเหล่าดารานำ งานสร้างอันละเอียดอ่อนและเนื้อหาที่ทะเยอทะยานในการสะท้อนประวัติศาสตร์เอมริกาเกี่ยวกับอาชญากรรมและระบอบประชาธิปไตย

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 58)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก ซึ่งผู้วิจารณ์ยกตัวอย่างจากภาพยนตร์เรื่อง Taxi Driver, Mean Street, Goodfellas หรือ Raging Bull ที่ผู้กำกับ มาร์ติน สกอร์เซซี เคยกำกับมาก่อน เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามถึงคุณภาพของภาพยนตร์เรื่องนี้

เมื่อยี่สิบกว่าปีก่อน ลอว์เลน แคสแดน ได้รับการกล่าวขานถึงอย่างมากกับการเป็นคนเขียนบทที่มีพรสวรรค์อย่างหาตัวจับได้ยาก ไม่ว่างานที่ออกมาจะเพื่อสนองตลาดหรือสนองความสะใจของนักวิจารณ์หนัง ผลงานของเขาไม่ว่าจะเป็น Raiders of the Lost Ark หรือสองภาคแรกของหนังไตรภาค Star Wars (The Empire Strikes Back และ Return of the Jedi) สร้างชื่อมาได้ตลอด จนกระทั่งเมื่อแคสแดนผันตัวเองมาสู่การเป็นผู้กำกับแน่นอนว่าจากบทหนังของตนเอง และหนังเหล่านั้นก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นมาสเตอร์พิชไม่ว่าจะเป็น Body Heat, The Big Chill หรือ Silverado เพียงแต่ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ทำให้การตอบรับของคนดูในรุ่นต่อมาไม่สู้จะให้ความสนใจต่องานของแคสแดน อีกต่อไปแล้ว

โดยเฉพาะในหนังดราม่าคอมมิดี้ที่น่าจะฮิตอย่าง Mumford เมื่อสามปีก่อน ที่กลายเป็นงานที่ถูกลืมไปในเวลาเพียงชั่ววูบ

(คิบุง. 2546ฉ : 57)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก ซึ่งผู้วิจารณ์ยกตัวอย่างจากภาพยนตร์เรื่อง Raiders of the Lost Ark, Star Wars (The Empire Strikes Back และ Return of the Jedi), Body Heat, The Big Chill หรือ Silverado

เวลาไม่ไหลย้อนคืนเรามีหนึ่งชีวิตที่คืบเคลื่อนผ่านไป ไม่มีอีกชีวิตหนึ่งให้ทดลอง เรียนรู้ถูกผิด เรามีชีวิตเดียวที่ไม่สามารถลองดูก่อนได้ เราอาจพูดว่า “ลองดูก่อน” ได้ ทว่ากับชีวิตเราไม่เคย “ลอง” ดังว่าเพราะมันกำลัง “ใช้” อยู่จริงๆ การลองชีวิตคือการใช้ชีวิตอยู่จริงๆ นั่นเอง ดังที่มิลาน คุนเดอร่า ว่าไว้ เราไม่มีทางรู้หรอกว่าควรต้องการอะไร เพราะในเมื่อเรามีชีวิตอยู่เพียงชีวิตเดียว เราย่อมไม่มีข้อเปรียบเทียบกับชีวิตในชาติก่อนหรือแก้ตัวในชีวิตชาติหน้า เมื่อเป็นดังนี้แล้ว หลายสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตหลายๆ กรณีเราไม่สามาย้อนเวลากลับไปแก้ไขให้เหมือนเดิมได้

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ฆ : 55)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก โดยหยิบยกข้อความที่มิลาน คุนเดอร่า กล่าวเป็นตัวอย่างให้เห็นว่า ที่มีแต่จะผ่านพ้นไป ไม่มีวันย้อนกลับมาให้แก้ไขในสิ่งผิดที่ได้กระทำไว้ ซึ่งเป็นแก่นของภาพยนตร์ที่ผู้เขียนจะกล่าวถึงในตอนต่อไปของบทวิจารณ์เรื่อง Irreversible เวลาไม่ไหลย้อนคืน

ตามที่นักจิตวิทยาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาอารมณ์โกรธ ด็อกเตอร์ Charies Spielberger กล่าวว่า โดยธรรมชาติแล้วความโกรธ คือ “สภาพของอารมณ์ประเภทหนึ่งที่มีความกดดัน อันเกิดจากสภาพจิตใจที่ถูกรบกวน ซึ่งจะไปกระตุ้น ให้เกิดความรุนแรงขึ้นทันที” เมื่อเรารู้สึกโกรธ แล้วอะไรล่ะที่จะเกิดขึ้นตามมา? สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ การก่อให้เกิดพลัง ที่มักจะเป็นความรู้สึกและการแสดงออกที่ฉุนเฉียว ซึ่งกระตุ้นให้เราต่อสู้และป้องกันตัวเองเมื่อถูกโจมตีเมื่อความโกรธในระดับที่พอเหมาะจะนับว่าเป็นสิ่งที่ดี

(ระฟ้า. 2546ข : 50)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงสาธก โดยยกข้อความของ ดร.Charies Spielberger ซึ่งเป็นนักจิตวิทยามากล่าว ในเชิงบรรยายให้ความรู้อารมณ์โกรธคืออะไรและผลของอารมณ์โกรธ เพื่อชักจูงให้ผู้อ่านเข้าสู่แก่นของเรื่องที่เกี่ยวกับอารมณ์โกรธ

จากการศึกษาการใช้โวหารเชิงสาธก พบว่าการใช้โวหารเชิงสาธกเป็นการเขียนยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาของบทความที่ผู้เขียนใส่ตัวอย่างเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น โดยผู้เขียนจะใช้คำแสดงการยกตัวอย่างว่า เช่น อย่าง ไม่ว่าจะเป็น เป็นส่วนใหญ่ และมักจะ ยกตัวอย่างเฉพาะถึงภาพยนตร์ โดยไม่อธิบายเรื่องราวทั้งหมด ทั้งนี้เพราะผู้วิจารณ์เข้าใจว่าผู้อ่านน่าจะเคยชมหรือรู้จักภาพยนตร์ยอดนิยมที่ยกตัวอย่างเป็นอย่างดี นอกจากนั้นก็ยกตัวอย่างจากคำพูดของบุคคลอื่นมาอ้างอิงด้วย

1.2.2.2.4 การใช้โวหารเชิงอภิปราย

โวหารเชิงอภิปราย เป็นโวหารที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะถูกหรือผิดก็ได้เพื่อโน้มน้าว ชักจูงผู้อ่านให้คล้อยตามความคิดนั้นๆ มักใช้ในการสั่งสอน ชักจูงใจ และการโต้ตอบกันหรือโต้เถียงปัญหาต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ทั้งหมดนี้เป็นเหตุการณ์หลายๆ เรื่อง ที่ปะติดประต่อกันขึ้นมา Love Actually เพราะในที่สุดแล้วต่างคนก็ต่างลงท้ายด้วยคำว่า “รัก” หนังมีการใช้เพลงประกอบเยอะมากเพื่อเป็นการโยงจากเรื่องหนึ่งไปยังเรื่องหนึ่ง ถึงแม้ว่าการเขียนเชื่อมโยงนั้นออกจะดูน้อยไปนิด อาจจะเป็นเพราะเรื่องราวที่มากมายเกินไปทำให้การคล้องจองของเหตุการณ์นั้นไม่สามารถทำให้ได้ซับซ้อนเท่าไหร่และดู “ง่าย” เกินไป หลายคนอาจจะบอกว่านี่คล้ายๆ กับการเป็นการ “หยิบพล็อตเละๆ เทะๆ มาผสมๆ กันให้กลายเป็นบทหนังและจับดาราดังๆ มายัดเพื่อดูดคนดู” ตัวอย่างหนังที่ปะติดปะต่อเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้องกัน แต่นำมารวมกันได้ในที่สุดอย่างดีนั้น ก็ได้แก่..(อย่าเพิ่งตกใจ) ID4 ใช่แล้ว หนังมนุษย์ต่างดาวเรื่องนี่แหละ ถ้ามองให้ดีๆแล้วเรื่องของประธานาธิบดี Will Smith และ Jeff Goldblum นั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกันเลยในตอนต้น แต่สามารถจับมาโยงกันได้อย่างแนบเนียนและต่อเนื่อง
>
> (วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 53)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงอภิปรายภาพยนตร์เรื่อง Love Actually โดยกล่าวถึงจุดด้อยของภาพยนตร์คือ เป็นการนำโครงเรื่องหลายๆ แนวมาผสมกันและนำนักแสดงที่มีชื่อเสียงมาแสดงเพื่อดึงดูดผู้ชม โดยเปรียบเทียบกับภาพยนตร์เรื่อง ID4 ที่มีวิธีนำเสนอเรื่องเหมือนกัน แต่ทำได้ดีกว่ามาก

> นักแสดงหลายคน ที่เคยร่วมงานกับชอล เล็ตต์ ใน Five Feet High and Rising กลับมารับบทเดิมอีกครั้งใน Raising Victor Vargas ทุกคนล้วนเป็นนักแสดงหน้าใหม่แต่สวมบทบาทของตนได้อย่างไร้ที่ติ พวกเขาไม่มีมาดของนักแสดง ไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทำให้คนดูสามารถเปิดใจยอมรับพวกเขาได้อย่างเต็มที่แน่นอนว่านักแสดงสองคนที่โดดเด่นสูงสุดคือ วิคเตอร์ ราซัค และจูดี้ มาร์ท ทั้งสองร่วมงานกันมาแล้วใน Five Feet High and Rising ซึ่งเปรียบเสมือนการซ้อมใหญ่สำหรับแกพบกันที่สระว่ายน้ำในหนังเรื่องนี้ และใบหน้าที่สูงวัยขึ้นของพวกเขาก็ไม่ได้ทำให้ประกายความสดใสของทั้งสอง

ลดน้อยลงแต่อย่างใด อารมณ์ขันของหนังส่วนใหญ่ เกิดขึ้นจากบทคุณยายผู้พยายามจะรักษา “ความไร้เดียงสา" ของหลานๆ และครอบครัวเอาไว้ให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ซอลเล็ตต์ก็ระมัดระวังที่จะจงใจล้อเลียนความแตกต่างระหว่างโลกเก่ากับโลกใหม่ อย่างออกนอกหน้า เพียงแค่นำเสนอบทสังเกตการณ์และปล่อยให้คนดูซึมซับมันไปเองทีละน้อย เขาไม่ได้ทำให้คุณยายกลายเป็นตัวร้าย ทุกสิ่งที่เธอทำ เธอทำเพราะความรักและความเป็นห่วงเป็นใยในสวัสดิภาพของเด็ก ๆ อย่างแท้จริง ขณะเดียวกันถึงแม้จะหงุดหงิดกับทัศนคติอนุรักษ์นิยมของคุณยายมากแค่ไหน แต่เด็กๆ ทั้งสามก็ยังรักเธอและต้องการเธอ ก่อนสุดท้าย บทหนังจะหาทางออกให้แก่ความขัดแย้งได้อย่างนุ่มนวลและน่าประทับใจในฉากที่คุณยายเล่าถึงชีวิตวัยเด็กของเธอให้หลานๆ ฟัง

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฏ : 59)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงอภิปรายภาพยนตร์เรื่อง Raising Victoro Vagas ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนักแสดงนำของเรื่องที่เป็นนักแสดงหน้าใหม่ แต่แสดงได้น่าประทับใจ โดยยกตัวอย่าง จากการแสดงของนักแสดงนำ และอภิปรายถึงบทภาพยนตร์ที่หาทางออกให้กับความขัดแย้งของตัวละครได้อย่างน่าประทับใจ

Maid in Manhattan ตกอยู่ในบ่วงกรรมของการทำหนังตามแนวโรแมนติก ไม่มีผู้ชมคนไหนจะไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเรื่องราวทั้งหมดจะลงเอยที่ใด หลายคนอาจจะถึงกลับส่ายหน้าในการหาข้อหาอ้างให้ตัวเอกเข้าใจผิดกัน ทั้งๆ ที่คำพูดอธิบายเพียงไม่กี่คำก็คงจะไม่สามารถแก้ไขความเข้าใจผิดทั้งหมดนั้นได้อย่างง่ายดาย แต่บทหนังกลับพยายามจะแยกมาริสากับคริสออกจากกันให้นานที่สุด โดยอาศัยซับพล็อตต่างๆ เข้ามาเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ชม เช่น การตัดสินใจลงสมัครชิงตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการของมาริสา การที่แม่ของเธอคิดว่าลูกสาวไม่สามารถเป็นอะไรได้มากกว่าสาวใช้ และบรรดาข่าวลือที่แพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับโรแมนซ์ระหว่างเธอและคริส กลวิธีดังกล่าวได้ผลไม่น่าพอใจนัก

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฉ : 56)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงอภิปรายภาพยนตร์เรื่อง Maid in Manhattan ว่าเป็นบทภาพยนตร์ที่ผู้ชมสามารถคาดเดาโครงเรื่องได้ การสร้างโครงเรื่องรองที่นำเสนอเพื่อเบี่ยงเบนผู้ชมจากโครงเรื่องหลักนั้นยังทำได้ไม่ดี

ความไร้เหตุผลที่หนังมองข้ามไปโดยสิ้นเชิง เห็นจะเห็นฉากไคลแมกซ์ในโรงพยาบาลเมื่อตัวละครสำคัญในเรื่อง พยายามที่จะหนีในความมืดจากไฟฟ้าที่ถูกตัดขาดอยู่เกือบทั้งเรื่อง แต่กลับกลายเป็นว่าภายในโรงพยาบาลที่มืดมิดซึ่งบ่งบอกให้รู้ว่าไม่มีเครื่องปั่นไฟสำรองใช้ แต่ลิฟต์กลับใช้การได้อย่างเหลือเชื่อ หรือกระทั่งการใช้ไฟฉาย ไม้ขีด หรือกระทั่งไฟประภาคารอะไรก็ได้ที่จะจัดการกับผียายแก่ไปให้พ้น แม้หนังจะพยายามใช้องค์ประกอบในการเขย่าขวัญคนดู ด้วยเสียงหรือเอฟเฟคต์ที่กระตุกขวัญแบบที่หนังเขย่าขวัญพึงกระทำกัน แต่ดูเหมือนการพยายามเอาเรื่องของความมืดมาใช้ใน

ส่วนประกอบของหนัง ดูจะไม่ได้ช่วยทำให้หนังมีอะไรแปลกแตกต่างไปจากหนังเขย่าขวัญทั่วไป แต่อย่างไรเลย

(คิบุง. 2546ญ : 58)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงอภิปรายภาพยนตร์เรื่อง Darkness Falls ผู้เขียนอภิปรายพร้อมกับยกตัวอย่างฉากที่ไม่สมจริงประกอบ ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่มีเหตุผลของเหตุการณ์ในเรื่องที่ดำเนินไป ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่สามารถจับผิดได้อย่างชัดเจน

อีกสิ่งหนึ่งที่ขาดหายไปใน Terminator 3 นี้ก็คือความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ตั้งแต่ต้นเรื่องหนังเน้นที่ฉากแอ๊กชั่นมากเกินไปจนลืมที่จะปูพื้นความสัมพันธ์ระหว่าง Kate กับคู่หมั่นของเธอ Kate กับพ่อของเธอ Kate กับ John หรือแม้แต่ John กับ Terminator ยังจำความผูกพันระหว่าง John กับ Teminator ในภาคก่อนได้ไหม John รู้สึกราวกับว่า Teminator คือพ่อของเขาเลยทีเดียว การที่เขาได้กลับมาพบกับ Teminator อีกครั้ง แม้จะรู้ว่ามันไม่ใช่ Teminator ตัวเดิม แต่เขาก็ควรจะแสดงความรู้สึกอะไรออกมาบ้างไม่ใช่แค่อาการหัวเสียราวกับมันเป็นเพียงสิ่งของ แต่โดยรวมๆ แล้ว ถือว่า Johnathan Mostow ทำหน้าที่ของเขาได้อย่างไม่น่าผิดหวังและแฟนๆ ของ Terminator ก็คงจะต้องหลงรัก Teminator ภาคนี้กันแน่ๆ เลยล่ะค่ะ

(Terminator 3 : Rise of the Mcahine เขากลับมาแล้ว. 2546 : 55.)

ผู้วิจารณ์เขียนโดยการใช้โวหารเชิงอภิปรายส่วนที่ขาดหายไปของภาพยนตร์ Terminator 3 ก็คือการปูพื้นความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวละครให้กับผู้ชม เพราะเน้นฉากต่อสู้จนเกินไป การละเลยเหตุผลและอารมณ์ของตัวละครถือเป็นข้อบกพร่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตอนท้ายผู้วิจารณ์ กลับสรุปความน่าชมของภาพยนตร์เรื่องนี้นั้นคือ นักแสดงนำที่แสดงได้สมบทบาท

จากการศึกษาการใช้โวหารเชิงอภิปราย พบว่าการใช้โวหารเชิงอภิปรายเป็นการเขียนแสดงทัศนะของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยอาศัยข้อเท็จจริงและมีตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ผู้วิจารณ์ขยายความคิดเห็นด้วยการอภิปรายให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุผลอย่างชัดเจน การเขียนโวหารอภิปรายยังแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในด้านภาพยนตร์ จึงจะสามารถเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ในด้านๆ ต่างได้อย่างมีหลักเกณฑ์และวิจารณ์ได้อย่างลุ่มลึกและกว้างขวาง นอกจากนั้นโวหารเชิงอภิปรายส่วนใหญ่ผู้เขียนแสดงทัศนะทั้งติและชมต่อ บทภาพยนตร์ ผู้กำกับ นักแสดง อย่างตรงไปตรงมา

จากการศึกษาการใช้โวหารการเขียนพบว่า โวหารการเขียนที่พบมากที่สุด คือโวหารเชิงอภิปรายเพราะเป็นจุดเด่นของงานเขียนประเภทนี้ ที่ต้องวิพากษ์วิจารณ์ รองลงมาเป็นโวหารเชิงพรรณนา และโวหารเชิงบรรยาย ซึ่งจะปรากฏในส่วนของเนื้อเรื่อง เกริ่นนำ ที่อธิบายเรื่องราวหรือ

แก่นของเรื่องและโวหารเชิงสาธก เป็นการยกตัวอย่างประกอบข้อความ ผู้เขียนมักจะละคำที่แสดงการยกตัวอย่างแบบทางการไว้ โดยใช้คำว่า อย่าง ไม่ว่าจะเป็น แทน ซึ่งเป็นภาษาพูดที่ให้ความรู้สึกว่าเป็นการพูดคุยบอกเล่ากับผู้อ่าน โวหารต่างๆ เหล่านี้ เป็นลีลาการเขียนที่ช่วยดึงดูดความสนใจ สร้างสีสันให้กับงานเขียนประเภทนี้

2. ท่วงทำนองการเขียน

ด้วยเหตุที่การเขียนบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ที่แสดงการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ ตลอดจนแสดงทรรศนะส่วนตัวต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงโดยใช้หลักการของเหตุและผลตามพื้นฐานของข้อเท็จจริงเหล่านั้น ผู้เขียนจึงต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เป็นการ “ติเพื่อก่อ” หรือแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์

ท่วงทำนองการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ หมายถึง ลีลาการเขียนหรือลักษณะที่ปรากฏให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของนักวิจารณ์ ผ่านการใช้ถ้อยคำ ประโยค การสื่อความ โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์และสามารถเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ให้สื่อกับผู้อ่านได้เข้าใจ สามารถแบ่ง ท่วงทำนองการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ 5 แบบคือ ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ, ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม, ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม, ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเนและท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ คือ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงตำหนิข้อบกพร่องของสิ่งต่างๆ ในภาพยนตร์ เช่นความล้มเหลวนักแสดง ผู้กำกับ บทภาพยนตร์ ฉาก ฯลฯ ในส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดก็ได้ ท่วงทำนองลักษณะนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเขียนเชิงตำหนิแบบตรงไปตรงมาและการเขียนเชิงตำหนิโดยอ้อม ดังนี้

2.1.1 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิแบบตรงไปตรงมา เป็นการเขียนแสดงทัศนะตำหนิ ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ออกมาตรงๆ ว่ามีข้อเสียด้านใดบ้าง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลยกตัวอย่างประกอบทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ คล้อยตามความคิดของผู้เขียน ตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ในส่วนตำหนิให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

> หนังส่วนใหญ่อุดมไปด้วยมุขล้อเลียนภาพลักษณ์แบบเหมารวมเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย เช่น ฉากหนึ่งคนดูจะได้เห็นเจสสิก้ามีปัญหาในการยืนปัสสาวะ จนทำให้พนักงานในห้องน้ำ (ดิค เกรกอรี่) ต้องมาอธิบายวิธีการให้เธอฟังอย่างละเอียดลออ หรือฉากที่บรรดาเพื่อนหญิงของเจสสิก้ายืนยันจะขอดูอวัยวะเพศเธอ หลังจากเธอโม้มน้าวให้ทุกคนเชื่อได้แล้ว เธอเป็นผู้หญิงในร่าง

ของชาย หรือฉากที่เจสสิก้าต้องหวาดผวากับบรรดาขนดกดำในหูและรูจมูกของเธอ ฉากเหล่านี้อาจจะเรียกเสียงหัวเราะหึหึในลำคอได้บ้างเป็นครั้งคราว แต่ส่วนใหญ่มักจะก็ดูน่าขยะแขยงมากกว่าน่าสนใจหรือน่าขบขัน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 54)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิ ด้วยการยกตัวอย่างความผิดพลาดของภาพยนตร์เรื่อง The Hot Chick เช่น บทตลกของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่มุ่งเน้นไปที่ความแตกต่างระหว่างผู้หญิงผู้ชาย ที่ไม่ถึงกับทำให้ขบขันหรือน่าสนใจ แต่ทำให้ดูน่ารังเกียจมากกว่า

โครงเรื่องของ Star Trek : Nemesis ถูกสร้างขึ้นอย่างปราศจากความซับซ้อนและง่ายต่อการคาดเดาตั้งแต่ต้นจนจบ มันไม่สามารถสร้างอารมณ์ตื่นเต้นให้กับใครได้ ไม่ว่าเขาคนนั้นจะเป็นแฟนประจำของสตาร์เทคหรือไม่ก็ตาม ทุกอย่างดูซ้ำซาก วนเวียน ฉากการต่อสู้ในอวกาศความยาวสามสิบนาทีช่วงท้ายเรื่องอาจทำให้ผู้ชมได้ลุ้นระทึกขึ้นมาบ้างแต่นั้นก็ไม่เพียงพอจะชดเชยการปูเรื่องอันน่าเบื่อหน่ายในช่วงหนึ่งชั่วโมงแรกได้

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ง : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์เขียนตำหนิภาพยนตร์เรื่อง Star Trek : Nemesis ในด้านโครงเรื่อง โดยบ่งบอกตรงๆ ว่า ง่ายเกินไป คาดเดาตอนจบได้ ไม่น่าตื่นเต้นซ้ำซากวนเวียน ทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย

ไม่มีอะไรแปลกใหม่ในพล็อตเรื่องของ The Hunted ทั้งฟรีดกิน, โจนส์ หรือเดล โทโร่ที่ต่างเคยสะสมเครดิตกันมา แทบไม่ช่วยอะไรให้หนังดีขึ้นได้ โดยเฉพาะโจนส์ที่แสดงให้เห็นว่าโรยราลงมากในขณะที่เดล โทโร่เอง เสียเวลากับการมารับบทเหมือนเป็นเหยื่อใน The Fugitive สำหรับโจนส์ซึ่งไม่ทำให้เขาอยู่ในระดับที่ดีขึ้นกว่าเดิมแต่อย่างไร

(คิบุง. 2546ฏ : 55)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิโครงเรื่อง The Hunted ที่ไม่มีความแปลกใหม่ รวมถึงนักแสดงนำก็แสดงได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ความเป็นหนังตลก ไม่ได้หมายความว่าผู้สร้างจะสามารถเสกสรรปั้นแต่งเรื่องราวให้เหนือจริงอย่างไรก็ได้ หนังตลกที่มีคุณภาพย่อมต้องทำให้ผู้ชมมองเห็นเศษเสี้ยวแห่งความเป็นจริง ประสบการณ์จริง ชีวิตจริงท่ามกลางสถานการณ์ซึ่งอาจจะเกินจริงไปบ้าง และนั้นเป็นสิ่งที่หนังอย่าง Daddy Day Care ขาด ตัวอย่างเด่นชัด คือรายละเอียดในช่วงที่บรรดาพ่อแม่บอกเลิก แซปแมน อคาเดมี่ ซึ่งสอนวิชา

วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศให้กับเด็กๆ แล้วหันมาใช้บริการของแดดดี้ แดย์ แคร์ ซึ่งปล่อยให้เด็กๆ วิ่งเล่นได้ตามใจชอบ ในโลกแห่งความเป็นจริง แชปแมนอ อคาเดมี่ เป็นโรงเรียนที่ไม่เลวทีเดียว แต่ในโลกของหนังเรื่องนี้ โรงเรียนใดก็ตามที่บังคับเด็กให้ต้องเรียนรู้ ถือเป็นโรงเรียนที่ไม่ดี ความล้มเหลวของหนังภายใต้งานกำกับของสตีฟ คาร์ (Next Friday, Dr. Dolittle2) อยู่ตรงที่มันไม่พยายามจะใส่ทีมนักแสดงตลกชั้นดีอย่าง เมอร์ฟี่ย์. ซาห์น และกาลิน เอาไว้ในโลกของเด็กจริงๆ และ เดย์แคร์จริงๆ เด็กๆ กลายเป็นเพียงแบ็คกราวน์ในหนังตลกที่ทุกอย่างดูจงใจและฝืดเฝื่อน แม้กระทั่งมุขตลกเกี่ยวกับอึยังไม่อาจจะเรียกเสียงหัวเราะจากคนดูได้ ถ้าคุณไม่สามารถทำให้อึกลายเป็นเรื่องตลกในหนังเกี่ยวกับเด็กได้ละก็ ไม่ต้องสงสัยว่าคุณกำลังตกที่นั่งลำบาก แน่นอนแล้ว

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ซ : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์ตำหนิภาพยนตร์เรื่อง Daddy Day Care โดยตรง เกี่ยวกับบทภาพยนตร์ที่ขาดความสมจริง และความล้มเหลวในการกำกับของผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ไม่สามารถภาพยนตร์ตลกได้ แม้จะได้นักแสดงตลกชั้นดีมาแสดงนำก็ตาม

พอถึงฉากที่อยากให้เป็นดรามาประเภทสร้างแรงบันดาลใจให้ทั้งนางเอกและคนดูด้วยอะไรแบบนี้น ไดอะล็อกในเรื่องก็ดันทื่อขาดศิลปะ ดูจงใจและเสแสร้งเกินเหตุ จนไม่ทำให้คนดูอย่างเรารู้สึกอินซึ้งหรืออะไรตามไปด้วยได้เลยแม้แต่น้อยนิด(นอกจากอาการง่วงเนื่องจากใช้เวลา 87 นาทีอยู่ในห้องเย็นๆ บนที่นั่งนุ่มๆ ขณะนั่งดูหนังอารมณ์ละครช่องคุณแดงไปด้วยเท่านั้นเอง) ซ้ำร้ายไปกว่านั้น การพยายามฉีกบทบาทของ Gwyneth Paltrow กลับกลายเป็นการทำร้ายตัวเองและหนังของเธอด้วย ก็ไม่ว่าเธอจะพยายามเปลี่ยนตัวเองให้ดูเป็นสาวเฉิ่มเบ๊อะแค่ไหนมาดคุณเธอยังงงๆ ก็ยังดูเป็นแม่นางพญา Gwyneth อยู่วันยังค่ำนั่นแหละ แล้วที่ว่ามาทั้งหมดนี้ View From The Top มีอะไรดีบ้างมั๊ยละเนี่ย? เอ็อาจจะมีนะ เพียงแต่เราอาจจะยังมองไม่เห็นเท่านั้นเอง แต่ถ้าถามเรา เราก็ยังคงยืนยันว่า หนังเรื่องนี้ไม่น่าจะต้องขนดาราใหญ่เป็นขโยงอย่างนี้มาให้สิ้นเปลือง เนื่องจากมันน่าจะถูกส่ง ตรงไปลงเป็นวีดีโอเลยซะด้วยซ้ำ

(View From The Top A Total Dissasier in the Sky. 2546 : 50)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิภาพยนตร์เรื่อง View From The Top ในด้านบทภาพยนตร์ และนักแสดงแสดงนำที่ไม่สามารถทิ้งภาพลักษณ์เดิมทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้แทบจะไม่มีอะไรดีเลย

ผลการศึกษาท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิโดยตรง เป็นการเขียนตำหนิภาพยนตร์แบบกล่าวตรงๆ ถึงข้อเสียของภาพยนตร์ในด้านต่างๆ ตลอดจนกล่าวตำหนิภาพยนตร์ทุกประเด็นจนทำให้ภาพยนตร์เรื่องนั้นไม่น่าสนใจ เป็นการแสดงทัศนะที่ชี้ให้ผู้อ่านเห็นข้อเสียด้วยการยกตัวอย่างประกอบ อาจปะปนกับความคิดส่วนตัวของผู้เขียนเองด้วย น้ำเสียงที่ใช้มีทั้งน้ำเสียงจริงจัง ผิดหวัง และเสียดสี

2.1.2 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิโดยอ้อม เป็นการเขียนตำหนิภาพยนตร์เรื่องต่างๆ โดยไม่กล่าวตรงๆ ว่า มีข้อเสียตรงไหนบ้าง เป็นท่วงทำนองการเขียนที่มักใช้น้ำเสียงการแบบประชดประชันหรือเสียดสี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> เช่นเดียวกับการให้เอพริวสารภาพรักต่อหน้าเจสสิก้าในร่างคริฟ หรือการให้เจสสิก้าในร่างคริฟจูบปากกับบิลลี่แฟนหนุ่มของเธอ อย่างไรก็ตาม แก๊กตลกเหล่านั้นกับไม่น่าละอายใจเท่าความพยายามจะใส่ดราม่าและบทเรียนชีวิต (การกลายร่างเป็นผู้ชายทำให้เธอเรียนรู้ที่จะเข้าอกเข้าใจผู้อื่นให้มากขึ้น ขณะเดียวกันนิสัยอ่อนหวานแบบผู้หญิงในร่างผู้ชายก็ทำให้เธอกลายเป็นหนุ่มในฝันของผู้หญิงหลายคน) เข้ามาในหนังอย่างตรงไปตรงมา ด้วยบทพูดที่อาจจะทำให้ผู้ชมขนลุกได้มากพอๆกับการเห็นร็อบ ชไนเดอร์ ในชุดผู้หญิงวัยรุ่น
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฆ : 54)

จากข้อความข้างต้นผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิภาพยนตร์เรื่อง The Hot Chick แบบอ้อมว่าการให้อารมณ์สะเทือนใจเพื่อสอนบทเรียนชีวิตน่าละอายใจยิ่งไปกว่าการใส่มุกตลกให้ตัวละครให้ตัวละครสลับบทบาทความเป็นหญิง-ชาย

> What a Girl Wants ก็คงไม่มีอะไรแตกต่าง จากหนังพรีทีนอย่าง The Pricess Diary แม้หนังจะถูกอกถูกใจเด็กสาวพรีทีนทั้งหลายแต่นั้นก็ไม่ได้หมายความว่าหนังเรื่องนี้จะมีอะไรดีไปกว่าหนังสไตล์ซินเดอเรลล่าหลงยุค ที่คนดูผู้ใหญ่ที่ต้องการอาหารสมองทั้งหลาย คงรู้ดีว่ามันไม่ใช่หนังที่เราฝันหาแต่อย่างใด
>
> (คิบุง. 2546ฐ : 59)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิ ภาพยนตร์เรื่อง What a Girl Wants ทางอ้อมที่ภาพยนตร์เรื่องนี้จะถูกใจผู้ชมก่อนวัยรุ่น แต่ไม่มีเนื้อหาสาระอะไรให้ผู้ชมได้ขบคิดโดยเฉพาะผู้ชมที่มีวุฒิภาวะแล้ว

> ความคาดหวังที่มีต่องานกำกับของกาปูร์ในเรื่อง ดูละลดทอนลงจากสมัยที่เขากำกับ Queen of Bundits และ Elizabeth โดยสิ้นเชิงแม้เขาจะยังคงบรรยากาศของหนังพีเรียดเอาไว้ได้อย่างสวยหรูหรือกำกับฉากการรบที่น่าสะพรึงกลัว แต่ดูเหมือนพลอตเรื่องที่อืดอาด ขาดเหตุผลรองรับ รวมถึงทีมนักแสดงที่เหมือนไร้วิญญาณในเรื่อง กลายเป็นส่วนที่ทำให้หนังขาดความน่าสนใจอย่างที่ควรจะเป็นโดยสิ้นเชิง ซึ่งไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจที่หนังเรื่องนี้จะกลายเป็นงานที่ถูกลืมไปในช่วงเวลาสั้นๆ และกาปูร์ผู้พิศมัยงานหนังพีเรียดคงต้องกลับไปทำการบ้านให้มากกว่าที่ทำไว้ในหนังเรื่องนี้
>
> (คิบุง. 2546ฒ : 59)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวแสดงความผิดหวังต่อการกำกับของกาปูร์ ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง The Four Feathers รวมถึงพล็อตเรื่องที่เชื่องช้า นักแสดงที่แสดงได้ไม่ดี ผู้วิจารณ์ตำหนิทางอ้อมหลังจากชี้แจงเหตุผลของความผิดหวังต่อภาพยนตร์เรื่อง The Four Feathers แล้วว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้จะไม่น่าจดจำใดฟ ผู้กำกับตเองทำงานหนักมากว่านี้

ถ้าหากใครเป็นแฟนหนังทริลเลอร์ตัวยงแล้วล่ะก็ คงจะบอกได้เลยว่า Unbourn But Forgotten ไม่ได้มีความแปลกใหม่ หรือแหวกแนวไปจากสไตล์เดิมๆ ของหนังลึกลับเชิงสอบสวนเรื่องอื่นๆ ที่ผ่านมาเลยก็ว่าได้แต่ถ้าหากคุณเป็นคนหนึ่งที่ไม่ค่อยจะถูกโฉลกกับเรื่องราวของผี และหนังชวนตื่นเต้นประเภทดูทีไรต้องแอบหลับตาปี๋ เรียกว่าไม่คุ้มค่าตั๋วที่เข้าใจตรงกันว่าขวัญอ่อนนั่นล่ะหรือใครที่เอียนกับหนังฟอร์มยักษ์ ที่ระดมแข่งขันกันสูงในขณะนี้ แบบที่ขายดาราฮอลิวู๊ด ประเภทแอ๊กชันกันล่ะก็ลองตีตั๋วเข้าไปดู Unbourn But Forgotten สิแล้วคุณจะไม่ผิดหวัง

(Unborn But Forgotten The Ring + เฮี้ยน. 2546 : 53)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิทางอ้อมถึงความธรรมดาของภาพยนตร์เรื่อง Unborn But Forgotten ที่มิได้มีความแปลกใหม่ไปกว่าภาพยนตร์ที่ถูกสร้างออกมาก่อนในแนวเดียวกัน โดยประชดประชันว่าหากใครไม่ชอบชมภาพยนตร์ที่ทำให้ตื่นเต้นก็ควรชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เพราะเรื่องนี้เรียบมากและไม่มีความแปลกใหม่ใดๆ

ส่วนที่ดีที่สุดเพียงส่วนเดียว ของหนังเห็นจะเป็นความสำเร็จของทีมคัดเลือกนักแสดงที่สามารถหาดาราวัยรุ่นที่มีหน้าตาละม้ายคล้ายแคร์รี่และแดเนี่ยลส์ เพื่อมารับบทเดียวกันได้อย่างน่าทึ่ง แต่นั่นก็ไม่ได้ช่วยทำให้สถานการณ์ของหนังดีขึ้นมาได้แต่อย่างไร นอกจากจะทำให้ หนังออกมาสมกับชื่อเรื่องที่สุด

(คิบุง. 2546ท : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิเรื่อง Dump and Dunberer โดยกล่าวเหมือนกับเป็นคำชมว่าเลือกผู้สร้างได้ดีเพียงเพราะหน้าเหมือนแต่กลับกล่าวตำหนิภายหลังในเชิงเสียดสี โดยหยิบยกมาล้อกับชื่อเรื่อง Dump and Dunberer ซึ่งแปลว่า ทึ่มและทึ่มมากกว่านั่นเอง

Freddy VS. Jason ก็เหมือนกับแมทช์มวยปล้ำที่แทบไม่มีอะไรแปลกแตกต่างจากการได้ดูเดอะ ร็อค ปะทะ ทริเปิล เอ็กซ์ อะไรประมาณนั้นเลย เพียงแต่เทียบกันแล้ว ดูเหมือนคนเขียนบทมวยปล้ำที่เหมือนปาหี่ทุกอาทิตย์นั่นยังทำการบ้านได้เด็ดกว่าบทหนังของแซนนอนกับสวิฟท์หลายเท่า

(คิบุง. 2546บ : 58)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิบทภาพยนตร์เรื่อง Freddy VS Jason ทางอ้อมด้วยการใช้น้ำเสียงเสียดสี ประชดประชัน ว่าภาพยนตร์นำเสนอ ฉากการต่อสู้ที่เหมือนการแข่งขันมวยปล้ำ แต่บทมวยปล้ำจริงๆ ยังดีกว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เสียอีก

> แต่สำหรับผมแล้ว ผมไม่ค่อยเอ็นจอย กับหนังเรื่องนี้สักเท่าไหร่แฮะ ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเริ่มเอียนกับแนวแอ๊กชั่นที่ได้ดูมาติดๆ กันก่อนหน้านี้หลายเรื่องหรือเปล่า ซึ่งเรื่องอื่นๆ อย่างล่าสุด Bad Boy II ที่ถ้าพูดถึงเรื่องเนื้อหามันก็เดิมๆ แต่ของเค้ามันถึงกว่า ทั้งๆ ที่การเอาหน่วยสวาทมาขายเนี่ยมันน่าสนใจแล้วนะ แต่... มันน่าจะทำให้ออกมาแล้วคนดูรู้สึกได้ถึงความเจ๋ง เหี้ยมโหดสุดยอด แบบที่ไม่คาดว่าใครที่ไหนจะทำได้มากกว่านี้ (หรือไม่ผมก็คงคาดหวังมากเกินไป) กับปฏิบัติการของหน่วยงานที่เรียกได้ว่าแม่แต่ในวินาทีวิกฤต เหล่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ยังต้องยอมเสียเหลี่ยมเรียกหาพวกเขา นอกไปจากนี้การยอมให้มีผู้หญิงเข้ามาร่วมในหน่วย (Michelle Rodriguez) ก็ไม่ได้สื่อให้เห็นได้ว่าเธอมีอะไรที่แน่ไปกว่าบรรดาหนุ่มๆ (แก่ๆ) ที่จะช่วยเสริมให้ทีมนี้เป็นสุดยอดของหน่วยนี้ไปได้
>
> (ระฟ้า. 2546ค : 48)

จากข้อความข้างต้นผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิถึงบทภาพยนตร์เรื่อง Bad Boy II ทางอ้อมในวงเล็บว่าผู้วิจารณ์คงคาดหวังที่ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอได้ไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สามารถทำให้แตกต่างจากภาพยนตร์แนวเดียวกันได้

ผลการศึกษาท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนินั้น พบว่า ท่วงทำนองการเขียนแบบนี้เป็นการแสดงทัศนะของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์ด้วยลีลาการเขียนที่ใช้โวหารยั่วล้อแบบประชดประชันและเสียดสีที่ผู้อ่านจะต้องตีความเอาเอง

2.2 ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม คือ การแสดงความคิดเห็นในบทวิจารณ์เพื่อต้องการชื่นชมภาพยนตร์ในเรื่องความสำเร็จนักแสดง ผู้กำกับ บทภาพยนตร์ ฉากฯ โดยการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อสื่อความหมายไปในเชิงชื่นชมภาพยนตร์เรื่องนั้นในส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดก็ได้ แต่ก็มิได้หมายถึงการวิจารณ์เพื่อปลุกกระแสหรือเชื้อเชิญให้ผู้ชมสนใจ ภาพยนตร์เรื่องนั้นเพียงอย่างเดียว ดังตัวอย่างที่จะขีดเส้นใต้ส่วนที่ชื่นชมให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

> จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่หนังที่ดูเป็นหนังตลกวัยรุ่นเรื่องหนึ่งกลับพลิกภาพของตัวเอง และพลิกความรู้สึกของผู้ชมตอนหนังเริ่มและหนังจบให้ไปคนละทางให้หนังกลับกลายเป็นหนังที่มีคุณค่าจนอยากชักชวนให้ใครที่ท้อแท้ในชีวิตไปดูวิธีการคิดของเด็กวัยรุ่นคนหนึ่ง หนังทุกเรื่องมีคุณค่าแต่อย่าให้ดูจนจบไปเสียเฉยๆ การเอากลับมาเปรียบเทียบและปรับประยุกต์ให้กับชีวิตของตนเองนั้นทำให้หนังนั้นทวีค่า

มากขึ้น เพราะตัวอย่างและกรณีศึกษาหลายๆ อย่างที่อาจไม่ได้เกิดขึ้นในชีวิตจริง แต่เขาทำขึ้นมาในหนังให้เราตักตวงไว้เรียบร้อยแล้ว

(Oui. 2546ข : 51)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมภาพยนตร์เรื่อง Uptown Girls ที่อาจเป็นเพียงหนังวัยรุ่นที่อาจไม่มีสาระ แต่มีข้อคิดที่ดีๆ แฝงอยู่สามารถนำมาเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

Bend It Like Beckham เป็นหนังติดอันดับหนังทำเงินสูงสุดในประวัติศาสตร์บ๊อกออฟฟิศของอังกฤษ มันเป็นหนังคอเมดีย์สไตล์อังอังกฤษอีกเรื่องหนึ่งที่รับรองได้ว่าจะต้องถูกอกถูกใจคอหนังชาวไทยอย่างเราๆด้วยแน่ๆแม้ว่าคุณจะไม่เคยรู้เรื่องฟุตบอลมาก่อนเลยก็ตาม(แต่ไม่รู้ว่าคุณ ๆ จะโชคดีได้ดูหนังเรื่องนี้กันหรือเปล่านะ) เสน่ห์ของหนังอังกฤษนั้นอยู่ที่ความเรียบง่าย มันไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่หวือหวาอะไรมากนัก แต่ทุกถ้อยคำก็อบอุ่นและทำให้คนฟังยิ้มออกมาได้แทบทุกครั้ง Bend It Like Beckham ก็เช่นกัน

(Bend It Like Beckham ปั่นเข้าโกล อย่างสวยงาม. 2546 : 52)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมต่อความสำเร็จของภาพยนตร์ว่าเรื่อง Bend It Like Beckham พร้อมกับกล่าวชื่นชมด้วยการรับรองความน่าชมของภาพยนตร์เรื่องนี้ และนำจุดเด่นมากล่าวคือ เสน่ห์ของหนังอังกฤษนั้นอยู่ที่ความเรียบง่าย มันไม่จำเป็นต้องใช้ที่วิจตบรรจง แต่แสดงความรู้สึกจริงใจอบอุ่นและทำให้คนฟังยิ้มออกมาได้แทบทุกครั้ง

หลังความสำเร็จของ Show Me Love หนังเลสเบี้ยนแนว Coming-of-age และ Together หนังตลกเกี่ยวกับชีวิตในยุค 70 Lily 4-Ever ไม่เพียงแต่จะเป็นบทพิสูจน์ถึงพรสวรรค์ในการทำหนังของผู้กำกับคลื่นลูกใหม่ชาวสวีเดน ลูคัส มดีสัน เท่านั้น หากแต่ยังตอกย้ำให้เห็นอีกว่าเขามีความสามารถในการทำหนังหลากหลายแนว Lily 4-Ever เป็นดราม่าที่กดดันคนดูอย่างหนักตลอดเวลาเกือบสองชั่วโมง

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ญ : 64)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมภาพยนตร์เรื่อง Lily 4-Ever ที่ประสบความสำเร็จ เพราะผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ลูคัส มูดีสัน แสดงฝีมือกำกับการแสดงได้อย่างยอดเยี่ยม

อังเดร ทาร์คอฟสกี้ สร้างสรรค์ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้อย่างทรงคุณค่าเปรียบดั่งการคลี่ขยายออกมาของกลีบดอกไม้นับพันในหนึ่งดอก ทั้งงดงามตะลึงละลานตา อัศจรรย์และน่าพิศวงในยามที่มันบานเต็มที่ช่วงสวยงามหมดจด ทว่าขณะที่มันกำลังคลี่กลีบผลิบานออกก็เปี่ยมไปด้วยความน่าสะพรึง ขน

พองสยองเกล้า Andrei Rublev คือหนึ่งในหนังที่ดีที่สุดของศตวรรษที่ 20 มันเปี่ยมไปด้วยพลัง งดงามหมดจด น่าเกรงขามและช่วยยกระดับจิตใจน้อยนักที่หนังเรื่องใดจะเทียบเท่า

(Andrei Rublev แรงบันดาลใจของศิลปิน. 2546 : 55)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมในความสำเร็จของผู้กำกับภาพยนตร์ อังเดร ทาร์คอฟสกี้ เรื่อง Andrei Rublev ด้วยการใช้คำกล่าวเปรียบเทียบความทรงคุณค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า ดั่งการคลี่ขยายของกลีบดอกไม้นับพันในหนึ่งดอก ทั้งงดงามและน่าตะลึงตะลานตา อัศจรรย์และน่าพิศวง และสรุปตอนท้ายว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดีที่สุด เพราะเปี่ยมไปด้วยพลัง เป็นหน้าที่งดงามและช่วยยกระดับจิตใจ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ The Italian Job ยืนอยู่เหนือหนังรีเมคมาตรฐานฮอลลีวู้ดทั่วๆ ไป คือ ความสามารถในการดำเนินเรื่องราวอย่างราบรื่น ฉับไว แต่ไม่เร่งรีบของผู้กำกับเอฟ.แกรี่ เกรย์ เขาให้เวลาในการปูพื้นตัวละครซึ่งมีบุคลิกโดเด่น เพื่อให้คนดูได้รู้จักและคุ้นเคยกับพวกเขาที่สำคัญเขาไม่ได้พยายามจะดึงดูดกลุ่มผู้ชมรุ่นเยาว์อย่างออกนอกหน้าด้วยความตื่นตาในงานด้านภาพอันหวือหวาเกินพิกัด ตรงกันข้าม หนังกลับรักษาบรรยากาศแบบภาพยนตร์จารกรรมสไตล์ยุโรปได้โดยตลอดทั้งเรื่อง นั่นคือ ... ลุ่มลึกและลื่นไหล

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 56)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมภาพยนตร์เรื่อง The Italian Job ที่โดดเด่นกว่าภาพยนตร์ที่นำกลับมาสร้างใหม่หลายเรื่องว่าเป็นเพราะ การดำเนินเรื่องราบรื่น ฉับไว รวมทั้งรักษาบรรยากาศภาพยนตร์โจรกรรมในแบบยุโรปที่มีความ ลุ่มลึกและต่อเนื่องน่าติดตามได้

มีนักทำหนังเพียงไม่กี่คนบนโลกใบนี้ ที่จะประสบความสำเร็จในการค้นพบความอบอุ่นอารมณ์ขัน และมนุษยธรรม ท่ามกลางเรื่องราวหดหู่เกี่ยวกับชนชั้นกรรมาชีพ ซึ่งต้องเผชิญหน้ากับเคราะห์ซ้ำกรรมซัด ครั้งแล้วครั้งเล่าไม่หยุดหย่อน ได้ในระดับเดียวกับ อากิ คัวริสมากิ...ด้วยแนวทางอารมณ์ใกล้เคียงกับมาสเตอร์พีซของเขา เมื่อปี 1996 เรื่อง Drifting Clouds หนังยุโรปที่ยอดเยี่ยมที่สุดเรื่องหนึ่งแห่งทศวรรษ 90 เกี่ยวกับปัญหาการว่างงาน The Man Without A Past โฟกัสเรื่องราวไปยังผู้ชายคนหนึ่งซึ่งสูญเสียความทรงจำไป และต้องเริ่มต้นชีวิตใหม่จากศูนย์ก่อนจะค่อยๆ ค้นพบความรัก ความมั่นใจ และตัวตนของเขาในเวลาต่อมา ฉากหลังของหนังคือ ชุมชนชานเมืองระดับล่างของกรุงเฮลซิงกิ ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาความยากจน คนว่างงาน และคนเร่ร่อน ไร้ที่อยู่อาศัย อันเป็นผลมาจากความล้มเหลวของระบบเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับ Drifting Clouds จุดเด่นของหนังอยู่ตรงพรสวรรค์ของคัวริมากิในการสอดแทรกอารมณ์ขันพิสดารของเขาเอาไว้ในสถานการณ์ที่ดูสิ้นหวัง น่าเศร้า เช่น ผู้ชายอาศัยอยู่ในกองขยะได้อย่างกลมกลืนจนน่าอัศจรรย์ใจ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ช : 63)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมผู้กำกับภาพยนตร์ที่ชื่อ อากิ คัวริสมากิ ซึ่งมีผลงานการกำกับที่สร้างชื่อประสบความสำเร็จจากเรื่อง The Man in without a Past ว่าสามารถกำกับเรื่อง Drifting Clounds ให้มีอารมณ์ขันในสถานการณ์ที่สิ้นหวัง น่าเศร้าอย่างกลมกลืน

> Drunline ดัดแปลงมาจากประสบการณ์จริงของหนึ่งในผู้อำนวยการสร้างฝ่ายบริหารของหนัง เรื่องนี้ดัลลัส ออสติน (โปรดิวเซอร์ชื่อดังซึ่งเคยร่วมงานกับศิลปินอย่าง มาดอนน่า, ทีแอลซี, พิงค์ และแบรนดี้มาก่อน) เมื่อสมัยเขาเข้าร่วมวงดุริยางค์ประจำโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในเมืองแอตแลนต้า หนังเป็นผลงานกำกับชิ้นที่สองของ ชาร์ลส์ สโตนที่ 3 (Paid in Full) ซึ่งสามารถผสมผสานสูตรสำเร็จในสไตล์เดียวกับ Top Gun และ An Officer and Gentleman ให้เข้ากับเรื่องราวของวงดุริยางค์ได้อย่างแนบเนียน นุ่มนวล และได้อารมณ์ เขาให้น้ำหนักกับตัวละคร ทำให้พวกเขามีเลือดมีเนื้อเหมือนจริง จนคนดูอดใจช่วยไม่ได้ ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ระเบียบวินัย การทำตัวเป็นหนึ่งในทีมเวิร์ค และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา อาจเคยปรากฏอยู่ในหนังอีกหลายเรื่องก่อนหน้านี้มาแล้ว แต่มันกลับดูสดใหม่ใน Drumline ทั้งนี้คงมีสาเหตุมากแบ็คกราวด์ (โลกแห่งการศึกษาของชนผิวดำทางตอนใต้) ซึ่งไม่ค่อยปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งนักในฮอลิวู้ด ล่าสุดคงเป็นผลงานของสไปค์ ลี เรื่อง School Daze เมื่อปี 1988
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546จ : 53)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมภาพยนตร์เรื่อง Drumline ว่าสามารถสร้างเรื่องได้อย่างน่าสนใจได้อารมณ์ด้วยตัวละครที่สมจริง

การศึกษาท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชม พบว่า เป็นท่วงทำนองการเขียนที่ผู้วิจารณ์กล่าวชมภาพยนตร์ จุดดีหรือจุดเด่นของภาพยนตร์ จะเห็นได้จากการเขียนวิจารณ์สื่อความหมายไปในเชิงชื่นชมภาพยนตร์เรื่องนั้นโดยตรงอย่างเห็นได้ชัด

2.3 ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม คือ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นทั้งชื่นชมข้อดีและตำหนิข้อด้อยของภาพยนตร์ โดยผู้เขียนนำเหตุผลมาชี้แจ้งให้ผู้อ่านเห็นจริง พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ อันจะมีส่วนในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของผู้อ่านต่อไป ซึ่งอาจเป็นการเขียนแบบตำหนิก่อนแล้วจึงเขียนชื่นชมในภายหลัง หรือการเขียนแบบชื่นชมก่อนแล้วเขียนตำหนิในภายหลัง ดังต่อไปนี้

2.3.1 ท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิก่อนการชื่นชม

ท่วงทำนองการเขียนแบบการตำหนิก่อนการชื่นชม เป็นการเขียนวิจารณ์ที่ผู้เขียนแสดงทัศนะออกมาตามตรง แสดงความคิดเห็นด้วยการตำหนิก่อนแล้วจึงนำเสนอข้อดีของภาพยนตร์

ตามมา เพื่อชี้แจงแสดงให้ผู้อ่านเห็นทั้งจุดด้อยจุดเด่น อันเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏของภาพยนตร์เรื่องๆ นั้น เพื่อให้ผู้อ่านทราบโดยละเอียด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> อาจจะเฉื่อยอยู่บ้างก็ตรงช่วงอินโทรต้นเรื่องของหนัง ที่ใช้เวลาในการอธิบายตัวละครและอดีตของ Bruce ค่อนข้างยืดยาวอยู่ ราวๆเกือบครึ่งชั่วโมงเต็มไปด้วยฉากการทดลอง ตัด เฉือน แล่ การทดลองสัตว์ต่างๆ ของ David พ่อของ Bruce ที่อาจจะทำให้ดูเหมือนเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิคกลายๆอย่างนั้นแหละและบางคนอาจจะชอบไอเดียนี้แต่สำหรับผมแล้วมันน่าเวียนหัวพอดูคือการ สปลิทจอภาพ และเทคนิคการตัดต่อที่มีมากมายหลายขนาน แทบจะยกเอาเทคนิคภาพพื้นฐานแบบต่างๆมาใช้จนหมดตำราเลยก็ว่าได้ ทั้ง คัท อินเสร็ท ดิสโซฟ ซูมเข้า ซูมออก จอวิ่ง จอเล็ก เต็มไปหมด เรียกว่าทำเอาเหนื่อยลูกกะตาคนแก่แทบแย่แน่ะแต่สรุปโดยรวมแล้ว ไม่เสียชื่อครับ สำหรับ Ang Lee ของเรา
>
> (The Hulk ดราม่า...มาร์เวล. 2546 : 52)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์ตำหนิภาพยนตร์เรื่อง The Hulk ในเรื่องความเฉื่อยช้าในการนำเสนอภูมิหลังของตัวละครเอกของเรื่อง ซึ่งผู้เขียนนำเสนอทัศนะส่วนตัวว่า เวียนหัวไปกับการนำเทคนิคทางภาพยนตร์มาใช้นำเสนอภูมิหลังตัวละครมากเกินไป แล้วจึงกล่าวสรุปชื่นชมภาพยนตร์เรื่องนี้ถึงด้านฝีมือในการสร้างภาพยนตร์ของผู้กำกับ อัง ลี

> แม้ Pirates of The Caribbean : The Curse of The Black Pearl จะไม่มีอะไรที่แปลกใหม่ไปจากบรรดาหนังโจรสลัดที่ผ่านๆ มา แต่บทหนังที่ทำให้คนดูเพลินไปกับเรื่องได้อย่างไม่ติดขัด กับการกำกับของเวอร์บินสกี้ที่ทำให้หนังออกมาได้อย่างต่อเนื่อง สนุกสนาน เหมือนเรียกความทรงจำเก่าๆของหนังแอ็คชั่นผจญภัยยุคเออโรลล์ฟลีนน์กลับคืนมาอีกครั้ง ที่น่าชมเชยเป็นพิเศษก็คือ การที่เวอร์บินสกี้ ผู้ประสบความสำเร็จอย่างมากกับการเอา The Ring มาทำใหม่ ได้อย่างน่ากลัว โดยแทบไม่ต้องนำเสนอภาพชวนขยะแขยงอะไรมากระตุกขวัญคนดู พยายามทำให้ฉากของบรรดาผีโจรสลัดในเรื่อง ที่น่าจะทำให้คนดูอกสั่นขวัญแขวน กลับออกมาในโทนตลกขบขันแทน (จนอาจจะทำให้คนดูคิดถึงหนังเก่าๆ ของเรย์ แฮร์รี่ฮอเซน กับโครงกระดูกเดินได้ในหนังแนวสต๊อปโมชั่นของเขาขึ้นมา) ซึ่งถ่วงดุลได้ดีกับฉากการต่อสู้ที่เต็มไปด้วยสีสัน
>
> (คิบุง. 2546ด : 56)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิภาพยนตร์เรื่อง Pirates of The Caribbean : The Curse of The Black Pearl ถึงโครงเรื่องที่ไม่แตกต่างจากภาพยนตร์ในแนวเดียวกันที่ผ่านๆ มา แต่ได้กล่าวชมในต่อมาว่า ถึงจะไม่แตกต่างแต่ก็ทำให้ผู้ชมสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับเรื่องราวที่ดำเนินไป รวมทั้งฝีมือการกำกับของผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ที่กำกับผลงานออกมาได้ดี ภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้ย้อนคิดไปถึงภาพยนตร์แอ็คชั่นผจญภัยยุคเก่าประกอบกับการทำเทคนิคพิเศษที่ทำได้สมจริง

ตอนที่หนังเริ่มต้นและนำฉากวิวทิวทัศน์ที่มาพร้อมเสียงดนตรีประกอบที่ไม่ถึงกับประโคม แต่ก็จงใจสร้างความประทับใจนั้นผู้เขียนยังคิดในใจเอาไว้แล้ว Open Range คงจะเสียคะแนนเพราะความมากเกินไปและความจงใจในแบบที่มักจะเป็นองค์ประกอบของผลงานของคอสต์เนอร์เรื่องที่ผ่านๆ มา ไม่ว่าจะเป็นทั้งงานกำกับหรือว่างานแสดง แต่สุดท้ายความรู้สึกพิเศษส่วนตัวที่คอสต์เนอร์มีต่อหนังแนวนี้ งานกำกับและการแสดงและงานเทคนิคด้านอื่นๆ ที่มาพร้อมกับความควบคุมก็ช่วยกันทำให้ Open Range เป็นผลงานที่มีระดับชิ้นหนึ่งของปี 2003 นี้ หนังมีฉากที่เล่นมุขตลกเกี่ยวกับชุดน้ำชาในบ้านของนางเอกที่เล็กเกินกว่าที่มือใหญ่ๆ ของพระเอกจะหยิบจับ และเป็นเจ้าของฉากปิดท้าย ที่จับภาพไปที่ชุดน้ำชาที่สวยงามและดูดีมีราคาชุดใหม่ที่วางอยู่ในบ้านที่เป็นรังรักของพระเอกกับนางเอกในท้ายสุด ความสวยงามและดูมีค่าของชุดน้ำชาสามารถย้อนกลับไป หมายถึง หนัง Open Range ทั้งเรื่องได้เลย

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฉ : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์ตำหนิภาพยนตร์เรื่อง Open Range ที่พยายามสร้างบรรยากาศของภาพยนตร์ในตอนต้นเรื่องที่จะนำเข้าสู่เนื้อเรื่องที่ยาวมากเกินไป ด้วยการนำเสนอฉากวิวทิวทัศน์ประกอบดนตรี เพื่อจงใจสร้างความประทับใจให้กับผู้ชม ซึ่งเป็นลีลาของผู้กำกับคนนี้ แต่ได้กล่าวชื่นชมในภายหลังถึงฝีมือการกำกับและเทคนิคที่ต่างๆ ที่ใช้ในภาพยนตร์ รวมทั้งมุกตลกที่น่ารักในตอนจบของเรื่อง จึงทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นผลงานโดดเด่นแห่งปี 2003

ผู้ชมที่ปรารถนาความคืบหน้าทางพล็อตเรื่อง อาจง่วงเหงาหาวนอนได้ง่ายๆ กับความพยายามอันไม่ธรรมดาของดูวัลล์ หนังของเขาเป็นส่วนผสมอันพิลึกพิลั่นด้านโทนอารมณ์และสไตล์ พล็อตระทึกขวัญถูกใส่เข้ามาเพิกเฉย และนำกลับมาใหม่อย่างไม่ค่อยเป็นขั้นเป็นตอน ขณะเดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างแอนเดอร์สันกับมาร์นูเอล่า ก็ไม่ลงเอยตามแนวทางโรแมนติกอย่างที่หลายคนคาดคิด จุดเด่นของ Assassination Tango อยู่ตรงงานแสดงอันเป็นธรรมชาติของเหล่าดาราหลักๆ โดยเฉพาะดูวัลล์ในบทนำส่วนงานกำกับภาพของ เฟลิกซ์ มอลติ (The Office Story) ก็สร้างอารมณ์ได้ดีเช่นเดียวกัน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 62)

จากข้อความข้างต้น เป็นการเขียนวิจารณ์ด้วยท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิก่อนชื่นชม ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิถึงจุดด้อยในภาพยนตร์เรื่อง Assassination Tango ว่าน่าเบื่อ เพราะไม่เข้าใจผลด้านอารมณ์และลีลา โครงเรื่องไม่มีเหตุผล สับสน เพราะการถ่ายทอดโทนอารมณ์ของภาพยนตร์กับการนำฉากระทึกขวัญมาสอดแทรกไม่สอดคล้องกัน ทำให้การลำดับเนื้อเรื่องให้ต่อเนื่อง และความสัมพันธ์ของตัวละครหลักในเรื่องกลับไม่จบแบบสูตรของหนังโรแมนติกคือพระเอกครองรักกับนางเอก หากภาพยนตร์เรื่อง Assassination Tango ก็มีจุดเด่นที่น่าชื่นชมคือ การแสดงที่เป็นธรรมชาติของนักแสดงที่รับบทตัวละครหลักของเรื่อง และการกำกับภาพที่ถ่ายทอดอารมณ์ของเรื่องได้ดี

นักแสดงส่วนใหญ่ที่แสดงหนังแนวนี้ มักจะพกคุณภาพมาด้วยทุกครั้งถึงแม้การแสดงของว่าที่คุณนาย Affleck จะไม่ได้ดีแต่อะไรนักหนา เธอน่ะไม่ใช่นักแสดงที่โดดเด่นเลยด้วยซ้ำ (นี่ไม่ได้พูดเพราะอิจฉานะ) แต่ความสวยและเสน่ห์ของเธอนี่สิที่ตรึงผู้ชมเอาไว้ได้ แม้ขณะที่เธออยู่ในคราบของเมดโทรมๆ ก็ตาม ส่วนการพลิกบทบาทครั้งยิ่งใหญ่ของ Ralph Flennes หนุ่มที่ชอบเล่นเป็นชู้กับเมียชาวบ้านหรือไม่ก็ฆาตกรโรคจิตนั้น ก็พกเอาฝีมือและความน่ารักมาด้วยแบบเต็มๆอยู่แล้ว ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะเรียกคะแนนสิเน่หาจากบรรดาสาวแก่แม่หม้ายไปได้มากขนาดไหน

(ต้องหทัย สุดดี. 2546 : 47)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิก่อนชื่นชม ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิในฝีมือการแสดงของผู้แสดงนำฝ่ายหญิงของภาพยนตร์เรื่อง Maid in Manhattan คือ เจนนิเฟอร์ โลเปซ ว่าฝีมือในการแสดงในเรื่องนี้ไม่ดีเด่น แต่เธอมีความสวย มีเสน่ห์จึงตรึงผู้ชมไว้ได้ รวมไปถึงพระเอกของเรื่อง Ralph Flennes เปลี่ยนบทบาทโดยสิ้นเชิง จากบทพระรองที่มักจะเล่นชู้กับภรรยาผู้อื่น และฆาตกรโรคจิต ดังที่ได้รับบทบาทการแสดงเช่นนี้จากภาพยนตร์เรื่องอื่น แต่พอมาแสดงนำในภาพยนตร์รักโรแมนติกเรื่องนี้ ก็แสดงได้ดีและดูน่ารักที่ผู้ชมเป็นผู้หญิงต้องนิยม

X2 อาจเป็นหนังซูเปอร์ฮีโร่ที่เปี่ยมความทะเยอทะยาน แต่ปัญหาของมันอยู่ตรงความหลากหลายของตัวละคร ซึ่งมากมายเกินไป ส่งผลให้หนังโดยรวมเปรียบเสมือนภาพชุดเหตุการณ์ที่ไม่ได้ขยายผลต่อเนื่องในเชิงของการเล่าเรื่องทุกอย่างดูคล้ายกับจะวนเวียนเป็นวงกลม ไม่ก้าวไปข้างหน้า และไม่มีบทสรุปซึ่งหากมองในแง่หนึ่ง มันถือเป็นความซื่อสัตย์ต่อรูปแบบของการ์ตูนซีรีส์แต่หากพิจารณาในความเป็นภาพยนตร์แล้ว วิธีเรียงร้อยฉากแอ๊กชั่นเข้าด้วยกันโดยปราศจากการเชื่อมโยงอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ย่อมทำให้การพัฒนาของโครงเรื่องขาดความหนักแน่นเช่น รักสามเศร้าระหว่างจีน(แฟมเก้ แจนเซ่น) /วูล์เวอรีน/ไซครอปส์ เป็นต้น นักแสดงส่วนใหญ่ใน X-2 ต่างทำหน้าที่ของตนได้ดีโดยเฉพาะฮิลแจ็กแมน ซึ่งบทหนังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงอารมณ์ลึกๆ ขณะตามรอยอดีตของตน มากพอๆ กับโชว์กล้ามเนื้อและทักษะหมัดๆมวยๆ ในฉากต่อสู่ เช่นเดียวกับ แฟมเก้ แจนเซ่น ซึ่งสวมบทจีนเกรย์ ได้อย่างสมจริงสมจังในเชิงดราม่าทำให้เธอกลายเป็นตัวละครที่มีเลือดเนื้อและ น่าเห็นอกเห็นใจ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 60)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบตำหนิก่อนการชื่นชม ผู้วิจารณ์กล่าวตำหนิถึงภาพยนตร์เรื่อง X2:X men-United ที่เล่าเรื่องได้วกวน เนื่องจากมีตัวละครหลายตัว การเล่าเรื่องสับสนวนเวียนไม่แสดงให้เห็นพัฒนาการของตัวละครจากภาคแรกและทำให้ไม่มีบทสรุปของเรื่อง หากมองอีกมุมหนึ่งเป็นการถ่ายทอดออกมาจากการ์ตูนโดยตรงไม่มีการดัดแปลงเนื้อเรื่องแต่อย่างใด อีกทั้งฉากการต่อสู้ที่ดูไม่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ส่งผลในโครงเรื่องไม่มีความหนักแน่นและพัฒนาการจากภาคแรก แต่ผู้วิจารณ์ก็ได้กล่าวชื่นชมถึง บทบาทการแสดงของนักแสดงส่วนใหญ่ในเรื่องที่แสดงได้สมจริงเป็นธรรมชาติ

ผลการศึกษาท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชม โดยการตำหนิก่อนแล้วจึงชื่นชม เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนที่นำเสนอจุดด้อยของภาพยนตร์ก่อนที่จะนำเสนอข้อดีของภาพยนตร์ โดยชี้ให้ผู้อ่านเห็นอย่างชัดเจนว่าผู้เขียนตำหนิ และชื่นชมภาพยนตร์ตรงจุดไหน ประเด็นได้บ้าง ทั้งนี้ผู้เขียนมักใช้น้ำเสียงประชดประชัน ยั่วล้อเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งน้ำเสียงแสดงความผิดหวังในภาพยนตร์ที่ผู้เขียนคาดว่าน่าสนใจแต่ก็ต้องผิดหวัง บทวิจารณ์บางบทข้อดีที่กล่าวชื่นชมนั้น กล่าวเพียงเล็กน้อยไม่เทียบเท่ากับข้อเสียที่ตำหนิไว้แต่แรกเอาไว้มาก แต่บทวิจารณ์บางบทกล่าวตำหนิเพียงเล็กน้อยแล้วจึงชื่นชมเป็นส่วนใหญ่และบทวิจารณ์บางบทมีการตำหนิและชื่นชมในอัตราส่วนเสมอกัน

2.3.2 ท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ

ท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิคือ การเขียนแสดงความคิดเห็นโดยนำข้อดีของภาพยนตร์มากล่าวก่อนที่จะนำข้อเสียของภาพยนตร์มาชี้แจงต่อมา โดยยกตัวอย่างประกอบชี้แจ้งให้ผู้อ่านเห็นจึงสิ่งที่ชื่นชมและสิ่งที่ตำหนิ อย่างมีหลักการเหตุผล ท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> คนที่สมควรได้รับคำชมนอกจากรีด ผู้พยายามเก็บรายละเอียดความเชยทุกอย่างจากหนังเก่าของฮัดสันและเดย์มาใช้ในหนังเรื่องนี้ได้อย่างเหลือเชื่อ จนเห็นความแตกต่างระหว่างงานหนังเรื่องนี้กับหนังวัยรุ่นอย่าง Bring It On อย่างเหลือเชื่อ เห็นจะเป็นการกำกับศิลป์ของมาร์ติน วิสต์ และ แอนดรูว์ ลอว์ รวมถึงการออกแบบเครื่องแต่งกายของ แดเนี่ย ลออร์แลนดี ที่ช่วยทำให้ทั้งฉากและเสื้อผ้าของเหล่านักแสดงในเรื่อง รวมทั้งสีสันที่หวานเหมือนลูกกวาด ออกมา ได้อย่างน่าทึ่ง แม้จะไม่ได้ช่วยทำให้ความรู้สึกอึดอัดที่มีต่อหนังคลายลงได้เลยก็ตามหากเทียบ Down With Love กับหนังย้อนยุคอีกหลายๆ เรื่องที่เดินเรื่องอยู่ในโลกของความจริงมากกว่าดูเหมือนหนังสไตล์ย้อนยุคเช่นนี้ จะไม่ใช่ทางออกที่ขายได้แต่อย่างไรเพราะถ้าคนดูอยากจะหวนระลึกถึงหนังแนวนี้การกลับไปขุดวิดีโอคลาสสิคหรือเปิดเคเบิลช่อง TMC ดูน่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่าเป็นไหนๆ
>
> (คิบุง. 2546ท : 56)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้วิจารณ์นำเสนอข้อดีของภาพยนตร์ Down With Love ว่ากล่าวชม คือ ด้านการกำกับศิลป์ ที่ทำให้ฉาก เสื้อผ้า มีสีสันสวยงาม และกล่าวตำหนิถึงประเด็นการนำเสนอเนื้อเรื่องแนวย้อนยุคที่ทำให้ผู้วิจารณ์รู้สึกอึดอัด ไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความสมจริง จนทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้กลายเป็นภาพยนตร์ย้อนยุคที่ไม่น่าสนใจ

> ไอเดียบรรเจิดและการเล่นตลกมาทีเข้าขากันดีระหว่างสองดารานำชาย ทำให้หนังเรื่อง Analyze That กลายเป็นภาพยนตร์ทำเงินเรื่องหนึ่งประจำปี 1999 แต่กระนั้นในช่วงท้ายๆ ของหนังไอเดียดังกล่าวก็เริ่มอ่อนล้า เรี่ยวแรงจนไม่เหลืออะไรให้สำรวจต่อแล้ว การตัดสินใจที่จะสร้างภาคต่อของ

วอร์เนอร์สตูดิโอในอีกสามปีถัดมา ภายใต้ไอเดียและสถานการณ์แบบเดิมๆ จึงเปรียบเสมือนการฆ่าตัวตายทางความคิดสร้างสรรค์ เพื่อหนทางที่จะทำเงินก้อนโตโดยวิธีการแบบปลอดภัยไว้ก่อน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 55)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมในภาพยนตร์เรื่อง Analyze This ซึ่งเป็นภาคก่อนของภาพยนตร์เรื่อง Analyze That ที่ผู้เขียนกำลังจะวิจารณ์ ว่านำเสนอมุขตลกที่โดดเด่นและฝีมือการแสดงของนักแสดงนำที่เล่นคู่กันได้เป็นอย่างดี จนทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์เรื่องหนึ่งที่ทำรายได้สูงในปีที่เข้าฉาย ผู้วิจารณ์ได้ตำหนิ Analyze That ภาพยนตร์ภาคต่อมาว่า เนื้อเรื่องไม่น่าสนใจเพราะหมดประเด็นในการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์แล้ว โครงเรื่องแบบเดิมคล้ายภาคแรก ซึ่งผลเสียต่อผู้สร้างเอง

เป้าหมายแรกของสกอร์เซซี ประสบความสำเร็จอย่างไร้ที่ติเพราะนักออกแบบงานสร้าง ดังเต้ เฟอร์เรตตี้ จำลองทุกสถานที่ของย่านไฟฟ์ พ็อยท์ ออกมาได้อย่างน่าทึ่ง เพราะภายในสตูดิโอที่กรุงโรม ลงลึกไปถึงรายละเอียดเล็กๆน้อยๆ ผ่านงานวิจัยอันละเอียดละออเพื่อให้ได้ภาพเหมือนจริงมากที่สุด แต่น่าเสียดายตรงที่พลังงาน เงินทอง และเวลากลับไม่ได้ถูกแบ่งใช้สำหรับขัดเกลาบทภาพยนตร์ ซึ่งค่อนข้างอ่อนด้อยเมื่อเทียบกับงานสร้าง แม้จะได้สองมือเขียนบทชั้นยอดอย่าง สตีเว่น เซลเลี่ยน และ เคนเน็ธ โลเนอร์แกน มาทำงานให้ก็ตาม บทหนังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับตัวละครรองๆ เท่าที่ควร (ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากความขัดแย้งของสกอร์เซซี่ กับทาง มิราแม็กซ์ ซึ่งไม่ต่องการให้หนังมีความยาวเกิน 3 ชั่วโมง) ตัวละครอย่างเจนนี่ ดูเหมือนจะถูกใส่เข้ามาเพราะเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับเพิ่มความขัดแย้งระหว่างตัวเอกฝ่ายชายทั้งสอง (เธอเคยมีอะไรกับบิลล์มาก่อน) โดยไม่ได้มีความลึกซึ้งน่าสนใจภายในตนเอง บทของเธอค่อยๆ จางหายไปกับแบ็คกราวน์ในช่วงครึ่งหลัง ขณะเดียวกันการคุมโทนอารมณ์ของสกอร์เซอซี่เองก็ไม่ยังค่อยราบรื่นลงตัวเท่าใดนัก

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 58)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้เขียนกล่าวชื่นชมทีมงานฝ่ายออกแบบงานสร้างฉากของภาพยนตร์เรื่อง Gang of New York ที่เตรียมการเป็นอย่างดีทำให้งานออกมาไร้ที่ติ แต่ข้อเสียของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ บทภาพยนตร์ที่ถึงแม้จะได้คนเขียนบทที่มีความสามารถแต่กลับเขียนบทที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับตัวละครรองๆ

หนังเรื่องนี้มีสีสัน ประทับใจคนดูก็คงจะเป็นการปรากฏตัวของเหล่าบรรดานักแสดงรับเชิญ โดยเฉพาะ เฉินหลง ที่ถึงแม้ว่าจะออกมาในบทบาทของคนขับรถฉุกเฉินของโรงพยาบาล และบทที่ตลกๆ ไปซะหน่อย แต่ด้วยความสามารถในการแสดงฉากแอ๊คชั่นของเขานั้นก็ช่วยตรึงคนดูให้หลังติดเบาะไปชั่วขณะหนึ่งเลยล่ะ เรียกได้ว่าเฉินหลงนี่แหละที่ช่วยกู้ชื่อความอ่อนของบทและเรื่องราวตามสูตรของเรื่องได้ พระเอกยังไงก็เป็นพระเอกนั่นแหละ ไม่ว่าจะออกมาในบทบาทไหนก็ตาม ไหนจะแอมไพร์ใน

เรื่องที่ไม่ได้มีความน่ากลัวชวนขนลุกเลยซักนิดแถมบางครั้งยังดูขำๆ ซะอีก อย่างตอนที่แวมไพร์สองตัวเต้นแด่วๆหลังจากกินยาอะไรเข้าไปซักอย่าง เฮ้อ ...

(The Twins Effect นี่ถ้าไม่ได้..เฉินหลงนะ. 2546 : 53)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้วิจารณ์กล่าวชมนักแสดงรับเชิญของภาพยนตร์เรื่อง The Twins Effect คือ เฉินหลง ที่แสดงได้ดีแม้จะเป็นบทตลก และในฉากต่อสู้ก็สามารถตรึงความสนใจผู้ชมได้ ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้น่าสนใจขึ้น ต่อมาผู้วิจารณ์ชี้ให้ผู้อ่านเห็นจุดอ่อนข้อเสียของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ โครงเรื่องที่สามารถเดาเรื่องได้ง่าย อีกทั้งตัวละครผีดิบดูดเลือดที่แสดงไม่สมบทบาท ดูตลกมากกว่าน่ากลัว

นอกจากนั้น การที่ประเด็นของหนังโฟกัส ไปที่เรื่องของเลสเบี้ยนนั้นแม้จะไม่ใช่เรื่องที่แปลกใหม่ แต่ก็น่าสนใจทีเดียว เพราะโดยมากแล้ว หนังเลสเบี้ยนมักจะเน้นถึงการปฏิบัติอันมีอคติที่สังคมมีต่อผู้หญิงเหล่านี้ หรือความแปลกแยกที่พวกเธอเหล่านั้นรู้สึก หากแต่หนังเรื่องนี้ไม่ได้พูดถึงเรื่องราวเหล่านี้เลยแม้แต่น้อย เรื่องความเป็นเลสเบี้ยนนี้ไม่ได้เป็นปัญหาของพวกเธอ ในแง่ของสังคมเลย ผู้กำกับเลือกใช้ความเป็นเลสเบี้ยนในแง่ของความรักอีกแบบของคนอีกคู่ที่มาประสานกันกับความรักตามแบบของชายหนุ่ม/หญิงสาว เพียงเท่านั้นเอง สิ่งนี้เองที่ทำให้สามารถเรียกหนังเรื่องนี้ว่าเป็นหนังเลสเบี้ยนไว้อย่างเต็มปากมากนักเพราะหนังเรื่องนี้เต็มเปี่ยมไปด้วยเรื่องราวขำขันและคอเมดี้ จนทำให้ความเป็น ดรามาที่ควรจะมีนั้นขาดหายไปอย่างน่าเสียดาย

(A Bizarre Love Triangle.รักสามเส้าฉบับพิสดาร.2546 : 50)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมแนวคิดของภาพยนตร์เรื่อง A Bizarre Love Triangle ที่นำเสนอเรื่องรักร่วมเพศให้ออกมาแตกต่างจากที่เคยมีมาคือ การนำเสนอด้านความรักของพวกรักร่วมเพศ ไม่ได้นำเสนอประเด็นปัญหาสังคมต่อพวกรักร่วมเพศ ตลอดจนความตลกขำขันของบทภาพยนตร์ แต่ก็ได้กล่าวตำหนิถึงความตลกที่มีมากจนทำให้ขาดความจริงจังของเรื่องไป ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของภาพยนตร์แนวนี้ที่ควรจะมีขาดไป

จะว่าไป Alex & Emma ก็เป็นหนังโรแมนติกคอเมดี้ครบสูตรที่น่ารักมากๆ อีกเรื่องหนึ่งเลยเชียวล่ะ นักแสดงนำทั้งสองดูน่ารักมีเสน่ห์และดูสมกันเป็นที่สุด โดยเฉพาะสาว Kate Hudson ที่นอกจากเรื่องนี้เธอจะได้โชว์ความสามารถในการแสดงและการเลียนสำเนียงพูดได้หลากหลายชนิดแล้ว ไม่ว่าเมื่อไหร่ที่รอยยิ้มสวยๆ นั่นโปรยอยู่บนใบหน้าของเธอ โลกก็ดูสดใสขึ้นเมื่อนั้น มุขหลายๆ มุขในเรื่องก็ทำให้เราอมยิ้มได้ตลอด ไดอะล็อกหลายบทในหนังก็ซึ้งซะมัด แถมซาวน์แทร็คก็เพราะจับใจ เสียก็แต่ตรงพล็อตของมันนี่แหละที่ขาดความน่าเชื่อถือไปหน่อย ส่วนที่เป็นชีวิตจริง...ที่พอจะเริ่มเข้าถึงมันได้ทุกทีเลย

(Alex & Emma ชีวิตดั่งนิยาย .2546 : 49)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนิ ผู้วิจารณ์กล่าวชื่นชมความน่ารักของบทภาพยนตร์เรื่อง Alex & Emma ที่ทำตามสูตรภาพยนตร์แนวโรแมนติก นำเสนออารมณ์รัก โรแมนติกได้เป็นอย่างดี อีกทั้งนักแสดงนำของเรื่องที่มีเสน่ห์ ดูสมจริง โดยเฉพาะนางเอกของเรื่องที่ได้แสดงให้เห็นถึงฝีมือในการแสดงของเธอ มุกตลกที่ใช้ในเรื่องนั้นทำให้ผู้ชมขำขันไปกับเรื่องราวได้ บทพูดที่ทำให้ทราบซึ้งไปกับความรักของพระเอกนางเอก และเพลงประกอบภาพยนตร์ที่ไพเราะ แต่ผู้วิจารณ์ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อเสียของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า โครงเรื่องขาดความสมจริงน่าเชื่อถือ ในส่วนของชีวิตจริงของตัวละครในเรื่อง

ผลการศึกษาท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วตำหนิ พบว่า ท่วงทำนองการเขียนแบบชื่นชมแล้วจึงตำหนินี้ เป็นท่วงทำนองการเขียนที่ผู้วิจารณ์พยายามหยิบยกทั้งข้อดีและข้อบกพร่องของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ มากล่าว เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความดีเด่นและข้อบกพร่องของภาพยนตร์ โดยมีการกล่าวชื่นชมถึงข้อดีในช่วงแรกและกล่าวถึงข้อด้อยในตอนหลัง การเขียนที่นำข้อดีมากล่าวก่อนข้อเสีย อาจเป็นเพราะมีจุดดีมากกว่าข้อเสีย อันเป็นจุดเด่นของภาพยนตร์เรื่องนั้น ผู้เขียนจึงนำมากล่าวไว้ก่อนและทำให้เกิดความน่าสนใจในบทวิจารณ์ และเพื่อต้องการให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านบทวิจารณ์อีกด้วย

2.4 ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน คือ การแสดงความคิดออกมาในบทวิจารณ์โดยไม่ตำหนิหรือชื่นชมอย่างชัดเจน โดยมากมักนำเสนอข้อมูลโดยเสริมทัศนะเชิงคาดคะเนหรือประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ในเชิงแบ่งรับแบ่งสู้ ซึ่งไม่ชี้ชัดลงไปว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ดีหรือไม่ดี โดยมักจะปรากฏคำว่า “ดูเหมือน” หน้าข้อความที่แสดงทัศนะวิจารณ์ หรือใช้ประโยคขัดความที่มีคำสันธาน “แม้....แต่” “ ไม่ว่า” “เพียงแต่” หรือใช้คำหน้ากริยาที่แสดงการคาดคะเนหรือ “อาจจะ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> โดแนลด์ พีทรี่ ผู้กำกับหนังตลกที่เคยมีผลงานพาณิชย์อย่าง The Flintstones หรือ My Favourite Martian เปลี่ยนแนวทางของตัวเองมาสู่เรื่องรักหวานแหววที่ดูเหมือนจะเป็นหนังโรแมนติกคอมมิดี้ม้ามืดของต้นปีนี้ไปซึ่งบทหนังของ คริสตัน บั้คลี้ ไยรอัน เรแกน และ เบอร์ สเตียร์ส จากนิยายของ มิเชล อเล็กแซนเดอร์ และ จินนี้ ลอง มีส่วนที่เป็นเหมือนการตั้งคำถามสำหรับคนที่เป็นคู่รักได้อย่างน่าสนใจอยู่บ้าง แม้หนังสือจะมีส่วนของความไม่น่าจะเป็นไปได้ และเชยแสนเชยอยู่ด้วยก็ตาม
>
> (คิบุง. 2546ญ : 56)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเนโดยใช้คำว่า “ดูเหมือน” ผู้วิจารณ์กล่าวถึง โดแนลด์ พีทรี่ ซึ่งเป็นผู้กำกับภาพยนตร์แนวตลก มาก่อนแล้วเปลี่ยนแนวการทำงานมาสู่ภาพยนตร์แนวรักหวานแหววซึ่งอาจจะประสบความสำเร็จเหมือนภาพยนตร์

แนวตลกที่ผู้กำกับคนนี้เคยประสบความสำเร็จมาก่อน ผู้เขียนคาดคะเนว่าภาพยนตร์เรื่อง How to Lost a Guy in 10 Days อาจเป็นหนังที่ได้รับความนิยมแห่งปี เพราะบทภาพยนตร์เป็นเหมือนการตั้งคำถามกับคู่รักได้คิดตาม ถึงแม้ว่าบางส่วนของหนังสือที่ทำมาเขียนบทภาพยนตร์จะมีความเป็นไปไม่ได้และล้าสมัยอยู่ แต่กลับสร้างเป็นภาพยนตร์ได้อย่างดี

> ในความสำเร็จของหนังทริลเลอร์ที่ว่าด้วยเรื่องราวของหน่วยงานซีไอเอของปีที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็น The Bourne Identity, The Sum of All Fears หรือกระทั่งก่อนหน้านี้อย่าง Spy Game ดูเหมือนหนังสายลับกำลังจะกลับมาเพียงแต่ในกรณีของ The Recruit ของ โรเจอร์ โดแนลด์สัน ที่เคยมีผลงานที่เด่นกว่าอย่าง No Way Out หรือร่วมวงในหนังภูเขาไฟระเบิดอย่าง Dantes Peak มาก่อนหน้านี้ ดูเหมือนจะมาพร้อมกับพล็อตที่เชยเกินไปเสียแล้ว
>
> (คิบุง. 2546ฉ : 55)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน ซึ่งผู้วิจารณ์กล่าวถึง ภาพยนตร์แนวสืบสวนสอบสวนที่ได้รับความนิยมเสมอมา และอาจกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง แต่ ภาพยนตร์เรื่อง The Recruit ที่เป็นภาพยนตร์แนวสืบสวนเช่นกัน อาจไม่ได้รับความนิยม เพราะโครงเรื่องที่ล้าสมัย ไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้นมา โดยผู้เขียนใช้คำว่า “ดูเหมือน” แสดงถึงการคาดคะเน

> แม้หนังจะขาดเหตุผลรองรับเท่าที่ควร แต่การสร้างสถานการณ์ของเรื่องออกมาเพื่อความบันเทิงอย่างเดียว ดูเหมือนจะเป็นทางออกที่ช่วยหนังได้พอสมควร โดยเฉพาะการได้เห็น เดอนีโรร้องเพลงคลาสสิคจาก Wests Side Story ในเชิงประชดประชัน (แม้ก่อนหน้านี้ด๊อกเตอร์ อีวิลกับมินนี่ มี จะเคยมี รีวิลล้อเลียนละครเพลง Annie กับฉากเด็ดในคุกคล้ายๆ กันก็ตาม) ดูเหมือนจะเรียกเสียงหัวเราะได้ หรือแม้กระทั้งเอนด์เครดิทของเรื่อง ที่กลายเป็นธรรมเนียม ที่กลายเป็นธรรมเนียมมาตั้งแต่หนังตลกของแจ็คกี้ ชาน ซึ่งดูเหมือนจะใช้ได้ผลเสมอกับการเอาฉากหลุดๆ ทั้งหลายมาใส่ไว้ให้ดูว่ากว่าจะกลายมาเป็นฉากอย่างที่เห็นในหนัง ดาราในเรื่องสมาธิแตกกันได้มากมายขนาดไหน กลายเป็น ที่เด็ดที่อาจจะเรียกเสียงหัวเราะได้มากกว่าตัวหนังเสียด้วยซ้ำไป
>
> (คิบุง. 2546ข : 59)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน ผู้วิจารณ์กล่าวถึง ความบันเทิงที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Analyze That นั้นจะสามารถช่วยให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความสนใจจากผู้ชมแทนตัวเนื้อหาสาระของเรื่องที่ต้องการนำเสนอ และการนำเอาฉากหลุดๆ มาใส่ไว้ในตอนท้ายของภาพยนตร์ อาจเป็นส่วนที่ตลกมากกว่าตัวเนื้อเรื่องที่ตั้งใจนำเสนอความตลก โดยผู้เขียนใช้คำว่า “ดูเหมือน” แสดงถึงการคาดคะเน

The Matrix Reloaded อาจจะไม่ใช่งานที่ดีที่สุดของพี่น้องวอชอว์สกี้อย่างที่แฟนๆ คาดหวัง อย่างน้อยนี่ก็เป็นหนังเปิดตัวของช่วงซัมเมอร์ที่คงจะกวาดเงินอย่างถล่มทลายตามความคาดหมาย เพียงแต่มันไม่มีปรัชญาหรือตรรกะอะไรให้คนดูเก็บกลับไปคิดเป็นอาหารสมองเหมือนอย่างหนังภาคแรกเมื่อสี่ปีก่อนอีกแล้ว

(คิบุง. 2546ฌ : 57)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน ผู้เขียนกล่าวถึงภาคต่อของภาพยนตร์เรื่อง The Matrix ว่า ผลงานการกำกับภาพยนตร์เรื่องนี้อาจไม่ใช้ผลงานชิ้นเอกของผู้กำกับ อย่างที่ผู้ชมคาดคิด แต่ก็เป็นภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูงในช่วงวันหยุดฤดูร้อน หากขาดปรัชญาให้กับคนดู อันจะเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากภาพยนตร์เหมือนกับภาพยนตร์ในภาคก่อน โดยผู้เขียนใช้คำว่า “อาจจะ” แสดงการคาดคะเนว่า อาจจะเป็นเช่นนั้น

หนังอาจจะเล่าเรื่องราวที่เป็นไคลแม็กซ์ซ้อนไคลแม็กซ์อยู่สักนิดในช่วงเวลาที่เขียนให้ทั้งพอลลาร์ดและม้าซีบิสกิตหลังจากที่เอาชนะคู่แข่งจากฝั่งตะวันออกได้สำเร็จ ต้องบาดเจ็บและพยายามรักษาตัวเพื่อที่จะกลับมาลงสนามใหม่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกันทั้งเวลาและสถานที่ซึ่งก็เป็นการให้รายละเอียดในระหว่างนั้นนั่นเองที่อาจจะทำให้หนังเหมือนกับถูกยืดเวลาออกไปผู้เขียนอาจจะต้องขยับตัวเพื่อเปลี่ยนอิริยาบถอยู่บ้างตอนที่นั่งดูฉากเหล่านี้

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ง : 58)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน ซึ่งผู้วิจารณ์กล่าวถึง การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ที่เป็นการนำจุดสุดยอด(ไคลแม็กซ์)ของเรื่องซ้อนกับจุดสุดยอดอีกประเด็นหนึ่ง เป็นการยืดเนื้อเรื่อง ยืดเวลา ก่อให้เกิดความน่าเบื่อในการชมภาพยนตร์เรื่อง โดยผู้เขียนใช้คำว่า “อาจจะ” แสดงความไม่มั่นใจต่อทัศนะที่แสดงออกมา เป็นการคาดคะเนว่าจะเป็นเช่นนั้น

ทันทีที่เทรลเลอร์หนังของ เจนนิเฟอร์ โลเปซ เรื่อง Maid In Manhattan ออกฉาย สิ่งแรกที่ผุดขึ้นมาในหัวก็คือการพยายามเดินตามความสำเร็จของ Pretty Woman ว่าด้วยเรื่องของซินเดอเรลล่าหลงยุค ที่ฝันจะได้พบชีวิตที่ดีขึ้นและเจ้าชายสุดหล่อ (แถมมีเงินและชื่อเสียงด้วย) เพราะไม่ว่าหนังจะน้ำเน่าได้ขนาดไหน ก็ยังคงมีคนดูที่พร้อมจะเต็มใจเข้าดูหนังที่เหมือนเหล้าเก่าในขวดใหม่ที่ว่านี่อยู่นั่นเอง

(ต้องหทัย สุดดี. 2546 : 47)

จากข้อความข้างต้น เป็นท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน ซึ่งผู้เขียนกล่าวถึง ความคล้ายคลึงกันระหว่างภาพยนตร์สองเรื่องคือ Pretty Woman กับเรื่อง Maid In

Manhattan เป็นเรื่องราวคล้ายกับนิทานซินเดอเรลล่า แม้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้จะเป็นไปตามสูตรสำเร็จของภาพยนตร์แนวนี้ ผู้ชมก็ยังคงพร้อมใจกันชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เหมือนภาพยนตร์แนวเดิมที่ยังคงเร้าความสนใจของผู้ชมได้เสมอ เป็นการแบ่งรับแบ่งสู้ระหว่างโครงเรื่องที่ไม่มีอะไรแต่ก็น่าสนใจ

ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน เป็นการเขียนที่ไม่ชี้ชัดลงไปในข้อดีข้อเสียของภาพยนตร์ แต่จะนำเสนอทั้งข้อดีข้อเสียของภาพยนตร์ออกมาโดยไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา น้ำเสียงที่ใช้จะเป็นในทำนองการแบ่งรับแบ่งสู้ เห็นได้จากการใช้คำว่า ดูเหมือน, อาจจะ, นำหน้าการแสดงทัศนะวิจารณ์ หรือการใช้ประโยคเงื่อนไข เช่น “แม้....แต่” “ไม่ว่า....ก็คง” เพื่อแสดงการแบ่งรับแบ่งสู้

2.5 ท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล คือ การแสดงความคิดเห็นเพื่อบอกรายละเอียดโดยมีเจตนาไม่ต้องการแสดงทัศนะโดยตรงต่อภาพยนตร์ ท่วงทำนองประเภทนี้จะไม่มีการตำหนิหรือการกล่าวชื่นชมภาพยนตร์โดยตรง แต่เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ ว่าลักษณะขององค์ประกอบในภาพยนตร์ เช่น เนื้อเรื่องย่อ นักแสดง ผู้กำกับ หรือส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของภาพยนตร์เท่าหรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์เรื่องมากกว่าจะแสดงทัศนะวิจารณ์ เราอาจเรียกว่า ท่วงทำนองแบบนี้ได้ว่า เป็นการปริทรรศน์หรือแนะนำภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ส่วนใครก็ตามที่ชื่นชอบอารมณ์ลึกซึ้งละเมียดละไม ของ The Fellowship of The Ring อาจจะต้องรู้สึกผิดหวังเล็กน้อย เนื่องจาก The Two Towers อุดมไปด้วยฉากการต่อสู้มากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ดราม่าหลักของหนังตกอยู่ในพล็อตส่วนของโฟรโด้ ซึ่งเริ่มจะต้านทานพลังอำนาจมืดแห่งแหวนไม่ไหว เขามีโอกาสได้เห็นอนาคตของตัวเองผ่านกอลลัม อดีตอดบิทที่ถูกอำนาจแหวนครอบงำเสียจนสติฟั่นเฟือนและรูปร่างบิดเบี้ยว กอลลัมเป็นตัวละคนที่ยังหลงเหลือความดีอยู่ในจิตวิญญาณ ใจหนึ่งเขาก็อยากจะช่วยฮิบบิทน้อยให้เดินทางไปถึงมอร์ดอร์ แต่อีกใจหนึ่งเขาก็อยากจะฆ่าคนทั้งสองแล่งแย่ง “ของรัก” ของเขากลับคืนและการต่อสู้ระหว่างด้านมืดกับด้านสว่างในใจของกอลลัมนี่เอง คือ หัวใจสำคัญของ The Lord of the Ring และเป็นพลังดราม่าเพียงหนึ่งเดียวใน The Two Towers ที่เรียกร้องความเห็นใจจากผู้ชมอย่างได้ผล ส่วนหนึ่งคงต้องยกความดีให้กับเทคนิคพิเศษอันเยี่ยมยอดเหมือนจริง (ทีมงานให้แอนดี้ เซอร์คิสแสดงเป็นกอลลัม ก่อนจะใช้คอมพิวเตอร์วาดทับการแสดงนั้นลงไปอีกชั้นหนึ่ง) ถึงขนาดนิวส์ไลน์หวังจะเสนอชื่อเข้าชิงออสก้าสาขาดาราสมทบชายยอดเยี่ยมประจำปีนี้ด้วย
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ก : 60)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวถึงภาพยนตร์เรื่อง The Lord of the Ring ตอน The Two Towers โดยเน้นในที่การเล่าเรื่องในช่วงท้ายมีส่วนแสดงความคิดเห็นโดยรวมๆ ถึงเทคนิค

พิเศษ แต่ก็ไม่ได้มีเจตนาจะแสดงทัศนะชื่นชมโดยตรง การแสดงทัศนะใช้น้ำเสียงแบบกลางๆ ไม่ถึงกับชื่นชมหรือติติงมากนัก

> Safe Conduct เป็นบทสดุดีแด่ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทาแวร์นิเยร์หลงใหลตั้งแต่ภาพยนตร์ไปจนถึงประวัติศาสตร์ การเมือง และความรัก ภายใต้ สโคปของผลงานมหากาพย์ (หนังมีตัวละครที่มีบทพูดมากถึง 115 คน) มันเป็นส่วนผสมระหว่างประวัติศาสตร์กับนิยาย ระหว่างตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นใหม่กับบุคคลที่มีชีวิตอยู่จริง ซึ่งบางครั้งสองสิ่งนี้ก็ผสมผสานกันเป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างงดงามเช่น รายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับ ฌาคส์ ดูบุยส์ พี่เขยของดาแวฟร์ซึ่งถูกจับกุมในข้อหาเป็นขบถใต้ดิน หลังจากนั้นซิโนก็ไม่เคยได้เห็นหน้าพี่ชายของเธออีกเลยยกเว้นเพียงแต่ครั้งเดียว ในอีกหนึ่งทศวรรษต่อมา เธอเห็นเขาแสดงเป็นพนักงานเก็บตั๋วของโรงละครในฝรั่งเศสเรื่องหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นในยุคเรืองอำนาจ นอกจากนั้นหนังยังประสานอารมณ์อันหลากหลายเข้าไว้ด้วยกันได้อย่างกลมกลืนจนน่าอัศจรรย์ใจ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ระทึกขวัญ (เมื่อดาแวฟร์ต้องเดินทางไปอังกฤษเพื่อนำเอกสารลับสุดยอดไปส่งมาให้ทางราชการ) อารมณ์ดราม่า(เมื่อชาร์ลส์ สแป๊ค มือเขียนบทหนังเรื่องThe Grand Illusion ถูกส่งตัวเข้าคุกแต่พรสวรรค์ในด้านการเขียนบททำให้เขาสามารถต่อรองหาอาหารชั้นดีและไวน์ชั้นเลิศมาดื่มกินได้ พร้อมทั้งผลิตผลงานภาพยนตร์ชื่อดังอย่าง Who Killed Santa Claus? และ The Woman Who Dared ระหว่าง การถูกจองจำ) หรืออารมณ์ขันแบบกรรมาชีพ (ฉากตัวละหอบรุมเขมือบอาหารที่ใช้สำหรับเข้าฉากงานเลี้ยงในหนัง)
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 59)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์บอกเล่าเรื่องราวของภาพยนตร์ว่าภาพยนตร์เรื่อง Safe Conduct นี้สื่อให้เห็นสิ่งใดบ้าง และให้ความรู้ในเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับภาพยนตร์ แนวมหากาพย์ที่ดีที่จะต้องมีส่วนผสมที่งดงามของประวัติศาสตร์และนวนิยายมีส่วนที่ผู้เขียนแสดงทัศนะโดยรวมถึงการประสานอารมณ์อันหลากหลายได้อย่างกลมกลืน โดยมุ่งเน้นไปที่การนำเสนอรายละเอียดของแต่ละฉากและกล่าวอธิบายโดยตรง อันเป็นสิ่งที่ผู้อ่านผู้ชมจะได้รับจากภาพยนตร์เรื่อง Safe Conduct โดยมิได้แสดงนำเสียงชื่นชมหรือตำหนิ หากเป็นการบอกเล่าแบบกลางๆ

> Mystic River ของผู้กำกับ คลินต์ อีสต์วู้ด เปิดเรื่องด้วยภาพในมุมกว้างที่บอกให้ผู้ชมรู้ว่าโลกใบนี้มันกว้างใหญ่ขนาดไหน ก่อนที่จะลดมุมกล้องลงอย่างรวดเร็ว แล้วก็ซูมเข้าไปที่ชุมชนหนึ่ง เพื่อที่จะบอกกับผู้ชมต่อจากนั้นทันทีว่า แต่ก็อีก โลกมันกว้างใหญ่ก็จริง แต่ก็ต้องเป็น “ภาพยนตร์” อย่างตัวหนังและพรรคพวก”ภาพยนตร์ดราม่า” ด้วยกันเรื่องอื่นๆ) นี่แหละที่จะทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสะท้อนชีวิตของสังคมเล็กๆสังคมหนึ่งที่ไหนก็ได้ ให้ผู้ชมในวงกว้างได้มองเห็นและการนำเสนอชีวิตของบุคคลกลุ่มเล็กๆ เหล่านี้ บางที “ชีวิต” ที่ผู้ชมจะได้สัมผัส อาจจะทำให้ผู้ชมตระหนักก็ได้ว่าชีวิตของเรานั้น มันไม่มีอะไรที่เหมือนกันเลย ชีวิตใครก็ของใคร และสามารถมีอะไรเกิดขึ้นได้มากมาย ความแตกต่างมันก็มีอยู่แค่ว่า ใครจะโชคดีหรือว่าโชคร้ายมากน้อยกว่ากันแค่ไหนเท่านั้น
>
> (จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ข : 58)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์เขียนเล่าภาพในตอนเปิดภาพยนตร์ส่งผลให้เกิดความคิดในเชิงปรัชญาที่ลึกซึ้ง และกล่าวให้คติข้อคิดที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการสื่อกับคนดู ผู้เขียนมุ่งจะแสดงทัศนะในเชิงปรัชญามากกว่า

การศึกษาท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล พบว่าท่วงทำนองประเภทนี้เป็นการเขียนที่ไม่แสดงทัศนคติต่อภาพยนตร์เรื่องที่เขียนวิจารณ์หรือนำข้อเสียข้อดีของภาพยนตร์มากล่าว หากเป็นการบอกเล่าเรื่องราว หรือปริทรรศน์ของภาพยนตร์ด้วยน้ำเสียงเรียบๆ ธรรมดา เพื่อให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับภาพยนตร์แต่ละเรื่อง

จากการศึกษาท่วงทำนองการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์พบว่าส่วนใหญ่ผู้วิจารณ์จะแสดงทัศนะทั้งข้อดีและข้อเสียของภาพยนตร์แต่ละเรื่องเพื่อให้รายละเอียดความรู้แก่ผู้อ่าน จึงทำให้ปรากฏท่วงทำนองแบบตำหนิและชื่นชม ไม่ว่าจะเป็นการตำหนิแล้วตามด้วยชื่นชมหรือชื่นชมก่อนแล้วจึงตำหนิ ซึ่งน้ำเสียงที่ใช้จะมีทั้ง ตำหนิ เสียดสี ประชดประชัน ล้อเลียน แสดงความผิดหวัง ส่วนชื่นชมนั้นน้ำเสียงที่ใช้จะแสดงความประทับใจต่อภาพยนตร์ ชื่นชมข้อดีในส่วนต่างๆ ของภาพยนตร์ และการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเนที่ผู้เขียนไม่กล่าวชี้แจงอย่างชัดเจนไปเลยว่ามีข้อเสียหรือข้อดีอย่างไร จะให้น้ำเสียงแบบธรรมดา มีการเขียนท่วงทำนองแบบชื่นชมมากว่าการตำหนิเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีเพียงไม่กี่เรื่องเท่านั้นที่ผู้เขียนเขียนตำหนิทุกประเด็น ส่วนการเขียนท่วงทำนองแบบมุ่งนำเสนอข้อมูลนั้นเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของภาพยนตร์ น้ำเสียงจึงเป็นแบบธรรมดา เรียบๆ การใช้ท่วงทำนองในลักษณะต่างๆ เหล่านี้ เป็นลักษณะเด่นของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ต้องนำเสนอเรื่องราว ข้อเท็จจริงและทัศนะของผู้เขียน ให้ผู้อ่านทราบ การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการเขียนแบบบอกเล่าเรื่องราวทำให้มีการใช้ภาษาพูดหรือภาษาปาก ในลักษณะของการเขียนเหมือนพูดคุยบอกเล่าให้ผู้อ่านฟัง

บทที่ 4
วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์

กลวิธีในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ประกอบด้วย กลวีธีตั้งชื่อบทวิจารณ์ กลวิธีนำเรื่องของบทวิจารณ์ กลวิธีนำเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์และกลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์ ทั้งหมดนี้รวมเป็นกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ การศึกษากลวิธีดังกล่าวให้เห็นว่ากลวิธีนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นมีกลวิธีหรือเทคนิคอย่างไรจึงทำให้บทวิจารณ์นั้นเกิดความน่าสนใจแก่ผู้อ่านและทำให้ผู้อ่านต้องการอ่านบทวิจารณ์นั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการเขียนบทวิจารณ์และถือเป็นหน้าที่ของนักวิจารณ์จะต้องอาศัยศิลปะดังกล่าวถ่ายทอดความคิดเห็นสู่ผู้อ่าน

ในบทนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์แยกตามโครงสร้างของการเขียนบทวิจารณ์ดังนี้

4.1 กลวิธีตั้งชื่อบทวิจารณ์
4.2 กลวิธีนำเรื่องของบทวิจารณ์
4.3 กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์
4.4 กลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์

4.1 กลวิธีตั้งชื่อบทวิจารณ์

ชื่อเป็นส่วนประกอบที่สำคัญและจำเป็นในการเขียนทุกประเภท การตั้งชื่อต้องอาศัยศิลปะในการตั้งชื่อ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจที่จะอ่าน สิทธา พินิจภูวดล และคณะ (2516 : 40) ได้กล่าวว่า ในการเขียนเรียงความหรือบทความผู้เขียนจำเป็นต้องพิถีพิถัน เลือกสรรถ้อยคำที่จำเป็นใช้เป็นชื่อเรื่องเพราะชื่อเรื่องเป็นจุดแรกที่กระทบสายตาผู้อ่านชื่อเรื่องที่ดีย่อมมีส่วนช่วยให้บทความนั้นประสบความสำเร็จได้เป็นอันมาก

จากการศึกษาบทวิจารณ์ภาพยนตร์พบว่า การตั้งชื่อบทวิจารณ์จะมีชื่อภาพยนตร์ด้วยเสมอ และการตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์มี 2 ลักษณะ คือ การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์และการตั้งชื่อบทวิจารณ์โดยการใช้ชื่อภาพยนตร์ตามด้วยจุดเด่นของภาพยนตร์ดังนี้

4.1.1 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์

การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์ โดยนำชื่อของภาพยนตร์มาตั้งเป็นชื่อบทวิจารณ์ ผู้อ่านจะทราบได้ทันทีว่าเป็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องใด โดยมักจะตั้งตามชื่อภาษาอังกฤษต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“Gang of New York ” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Gang of New York

“Maid in Manhattan” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Maid in Manhattan

“The Hot Chick” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Hot Chick

“The Italian Job” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Italian Job

“Sweet Sixteen” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Sweet Sixteen

“Daddy Day Care” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Daddy Day Care

“The Hulk” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Thu Hulk

“The Matrix Reloaded” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Matrix Reloaded

“The Pianist” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Pianist

“Seabiscuit” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Seabiscuit

“Alex & Emma” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Alex & Emma

“The Man on the Train” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Man on the Train

“Bend It Like Beckham” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Bend It Like Beckham

“How to Lost a Guy in 10 Days” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง How to Lost a Guy in 10 Days

“Confessions of a Dangerous Mind” จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Confessions of a Dangerous Mind

จากการศึกษาพบว่า การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์นั้น พบในนิตยสารเอนเตอร์เทน คอลัมน์ “ชำแหละแผ่นฟิล์ม” และสตาร์พิกส์ คอลัมน์ “The Critics’ Pick&Pans” ทั้งหมด หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของนิตยสาร 2 เล่มนั้นที่เลือกจะใช้การตั้งชื่อแบบนี้ทั้งหมดในการเขียนวิจารณ์บทภาพยนตร์ อาจกล่าวได้ว่าการตั้งชื่อบทวิจารณ์แบบนี้ไม่ได้เป็นการตั้งชื่อบทวิจารณ์แต่เป็นการยกชื่อภาพยนตร์มาเพื่อจะวิจารณ์ในส่วนเนื้อเรื่องต่อไป

4.1.2 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์

การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์ คือ การตั้งชื่อโดยการนำเอาลักษณะที่ปรากฏเด่นชัดของภาพยนตร์ จนอาจเรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของภาพยนตร์เรื่องนั้นที่ผู้วิจารณ์ต้องการชี้ให้ผู้อ่านเห็น

4.1.2.1 ตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแนวเรื่อง

การตั้งชื่อตามแนวเรื่อง หมายถึง การตั้งชื่อเรื่องตามแนวทางการดำเนินเรื่องราวของภาพยนตร์ที่อาจจะดำเนินเรื่องตามตัวละครสำคัญหรือลักษณะเนื้อหาของภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง **“Brother Bear Little Mermaid เวอร์ชั่นหมีเพื่อนยาก”**

(The Kop. 2546ข : 49)

Brother Bear Little Mermaid เวอร์ชั่นหมีเพื่อนยาก เป็นชื่อบทวิจารณ์ที่ตั้งตามตามแนวเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นไปของหมี ซึ่งเป็นตัวแสดงเอกในเรื่อง

ชื่อเรื่อง **“I-Spy คู่หูคู่เปิ่น ”**

(ระฟ้า. 2546ก : 50)

I-Spy คู่หูคู่เปิ่น เป็นชื่อบทวิจารณ์ที่ตั้งตามตามแนวเรื่องเกี่ยวกับนักแสดงนำในเรื่องซึ่งเป็นคู่หูกันแล้วต้องมาร่วมกันปฏิบัติภารกิจเป็นสายลับ แต่ล้มเหลวในการปฏิบัติภารกิจ ชวนให้น่าขบขัน

ชื่อเรื่อง **“Ping Pong ถอยหน่อย, ฮีโร่มาแล้ว”**

(“PingnPong ถอยหน่อย, ฮีโร่มาแล้ว”. 2546 : 51)

Ping Pong ถอยหน่อย, ฮีโร่มาแล้ว เป็นชื่อบทวิจารณ์ที่ตั้งตามแนวเรื่องเกี่ยวกับเนื้อหาของภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับการเล่นกีฬาและการแข่งขันปิงปอง โดยนำเสนอชีวิตของนักกีฬาคนหนึ่งที่เล่นกีฬาชนิดนี้จนสามารถประสบความสำเร็จจากการแข่งขัน จนเป็นที่ยอมรับของทุกคน

4.1.2.2 ตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแก่นเรื่อง

การตั้งชื่อตามแก่นเรื่อง หมายถึง การตั้งชื่อตามแนวคิดสำคัญหรือจุดมุ่งหมายของผู้วิจารณ์ที่มุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบจากภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง **“Final Destination 2 โกงความตาย!!!”**

(Red Devil. 2546ก : 50)

Final Destination 2 โกงความตาย เป็นชื่อบทวิจารณ์ที่ตั้งตามแก่นเรื่องที่ตัวละครเอกของเรื่องต้องหลีกหนีจากความตายที่ถูกกำหนดไว้ ทุกวิถีทาง

ชื่อเรื่อง **“Anger Management โกรธ...ใครคิดว่าไม่สำคัญ”**

(ระฟ้า. 2546ข :50)

Anger Management โกรธ...ใครคิดว่าไม่สำคัญ เป็นชื่อบทวิจารณ์ตามแก่นของเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการกับความโกรธ โดยผู้วิจารณ์วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่าการจัดการกับโกรธนั้นสำคัญต่อชีวิต

4.1.2.3 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการแสดงทัศนะวิจารณ์

ทัศนะ คือ ความคิดเห็น การตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการแสดงทัศนะวิจารณ์หมายถึง การตั้งชื่อที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้วิจารณ์ที่มีต่อภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง **“Slap Her, She’s French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว”**

(Slap Her, She’s French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว. 2546 : 52)

Slap Her, She’s French นิทานก่อนนอนสอนน้องสาว เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ให้คติสอนใจแก่เด็กสาววัยรุ่นเหมือนเป็นนิทานก่อนนอน

ชื่อเรื่อง **“2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่”**

(2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่. 2546 : 54)

2 Fast 2 Furious 2 เหล้าเก่าในขวดใหม่ เป็นชื่อเรื่องแสดงทัศนะวิจารณ์ว่าภาพยนตร์เรื่อง 2 Fast 2 Furious ที่ฉายมาก่อนและนำกลับมาสร้างภาคต่อเปรียบเสมือน เหล้าเก่าในขวดใหม่ คือ มีแนวเรื่องที่ไม่แตกต่างไปจากภาคเดิม

ชื่อเรื่อง **“Legally Blonde 2 สาว ๆ ไปดูบาร์บี้ตัวจริงกันเถอะ”**

(Oui. 2546ก : 51)

Legally Blonde 2 สาวๆ ไปดูบาร์บี้ตัวจริงกันเถอะ เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ว่า นักแสดงนำที่มีบุคลิกลักษณะคล้ายกับตุ๊กตาบาร์บี้ คือ สวย แต่ไม่แสดงสติปัญญาเท่าไร เพราะฉะนั้น การไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ก็เหมือนกับไปดูตุ๊กตาบาร์บี้

ชื่อเรื่อง **“Charlie’s Angels Full Throttle อานุภาพนางฟ้า ฮาเกินห้ามใจ”**

(Charlie’s Angels Full Throttle อานุภาพนางฟ้า ฮาเกินห้ามใจ”. 2546: 52)

Charlie’s Angels Full Throttle อานุภาพนางฟ้า ฮาเกินห้ามใจ เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ถึงเนื้อหาของเรื่องที่เป็นของกลุ่มนักสืบหญิงสาวสวย ชื่อว่า กลุ่มนางฟ้าชาลี เป็นชื่อที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จอันเนื่องมาจากเสน่ห์ความงามและความสามารถของนักแสดงนำจนเรียกได้ว่าเป็นอานุภาพ นอกจากนั้นยังเป็นภาพยนตร์ที่เรียกเสียงหัวเราะได้อีกด้วย

ชื่อเรื่อง **“ Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ ”**

(Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ. 2546 : 58)

Dare Devil ผมเป็นแฟนซูเปอร์ฮีโร่ครับ เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะส่วนตัวของผู้วิจารณ์ว่าชอบภาพยนตร์แนววีรบุรุษกอบกู้โลกโดยประกาศว่า ตนติดตามชมภาพยนตร์เรื่องนี้ซึ่งเป็นภาพยนตร์แนววีรบุรุษเหนือจริงเพราะชื่นชอบภาพยนตร์แนวนี้

ชื่อเรื่อง **“Together ไม่มากไป ไม่น้อยไป และประทับใจสุดๆ”**

(ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ข : 50)

Together ไม่มากไป ไม่น้อยไป และประทับใจสุดๆ เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ ว่าผู้วิจารณ์ประทับใจชื่นชอบในภาพยนตร์เรื่องนี้ จนสรุปความชอบมาเป็นชื่อบทวิจารณ์

ชื่อเรื่อง **“The Twins Effect “นี่ถ้าไม่ได้เฉินหลงน่ะ””**

(The Twins Effect “นี่ถ้าไม่ได้เฉินหลงนะ...”. 2546 : 53)

Twin Effect “นี่ถ้าไม่ได้เฉินหลงน่ะ เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้

น่าสนใจเพียงเพราะมี เฉินหลงร่วมแสดงอยู่ด้วย นอกนั้นองค์ประกอบของภาพยนตร์ไม่ได้ทำให้น่าสนใจ นั้นเป็นทัศนะเชิงลบที่ผู้วิจารณ์มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

ชื่อเรื่อง **“What a Girs Wants ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น ”**

(What a Girl Wants "ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น”. 2546 : 54)

What a Girl Wants ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น เป็นชื่อเรื่องที่แสดงทัศนะวิจารณ์ของผู้วิจารณ์ ต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ที่แสดงถึงเรื่องราวของชีวิตวัยรุ่นหญิงกลุ่มหนึ่ง ที่ต้องการพบชายหนุ่มรูปงาม มีฐานะ มีชาติตระกูลเหมือนกับซินเดอเรลล่า

4.1.2.4 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามตัวละคร

การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามตัวละคร หมายถึง การตั้งชื่อโดยอ้างถึงลักษณะหรือชื่อของตัวละครเด่นหรือเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ เพื่อทำให้บทวิจารณ์มีความน่าสนใจชวนติดตาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง **“Johnny English ชื่อของผมคือ Johnny …. Johnny English”**

(The Kop. 2546ก : 50)

Johnny English ชื่อของผมคือ Johnny…..Johnny English เป็นชื่อเรื่องที่ตั้งตามตัวละครเด่นในเรื่องที่ชื่อ Johnny English เป็นตัวเดินเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ และดำเนินเรื่องตามตัวละครตัวนี้

ชื่อเรื่อง **“Terminator 3 : Rise of the machines เขากลับมาแล้ว! ”**

(Terminator 3 : Rise of the machines เขากลับมาแล้ว!. 2546 : 54)

Terminator 3 : Rise of the machines เขากลับมาแล้ว! เป็นตั้งชื่อเรื่องที่ตั้งตามเอกลักษณ์การปรากฏตัวของตัวนักแสดงนำในเรื่อง Terminator ว่าการสร้างภาคต่อภาพยนตร์เรื่อง Teminator ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมาก เท่ากับเป็นการประกาศว่าวามสำเร็จก็น่าจะกลับมาอีกครั้ง โดยนำบทพูดของหุ่นยนต์ Terminator ในเรื่องจะต้องปรากฏในทุกภาคว่า “I’ll be back” มาล้อ

4.1.2.5 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่อง

การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่อง คือ การตั้งชื่อตาม ฉาก หรือ เหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ที่มีลักษณะเด่นและเป็นส่วนดำเนินเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อเรื่อง **“Phone Booth ตู้โทรศัพท์มรณะ”**

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 50)

Phone Booth ตู้โทรศัพท์มรณะ เป็นการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่องถึงสถานที่เด่นของเรื่อง คือ ตู้โทรศัพท์ซึ่งเป็นฉากสำคัญที่เรื่องดำเนินโดยอาศัยฉากนี้แทบทั้งหมดของเรื่อง และนำเสนอบทสนทนาทางโทรศัพท์ที่ตัวละครเอก ต่อรองกับฆาตกรโรคจิตที่จะวางระเบิดอาคาร

ชื่อเรื่อง **“Unborn But Forgotten “The Ring + เฮี้ยน””**

(Unborn But Forgotten “The Ring + เฮี้ยน”. 2546 : 53)

Unborn But Forgotten “The Ring + เฮี้ยน” เป็นการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งเป็นแนวสยองขวัญ และน่ากลัวโดยเปรียบได้กับการรวมเอาภาพยนตร์สองเรื่องที่เป็นภาพยนตร์แนวเดียวกันที่มีการดำเนินเรื่องคล้ายกันคือ ภาพยนตร์เรื่อง The Ring และภาพยนตร์เรื่อง เฮี้ยน เพื่อตอกย้ำให้หนังน่ากลัวเท่ากับภาพยนตร์สยองขวัญทั้งสองเรื่องนี้รวมกัน

ชื่อเรื่อง **“Blue Gate Crossing “รอเธอที่ประตูฟ้า””**

(ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ก : 52)

Blue Gate Crossing “รอเธอที่ประตูฟ้า” เป็นการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตาม สถานที่สำคัญที่ภาพยนตร์ดำเนินเรื่องให้พระเอกและนางเอกของเรื่องไว้นัดพบกัน ชื่อว่า ประตูสีฟ้า

การศึกษาพบว่าการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์ปรากฏในนิตยสารมูวี่ไทม์เท่านั้น อาจเรียกว่าเป็นลักษณะเฉพาะของนิตยสารฉบับนี้ที่จะเลือกใช้การตั้งชื่อบทวิจารณ์แบบนี้ในการตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์

สรุปได้ว่าการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์ แบ่งออกเป็น 5 แบบได้แก่ การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแนวเรื่อง, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแก่นเรื่อง, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการแสดงทัศนะวิจารณ์, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามตัวละครและการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่อง

4.2 กลวิธีนำเรื่อง

กลวิธีนำเรื่องในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นส่วนเปิดเรื่องของการวิจารณ์ของภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านติดตามอ่านบทวิจารณ์ กลวิธีนำเรื่องในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น จึงต้องเร้าความสนใจและสามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยตลอดจนจบเรื่อง

จากการศึกษาบทความวิจารณ์ภาพยนตร์พบว่าการเขียนนำเรื่องออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ได้แก่ การนำเรื่องบทวิจารณ์โดยการเท้าความ การนำเรื่องโดยการกล่าวเชิงสรุปและการนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะ ดังนี้

4.2.1 การนำเรื่องโดยการเท้าความ

การเท้าความเป็นการนำเรื่องที่กล่าวถึงภูมิหลังของเรื่อง เพื่อนำไปสู่ประเด็นการวิจารณ์ต่อไป การเท้าความ คือ การยกข้อมูลมาอ้างอิง เช่น การอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ, การอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น, การอ้างถึงนักแสดงนำ, การอ้างถึงบริษัทผู้ผลิตและการอ้างถึงภาพยนตร์ที่สร้างในภาคแรก ดังนี้

4.2.1.1 การนำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ

การเขียนนำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ เป็นการนำเรื่องโดยการหยิบยกผลงานที่ผ่านมาของผู้กำกับ รูปแบบการสร้างหนัง ผลงานที่ได้รับรางวัล รวมถึงผลงานที่สร้างความล้มเหลวของผู้กำกับคนนั้นๆ มากล่าวถึง การนำเรื่องด้วยวิธีนี้มุ่งให้ความสำคัญแก่ผู้กำกับ ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถรับประกันได้ถึงความน่าสนใจและคุณภาพของภาพยนตร์ได้ระดับหนึ่ง ผู้วิจารณ์จึงนำมาอ้างถึงไว้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งชื่อและผลงานในอดีตของผู้กำกับคนนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ร็อบ ไรเนอร์ เคยเป็นผู้กำกับที่ได้รับการชื่นชม จากผลงานหนังเด่นๆ มากมายในอดีต โดยเฉพาะหนังแนวโรแมนติกคอมเมดี้อย่าง When Harry Met Sally….. แต่ดูเหมือนหลังจากความล้มเหลวนับครั้งไม่ถ้วน นับแต่ Ghost In Mississippi ดูเหมือนมนต์ขลังในการทำหนังของไรเนอร์จะหายไปจนแทบไม่มีใครจดจำได้อีกต่อไป
>
> (คิบุง. 2546น : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์ที่ ร็อบ ไรเนอร์ กำกับการแสดงในอดีตที่ได้รับคำชมอย่างภาพยนตร์เรื่อง When Harry Met Sally แต่ภาพยนตร์ที่สร้างหลังจากเรื่องนี้กลับล้มเหลว โดยเฉพาะเรื่อง Ghost In Mississippi

> Identity หนังเรื่องล่าสุดของ เจมส์ แมนโกลด์ ผู้กำกับ/มือเขียนบทผู้ได้รับคำชมตั้งแต่สมัยส่งหนังเข้าชิงในเทศกาลซันแดนส์จากหนังเรื่อง Heavy เรื่อยมาจนถึง Copland หรือ Girl Interrupte และแม้แต่หนังรักโรแมนติกคอมมิดี้ข้ามยุคอย่าง Kate and Leopold ที่หักมุมจากแนวทางของเขาไป ก็ทำให้เห็นว่าแมนโกลด์ไม่ได้ยึดติดอยู่กับหนังแนวตราม่าเพียงอย่างเดียว แม้นี่จะไม่ให้หนังจากบทของเขาเอง แต่ Identity ก็เป็นงานที่สมควรได้รับการยอมรับเป็นหนึ่งในหนังดีของปี 2003 นี้
>
> (คิบุง. 2546ถ : 53)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ เจมส์ แมนโกลด์ หลายเรื่องที่ได้รับคำชมมาโดยตลอดและเขาก็สามารถกำกับภาพยนตร์ได้หลากหลายแนว ดังนั้นให้ภาพยนตร์เรื่อง Identity จึงเป็นภาพยนตร์อีกเรื่องที่ได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพของปี 2003

> หากคุณเป็นคนหนึ่งที่ชื่นชอบผลงานภาพยนตร์ของสองพี่น้อง Coen อย่าง Fargo, The Big lebswski, The man Who was't there หรือ O Brother, Wher are you? แล้วละก็ Intolerable Cruelty อาจจะทำให้คุณรู้สึกแปลกไปบ้างเล็กน้อยเมื่อเทียบกับผลงานที่ผ่านมาของพวกเขา
>
> (Red Devil. 2546ข : 46)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของสองพี่น้องผู้กำกับตระกูล Coen เช่น Fargo, The Big Lebowski, The Man Whot was't there ที่เคยทำมาว่ามีความแตกต่างจากภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์กำลังจะกล่าวถึงต่อไป

> เดวิด ทูฮี อาจจะได้รับคำชมพอควรกับการเขียนบทและกำกับหนังไซไฟเขย่าขวัญเกรดบีอย่าง The Arrival และ Pitch Black แต่ที่ผ่านมาบทหนังของทูฮีล้วนแล้วแต่เหมือนการ รีไซเคิลพลอยเก่าๆ ของหนังดังที่ผ่านๆ มา ซึ่งก็ไม่ต่างจากหนังเรื่องใหม่อย่าง Below ที่แม้ทูฮีจะเขียนบทร่วมกับหน้าใหม่ไฟแรงอย่าง ดาร์เรน อาโรนอฟสกี้ จาก PI และ ลูคัส ซัสส์แมน แต่การที่หนังถูกปล่อยออกมาหลังหนังเรือดำน้ำที่คว่ำไม่เป็นท่าอย่าง K-19 เมื่อปีที่ผ่านมา ไม่ได้ช่วยทำให้สถานการณ์ของหนังดีขึ้นจากที่คนดูตั้งความหวังไว้แต่อย่างไร ซ้ำร้ายหนังยังเกือบเหมือนกับ The Thing และ Alien ฉบับเรือดำน้ำดีๆ นี่เอง
>
> (คิบุง. 2546ฆ : 59)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานการกำกับและการเขียนบทของ เดวิด ทูฮี ที่ประสบความสำเร็จ แต่บทภาพยนตร์ของเขาก็มีแนวทางเหมือนกับนำเอาส่วนดีของภาพยนตร์เรื่องเก่าๆ ที่ประสบความสำเร็จมาทำใหม่ เช่นเดียวกับภาพยนตร์เรื่องที่กำลังจะวิจารณ์ต่อไปคือ Below ที่คล้ายกับเรื่อง The Thing และ Alien

> ในความสำเร็จของหนังทริลเลอร์ที่ว่าด้วยเรื่องราวของหน่วยงานซีไอเอของปีที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็น The Bourne Identity, The Sum of All Fears หรือแม้กระทั่งก่อนหน้านั้นอย่าง Spy Game ดูเหมือนหนังสายลับกำลังจะกลับมา เพียงแต่ในกรณีของ The Recruit ของ โรเจอร์ โดแนลด์สัน ที่เคยมีผลงานที่เด่นกว่าอย่าง No Way Out หรือร่วมวงในหนังภูเขาไฟระเบิดอย่าง Dante's Peak มาก่อนหน้านี้ ดูเหมือนจะมาพร้อมกับพล็อตเรื่องที่เชยเกินไปเสียแล้ว
>
> (คิบุง. 2546ฉ : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงการผลงานภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จของ โรเจอร์ โดแนลด์สัน ที่ผ่านมากับเรื่อง The Recruit ว่าสร้างออกมาไม่ดีนักเพราะโครงเรื่องล้าสมัยเกินไป

> ริดลี่ย์ สก๊อตต์ พิสูจน์ให้เห็นว่าเขาคือผู้กำกับผู้ไม่ยอมหยุดนิ่ง ไม่ว่าจะถึงจุดสูงสุดหรือจุดตกต่ำ สก๊อตต์กล้าที่จะท้าทายในผลงานของตนเองเสมอ จนถึงจุดนี้ คงไม่มีอะไรต้องเสียอีกต่อไป นอกจากทำงานเพื่อสนองความสะใจของตัวเอง และแน่นอนว่าเป็นการตอบสนองการรอคอยของคอหนังที่เฝ้าติดตามผลงานของเขามาโดยตลอด
>
> (คิบุง. 2546ป : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานภาพยนตร์ของ ริดลี่ย์ สก๊อตต์ ในภาพรวมจึงทำให้เขาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ที่มีประสบการณ์มากมาย จนไม่สนใจกับความสำเร็จของงานเท่ากับความพอใจที่ได้ทำภาพยนตร์อย่างที่ตนต้องการ

ผลการศึกษาการนำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับพบว่า ผู้วิจารณ์หยิบยกผลงานที่ผ่านมาของผู้กำกับทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว ก็เพื่อให้ผู้อ่านได้ใช้วิจารณญาณประเมินค่าถึงความน่าเชื่อถือของผู้กำกับ และภาพยนตร์ที่ผู้อ่านจะตัดสินใจดู และยังทำให้ผู้อ่านทราบถึงวิธีการ รูปแบบการทำงานและบุคลิกของผู้กำกับภาพยนตร์ ตลอดจนแนวทางการสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ อีกด้วย

4.2.1.2 การนำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น

การนำเรื่องโดยการอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น คือ การอ้างถึงภาพยนตร์ที่เคยฉายมาแล้ว และมีแนวเนื้อหาทำนองเดียวกัน เพื่อผู้อ่านจะจินตนาการเปรียบเทียบภาพยนตร์ที่วิจารณ์กับภาพยนตร์ที่เคยสร้างมาก่อนแล้ว อันจะทำให้เห็นภาพและเข้าใจทัศนะการวิจารณ์ได้ชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ดูเหมือนสองปีที่ผ่านมา หนังในแนวผู้หญิงเก่งที่เตะต่อยได้ไม่แพ้ชายอกสามศอก จะเป็นหนังฮิตประจำซัมเมอร์ นับแต่ Charlie's Angle หรือ Lara Croft Tomb Raider ที่ทำให้แองเจลิน่า โจลี่ ค้นพบความห้าวในตัว เข้ากับบทนำของเรื่อง ที่มีต้นแบบมาจากตัวละครดังในวีดีโอเกมขายดี จนดูเหมือนเธอจะไม่สามารถสลัดคราบดังกล่าวหลุดไปได้แต่อย่างไร ซึ่งปีนี้หนังภาคต่อของหนังทั้งสองเรื่องก็พร้อมใจออกมาตอบสนองคนดูในเวลาไล่เลี่ยกัน ซึ่งในกรณีของ Lara Croft Tomb Raider ดูเหมือนนี่คงเป็นบททดสอบครั้งสำคัญสำหรับ แอนเจลิน่า โจลี่ ว่าเธอจะทำให้หนังผู้หญิงเก่งยังขายได้อยู่หรือเปล่า ในเมื่อ Charlie's Angle : Full Throttle แผ่วมาก่อนหน้านี้แล้ว
>
> (คิบุง. 2546ต : 55)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angels เป็นภาพยนตร์แนวต่อสู้ที่ตัวแสดงนำเป็นผู้หญิง และ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันกับภาพยนตร์เรื่อง Lara Croft Tomb ซึ่งจะวิจารณ์ต่อไป

> ทันทีที่เทรลเลอร์หนังใหม่ของเจนนิเฟอร์ โลเปซ เรื่อง Maid in Manhattan ออกฉาย สิ่งแรกที่ผุดขึ้นมาในหัวก็คือการพยายามเดินตามความสำเร็จของ Pretty Woman ที่ว่าด้วยเรื่องของซินเดอเรลล่าหลงยุค ที่ฝันจะได้พบชีวิตที่ดีขึ้นและเจ้าชายสุดหล่อ (แถมมีเงินและชื่อเสียงด้วย) เพราะไม่ว่าหนังจะน้ำเน่าได้ขนาดไหน ก็ยังมีคนดูที่พร้อมจะเต็มใจเข้าไปดูหนังที่เหมือนเหล้าเก่าในขวดใหม่ที่ว่านี้อยู่นั่นเอง
>
> (คิบุง. 2546จ : 57)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์ เรื่อง Maid In Manhattan มีความคล้ายคลึงกับภาพยนตร์เรื่อง Pretty Woman ในแง่ของโครงเรื่องทำนองเดียวกัน คือ นางเอกอยู่ระดับชนชั้นต่ำกว่าพระเอก แต่ได้แต่งงานกับพระเอกที่หล่อ รวยและมีชื่อเสียงในที่สุด

> สำหรับคนดูในวัยสามสิบขึ้นไป คงจำหนังทีวีเรื่อง The Incredible Hulk ที่นำแสดงโดย บิลล์ บิกซ์บี้ ผู้ล่วงลับไปแล้วได้ เพราะนั่นคือหนังทีวีที่สร้างจากการ์ตูนเรื่องเดียวกัน จากผลงานของ แจ็ค เคอร์บี้ และ แสตน ลี ที่กลายเป็นงานคลาสสิกที่เกือบเหมือน Jucky&Hyde ที่นำเสนอในแบบการ์ตูน

แอ็กชั่นฮีโร่ เหมือนอย่างที่ตัวละครอีกนับไม่ถ้วนของค่ายมาร์เวล คอมมิกส์ ต้นสังกัดของการ์ตูนชุดนี้ยึดเป็นสูตรสำเร็จตายตัว

(คิบุง. 2546ฐ : 57)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์โทรทัศน์ เรื่อง The Incredible Hulk ซึ่งสร้างมาจากการ์ตูนเรื่องเดียวกัน คือ การ์ตูนเรื่อง The Incredible Hulk เพื่อนำไปสู่การวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง The Hulk ในส่วนเนื้อเรื่อง

นับแต่เจ็ดปีที่ผ่านมา เป็นครั้งสุดท้ายที่ฮอลลีวู้ดพยายามนำละครเพลงอย่าง Evita มาทำเป็นหนัง แม้การถ่ายทอดของอลัน ปาร์คเกอร์ จะยอดเยี่ยมเพียงไรก็ตาม แต่หนังก็ไม่ประสบความสำเร็จในบ็อกซ์ออฟฟิศแต่อย่างไร นั่นเหมือนจะเป็นฟางเส้นสุดท้ายที่ฮอลลีวู้ดมีให้แก่การนำละครเพลงมาทำเป็นหนัง จนกระทั่งเมื่อปีที่ผ่านมา เมื่อ บัซ เลอห์แมน กล้าหาญพอที่จะทำหนังเพลงตระการตาอย่าง Moulin Rogue ออกมาได้อย่างท้าทายรสนิยม นั่นกลายเป็นเหมือนจุดเปลี่ยนที่ทำให้ฮอลลี่วู้ดกลับมามองการนำละครเพลงมาทำเป็นหนังอีกครั้งหนึ่ง ซึ่ง Chicago ละครเพลงเวทีดังก็คือหนึ่งที่บรรดาสตูดิโอหมายตา และมีดารามากมายที่หมายปองบทของ รัอกซี่ ฮาร์ท ตัวนำของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็น โกลดี้ ฮอว์น หรือ มาดอนน่า แต่ใครจะไปคิดว่า บทนำนี้จะตกเป็นของ เรเน่ เซลลวีเกอร์ ในท้ายที่สุด

(คิบุง. 2546ง : 61)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์ที่สร้างจากละครเพลงคือเรื่อง Evita ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จจนฮอลลิวู้ดไม่อยากสร้างภาพยนตร์เพลงอีก จนกระทั่ง ภาพยนตร์เรื่อง Moulin Rogue ประสบความสำเร็จจึงเป็นที่มาของการสร้างภาพยนตร์ที่มาจากละครเพลงเรื่อง Chicago ซึ่งจะวิจารณ์ต่อไปในส่วนเนื้อเรื่อง

จากความสำเร็จที่ไม่ธรรมดาของ The Princess Diaries ทำให้สตูดิโอทั้งหลายในฮอล ลีวู้ดพยายามจะทำหนังเด็กผู้หญิงตามกันมาอย่างไม่ขาดระยะ นอกเหนือจาก The Lizzie McGuire Story แล้ว What a Girl Wants ที่ออกมาชิงตัดหน้า จนแทบแยกไม่ออกถึงความแตกต่างระหว่างหนังทั้งสอง ก็พิสูจน์ให้เห็นว่าพลังอำนาจในการซื้อของบรรดาวัยรุ่นพรีทีนทั้งหลาย ยังมีส่วนกำหนดตลาดหนัง โดยเฉพาะในช่วงสปริงนี้อย่างเห็นๆ

(คิบุง. 2546ฐ : 59)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง ความสำเร็จของภาพยนตร์วัยรุ่นอย่าง The Princess Diaries เป็นที่มาของการสร้างภาพยนตร์ทำนองเดียวกัน คือ The Lizzie McGuire Story และ What a Girl Wants ซึ่งมีเรื่องราวใกล้เคียงกันมาก จนทำให้ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องแยกความแตกต่างไม่ออก

ผลการศึกษาการเขียนนำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่นพบว่า เพื่อเชื่อมโยงกับความสำเร็จของภาพยนตร์ในทำนองเดียวกันที่เคยฉายมากก่อนแล้ว ทำให้ง่ายที่จะเปิดประเด็นในการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่กำลังจะกล่าวถึง นอกจากนั้นยังอธิบายแนวและเนื้อหาของภาพยนตร์อย่างคร่าวๆ ให้ผู้อ่านนึกภาพตามว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นจะออกมาใกล้เคียงกับภาพยนตร์เรื่องที่เคยฉายมาก่อนอย่างไร

4.2.1.3 การนำเรื่องโดยอ้างถึงนักแสดงนำ

นักแสดงนำ เป็นเหตุผลสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมติดตามผลงานและชื่นชมในการแสดง การนำนักแสดงนำมาอ้างถึงส่วนนำเรื่องจึงเร้าความสนใจผู้อ่านในขั้นต้นและทำให้ผู้อ่านได้รู้เกี่ยวกับความเป็นไปของนักแสดง บทบาทที่ได้รับในภาพยนตร์เรื่องที่ผ่านมาและเรื่องที่กำลังจะวิจารณ์ของดารานักแสดงคนนั้นๆ อีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ความสำเร็จที่ไม่คาดฝันของหนังตลกอย่าง Legally Blonde และ Sweet Home Alabama ทำให้รีส วิทเธอร์สปูน กลายเป็นดาราตลกหญิงขวัญใจคนใหม่ขึ้นมาในพริบตา ทั้งที่แววความโดดเด่นของเธอเฉิดฉายมาตั้งแต่ Election แล้วก็ตาม เพียงแต่การที่เธอต้องการเป็นแฟรนไชส์ของหนังเรื่อง Legally Blonde 2 ทำให้เธอเหมือนกำลังวิ่งหนีบทผูกขาดไปไหนไม่พ้นอีกแล้ว
>
> (คิบุง. 2546ฝ : 57)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง ผลงานของนักแสดงชื่อ รีส วิทเธอร์สปูน ที่ได้รับบทบาทคล้ายๆ กัน เช่น Legally Blonde, Sweet Home Alabama, Election ก่อนจะมาถึงเรื่อง Legally Blonde ที่จะวิจารณ์ในส่วนเนื้อเรื่องต่อไป

> หลังจากที่บอบช้ำจากการพยายามเอาจริงเอาจังกับการเล่นหนังดราม่าอย่าง The Magestic จิม แคร์รีย์ คงตระหนักในระดับหนึ่งว่าคงไม่มีอะไรแน่นอนกว่าการกลับมารับบทตลกโปกฮาเหมือนที่เคยสร้างความสำเร็จในอดีตที่ผ่านมา
>
> (คิบุง. 2546ฎ : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง ภาพยนตร์เรื่องที่ผ่านมาของนักแสดง จิม แครีย์ ที่เล่นบทสะเทือนอารมณ์ในภาพยนตร์เรื่อง The Magestic ที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้ จิม แครีย์ ต้องหวนกลับมาแสดงบทตลกอีกครั้ง

เกิดอะไรขึ้นกับ เอ็ดดี้ เมอร์ฟีย์ หลังจากความสำเร็จของ The Nutty Professor เมื่อหลายปีก่อน นักแสดงตลกผิวดำที่เปี่ยมพรสวรรค์ผู้นี้ก็ดูเหมือนจะกลายร่างเป็นแม่เหล็กดึงดูดแต่เฉพาะโครงการหนังซึ่งไม่คู่ควรกับความสามารถของเขาด้วยประการทั้งปวง Daddy Day Care คืออีกหนึ่งตัวอย่างของการคำนวณอันผิดพลาดเช่นเดียวกับ I-Spy และ The Adventure of Plutonash

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ช : 57)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของ เอ็ดดี้ เมอร์ฟีย์ ที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าภาพยนตร์เรื่อง The Nutty Professor ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์เรื่อง I–Spy, The Adventure of Plutonash เพื่อนำไปสู่การวิจารณ์งานล่าสุด Daddy Day Care

ใครที่คิดถึงนางเอกออสการ์ กวินเนธ พัลโทรล์ หนังอังกฤษดราม่าย้อนยุค Sylvia น่าจะทำผู้ชมที่เป็นแฟนเธออยู่พอที่จะหายคิดถึงไปได้บ้าง และรอวันที่เธอจะกลับมาพร้อมกับโปรเจกต์คุณภาพที่รู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากพรสวรรค์ที่เธอมีได้อย่างเต็มที่อีกครั้งเหมือนอย่างที่ Shakespeare In Love เคยทำได้สำเร็จมาแล้วได้อย่างไร Sylvia เปิดโอกาสให้พัลโทรล์ได้โชว์ความสามารถในการ “เป็น” คาแร็กเตอร์ได้อีกครั้ง

(จักรทิตย์ เหมะมูล. 2546ฉ : 60)

ผู้วิจารณ์กล่าวถึง กวินเนธ พัลโทรล์ กับภาพยนตร์ชีวิตเรื่องล่าสุด Sylvia โดยอ้างถึงความความสำเร็จของเธอกับบทบาททำนองเดียวกันนี้จากภาพยนตร์เรื่อง Shakespears In Love

อดีตดารารายการทีวีชื่อดัง Saturday Night Live ร็อบ ชไนเดอร์ ยังคงรักษาฟอร์มและมาตรฐานอารมณ์ขัน ที่ค่อนข้างไร้รสนิยมของเขาเอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่นในผลงานชิ้นล่าสุดเรื่อง The Hot Chick หลังจากที่หนังสองเรื่องก่อนหน้านี้ของเขาคือ The Animal กับ Deuce Bigelow Male Gigolo สามารถทำเงินบนตารางบ็อกซ์ออฟฟิศได้น่าพอใจ ไม่ต่างอะไรกับหนังส่วนใหญ่ของ อดัม แซนด์เลอร์ เพื่อนสนิทชไนเดอร์จากรายการ Saturday Night Live และผู้อำนวยการสร้างฝ่ายบริหารหนังเรื่องนี้ (ผลิตโดยบริษัทของแซนด์เลอร์เองชื่อ แฮปปี้ แมดิสัน) ที่มาร่วมแสดงเป็นดารารับเชิญในฉากหนึ่งด้วย กลุ่มเป้าหมายหลักของ The Hot Chick คือพวกวัยรุ่นที่ไม่คิดว่าจะมีอะไรน่าขำ มากไปกว่าการได้เห็นชไนเดอร์สวมกระโปรงจีบกับเสื้อยืดรัดรูป

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 54)

ผู้วิจารณ์อ้างถึง ร็อบ ชไนเดอร์ ซึ่งเคยเป็นดาราในรายการโทรทัศน์ Saturday Night Live กับการรับบทตลกที่ไร้รสนิยมเหมือนทุกๆ ครั้งที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็น The Animal, Deuce Bigelow male Gigolo หรือแม้กระทั่งภาพยนตร์เรื่องล่าสุดอย่าง The Hot Chick

ผลการศึกษาการนำเรื่องโดยอ้างถึงนักแสดงนำของภาพยนตร์พบว่า การเปิดเรื่องโดยการกล่าวถึงนักแสดงนำเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการดึงจุดสนใจให้ผู้อ่าน สำหรับการอ่านบทวิจารณ์ต่อไป เพราะจะเห็นว่า ถ้าเป็นภาพยนตร์ที่มีนักแสดงที่กำลังเป็นที่น่าสนใจ หรือเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางแล้ว จะทำให้ผู้อ่านอยากทราบความเป็นไป รวมถึงบทบาทของนักแสดงที่ได้รับในเรื่องนั้นๆ จัดได้ว่าเป็นการเปิดเรื่องที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง

4.2.1.4 การนำเรื่องโดยอ้างถึงบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์

บริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตภาพยนตร์ในเชิงอุตสาหกรรม เพราะบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญที่ผลิตภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ จนสำเร็จ ดังนั้น การกล่าวอ้างถึงบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์รับประกันหรือสร้างความมั่นใจแก่ผู้ชมภาพยนตร์อีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> แม้หนังโจรสลัดจะเหมือนหนังต้องสาป ตั้งแต่สมัยที่ เรนนี่ ฮาร์ลิน กับอดีตภรรยาจีน่า เดวิส ร่วมกันพบความพินาศจาก Cutthroat Island เมื่อปี 1995 แต่ดูเหมือนดิสนีย์ที่มีธีมปาร์คใหญ่โตอลังการในดิสนีย์เวิลด์อย่าง Pirates of The Caribbean จะเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าการทำหนังออกมาจากธีมปาร์คดังกล่าว จะกลายเป็นหนังดังของซัมเมอร์ ซึ่งดูเหมือนการคาดหวังดังกล่าวจะเป็นไปสมกับที่ดิสนีย์ตั้งเป้าไว้อย่างเหลือเชื่อ
>
> (คิบุง. 2546ด : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง บริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ดิสนีย์ที่เชื่อมั่นว่าการสร้างภาพยนตร์จากธีมปาร์คจะช่วยให้ภาพยนตร์ได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้ชม

> หลังจากที่พิกซาร์ปล่อยเจ้าปลาการ์ตูนตัวน้อยให้ว่ายน้ำโลดแล่นเกินหลัก 100 ล้านไปได้อย่างสบายๆ ในช่วงกลางปีที่ผ่านมา ค่ายดิสนีย์หลักเองที่มาระยะหลังๆ นี้รู้สึกว่าจะพ่ายแพ้ภาพยนตร์คอมพิวเตอร์อนิเมชั่นอยู่บ่อยๆ ก็ดัน Brother Bear ลงโรงเพื่อหลังจะตีตื้นทวงคะแนนคืนบ้าง ซึ่งการแข่งขันครั้งนี้ คิดว่าดิสนีย์ก็ไม่ได้และไม่เสียอะไรซักเท่าไหร่
>
> (The Kop. 2546ข : 49)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึงบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ที่ผลิตภาพยนตร์ประเภทการ์ตูน คือ บริษัทพิกซาร์ ผู้สร้างภาพยนตร์เรื่อง Fiding Nemo และบริษัทดิสนีย์ ผู้สร้างภาพยนตร์เรื่อง Brother Bear

นี้คือหนึ่งในสามเรื่องของค่าย TIGA ที่คัดเอาหนังคุณภาพ มาฉายวนในโรงเครืออีจีวี ช่วงระหว่างวันที่ 28 พ.ย.ถึง 11 ธ.ค. ซึ่งหนังที่ดีที่สุดในชุดนี้ คือ Together (อีกสองเรื่องคือ Oasis Over และ The Rainbow ที่นับได้ว่าเป็นการคัดเลือกนักแสดงได้เหมาะเจาะลงตัว มีความหลากหลาย ไม่ได้ดูยากจนเกินไปและไม่เบาหวิวจนเสียดายตังค์)

(ธัญสา พันสิทธิวรกุล. 2546ข : 50)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง บริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ TIGA ที่ผลิตภาพยนตร์คุณภาพออกมาและขณะนี้กำลังฉายภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องของบริษัทที่โรงภาพยนตร์เครือ อีจีวี คือ เรื่อง Together, Oasis และ The Rainbow

หลังจากความสำเร็จติดต่อกันทั้งด้านรายได้และคำวิจารณ์ของ Toy Story สองภาค A Bug's Life และ Monsters'Inc. พิกซาร์ อนิเมชั่น สตูดิโอ ยังคงเดินหน้าสร้างผลงานคุณภาพระดับสูงได้อย่างต่อเนื่อง จนน่าอัศจรรย์ใจ ล่าสุดคือ Finding Nemo การ์ตูนคอมพิวเตอร์กราฟฟิกที่โดดเด่นเหนือใครด้วยเทคนิคด้านภาพอันประณีต บรรเจิด ขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละทิ้งโครงเรื่องที่ดี อารมณ์ขัน จินตนาการและความเฉียบคมแห่งมุมมอง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคุณสมบัติเด่นในหนังทุกเรื่องของพิกซาร์ก่อนหน้านี้

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ถ : 57)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยอ้างถึง ความสำเร็จของบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ คือ บริษัท พิกซาร์ อนิเมชั่น สตูดิโอ ที่ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนออกมาหลายเรื่องซึ่งแต่ละเรื่องก็มีคุณภาพ เพื่อเป็นการนำไปสู่การวิจารณ์ภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง Finding Nemo ซึ่งมีความดีเด่นในหลายๆ เรื่อง

ผลการศึกษาการนำเรื่องโดยอ้างถึง บริษัทผู้สร้างภาพยนตร์นั้นพบว่า เป็นวิธีการอ้างความน่าเชื่อถือ เพื่อสร้างความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นแก่ผู้ที่จะเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ

4.2.1.5 การนำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์ภาคแรก

การนำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์ภาคแรก ก่อนที่จะวิจารณ์ภาพยนตร์ภาคต่อที่กำลังจะกล่าวถึง ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นี้ เป็นการเกริ่นนำให้ผู้อ่านคิดถึงภาคแรกแล้วเชื่อมโยงมายังภาคต่อ ภาพยนตร์ภาคแรกอาจประสบความสำเร็จมาแล้ว จึงทำให้สร้างความน่าสนใจให้กับบทวิจารณ์และตัวภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จากความสำเร็จอย่างเหนือความคาดหมายใน The Followship of The Ring การรอคอยภาคต่อของ Lord of The Rings ที่ผู้กำกับ ปีเตอร์ แจ็คสัน ถ่ายทอดตัวหนังสือจากนิยายคลาสสิกของ เจ.อาร์.อาร์.โทลคีน ออกมาได้อย่างขลังและทรงพลัง ดูเหมือนจะเป็นการรอคอยที่จดจ่อสำหรับเหล่าแฟน

เก่าแฟนใหม่ที่ติดตามหนังภาคแรกกันมาเมื่อปลายปีก่อน ซึ่งการรอคอย The Two Towers ก็ไม่ทำให้รู้สึกเสียเวลากับความตั้งใจที่เตรียมกันมาเกือบปีแต่อย่างไรเลย

(คิบุง. 2546ก : 55)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึง ความสำเร็จของภาพยนตร์เรื่อง The Lord of The Ring ตอน The Followship of The Ring ทำให้ภาคต่อมาของภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความสนใจและน่าติดตาม

หลังจากความสำเร็จของ Charlie's Angels เมื่อสองปีก่อน หนังสายลับที่เคยถูกมองว่าเชยแสนเชยเมื่อสมัยเป็นหนังทีวียุค 1970 กลับถูก แม็คจี (หรือ โจเซฟ แม็คจินตี้ มิทเชลล์) ผู้กำกับมิวสิควีดีโอมือทอง ที่เอาวิสัยทัศน์จากการกำกับภาพโดดเด่นในมิวสิควีดีโอเหล่านั้นมาใช้ในงานกำกับเรื่องแรกได้อย่างมันถึงใจ จนไม่น่าแปลกใจที่ Charlie's Angels จะกลายเป็นหนังผู้หญิงแอ็คชั่นที่เหมือน Guilty Pleasure สำหรับคนที่ไม่สนใจอะไรซีเรียสอีกต่อไปและไม่น่าแปลกใจที่หนังเรื่องนี้จะมีภาคต่อออกมาตามระเบียบ แม้จะไม่มีการบอกว่าเป็นภาคสองแต่คนดูคงไม่แคร์หรอกว่าจะมีอีกกี่ภาคตามออกมาอีกตราบใดที่แม็คจีและสามสาว คาเมรอน ดิอาซ, ดรูว์ แบร์ริ่มอร์ และลูซี่ ลิว ยังขายได้อยู่

(คิบุง. 2546ฑ : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึง ความสำเร็จของภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angels ว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีจึงทำให้มีการสร้างภาคต่อของภาพยนตร์เรื่องนี้อย่างแน่นอน

หลังจาก The Fast and The Furious ประสบความสำเร็จอย่างถล่มทลายโดยไม่มีใครคาดคิดมาก่อนและส่งผลให้พ่อหนุ่มบิ๊ก Vin Diesel กลายเป็นซูเปอร์สตาร์ขวัญใจสาวๆ ไปอย่างไม่ยากเย็นอะไรนัก ก็เป็นที่แน่นอนตามสูตรว่าจะต้องมีการสร้างภาค 2 ออกมาเพื่อกอบโกยเงิน และ 2 Fast 2 Furious ก็คือผลสำเร็จอันนั้น

(2 Fast 2 Furious เหล้าเก่าในขวดใหม่. 2546 : 54)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึง ภาพยนตร์ภาคแรกที่ประสบความสำเร็จแล้วทำให้เกิดภาพยนตร์ในภาค 2 ต่อมา คือ The Fast and The Furious และภาพยนตร์เรื่อง 2 Fast 2 Furious ซึ่งเป็นภาพยนตร์ภาคต่อ และรับประกันความสนุก น่าชมให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

หลังจากความสำเร็จของ The Matrix เมื่อสี่ปีก่อน แอนดี้และลาร์รี่ วอชอว์สกี้ สองพี่น้องนักสร้างหนังอินดี้จาก Bound ได้นิยามรูปแบบของหนังที่เต็มไปด้วยสไตล์สุดเท่ แอ็คชั่นดุเดือด ไซไฟที่น่าตื่นตาตื่นใจ และปรัชญาอันล้ำลึกเข้าไว้ด้วยกัน จนทำให้หนังเรื่องนี้กลายเป็นหนังต้นแบบที่ทำให้หนังอีก

นับเรื่องไม่ถ้วนพยายามลอกเลียนแบบ หรือกระทั่งทำทุกอย่างเพื่อให้ออกมาในลักษณะเดียวกัน หรือล้อเลียนได้อย่างน่าขันไปตามเรื่องตามราว

(คิบุง. 2546ฆ : 56)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึง ความสำเร็จของภาพยนตร์เรื่อง The Matrix เมื่อสี่ปีก่อน จึงทำให้มีการสร้างภาพยนตร์ที่คล้ายหรือแนวเดียวกับภาพยนตร์เรื่องนี้อีกหลายเรื่องต่อมา

American Wedding หรือ American Pie The Wedding เป็นภาคสุดท้ายของหนังไตรภาคเซ็กส์คอเมดีที่ได้รับความนิยมอย่างสูง American Pie บอกตามตรงเลยว่า ในตอนแรกที่ได้ยินข่าวว่าจะมีการถ่ายทำภาคที่ 3 ออกมานั้น ผมก็อึ้งไปเหมือนกัน เพราะว่าไม่คิดว่ามันจะยังทำออกมาได้อีกภาค แล้วผมก็มานั่งคาดเดาต่างๆ นานา ว่ามุขตลกในเรื่องจะทำให้ผมหัวเราะฮาแตกได้เหมือน 2 ภาคที่แล้วรึเปล่า เพราะผมก็คิดเอาตามประสาว่า มุขตลกใต้สะดือมันไม่น่าจะมีอะไรหลากหลายขนาดนั้น แต่แล้วเมื่อผมได้ดู American Wedding จริงๆ แล้ว ผมก็ต้องยอมรับว่า Adam Herz มือเขียนบททำหน้าที่ของเขาได้ค่อนข้างสมบูรณ์ทีเดียว

(American Wedding. 2546 : 53)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึง ภาพยนตร์เรื่อง American Pie ในภาคก่อนๆ ที่สร้างออกมาได้อย่างดี จนทำให้ผู้เขียนไม่คิดว่าจะมีภาคล่าสุดอย่าง American Pie The Wedding ออกมา และยังคงสร้างได้ดีเหมือนภาพยนตร์ภาคก่อน

ผลการศึกษากลวิธีการจากการนำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์ภาคแรกนั้น ตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมดจะ เป็นการเกริ่นนำถึงภาพยนตร์ภาคแรกว่าประสบความสำเร็จอย่างไร และดำเนินเรื่องเป็นมาอย่างไรจนมาถึงภาคต่อที่ผู้วิจารณ์กำลังกล่าวถึง ทำให้ตัวบทวิจารณ์น่าสนใจและโน้มน้าวให้ผู้อ่านสนใจยิ่งขึ้น

4.2.2 การนำเรื่องโดยการกล่าวเชิงสรุป

การกล่าวเชิงสรุปเป็นการสรุปประเด็นของสิ่งที่ผู้วิจารณ์ได้อ่านหรือพิจารณาซึ่งในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในส่วนของการกล่าวเชิงสรุปนั้นจะเป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องและการสรุปความสำเร็จของภาพยนตร์ เพื่อนำไปสู่ประเด็นในการวิจารณ์ในส่วนเนื้อเรื่องต่อไป ดังนี้

4.2.2.1 การนำเรื่องโดยสรุปประเด็นสำคัญ

การสรุปประเด็นสำคัญนั้นเป็นการสรุปเรื่องย่อหรือโครงเรื่องหรือสาระสำคัญของภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Alex Sheldon นักเขียนนวนิยายหนุ่มกำลังประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจากเขาเป็นหนี้พนันมาเฟียจากคิวบา ซึ่งทางเดียวที่จะใช้หนี้และรักษาชีวิตตัวเองเอาไว้ให้ได้ก็คือ Alex จะต้องเขียนนิยายให้เสร็จภายใน 30 วัน ทว่าปัญหาก็คือมาเฟียใจโหดดันเผาแล็ปท็อป เครื่องมือหากินของเขาไปเสียแล้วแถมเขายังเกิดอาการ “ตัน” เสียอีก Alex จึงตัดสินใจว่าจ้างนักจดชวเลขสาว Emma ให้ช่วยบันทึกทุกประโยคจากปากของเขา

(Alex & Emma ชีวิตดั่งนิยาย. 2546 : 49)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวสรุปประเด็นสำคัญซึ่งเป็นที่มาของความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง Alex & Emma คือ ที่นักเขียนนวนิยายที่ประสบปัญหาการเงิน จึงต้องเขียนนวนิยายให้เสร็จภายใน 30 วัน ทั้งที่มีอุปสรรคมากมาย ซึ่งทำให้เขาจ้างเลขานุการมาช่วยจดบันทึก

Wonderland เป็นเรื่องราวของดาราภาพยนตร์โป๊ John Ward Holmes ที่เล่นหนังมากกว่าสองพันกว่าเรื่อง นอนกับผู้หญิงมากว่า 14,000 คน แต่เรื่องราวที่นำเสนอนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับอาชีพของ John Holmes หนังเผยให้เห็นถึงอีกมุมหนึ่งของชีวิตดาราหนุ่มคนนี้ ที่ติดยาขนาดหนัก จนมาถึงช่วงตกต่ำที่สุดในชีวิตทั้งด้านการงาน การเงิน และสังคม หนังบอกเล่าเรื่องเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในปี 1981 ซึ่งเกิดคดีฆาตกรรมขึ้นโดย John มีส่วนเข้าไปพัวพันอยู่ด้วย แต่ไม่สามารถหาหลักฐานเพื่อมัดตัวคนร้ายได้

(Red Devil. 2546ฆ : 48)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง Wonderland ที่นำเสนอเรื่องราวชีวิตของนักแสดงผู้หนึ่งที่แสดงภาพยนตร์โป๊ ในจุดที่ตกต่ำที่สุดและเข้าไปพัวพันกับคดีฆาตกรรม

เด็กหนุ่มมือกลองแนวฮิพ-ฮอพจากย่านฮาร์เล็ม เดวอน ไมลล์ (นิค แคนนอน) ได้รับทุนสำหรับนักดนตรีให้ไปศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยเอแอนด์ที่ ในเมืองแอตแลนต้า ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ล้วนเป็นคนผิวดำชนชั้นกลาง เขาเดินทางมาถึงแคมปัสพร้อมกับความเชื่อมั่นว่าตนจะต้องสร้างชื่อเสียงโด่งดังให้ได้ แต่ความมั่นใจข้างต้นก็เริ่มอ่อนแรงลงเล็กน้อย เมื่อได้รับแจ้งว่าเขาจะต้องเข้าฝึกซ้อมร่างกายและการเล่นดนตรีอย่างหนักไม่แพ้พวกทหารเรือ เฉกเช่นเดียวกับบรรดาเพื่อนสมาชิกร่วมวงดุริยางค์คนอื่นๆ นิสัยหยิ่งทะนงทำให้เดวอนไม่ถูกโฉลกกับหัวหน้าทีมกลองในวง ณอน เทย์เลอร์ (เลียวนาร์ด โรเบิร์ตส์) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นมือกลองที่ดีที่สุดก่อนการมาถึงของเดวอน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546จ : 53)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง Drumline อยู่ที่เด็กหนุ่มชื่อว่า เดวอน ไมลล์ ที่ได้รับทุนสำหรับนักดนตรีให้ไปศึกษาต่อความขัดแย้งที่เขาต้องต้องต่อสู้กับความมั่นใจของตัวเองและการยอมรับของสังคม

A Bizarre Love Triangle หรือชื่อไทยว่า รักพลิกล็อค ฉบับฉิ่งฉับ...นั้น เป็นเรื่องราวของชายหนึ่ง หญิงสอง แต่ที่ออกจะแตกต่างจากหนักรักสาวเส้าที่เราๆ ท่านๆ ได้เห็นกันในละครไทยก็คือ แทนที่หญิงทั้งสองคนจะหลงรักชายหนุ่มคนเดียวกัน พวกเธอกลับหลงรักกันและกัน และชายหนุ่มต่างหากคือผู้เคราะห์ร้ายที่ตกอยู่ท่ามกลางความรักของหญิงสาวทั้งสอง

(A Bizarre Love Triangle รักสามเส้าฉบับพิสดาร. 2546 :50)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง A Bizarre Love Triangle ว่าเป็นเรื่องราว ความรักระหว่าง ผู้หญิงสองคนที่มีผู้ชายหนึ่งคนเป็นส่วนเกินของความรักในครั้งนี้

เวลาไม่ไหลย้อนกลับคืน เรามีหนึ่งชีวิตที่คืบเคลื่อนผ่านไป ไม่มีอีกชีวิตหนึ่งให้ทดลองเรียนรู้ถูกผิด เรามีชีวิตเดียวที่ไม่สามารถลองดูก่อนได้ เราอาจพูดว่า “ลองดูก่อน” ได้ ทว่ากับชีวิตเราไม่เคย “ลอง” ดังว่า เพราะมันกำลัง “ใช้”อยู่จริงๆ การลองชีวิตคือการใช้ชีวิตอยู่จริงๆ นั่นเอง ดั่งที่ มิลาน คุนเดอร่า ว่าไว้ : “เราไม่มีทางรู้หรอกว่าควรต้องการอะไร เพราะในเมื่อเรามีชีวิตอยู่เพียงชีวิตเดียว เราย่อมไม่มีข้อเปรียบเทียบกับชีวิตในชาติก่อนหรือแก้ตัวในชีวิตชาติหน้า” เมื่อเป็นดังนั้นแล้วหลายสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตหลายๆ กรณีเราไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขให้เหมือนเดิมได้

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ฆ : 52)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวสรุปสาระสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง Irreversible ที่ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องการนำเสนอมากล่าวนำให้ผู้อ่านรู้สึกสนใจอยากติดตามอ่านต่อไปเพื่อให้รู้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

ผลการศึกษาการเขียนนำเรื่องโดยสรุปประเด็นสำคัญพบว่าเป็นการนำเรื่องโดยนำเสนอประเด็นสำคัญของเรื่องนั้นเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ ของภาพยนตร์ที่กล่าวถึง

4.2.2.2 การนำเรื่องโดยการถึงความสำเร็จของภาพยนตร์

การเกริ่นนำบทวิจารณ์ด้วยการกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์นั้น ช่วยกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้อ่านได้อย่างมาก หากผู้วิจารณ์ว่าดี ผู้อ่านมักจะเห็นว่าดีตาม เพราะการเขียนบทวิจารณ์ก็เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง เมื่อนำเสนอว่าน่าสนใจผู้อ่านซึ่งเป็นผู้รับสารย่อมยอมรับแนวคิด

นั้นไว้เบื้องต้น ต่อมาจึงพิสูจน์ การเกริ่นนำถึงความสำเร็จของภาพยนตร์เป็นส่วนแรกๆ ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์สนใจและติดตามบทวิจารณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> หลังคว้ารางวัลขวัญใจผู้ชมตามเทศกาลหนังต่างๆ มาครองมากมายตั้งแต่ โลคาร์โน่ถึงโตรอนโต้ จนกระทั่งสามารถสร้างสถิติกลายเป็นหนังอังกฤษที่ทำเงินสูงสุดในประเทศบ้านเกิดสำเร็จ และแล้ว Bend It Like Beckham ก็เดินทางมาถึงประเทศอเมริกาจนได้ ภายใต้การจัดจำหน่ายของฟ็อกซ์ เซิร์สไลท์ พร้อมกับชื่อเรื่องดั่งเดิม ซึ่งคนอเมริกาอาจจะไม่เก็ท (มีความหมายถึง เดวิด เบคแฮม ซูเปอร์สตาร์ลูกหนังชาวอังกฤษซึ่งได้รับการยกย่องว่าสามารถเบี่ยงวิถีลูกบอลได้ดังใจปรารถนา โดยอาวุธเด็ดของเขาคือ การเตะลูกฟรีคิกแบบไซด์โค้งเพื่อหนีมือผู้รักษาประตู) แต่ด้วยเนื้อหาอันสนุกสนาน มุ่งเน้นการสร้างความรู้สึกดีๆ ให้แก่ผู้ชม หนังน่าจะประความสำเร็จบนตารางหนังทำเงิน ในระดับเกือบจะใกล้เคียงกับ My Big Fat Greek Wedding ได้ไม่ยาก
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฆ : 58)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์ เรื่อง Bend It Like Beckham ว่าได้รับรางวัลจากเทศกาลภาพยนตร์หรือสถาบันต่างๆ มากมาย ทำให้ผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนี้เกิดความสนใจและติดตามภาพยนตร์เรื่องนี้ว่าเหตุใดจึงได้รับรางวัลเหล่านี้

> ถึงแม้เหล่าสมุนของกัปตัน Barbossa จะต้องคำสาป แต่ดูเหมือนหนังโจรสลัดเรื่องนี้จะรอดพ้นคำสาปที่ว่า หนังฮอลลีวู้ดเรื่องไหนที่ไปยุ่งเกี่ยวกับน้ำแล้วต้องมีอันคว่ำทุกราย มาได้อย่างสวยงาม ล้างอาถรรพ์นี้เป็นคำรบสองหลังจากที่ Titanic I ล้างจดหมดจดมารอบหนึ่งแล้ว ซัมเมอร์นี้ (หมายถึงของอเมริกาเขาน่ะนะ) เรามีโอกาสได้ชมภาพยนตร์บล็อกบัสเตอร์ฟอร์มใหญ่ๆ มากมายหลายเรื่องจนจาระไนไม่หมดในหน้ากระดาษเท่านี้แน่ ซึ่งแต่ละเรื่องก็ให้ความสนุกถูกอกถูกใจมากน้อยแตกต่างกันไป จนกระทั่งมาถึง Pirates of The Caribbean นี่แหละ ที่เป็นหนังซัมเมอร์เรื่องแรกของปีนี้ที่ทำให้ดิฉันรู้สึกว่า นี้แหละ หนังซัมเมอร์ตัวจริงไม่ว่าใครก็ไปดูได้ แล้วก็เป็นหนังที่ใครดูก็สนุกด้วย
>
> (Pirates of The Caribbean. 2546 : 50)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์เรื่อง Pirates of The Caribbean ว่าสนุกและสามารถล้างอาถรรพ์ภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับน้ำแล้วมักไม่ประสบความสำเร็จ เท่ากับเป็นการบอกทางอ้อมว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จนั่นเอง

> ไอเดียบรรเจิดและการเล่นตลกที่ข้าขากันดีระหว่างสองดารานำชาย ทำให้หนัง Analyze This กลายเป็นภาพยนตร์ทำเงินเรื่องหนึ่งประจำปี 1999 แต่กระนั้นในช่วงท้ายๆ ของหนัง ไอเดียดังกล่าวก็เริ่มอ่อนล้าเรี่ยวแรงจนไม่เหลืออะไรให้สำรวจต่อแล้ว การตัดสินใจที่จะสร้างภาคต่อของวอร์เนอร์ สตูดิโอ

ในอีกสามปีถัดมา ภายใต้ไอเดียและสถานการณ์แบบเดิมๆ จึงเปรียบเสมือนการฆ่าตัวตายทางความคิดสร้างสรรค์ เพื่อหนทางที่จะทำเงินก้อนโตด้วยวิธีการแบบปลอดภัยไว้ก่อน แน่นอนว่า Analyze That ไม่ตลก สนุกสนาน หรือสดใหม่เทียบเท่ากับหนังภาคแรกแต่อย่างน้อยก็ดึงดูดดารานำกลุ่มเดิมจากเมื่อภาคก่อนมาไว้ได้อย่างครบถ้วน ซึ่งนั่นเปรียบเสมือนสีสันเดียวของหนังเรื่องนี้

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 55)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์ Analyze This ในภาคแรกแต่สำหรับภาคต่ออย่าง Analyze That นั้นไม่ตลกสนุกสนาน สดใหม่อย่างภาคแรกจึงไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

ไม่ว่าใครจะคิดว่า Love Actually ในแง่ไหนบวกหรือลบอย่างไร แต่สิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ คือคุณจะรู้สึกอิ่มใจกับความรักมากๆ เมื่อเดินออกมาจากโรง ใครที่ไปดูหนังเรื่องนี้กับแฟนก็คงจะย่อมสวีทกันไม่หุบ ส่วนใครที่ไปดูอย่างไร้คู่..ก็จะเริ่มรู้สึกเหมือนกับว่า ต้องการใครสักคนมาอยู่ใกล้ๆ ให้อุ่นใจกับเขาบ้างจัง! นี้เป็นหนังแห่งความรักที่แท้จริง เป็นการปะติดปะต่อเหตุการณ์ 9 เหตุการณ์ความรักเขาด้วยกันที่เต็มไปทั้งสุข เศร้า ผิดหวัง สมหวัง แต่สุดท้ายทุกคนก็ได้อิ่มเอมในสิ่งเดียวกันที่เรียกว่า “ความรัก” คงคล้ายๆกับที่นายกฯอังกฤษกล่าวเอาไว้ในตอนเปิดเรื่องว่า “They were all, Messages of Love”

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 52)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์เรื่อง Love Actually ที่สามารถทำให้ผู้ชมอิ่มเอมใจเมื่อได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้

เหตุผลหนึ่งที่คนดูชอบหนังอย่าง Seabiscuit ไม่ใช่เพียงเพราะเป็นเรื่องของม้านอกสายตาที่กลายมาเป็นแชมป์ที่เอาชนะอุปสรรคทั้งหลายทั้งมวล เหมือนอย่างหนังอย่าง Rocky แต่เป็นเพราะหนังเรื่องนี้ให้ความหวัง แม้จะเหมือนแค่เรื่องราวในอดีต แต่ดูเหมือน Seabiscuit เป็นเหมือนสัญลักษณ์ของความหวัง ในช่วงเวลาที่ผู้คนกำลังต้องการสิ่งยึดเหนี่ยว กลายเป็นส่วนที่ทำให้หนังได้รับการตอบรับอย่างเหนือความคาดหมาย ในช่วงเวลาแห่งความถดถอยที่เกือบไม่ต่างจากอดีตแต่อย่างไร

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ง : 53)

ผู้วิจารณ์นำเรื่องโดยกล่าวชมภาพยนตร์ เรื่อง Seabiscuit ที่ออกฉายได้อย่างถูกจังหวะจึงทำให้ได้รับความนิยมจากผู้ชม

ผลการศึกษาการนำเรื่องโดยกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์นั้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ผู้อ่านให้ความสำคัญและต้องการทราบข้อมูลอีกหนึ่งทาง อีกทั้งเป็นการกระตุ้นความสนใจให้ผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ต้องการจะชมภาพยนตร์เรื่องนั้น

4.2.3 การนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะ

การนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะเป็นการเรื่องด้วยการประเมินค่าให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับตัวภาพยนตร์ว่าน่าชมหรือไม่ ส่วนการให้ข้อสังเกต คือ ประเมินค่าในเชิงตำหนิหรือชื่นชมภาพยนตร์เรื่องนั้นในประเด็นย่อยๆ อาจมุ่งเน้นที่การให้ข้อเสนอแนะและการตั้งข้อสังเกตที่ได้จากภาพยนตร์ ดังนี้

4.2.3.1 การนำเรื่องโดยบอกข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเป็นการแนะนำหรือบอกกล่าวว่าภาพยนตร์เรื่องหนึ่งเรื่องใดมีข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ขาดไปของภาพยนตร์ตามทัศนะของผู้วิจารณ์เองซึ่งการนำเรื่องด้วยการบอกข้อเสนอแนะนั้นเป็นการเสนอความคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไขแก่ผู้สร้างภาพยนตร์หรืออาจเป็นแนวทางแก่ผู้สร้างภาพยนตร์ต่อไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่าถ้าคุณตัดสินใจที่จะดู BR 2 เราแนะนำให้คุณไปหา BR ภาคแรกมาดูซะก่อน ไม่ได้จะให้หามาดูเพื่อเปรียบเทียบนะ แต่เรื่องราวมันต่อกันนะซิ ตัวละครบางตัว เหตุการณ์บางเรื่องหนังไม่ได้ย้อนหรือเล่าอะไรให้ฟังแต่อย่างใด
>
> (Battle Royale 2 พลังเพื่อนเพื่อสันติภาพ.2546 : 53)

ผู้วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อ่านที่กำลังจะไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ในภาค 2 ว่าให้ชมภาพยนตร์ภาคแรกก่อน จะทำให้เข้าใจในการชมภาพยนตร์ในภาคนี้

> เมื่อไหร่พวกตัวละครวัยรุ่นในหนังสยองขวัญทั้งหลายถึงจะเข้าใจเสียทีว่า เวลาคนเราเกิดหลงทางกลางป่าแล้วตามหาเพื่อนร่วมกลุ่มสองสามคนไม่เจอ การบุกเข้าไปในกระท่อมโทรมๆ ตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนแบบไกลลิบโลก เพื่อหวังจะขอใช้โทรศัพท์นั้น ถือเป็นการตัดสินใจที่โง่เง่าเอามากๆ แต่พอมาลองคิดทบทวนดูอีกที คนพวกนี้จะเข้าใจ “อะไร” ได้ ในเมื่อสิ่งแรกที่พวกเขาทำ หลังจากเห็นมีดฟันอ้อยและเศษเนื้อบูดเน่าวางโชว์หราอยู่ในกระท่อม คือเดินไปปิดเสียงวิทยุ!?!? Wrong Turn คืออีกหนึ่งตัวอย่างของความพยายามที่จะลอกเลียน The Texas Chainsau Massacre หนังสยองขวัญสุดคลาสสิคยุค 70 ของโทบี้ ฮูเปอร์ และลงเอยด้วยการล้มคะมำหน้าคว่ำตามความคาดหมาย สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากหนังสยองขวัญยุคใหม่ส่วนใหญ่ ด้วยเงินทุนที่เพิ่มมากขึ้นหลายเท่าตัว มักจะให้ความสำคัญกับเทคนิคพิเศษด้านภาพมากกว่าการสร้างบรรยากาศ
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ด : 61)

ผู้วิจารณ์เสนอแนะถึงความไม่สมเหตุสมผลในการตัดสินใจของตัวละครในเรื่อง ว่าภาพยนตร์สยองขวัญเรื่อง Wrong Turn นี้มีบทภาพยนตร์ทำได้ไม่ดี ที่พยายามเลียนแบบภาพยนตร์เรื่อง The

Texas Chainsaw massacre และวิจารณ์ว่าเป็นการใช้เทคนิคพิเศษจนไม่สนใจการสร้างบรรยากาศให้สยองขวัญ และแนะนำถึงเรื่องของบรรยากาศของภาพยนตร์มากกว่าเทคนิคพิเศษที่ปรากฏในภาพยนตร์

4.2.3.2 การนำเรื่องโดยบอกข้อสังเกต

ข้อสังเกตเป็นประเด็นที่ผู้วิจารณ์ตั้งขึ้นมาจากการได้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ แล้วเกิดความคิดหรือคิดเห็นว่ามีอะไรที่น่าสนใจทั้งในส่วนที่ดีหรือไม่ดีในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ แล้วสื่อสารออกมาให้กับผู้อ่านบทวิจารณ์ได้รับทราบความคิดเห็นเหล่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> การกลับมาอีกครั้งของ กัปตันพิคาร์ด และเหล่าลูกเรือเอ็นเตอร์ไพรส์ Star Trek : Nemesis (ตอนที่สิบของซีรี่ส์หลังจากภาคแรกออกฉายเมื่อปี 1979 และตอนที่สี่ของทีมดาราชุด Next Generation) ดูเหมือนจะได้รับการพูดถึงอย่างหนาหูว่า มันอาจจะเป็นตอนสุดท้ายของภาพยนตร์ชุดนี้ ใครก็ตามที่ได้ชม Star Trek : Nemesis คงไม่รู้สึกแปลกใจกับข่าวลือข้างต้น อีกทั้งยังสามารถใช้มันเป็นเหตุผลอธิบายได้อีกด้วยว่า ทำไมหนังชุดเจม บอนด์ ถึงมีอนาคตสดใสมากกว่าเหล่าลูกเรือเอ็นเตอร์ไพรส์หลายเท่าตัว เมื่อเปรียบกับคนแล้ว Star Trek ก็กำลังย่างก้าวเข้าสู่วัยชรา และทางผู้สร้างเองก็ไม่พยายามจะปรับเปลี่ยนหรือแต่งองค์ทรงเครื่องมันให้ “เหมาะสม”กับผู้ชมยุคคอมพิวเตอร์เหมือนหนังชุดเจมส์ บอนด์เลย แม้แต่น้อย ยานอวกาศในเรื่องยังดูเหมือนเครื่องเล่นสวนสนุก(และเกราะป้องกันของมันก็ยังใช้การไม่ได้อย่างสม่ำเสมอ) ส่วนมนุษย์ต่างดาวก็ยังมีรูปร่างหน้าตาแบบเดิมๆ ไม่เปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้อาจจะเคยดูน่าตื่นตาและเต็มไปด้วยเสน่ห์น่าหลงใหลในยุค ’70 หรือ ’80 แต่สำหรับคนดูในยุคปัจจุบันแล้ว มันกลับดูพ้นสมัยจนน่าใจหาย
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ง : 57)

ผู้วิจารณ์ให้ข้อสังเกต เกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่อง Star Trek : Nemesis ที่ยังคงเหมือนเดิมไม่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย

> American Pie กลายเป็นหนังที่มาพร้อมกับฟอร์แมทอันเดอร์กราวน์ อันเป็นสูตรสำเร็จของช่วงหลายปีที่ผ่านมา ในช่วงเดียวกับที่พี่น้องฟาร์เรลลี่สร้างชื่อในการเป็นต้นตำรับหนังแนวดังกล่าว สองพี่น้องคริสและพอล ไวสซ์ ผู้เขียนบทและกำกับ American Pie ฉบับดั้งเดิม ก็ทำให้หนังของพวกเขาออกมาอย่างสัปดน เสียดสีและชวนหัวเราะในแบบเดียวกัน การที่สองพี่น้องไวซส์ไม่ขอมีส่วนร่วมอีกในภาคต่อของหนัง (รวมถึงในภาคสามนี้ด้วย) ถือเป็นทางเลือกที่ถูกแล้วเพราะหนังภาคต่อที่ตามมาของ American Pie แทบไม่มีอะไรเทียบได้กับต้นฉบับ นอกเหนือจากการยัดเยียดฉากเซ็กส์สัปดนเข้าไปให้ได้มากที่สุดโดยไม่มีขีดจำกัดของความพอเหมาะแต่อย่างไร
>
> (คิบุง. 2546ผ : 56)

ผู้วิจารณ์ให้ข้อสังเกตกับภาพยนตร์ของ American Pie ในภาคต่อๆ มาและผู้สร้างภาพยนตร์เรื่องนี้ว่าเค้าโครงเรื่องนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับภาคแรกแต่มุ่งเน้นที่ฉากสัปดลที่มุ่งเสนอให้กับผู้ชมเท่านั้น

> ตั้งแต่ดูหนังตัวอย่างหลายคนก็คงจะเห็นแล้วว่าเรื่อง Phone Booth นั้นเป็นอย่างไรโดยที่ไม่ต้องเดาให้ยาก ชายคนหนึ่ง (Colin Farrell) รับโทรศัพท์สาธารณะแล้วเขาก็พบว่าตัวเองกำลังคุยอยู่กับคนๆ หนึ่งซึ่งเขาไม่เคยรู้จักมาก่อน จู่ๆ เสียงปืนก็ดังขึ้นและเขาก็ถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร แต่สิ่งที่น่าสงสัยกว่านั้นก็คือ...เหตุการณ์อย่างนี้ จะถูกนำมาสร้างเป็นหนังที่มีความยาวเป็นชั่วโมงๆ ได้ยังไงกันและผู้กำกับจะให้มันจบลงแบบไหนกันเนี่ย? แต่ดูเหมือนว่าคำถามเหล่านั้นจะไม่ใช่ปัญหาเลย ด้วยการแสดงที่เยี่ยมที่สุดเท่าที่เคยมีมาของ Farrell บทสนทนาที่ถูกเขียนขึ้นอย่างลื่นไหลของ Larry Cohen ทำให้หนังเขย่าขวัญเรื่องนี้ ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถกู้ชื่อ Joel Schumacher (ที่ได้ล้มเหลวมากับหนังหลายๆ เรื่องล่าสุดอย่าง Bad Company และ Batman & Robin) กลับคืนมาได้ก็ตามแต่รับรองว่า 80 นาทีกับเหตุการณ์ต่างๆ นั้นเต็มไปด้วยความระทึกอยู่เสมอ จะไม่ทำให้คุณถึงกับนั่งหาวเด็ดขาด
>
> (วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 50)

ผู้วิจารณ์ตั้งคำถามเมื่อชมภาพยนตร์ตัวอย่าง Phone Booth ขึ้นมาก่อนแล้วจึงตั้งข้อสังเกตว่าคำถามไม่เป็นสิ่งที่น่าสงสัยอีกต่อไปหากชมภาพยนตร์เรื่องนี้โดยตลอด

ผลการศึกษาการนำเรื่องของบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นพบว่า ใช้การนำเรื่องในแบบต่างๆ เพื่อเร้าความสนใจจากผู้อ่านให้ติดตามอ่านจนจบ ได้แก่ การนำเรื่องโดยการเท้าความ การนำเรื่องโดยการอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ นักแสดงนำ หรือบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ ภาพยนตร์ที่สร้างภาคแรกและภาพยนตร์เรื่องอื่น เพื่อเป็นการการันตีความสำเร็จและน่าสนใจของภาพยนตร์ การนำเรื่องโดยการกล่าวเชิงสรุปจากประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องหรือความสำเร็จของภาพยนตร์ และการนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะโดยการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแก่ผู้ชมหรือผู้สร้างภาพยนตร์

4.3 กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์

การนำเสนอเนื้อเรื่องย่อของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทำให้เห็นถึงความหลากหลายและเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่องของการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากการศึกษาการเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการตั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.3.1 การนำเสนอเนื้อเรื่องย่อ

ในบทความวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น การกล่าวถึงเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเขียนบทความประเภทนี้ เนื่องจากอาจจะมีผู้อ่านที่เลือกอ่านนิตยสารภาพยนตร์ย่อมต้องการทราบเรื่องราวเกี่ยวกับภาพยนตร์อย่างคร่าวๆ การเล่าเรื่องย่อ ก็เปรียบได้กับการให้ภูมิหลังแก่ผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกัน ก่อนที่จะวิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะในตอนต่อไป

4.3.1.1 การนำเสนอเนื้อเรื่องย่อแบบเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

กลวิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อแบบเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเล่าเรื่องเรียงตามลำดับเรื่องราวตามที่ภาพยนตร์นำเสนอ ผู้เขียนนำมาสรุปย่อให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวคร่าวๆ ก่อนที่จะวิจารณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> หนังเปิดเรื่องที่การเสียชีวิตของ เออร์วิ่ง สไตน์บลูม โปรดิวเซอร์เพลงระดับตำนานและผู้ก่อตั้งบริษัทแผ่นเสียงโฟล์คทาวน์ ซึ่งช่วยปลุกปั้นดาวเด่นขึ้นมาประดับวงการเพลงในยุค 60 มากมายหลายคนด้วยกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการสดุดีผลงานในอดีตของพ่อ โจนาธาน สไตน์บลูม (บ็อบ บาลาบาน) ลูกชายที่ชอบทำหน้าตาบูดบึ้งตลอดเวลาของเออร์นิ่ง จึงวางแผนจัดคอนเสิร์ตครั้งยิ่งใหญ่ ณ นิวยอร์ก ซิตี้ ทาวน์ ฮอลล์ โดยติดต่อขอให้บรรดาอดีตราชา ราชินีเพลงโฟล์คทั้งหลาย มาปรากฏตัวร่วมกันบนเวทีเป็นครั้งแรกในรอบหลายสิบปี พวกเขาเหล่านั้นประกอบไปด้วยวง The Main Street Singers ซึ่งปัจจุบันได้กลายสภาพเป็นวง New main Street Singer แล้ว หลังจากหนึ่งในสมาชิกรุ่นดั้งเดิมได้แยกตัวออกไปทำธุรกิจขายเซ็กส์ ส่วนสมาชิกอีกคนก็เคยเป็นอดีตดาราหนังโป๊มาก่อน (เจน ลินซ์) วงสามสหาย The Folksman (เกสต์, ไมเคิล แม็คคีน และ แฮรี่ เชียร์เรอร์ สามนักแสดงจาก This is Spinal Tap) กับเพลงฮิตเพลงเดียวของพวกเราเมื่อสามสิบกว่าปีก่อน และสุดท้ายคือศิลปินดูโอ้ชื่อก้อง มิทช์ (เลวีย์) แอนด์ มิคกี้ (แคทเธอรีน โอ' ฮาร่า) อดีตคู่รักที่ครั้งหนึ่งเคยจูบปากกันอย่างหวานชื่นทุกครั้งบนเวทีหลังการแสดงเพลงฮิต "A Kiss At The End of Rainbow" จนกระทั่งต่างคนต่างแยกทางกันไปในเวลาต่อมา เขาลงเอยด้วยการตรงดิ่งเข้าโรงพยาบาลบ้า นับแต่อัลบั้มเดี่ยวหลายชุดล้มเหลวติดต่อกัน ส่วนเธอก็หนีไปแต่งงานใหม่กับชายที่ชื่นชอบแบบจำลองรถไฟเป็นชีวิตจิตใจ
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ญ : 55)

ผู้วิจารณ์เล่าเรื่องย่อภาพยนตร์เรื่อง A Mighty Wind โดยเริ่มตั้งแต่จากการเสียชีวิตของเออร์วิ่ง สไตน์บลูแล้ว โจนาธาน สไตน์บลูม ซึ่งเป็นลูกชายต้องการจะรำลึกถึงผลงานของพ่อในอดีต จึงวางแผนจัดการแสดงคอนเสริต โดยเชิญนักร้องที่เคยโด่งดังในอดีตหลายๆ คนซึ่งเคยร่วมงานกับพ่อของตนมาร่วมแสดงในครั้งนี้ โดยเล่าบุคคลที่จะมาแสดงตามลำดับ

> เรื่องราวทั้งหมดดำเนินไปในช่วงเวลาเดียวกันคือคริสต์มาส ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ทางวัฒนธรรมของฝรั่งแล้วนั้น ถือว่าทุก ๆ คนจะได้ใช้เวลาอยู่กับคนที่ตัวเองรักและขอพรในสิ่งที่ตัวเองอยากได้ ซึ่ง

สำหรับหลายๆ คนแล้ว ก็คงจะหนีไม่พ้นความรักนั่นเอง หนังเปิดตัวด้วยอารมณ์ขัน...เรื่องราวของ Billy Mack (Bill Night) นักร้องขาร็อควัยทองที่ต้องการจะโปรโมตตัวเองเฮือกสุดท้ายก่อนลงโลงด้วยการหยิบเพลง Love is All Around มาทำเป็นเวอร์ชั่นคริสต์มาส เรื่องราวของการค้นพบ Juliet (Keira Knightley) เจ้าสาวที่แต่งงานไปและค้นพบว่าสิ่งที่ทำให้เพื่อนเจ้าบ่าวเหมือนว่าไม่ชอบตัวเองนั้นเป็นเพราะเขาหลงรักตัวเองอยู่...เรื่องราวแห่งความเศร้าและความไม่สิ้นหวัง ถ้าหากความหวังนั้นยังมีอยู่แม้เพียงริบหรี่ก็ตาม...ของคุณพ่อ (Liam Neeson) ที่คอยเป็นกำลังใจในเรื่องความรักแบบบริสุทธิ์ใจให้กับลูกเลี้ยงของภรรยาที่เพิ่งเสียไปของตน....เรื่องราวแห่งการประคับประคองความรักที่ Emma Thompson กับสามีที่อยู่กันมายาวนาน Alan Rickman กำลังพากันฟันฝ่าจากการเข้ามาของมือที่สาม.....เรื่องราวของการเสียสละ Sarah (Laura Linney) ที่หลงรักเพื่อนร่วมงานหนุ่มหล่อ(มาก) นามว่า Karl (Rodrigo Santoro) มานานแสนนาน และเมื่อสมหวัง ก็กลับต้องยอมรับสูญเสียทุกอย่างไป เพื่อพี่ชายที่จิตผิดปกติ...เรื่องราวที่แสนหวานในอีกแง่มุมหนึ่งของนายกรัฐมนตรีอังกฤษหนุ่มโสด (ที่คงไม่ใช่ Tony Blair แต่เป็น Hugh Grant) ที่หลงรักเลขาฯ สาว Natalie (Martine Maccutcheon) แต่ก็เงอะๆ งะๆ ไม่ยอมเผยความในใจซักที.....เรื่องราวความรักไร้พรมแดนของ Jamie (Colin Firth) นักเขียนนิยายชาวอังกฤษที่เกิดไปหลงรักแม่บ้านสาวชาวโปรตุเกสและใช้ภาษารักในการสื่อ.....ต่อด้วยเรื่องราวของความผูกพันที่ออกจะประหลาดไปสักนิดของ แสตนด์อินหนังโป๊หญิง-ชาย คู่หนึ่ง ที่ต้องร่วมทำงานกันตลอด 24 ชั่วโมงและเกิดความรักขึ้นมาได้อย่างไม่น่าเชื่อ ....และสุดท้าย เรื่องราวแห่งการค้นหาของหนุ่มอังกฤษหน้าตาย่ำแย่ผู้สิ้นหวังในความรัก Colin (Kris Maarshall) ที่ทำทุกอย่างเพื่อที่จะได้เดินไปยังอเมริกา.....ดินแดนที่เขาเชื่อว่าจะพาไปสู่อ้อมอกสาวสวย....

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข :52)

ผู้วิจารณ์เล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่อง Love Actually ตามลำดับเหตุการณ์ของความรักของตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง ภาพยนตร์นำเสนอเรื่องความรัก 8 เรื่องมานำเสนอ ในฉากและบรรยากาศที่เป็นช่วงคริสต์มาส เรื่องแรก เป็นเรื่องของนักร้องเพลงร็อควัยสูงอายุที่ต้องการจะสร้างชื่อเสียงตัวเองก่อนตายด้วยการนำเพลงเก่ามาทำใหม่ เรื่องต่อมาเป็นเรื่องราวของเจ้าสาวที่เพิ่งแต่งงานไปและค้นพบว่าการที่เพื่อนเจ้าบ่าวดูเหมือนไม่ชอบตัวเองนั้นเป็นเพราะเขาต้องปิดบังความรักที่เขามีต่อเธอ เรื่องที่ 3 เป็นเรื่องของพ่อเลี้ยงผู้คอยเป็นกำลังใจให้กับลูกเลี้ยงของภรรยาที่เพิ่งเสียไปของตน เรื่องที่ 4 เรื่องของภรรยากับสามีที่ใช้ชีวิตสมรสมายาวนาน ประคับประครองชีวิตคู่จากมือที่สามที่เข้ามาแทรกแซง เรื่องที่ 5 เรื่องของสาวสำนักงานที่หลงรักเพื่อนชายที่ทำงานด้วยกันแต่ต้องยอมยุติความรักเพื่อดูแลพี่ชายที่ป่วยเป็นโรคประสาท เรื่องที่ 6 เรื่องราวของนายกรัฐมนตรีอังกฤษหลงรักเลขานุการสาวคนใหม่ เรื่องที่ 7 เรื่องของนักเขียนนิยายหลงรักกับสาวใช้ชาวโปรตุเกส เรื่องที่ 8 เรื่องความรักของนักแสดงแทนภาพยนตร์ที่มีฉากแสดงการร่วมเพศ สุดท้ายเรื่องของหนุ่มอังกฤษที่ไปค้นหารักถึงอเมริกา

Dreamcatcher เล่าเรื่องราวของเพื่อนรักสี่คน ที่เผชิญความเปลี่ยนแปลงร่วมกันมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งทำให้หนังนำเสนอเรื่องในอดีตสมัยเด็กของทั้งสี่ตัดสลับกันไปแบบเดียวกับ IT ไม่มีผิดโดยที่ทั้งสี่คน

ซึ่งอาศัยอยู่ในเมืองชนบทแถบเมนได้ช่วยเหลือเด็กพิการทางสมองชื่อ ดั๊ดดิทส์ที่ถูกเด็กเกเรรังแก ซึ่งก็เป็นสาเหตุให้เด็กทั้งสี่คนได้รับการตอบแทนอย่างไม่คาดฝันด้วยการที่สามารถติดต่อสื่อสารกันทางโทรจิต และใช้พรสวรรค์ดังกล่าวในการค้นหาเด็กหญิงคนหนึ่งที่พลัดตกลงไปในท่อได้อย่างเหลือเชื่อ ซึ่งทำให้ส่วนนี้เหมือนกับเอา Stand By Me มารีไซเคิลกันเห็นๆ แล้วเพื่อนรักทั้งสี่ อันประกอบไปด้วยเฮนรี่ (โธมัส เจน) ที่กลายเป็นนักจิตวิทยา, โจนซี่(แดเมี่ยน ลิวส์) ศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย, พีท (ทิโมที่ โอลีแฟนต์) เซลล์แมนขายรถ และบีเวอร์ (เจสัน ลี) ช่างไม้ ก็กลับมาพบกันทุกปีในกระท่อมเวิ้งว้างแถบนิวอิงแลนด์กลางหิมะแล้วโจนซี่ก็ประสบอุบัติเหตุรถชนที่ทำให้เกือบเอาชีวิตไม่รอด (ราวกับว่าคิงต้องการสื่อประสบการณ์ของตนเอง) แต่ก็กลับมาพบปะเพื่อนๆ ในวันนัดหมายได้อยู่นั่นเอง เพียงแต่ในปีนี้ การพบปะของเขาต้องเผชิญกับสถานการณ์ชวนขนลุกที่รอพวกเขาอยู่

(คิบุง. 2546ฉ : 57)

ผู้วิจารณ์เล่าเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Dreamcatcher โดยเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เริ่มจากการเล่าเรื่องชีวิตของกลุ่มเพื่อนสี่คนที่ได้เคยช่วยเหลือเด็กพิการคนหนึ่ง ซึ่งการทำความดีครั้งนั้นทำให้พวกเขาสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทางโทรจิต และได้ค้นหาเด็กหญิงคนหนึ่งที่พลัดตกท่อ หลังจากที่พวกเขาแยกย้ายกันไปในแต่ละหน้าที่การงาน ทุกๆ ปี พวกเขาก็จะมารวมตัวกันที่กระท่อม อันเป็นที่มาของภาพยนตร์เรื่องนี้

หนังเปิดเรื่องที่กรุงเวนิซ เมื่อกลุ่มโจรหกคนวางแผนขโมยทองคำมูลค่า 35 ล้านดอลลาร์ โดยไม่ใช้ปืนสักกระบอก พวกเขาประกอบไปด้วยชาร์ลี (มาร์ค วอห์ลเบิร์ก) ชายหนุ่มซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าทีมเป็นครั้งแรกจอห์น(โดนัลด์ ซุทเธอร์แลนด์) นักถอดรหัสเซฟรุ่นใหญ่ มากประสบการณ์ไลล์ (เซ็ธ กรีน) อัจฉริยะทางคอมพิวเตอร์ซึ่งอ้างตนว่าเป็นผู้คิดค้นแนปสเตอร์ ก่อนต่อมาจะถูกเพื่อนร่วมห้องขโมยความคิดไประหว่างเขาเผลอหลับ(จนกลายเป็นที่มาของชื่อโปรแกรม) ร็อบ (เจสัน สแตรทแธม) อดีตนักขับรถแข่งชาวอังกฤษที่เจ้าชู้ระดับโลกฮาล์ฟ เอียร์(มอส เดฟ) ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบิด และ สตีฟ (เอ็ดเวิร์ด นอร์ตัน) รองหัวหน้ากลุ่มซึ่งกำลังวางแผนจะฮุบทองทั้งหมดเป็นของตนเอง แผนการปล้นลุล่วงไปด้วยดี แต่ขณะพวกเขากำลังดื่มแชมเปญฉลองความสำเร็จบนเทือกเขาเอลป์อยู่นั้น สตีฟก็ลงมือฆ่าจอห์น ขโมยทองไปครอง และปล่อยให้เพื่อนร่วมทีมคนอื่นๆ เผชิญชะตากรรมอันมือหม่นบนเทือกเขา หนึ่งปีต่อมาในฟิลาเดลเฟีย หลังจากทราบข่าวว่าปัจจุบันสตีฟกำลังพำนักอยู่ในแอล.เอ. พร้อมทองที่ยังเหลืออยู่ ชาร์ลี ซึ่งรอดตายจากวิกฤตบนเทือกเขามาอย่างหวุดหวิด จึงได้ติดต่อขอความร่วมมือกับสเตลล่า(ชาร์ลิซ เธรอน) ลูกสาวของจอห์น ซึ่งมีพรสวรรค์ด้านการถอดรหัสเซฟไม่แพ้บิดา แต่นำมันไปใช้ในอาชีพที่ถูกกฎหมาย เป็นที่ปรึกษาระบบรักษาความปลอดภัย สเตลล่า ยังคงโทษชาร์ลีว่าคือต้นเหตุทำให้พ่อของเธอเสียชีวิต แต่โอกาสที่จะได้แก้แค้นสตีฟ ผลักดันเธอให้ตัดสินใจร่วมมือกับชาร์ลีและสมาชิกหน้าเดิมๆ ในแผนการปล้นครั้งยิ่งใหญ่เป้าหมายได้แก่บ้านพักหรูหราของสตีฟ ซึ่งห้อมล้อมไปด้วยยามติดอาวุธและสุนัขรักษาการณ์ สเตลล่าปลอมตัวเป็นเจ้าหน้าที่เคเบิ้ลเพื่อเข้าไปสำรวจช่องทางและลักษณะของตู้เซฟ ส่วนไลล์ก็รับหน้าที่เจาะระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยควบคุมการจราจรแอล.เอ.สำหรับเปิดทางสะดวกให้แก่การขับรถหนี แต่สุดท้ายสตีพกลับไวตัวทันและวางแผนจะหลบหนีไปยังประเทศเม็กซิโกภารกิจครั้งนี้จึงถูกพันให้กลายเป็นการทำงานแข่งกับเวลาอันกระชั้นชิด

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 56)

ผู้วิจารณ์เล่าเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ เรื่อง Italian Job ตามลำดับเหตุการณ์ โดยเริ่มจากกล่าวถึงกลุ่มโจรหกคนที่กรุงเวนิซ วางแผนขโมยทองคำมหาศาลโดยไม่ใช้อาวุธ ซึ่งสมาชิกของกลุ่มโจรกรรมต่างมีบทบาทและหน้าที่ต่างกัน จนแผนการโจรกรรมสำเร็จ แต่ขณะพวกเขากำลังดื่มฉลองความสำเร็จบนเทือกเขา สตีฟก็ลงมือฆ่าจอห์น แล้วขโมยทองไปครองเพียงผู้เดียว และปล่อยให้เพื่อนร่วมทีมเผชิญชะตากรรมอยู่บนเทือกเขา ต่อมาสตีฟทราบข่าวว่าเพื่อนของตนบางคนยังไม่ตายและต้องการแก้แค้นเขา โดยหนึ่งในนั้นก็คือ ชาร์ลีที่ขอความร่วมมือกับสเตลล่าซึ่งลูกสาวของจอห์นที่เข้าใจว่าการเสียชีวิตของพ่อตนมาจากชาร์ลีซึ่งเธอเองมีความสามารถเหมือนพ่อ แต่เธอทำงานถูกกฎหมาย ทั้งหมดนี้เป็นที่มาของการโจรกรรมทองคำคืน

> เลียม (มารติน คอมป์สตัน) คือหนึ่งในเด็กหนุ่ม 75% ของเขตกรีนน็อค เมืองกลาสโกว์ที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันมาเผชิญความยากจนการตกงาน และปัญหาความรุนแรงในครอบครัวตามลำพัง เขากำลังนับวันรอให้แม่ขี้ยา (มิเชลล์ คูลเตอร์) ออกจากคุกมาฉลองวันเกิดครบรอบ16 ปีของเขา โดยในระหว่างนั้น ความสุขเดียวของเลียมคือการได้ส่องดูดวงดาวในยามค่ำคืน แต่ทุกสิ่งทุกอย่างกำลังจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวร้าย เมื่อเลียมเดินทางไปเยี่ยมแม่พร้อมกับ คุณตา (ทอมมี่ แม็คดี) และสแตน (แกรี่ แม็คคอร์แม็ค) แฟนหนุ่มของแม่ ซึ่งทำงานเป็นพ่อค้ายา พวกเขาพยายามบังคับให้เลียมลักลอบส่งถ่ายยาเสพติดไปยังแม่ของเขา เพื่อให้เธอนำมันไปขายต่อยังบรรดาเพื่อนร่วมเรือนจำแต่เลียมตอบปฏิเสธผลลัพธ์คือเขาถูกคุณตากับพ่อเลี้ยงรุมซ้อมจนสะบักสะบอม และไล่ออกจากบ้าน ส่วนกล้องดูดาวก็ถูกทำลายไม่เหลือซาก เมื่อสิ้นไร้ไม้ตอก เลียมจึงหันหน้าไปพึ่งพา แชนเทลล์ (แอนน์มารี ฟูลตัน) พี่สาววัย 17 ปี ซึ่งช่วยทำแผลให้เขาและเปิดบ้านต้อนรับเขาอย่างเต็มใจเลียมเฝ้าฝันว่าวันหนึ่งเขาจะสามารถหาเงินได้มากพอจะนำไปซื้อบ้านให้เขากับแม่ได้ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข เขาหมายตารถเทรลเลอร์ราคา 6,000 ปอนด์ ซึ่งกำลังประกาศขายอยู่ในขณะนี้ และเริ่มลงมือระดมเก็บเงินอย่างเต็มที่ แต่ลำพังแค่ขโมยบุหรี่มาขาเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่พอที่จะทำให้ฝันนั้นกลายเป็นจริงในเร็ววันได้ ดังนั้นเลียมกับเพื่อนสนิท พินบอล (วิลเลี่ยม รูเอน) จึงตัดสินใจก้าวเข้าสู่ธุรกิจค้ายา ด้วยการขโมย “สินค้า” จากสแตนมาขาย ต่อมาเมื่อธุรกิจเริ่มไปได้ดี เลียมจึงกลายเป็นที่จับตามองของมาเฟียประจำท้องถิ่น ซึ่งเสนองานใหญ่ให้เขาทำ พร้อมข้อแม้บางอย่างที่เขาไม่เต็มใจจะทำตามแต่ก็ถลำตัวลงลึกเกินกว่าจะเปลี่ยนใจได้แล้ว
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ต : 62)

ผู้วิจารณ์กล่าวถึงเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่อง Sweet Sixteen ตามลำดับเหตุการณ์ของตัวละครที่ชื่อ เลียม ว่าเป็นเด็กที่เจอกับปัญหาต่างๆ ทั้งปัญหาครอบครัวและความยากจน แม่ถูกจำคุก เหตุการณ์ที่เลวร้ายเริ่มขึ้นเมื่อเขาไปเยี่ยมแม่ของเขาแต่ถูกตาและพ่อเลี้ยงพยายามให้เขาเป็นคนสงยาเสพติดไปในคุกแต่เขาไม่ยอมทำจึงต้องถูกพ่อเลี้ยงและตาทำร้าย แล้วไล่ออกจากบ้านก็มาอยู่กับพี่สาวและทำงานโดยหวังว่าจะมีเงินไปซื้อ บ้านรถ ให้เขาได้อาศัยอยู่กับแม่อย่างมีความสุขเขาคิดจะซื้อรถบ้านที่หมายตาไว้จึงตัดสินใจ ก็คิดแผนการรวยทางลัดขายยาเสพติดจนเป็นที่รู้จักใน

วงการมาเฟียถูกเสนอให้ร่วมทำงานผิดกฎหมายกับพวกมาเฟียในเวลาต่อมาและเขาก็ไม่มีทางปฏิเสธได้

ผลการศึกษาการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อแบบเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ พบว่าเป็นการนำเหตุการณ์ตามภาพยนตร์ที่ต้องการนำเสนอมาเขียนบอกเล่าโดยสังเขปให้ผู้อ่านทราบ เพื่อปูพื้นให้ผู้อ่านสนใจและเข้าใจเนื้อเรื่อง ที่ต้องการจะวิจารณ์ต่อไป

4.3.1.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกรายละเอียดของนักแสดง

การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกรายละเอียดของนักแสดง เป็นการกล่าวถึงนักแสดงนำของเรื่องที่มีผลงานมาก่อนหน้านี้ โดยเป็นการหยิบยกประเด็นน่าสนใจของบทบาทการแสดงในเรื่องมากล่าวทำให้น่าสนใจ ผู้อ่านเกิดความอยากรู้ถึงความเป็นไปของตัวละครตัวนั้นที่ดาราผู้นี้แสดงและการแสดงของดาราคนนั้นดีไม่ดีอย่างไร ในสายตาของผู้วิจารณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> เอเดรียน โบรดี้ อาจจะได้ออสการ์มาครองจากบทนำในหนังเรื่องนี้เหมือนล็อคถล่ม แต่ดูเหมือนบทของซปิลแมนที่พยายามต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตัวเองจากสงคราม ทำให้โบรดี้นักแสดงหนังอินดี้ ที่เกือบไม่มีใครจดจำได้จาก The Thin Red Line หรือ Summer of Sam ไดเกิดเต็มตัวกับหนังเรื่องนี้ โดยเฉพาะจากแววตาที่บ่งบอกถึงความทุกข์เข็ญเด่นชัด โบรดี้กลายเป็นศูนย์กลางของเรื่องที่ต้องแบกรับน้ำหนักของหนังอยู่ลำพังเกือบทั้งเรื่องแบบเดียวกับ ทอม แฮงส์ ใน Cast Away ไม่ว่าจะเป็นฉากที่เขาต้องอยู่ในห้องพักที่มีเปียโนตั้งอยู่ แต่ไม่กล้าส่งเสียงให้ใครได้ยินได้ ทำให้เขาต้องใช้จินตนาการฟังเสียงเปียโนที่ได้แค่เคาะมือไปกับอากาศอยู่ในใจ หรือกระทั่งในช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเล่นเปียโนแลกกับความอยู่รอดต่อหน้าทนายทหารเยอรมัน และทำให้เขาเหมือนหลุดพ้นจากห้วงเวลาของความเป็นความตายไปโดยสิ้นเชิงซึ่งเหล่านี้ ทำให้โบรดี้กลายเป็นตัวละครที่โดดเด่นอยู่คนเดียวในเรื่องโดยสิ้นเชิง
>
> (คิบุง. 2546ช : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์ได้กล่าวแทรกรายละเอียดถึงความสามารถของนักแสดงนำ เอเดรียน โบรดี้ จากภาพยนตร์ เรื่อง The Pianistโดยการหยิบยกรายละเอียดตามบทบาทที่เขารับในเรื่องที่แสดงได้ดีมากกว่าบทบาทที่เคยได้รับในเรื่อง Thin Red Line และ Summer of Sam เทียบได้กับบทบาทการแสดงของ ทอม แฮงส์ ในเรื่อง Cast Away จนอาจได้รับรางวัลออสการ์จากการแสดงภาพยนตร์เรื่องนี้

> เคท ฮัดสัน อาจจะรับบทนำที่เบากว่าบทดราม่า ใน Almost Famous แต่การรับบทตลกกุ๊กกิ๊กในเรื่อง ทำให้เธอเกือบกำลังเดินตามรอยของ โกลดี้ ออว์น แม่ของเธอเมื่อสมัยยังสาวอย่างแทบ

แยกไม่ออก ในขณะที่ แมทธิว มาคอนนาเฮย์ เกือบไม่ต้องใช้ความพยายามอะไรมากมายนัก เพื่อให้คนดูสาวๆ เชื่ออย่างเต็มใจว่าเขาคือผู้ชายที่ยอมทนความเลวร้ายทุกรูปแบบที่สาวคนรักหยิบยื่นให้ แม้หนังจะระบุตามฟอร์มว่านางเอกของเราไม่ได้แย่อย่างที่คิดก็ตาม (ถึงในโลกของความเป็นจริง จะไม่มีใครในโลกนี้ดีพร้อมเต็มร้อยก็ตาม)

(คิบุง. 2546ญ : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจารณ์กล่าวแทรกรายละเอียดของบทบาทการแสดงที่ เคท ฮัดสัน นักแสดงนำหญิงของเรื่อง How to Lost a Guy In 10 Day ได้รับว่า แสดงบทตลกที่เบากว่าบทชีวิตในภาพยนตร์ เรื่อง Almost Famous แต่ก็แสดงได้อย่างน่ารักเทียบได้กับบทบาทที่โกลดี้ ฮอว์น ผู้เป็นแม่ของเธอ และกล่าวชมถึง แมทธิว มาคอนนาเฮย์ นักแสดงนำชายของเรื่องที่มีบุคลิกกลมกลืนไปกับบทบาทในเรื่องนี้

ความน่าสนใจของ Charlie's Angels : Full throttle นอกเหนือจากการที่หนังได้ เดมี่ มัวร์ อดีตดาราสาวเกรดเอที่ตกต่ำไปนานพักใหญ่มารับบทเป็นผู้ร้ายในเรื่อง การที่หนังเปลี่ยนตัวบอสกี้เลขาผู้ประสานงานระหว่างชาร์ลี ทาวน์เซนด์ กับนางฟ้าทั้งสาม จากบิลล์ เมอร์เรย์ตลกหน้าตายที่มีปัญหาเรื่องบารมีค้ำคอกับสามสาวมาตั้งแต่ภาคก่อน มาเป็นดาราตลกกำลังมาอย่างแรง เบอร์นี่ แม็ค (ที่ซิตคอม The Bernie Mac Show กลายเป็นรายการฮิตอย่างเหลือเชื่อมาสองซีซั่นซ้อน) ซึ่งแทบจะไม่ได้ทำให้หนังถูกมองในแง่ลบ ในเมื่อแม็คมักจะเป็นตัวขโมยความเด่นในหนังมานักต่อนักแล้ว ซึ่งจากการที่หนังระบุว่าแม็คคือน้องชายต่างมารดาของบอสลี่คนเดิม ที่ถูกส่งตัวมารับช่วงประสานงานระหว่างชาร์ลีกับเหล่านางฟ้าในภาคนี้ จึงไม่ใช่เรื่องลำบากใจที่จะให้คนดูปักใจเชื่อ ในเมื่อคนทำหนัง อยากเปลี่ยนอะไรเมื่อสถานการณ์จำเป็น ก็ทำได้แบบไม่มีเหตุผลอะไรมารองรับได้อยู่แล้ว บทหนังของ จอห์น ออกัสต์ ที่ร่วมงานกับแม็คจีมาก่อนในภาคแรก คราวนี้เป็นการร่วมเขียนกับ คอร์แม็ค และ มาเรียน วิบเบอร์ลี่ ที่มีเครดิตไม่น่าประทับใจสักเท่าไหร่จาก The 6TH Day และ I-Spy เล่าเรื่องของสามสาวนางฟ้า นาตาลี (ดี อาซ) , ดีแลน (เบอร์รี่มอร์) และ อเล็กซ์ (ลิว) ที่ได้รับมอบหมายจากชาร์ลี (เสียงตามสายโดยจอห์น ฟอร์ไซธ์ ผู้ให้เสียงของชาร์ลีจากหนังทีวีฉบับดั้งเดิม)

(คิบุง. 2546ฑ : 56)

ข้อความข้างต้น กล่าวถึง นักแสดงภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angles : Full throttle คนหนึ่ง คือ ตัวละครฝ่ายปรปักษ์ ได้แก่ เดมี่ มัวร์ และ เบอร์นี่ แม็ค ผู้สวมบทบาทแทน บิลล์ เมอร์เรย์ในนางฟ้าชาลีภาคก่อน

ที่ขาดไม่ได้แน่นอนสำหรับยี่ห้อ Legally Blonde นั่นก็คือความเลิศหรูอลังการงานสร้างของนางเอกคือสาวแอล เมื่อยิ่งดูถึงภาคสองแล้วยิ่งแน่ใจว่าผู้สร้างเลือกถูกเป็นที่สุดว่าจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากเธอผู้นี้ Reese Witherspoon สาวคนที่ทำให้เชื่อว่าโลกใบนี้ของเธอเป็นสีชมพูจริงๆ ยิ่งรอบนี้มี

ผู้ช่วยเป็นเจ้าสี่ขาพันธุ์ชิวาว่าตัวน้อยของเธอ ซึ่งเมื่อภาคที่แล้วไม่ค่อยได้บทเด่นมากนัก มาภาคนี้น่าจะทำให้หลายที่เคยแอบหลงรักเจ้าหมาตัวน้อยในภาคแรกต้องยิ่งหัวใจพองโตเพาะนอกจากมาช่วยให้ยิ่งเริ่ดหรูแล้วยังปล่อยมุขเด็จเม็ดใหญ่ไว้ให้ฮากันท้องแข็งอีกด้วย

(Oui. 2546ก : 51)

ข้อความข้างต้น วิจารณ์ รีส วิสเทอร์สปูน นักแสดงนำของภาพายนตร์เรื่อ Legally Blounde II รับบทเช่นเดียวกับภาคแรก 2 นี้รวมไปถึงสุนัขพันธุ์ชิวาวา ที่เข้ามารับบทเด่นกว่าในภาพยนตร์ภาคนี้ ได้อย่างน่ารัก

ผลการศึกษาการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยกล่าวแทรกถึงรายละเอียดของนักแสดงนั้น พบว่าการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการกล่าวแทรกถึงรายละเอียดของนักแสดงเพิ่มสีสันให้กับบทวิจารณ์ให้น่าสนใจขึ้นด้วย ทำให้ผู้อ่านอยากชมถึงบทบาทการแสดงของนักแสดงนั้นๆ ในภาพยนตร์

4.3.1.3 การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกการตีความ

การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกการตีความเป็นการอธิบายเนื้อความบางตอน หรือขยายความ ให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น เพราะบางเรื่อง เนื้อหาอาจซับซ้อน เหตุการณ์บางตอนในเรื่องอาจย้อนไปย้อนมาระหว่างอดีตปัจจุบัน ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจ ผู้เขียนจึงเขียนเล่า รวมไปถึงตีความเนื้อหาที่อาจเข้าใจยาก เพราะภาพยนตร์บางเรื่องเป็นแนวแฝงปรัชญา ที่หากไม่ตั้งใจตีความอาจไม่เข้าสารที่ผู้สร้างต้องการสื่อได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังเปิดเรื่องขึ้นในปี 1939 ในช่วงที่กองทัพนาซีบุกเข้ามาในโปแลนด์แล้ว ขณะที่ ซปิลแมน (เอเดรี้ยน โบนดี้) กำลังเดี่ยวเปียโนออกอากาศสดในห้องส่งของสถานีวิทยุ และต้องหยุดชะงักเมื่อกระสุนปืนใหญ่ทะลวงเข้ามาในห้องส่ง ตามมาด้วยผลพวงในช่วงสงครามที่ทำให้ครอบครัวชาวยิวของซปิลแมนต้องเผชิญกับความยากลำบากเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ นับตั้งแต่การถูกจำกัดบริเวณ ถูกย้ายไปรวมอยู่กับพวกยิวย่านเสื่อมโทรมาของวอร์ซอร์ ซึ่งหนังได้นำเสนอ ถึงภาวะลำบากที่เพิ่มมากขึ้นในการพยายามดิ้นรนอยู่รอดของเขาและครอบครัวที่มีต่อความหวังว่ากองสัมพันธมิตร จะเข้ามาปลดปล่อยโปแลนด์ให้พ้นจากเงื้อมมือของนาซีทันท่วงที แต่ดูเหมือนชีวิตความเป็นอยู่ที่ย่ำแย่ลง บั่นทอนความหวังของซปิลแมนและทุกคนในครอบครัวลงทุกขณะ แต่ถึงกระนั้นซปิลแมนก็ยังพยายามที่จะยึดมั่นกับการเล่นเปียโนต่อไปในร้านอาหารยิวที่มีเพียงคนยิวชนชั้นกลางเป็นลูกค้าและถูกพวกเดียวกันมองว่าเป็นเหมือนกาฝากของชุมชน แม้นั้นจะหมายถึงการลดสถานะมาเป็นแค่นักดนตรีที่ไม่มีใครชื่นชมผลงานอีกต่อไป แต่ดูเหมือนซปิลแมนจะยังพอมีบางอย่างที่ยึดเหนี่ยวได้ในช่วงที่กำลังใจกำลังถดถอยเรื่อยๆ หนังในช่วงต่อมา เป็นจุดหักเหเมื่อครอบครัวของซปิลแมน รวมทั้งคนยิวอื่นๆ ในวอร์ซอร์ ถูกต้อนขึ้นตู้รถไฟเพื่อส่งไปยังค่ายกักกัน และต้องดูครอบครัวตัวเองกำลังจากไปโดยที่รู้ว่าจะไม่มีวันได้กลับมา ก่อนที่เขาจะถูกบังคับให้ต้องกลายเป็นแรงงานทาสในวอร์ซอร์และมิตรภาพของเพื่อนก็ช่วยให้

เขาหนี และได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยใต้ดินและโดโรธา (อามิเลีย ฟ็อกซ์) เพื่อนหญิงที่เห็นใจในชะตากรรม ให้เขาได้ไปซ่อนตัวอยู่ในอพาร์ทเมนท์ และกลายเป็นผู้เฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนอกเหนือหน้าต่างจากการต่อสู้ของทหารนาซีและหน่วยใต้ดิน ท้ายที่สุด ผลของสงครามที่ยังต่อเนื่องทำให้ซปิลแมนต้องหนีตายออกจากห้องพักที่ถูกปิดตาย ก่อนจะถูกถล่มด้วยกระสุนปืนใหญ่ หนีระหกระเหินไปอยู่โรงพยาบาลของเยอรมันที่ถูกทิ้ง ก่อนจะหนีตายไปอยู่ในซากคฤหาสน์ ที่กลายเป็นศูนย์บัญชาการของทหารเยอรมัน (โทมัส เครทช์แมน) ผู้ชื่นชมในเสียงดนตรี ซึ่งนั่นกลายเป็นจุดหักมุมของสถานการณ์ทั้งหมด เมื่อซปิลแมนที่ท้าทายโชคชะตาซ้ำแล้วซ้ำเล่า กลับรอดตายเพราะนายทหารเยอรมันไร้ชื่อที่ช่วยปกปิดที่ซ่อน และหยิบยื่นเสบียงให้ ก่อนจะจากไป โดยไม่มีโอกาสได้ตอบแทนบุญคุณ หรือพบกันอีกหลังสงครามแต่อย่างไร

(คิบุง. 2546ช : 56-57)

ผู้วิจารณ์เล่าเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่อง The Pianist โดยแทรกการตีความเนื้อหาในส่วนที่ขีดเส้นใต้ คือ การตีความสภาพของตัวละคร ที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ตกต่ำลงและหมดหวังในชีวิตลงไปเรื่อยๆ ในช่วงนาซีมาปกครองเยอรมัน การที่ตัวละครมีชีวิตอยู่ แม้จะถูกแยกย้ายกันไปอยู่ในค่ายกักกันเพราะมีสิ่งยึดเหนี่ยว ข้อความนี้นี้ได้ตีความตอนท้ายสุดเกี่ยวกับจุดหักมุมของเรื่อง ที่ตัวละครรอดชีวิตเพราะทหารเยอรมันที่เป็นศัตรูช่วยไว้ ข้อความที่ตีความในส่วนที่ขีดเส้นใต้ช่วยขยายความให้ผู้อ่านเข้าใจสาระของภาพยนตร์ได้ชัดเจนขึ้น

หนังเปิดเรื่องในบรรยากาศของแคมบริดจ์ในช่วงกลางยุค 1950 ซึ่งพลาธ (พัลโทรว์) วัย 23 ปี คืออเมริกันสาวที่ได้ทุนไปศึกษาต่ออยู่ที่นั่น เธอมีโอกาสได้พบกับเท็ด ฮิวจ์ รับบทโดยแดเนียล เคร็ก นักกวีชาวอังกฤษวัย 26 ปี ที่ทำให้พลาธต้องตกหลุมรักในทันทีที่ได้เห็นหน้า พลาธ ทึ่งในตัวฮิวจ์และเป็นความรู้สึกที่เธอมีต่อผู้ชายคนนี้ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งฉากที่ทั้งคู่ได้พบกันเป็นครั้งแรกนั้นผู้กำกับคริสติน เจ๊ฟฟ์สและการแสดงของพัลโทรล์กับเคร็ก ทำให้ผู้ชมเชื่อได้ทันทีว่านี่เป็นหนุ่มสาวที่ชีวิตจะต้องหนีกันไม่พ้นต่อไป ซึ่งก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ เมื่อฮิวจ์ในฐานะนักกวีที่ผลงานกำกับได้รับการยกย่อง กับพลาธ ที่มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์ผลงานบทกวีของตัวเองออกมาในอนาคต กลายเป็นคู่ชีวิตของกันและกันในปี 1956 หลังแต่งงานไม่นาน ทั้งคู่ย้ายกลับไปอยู่ที่บอสตัน ซึ่งเป็นบ้านเกิดของพลาธซึ่งผู้ชมก็จะมีโอกาสได้รับรู้ถึงพื้นเพที่แตกต่างกันของผัวเมียคู่นี้ รวมทั้งอดีตของการเป็นเด็กสาวที่พยายามจะฆ่าตัวตายของพลาธด้วย หนังค่อยๆ ทำให้ผู้ชมได้มองเห็นว่าฮิวจ์นั้น เป็นนักกวีที่ความคิดไหลลื่นมากแค่ไหนในขณะที่พลาธนั้น พร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นภรรยาและให้การสนับสนุนสามีของเธออย่างเต็มที่ นั่นจนกระทั่งเธอเริ่มที่จะมองเห็นว่าตัวเธอเองไม่ประสบความสำเร็จเลยในการผลิตผลงานบทกวีของตัวเองออกมา และเริ่มที่จะโทษว่าการเป็นภรรยาทำให้การเป็นนักกวีของเธอไม่ประสบความสำเร็จเหมือนอย่างที่ใจของเธอคิด ตอนที่พลาธกับฮิวจ์ย้ายกลับมาอยู่ที่อังกฤษพร้อมฐานะทางการเงินที่ค่อนข้างย่ำแย่นั้น ทั้งคู่มีทายาทด้วยกันหนึ่งคน พลาธเริ่มรู้สึกจริงๆ ว่าการเป็นนักกวีที่เป็นภรรยาของนักกวีที่ชื่อ “เท็ด ฮิวจ์” นั้น เธอไม่มีทางประสบความสำเร็จในแบบเดียวกับเขาได้ ที่สำคัญเธอเริ่มระแวงฮิวจ์ที่กลายเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยมากขึ้น พลาธกลายเป็นภรรยาที่คิดมาก และเมื่อหนังเดินเรื่องไปถึงปี 1962 พลาธก็คือคุณแม่ลูกสองที่จมอยู่กับการเป็นแม่บ้านที่ไร้ความสุขและเป็นภรรยาที่รู้แน่ๆ ว่าสามีของตัวเองมีชู้ ที่สำคัญ

เธอไม่สามารถเขียนบทกวีได้เลยแม้แต่น้อย จนกระทั่งวันหนึ่งเมื่อฮิวจ์สารภาพว่าเขากำลังจะมีลูกกับผู้หญิงอีกคนนั้นแหละที่หนังเดินเรื่องมาถึงเกือบช่วงสุดท้ายแล้วในตอนนี้ ทำให้ผู้ชมได้เห็นว่านั่นเป็นจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดในชีวิตการเป็นนักกวีของพลาธ ซึ่งความเจ็บช้ำอย่างถึงที่สุดนี้ ทำให้พลาธบรรยายความรู้สึกทั้งหลายออกมาเป็นภาษากวี และกลายเป็นผลงานที่สร้างความโด่งดังให้กับเธอ"

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฉ : 60)

ผู้วิจารณ์เล่าเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่อง Sylvia โดยการตีความแทรกอยู่ในส่วนที่ขีดเส้นใต้ คือ ตัวละครพบกันครั้งแรกที่ทำให้ผู้อ่านว่าความรักนี้จะเป็นจุดเริ่มของเหตุการณ์ในเรื่องต่อไป และได้ตีความถึงความแตกต่างของคู่สามีภรรยา ฮิวจ์ และ พลาธ ในเรื่องจนถึงตอนจบของเรื่องของเรื่องที่พลาธกลายเป็นกวี เมื่อความเจ็บช้ำถึงขีดสุด

อำนาจเปลี่ยนมือและสงครามก็ได้เปลี่ยนผู้สูญเสียอีกครั้งเป็นอย่างนี้ไม่มีวันจบสิ้น สิ่งสำคัญที่ทำให้ The Pianist สะท้อนสะท้านอารมณ์และสามารถนำเราเข้าสู่ภาวะแห่งการรับรู้ความสูญเสียที่อุบัติขึ้นจากสงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้อย่างจับใจ และชัดแจ้งมากกว่าหนังสงครามหลายๆ เรื่อง หรือคู่เปรียบอย่าง Schindler's List (ในกรณีที่ทั้งสองเรื่องได้หยิบเหตุการณ์อันเดียวกันมาบอกเล่าเรื่องราว) ก็คือ มันสามารถเปิดใจให้เรามองสงคราม (เกิดขึ้นแล้วและดำรงอยู่) เป็นความวิบัติอันเกิดแก่มนุษย์ชาติโดยมิได้ตังแง่คอยแต่จะกล่าวโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะในท้ายที่สุดแล้ว สงครามก็คือความสูญเสียที่ไม่มีใครอยากให้มันเกิดขึ้น และการกล่าวโทษเอาผิดกับฝ่ายใดก็ดูจะเป็นการใส่ใจกับปลายเหตุมากกว่าต้นเหตุที่ไม่น่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นตั้งแต่แรกแล้ว....และความแยบยลคมคายของ The Pianist อีกประการหนึ่งที่ขับเน้นความห่างชั้นกับหนังอย่าง Schindler's List ก็คือ เมื่อสงครามเกิดขึ้นแก่คู่กรณีใด มันก็สามารถจบลงโดยคู่กรณีนั้น โดยมิได้พึ่งพาเอาชาติหรือบุคคลที่สวมเข้ามาเป็นเงื่อนไขในการยกย่องวีรกรรมของชาติใดหรือบุรุษหนึ่งให้เหยียบยืนอย่างสง่างาม ท่ามกลางซากปรักหักพังนั้นอย่างที่ Schindler's List ทำ

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ข : 55)

จากข้อความข้างต้นเป็นการตีความเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่อง The Pianist ซึ่งเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับสงคราม ที่นำเสนอให้คนดูได้เข้าถึงอารมณ์ของการสูญเสียจากสงคราม ซึ่งเป็นแก่นของเรื่อง โดยเริ่มจากนำวลีหนึ่งจากภาพยนตร์มากล่าวไว้ว่า "อำนาจเปลี่ยนมือและสงครามก็ได้เปลี่ยนผู้สูญเสียอีกครั้งเป็นอย่างนี้ไม่มีวันจบสิ้น" และผู้วิจารณ์ได้ตีความจากภาพยนตร์เรื่องนี้โดยชี้ให้เห็นถึงความวิบัติของสงครามและวิเคราะห์ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เหนือกว่าภาพยนตร์สงคราม Schindler's List ที่ทำให้เห็นว่าสงครามสามารถยุติได้ด้วยตัวบุคคล การตีความเพิ่มเติมทำให้ผู้อ่านขยายความคิดให้ผู้อ่านเห็นภัยของสงครามที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการนำเสนอได้ชัดเจนขึ้น

สำหรับเนื้อหานั้นก็เป็นที่ถกเถียงกันอย่างมากว่าออกจะฟังดูเป็นไปไม่ได้มากไปหน่อย ตั้งแต่นักเผด็จการ “Father” ที่เป็นผู้นำ “ระบบ” เข้ามาทำให้สงบสุขนั้น ไม่เคยมีความเห็นตัวจริงของเขาเลยนอกจากผ่านจอขนาดยักษ์ที่ฉายไปทั่วเมือง (และทำอย่างกับมนุษย์โลกในอนาคตกลายเป็นคนโง่เสียอย่างนั้นที่ยอมทำตามซะเกือบหมด!) หรือว่าการที่ระบบต้องพึ่งพายาที่คนทุกคนต้องฉีดทุกวัน ที่การลืมฉีดยาเพียงครั้งเดียวของเจ้าหน้าที่คนหนึ่งสามารถนำไปสู่การจุดจบของเรื่องได้(คิดดูสิ...) แล้วถ้าเทคโนโลยีด้านชีวภาพสามารถพัฒนาไปไกลถึงขนาดนี้ ทำไมไม่ทำให้ตัวยามันออกฤทธิ์นานหน่อยฮึ? ส่วนแนวความคิดที่ว่า การกำจัดอารมณ์จะนำไปสู่สันติสุขหรือ Equilibrium นั้นก็เห็นจะไม่ค่อยจริงเท่าไหร่ เพราะยิ่งจะกำจัดมากขึ้นเท่าไหร่ ... หนังก็จะยิ่งนองเลือดมากเท่านั้น

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ค : 50)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนกล่าวตีความเนื้อหาของเรื่องและแนวคิดของภาพยนตร์เรื่อง Equilibrium ที่มนุษย์ทุกคนจะต้องพึ่งยา อันเป็นที่มาของแนวความคิดว่า “การกำจัดอารมณ์จะนำไปสู่สันติสุข” น่าจะเป็นไปไม่ได้ เพราะไม่สมเหตุสมผลตามท้องเรื่อง เป็นการตีความให้เข้าใจว่าแนวคิดของภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอให้เชื่อหรือคล้อยตามได้ยาก

แม้เนื้อหาในหนังและภาพที่เห็นจะเป็นจริงเป็นจังอย่างถึงพริกถึงขิง ทำลายประสาททั้งคน ขวัญอ่อน ขวัญแข็ง ให้กระเจิดกระเจิง กับภาพสยองขวัญทำร้ายจิตใจสุดทานทน หากแต่หนังก็ยังมีอารมณ์ความขี้เล่น (แบบไม่เอาใคร) อยู่ประปราย ไม่ว่าจะเป็นลูกเล่นการเอาชื่อหนังมาเรียงตัวอักษรกลับด้าน รวมทั้งเครดิตนักแสดงและทีมงานต่างๆ ซึ่งสอดประสานกับการดึงภาพย้อนคืน (เพราะหนังเริ่มต้นด้วย end credit ไหลย้อนกลับมาจนถึงจุดเริ่มต้นเรื่อง ซึ่งเป็นตอนจบของภาพยนตร์) เหล่านี้ล้วนจงใจยั่วล้อ แนวความคิดหลักของหนังตัวเอง เพราะว่ามันไม่อาจหวนคืน เราถึงรู้สึกรุนแรงกับหนังและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเท่าทวี...รู้สึกไม่ปลอดภัยกับสังคม ทุกสถานที่ล้วนก่อภัยคุกคามให้กับชีวิต รู้สึกถึงความเลินเล่อที่ไม่น่าเกิดขึ้น รู้สึกถึงความบัดซบของตัวละครที่ชื่อ มาร์คัส ที่หุนหันพลันแล่นและไม่รู้จักโต รู้สึกถึงความแหลกเหลวมัวเมาของชีวิตที่ไม่รู้จักเรียนรู้...ทุกๆ ความรู้สึกเหล่านี้อาจเป็น “จดหมายรัก” แอบแฝงที่ Gaspar Noe กำลังเขียนบอกเหล่าวัยรุ่นชนชั้นกลางชาวฝรั่งเศสอยู่ก็เป็นได้

(อุทิศ เหมะมูล. 2546ฆ : 52)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนได้ตีความภาพยนตร์เรื่อง Irreversible ในเรื่องของการเรียงตัวอักษรของชื่อภาพยนตร์กลับด้าน การนำเอารายชื่อนักแสดงและทีมงานซึ่ง ควรอยู่ในฉากจบมาเป็นจุดเริ่มต้นของภาพยนตร์ ตรงกับแนวคิดหลักของเรื่องว่าทุกอย่างเกิดขึ้นไม่อาจหวนคืนกลับมาแก้ไขได้ เป็นการตีความเพื่ออธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดหลักของภาพยนตร์ชัดเจนขึ้น

ผลการศึกษาการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกการตีความ พบว่าผู้เขียนบทวิจารณ์ใช้การอธิบายเนื้อความบางตอนหรือเพื่อขยายความให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น เพราะเนื้อเรื่องของบางเรื่อง

อาจสลับซับซ้อน ทั้งในเรื่องของเวลาหรือเหตุการณ์บางตอนในเรื่อง หากไม่สามารถตีความได้ก็อาจไม่เข้าใจสารที่ผู้สร้างต้องการสื่อได้ การตีความจึงเป็นเสมือน “เสียงของผู้เล่า” ที่แทรกเข้ามาพร้อมกับเนื้อหาของเรื่องย่อ

4.3.1.4 การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยกล่าวถึงเรื่องราวของภาคแรก

การนำเสนอเนื้อเรื่องย่อโดยกล่าวถึงเรื่องราวของภาคแรก เป็นการกล่าวถึงภาพยนตร์ที่มีภาคต่อจากภาคแรก ซึ่งเป็นการปูพื้นถึงเรื่องในภาคแรก ให้ผู้อ่านคิดตามและทำความเข้าใจถึงความเป็นมาของเรื่องราวในภาคที่แล้ว ก่อนที่จะกล่าวถึงเรื่องราวในภาคนี้ ต่อไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังในภาคก่อนทิ้งเรื่องไว้เมื่อโฟรโด (อีไลจาห์ วู้ด) และแซม (ณอน ออสติน) แยกเดินทางจากกลุ่ม มุ่งหน้าไปยังโมดอร์เพื่อทำลายแหวนที่ติดตัวอยู่ ก่อนที่จะถูกซารูแมน (คริสโตเฟอร์ ลี) พ่อมดร้ายที่พยายามแย่งแหวนมาครอบครอง พร้อมๆ กับการที่หนังเปิดตัวละครที่เคยถูกกล่าวถึงใน Followship และ The Hobbits อย่าง กอลลั่ม (แอนดี้ เซอร์กิส) ฮ็อบบิทส์ที่แปรสภาพกลายเป็นอสูรกายจากการถูกอำนาจของแหวนครอบงำ และแอบติดตามโฟรโดมาเพื่อที่จะทวงแหวนคืน แต่หลังจากที่ถูกโฟรโดและแซมจับได้ กอลลั่มยอมสยบต่อโฟรโด และนำทางทั้งสองไปสู่โมดอร์ แม้แซมจะไม่ได้ไว้ใจอสูรกายเจ้าเล่ห์ที่ดูเหมือนพร้อมจะทรยศหักหลังพวกตนได้ทุกเมื่อก็ตาม แต่ทั้งสามต้องกลายเป็นเพื่อนร่วมทางกันอย่างจำยอม อันนำไปสู่การผูกสัมพันธ์ที่เหลือเชื่อ และการเปิดเผยที่มาของกอลลั่ม ที่อาจจะทำให้คนดูรู้สึกสงสารมากกว่ารังเกียจในความอัปลักษณ์ ที่มีสาเหตุมาจากการถูกอำนาจของแหวนครอบงำนั่นเอง ในขณะที่ตัวละครดั้งเดิมอย่างเมอรี่ (โดมินิก โมนาแกน) และพิพพิน (บิลลี่ บอยด์) ที่ถูกพวกออร์ค อสูรกายร้ายของซารูแมนจับตัวไปในท้ายเรื่องของภาคก่อน กลับหนีรอดออกมาได้ และได้รับการคุ้มครองจากทรีเบียร์ด (เสียงพากษ์โดย จอห์น รีส เดวี่ส์) ต้นไม้พิทักษ์ที่ต้องติดสินใจว่าจะทำสงครามกับมิดเดิ้ลเอิร์ธดีหรือไม่ซึ่งคำถามที่เกิดขึ้นในส่วนนี้มาจากการที่หนังนำเสนอให้เห็นว่าป่าที่ถูกพวกออร์คทำลายจนไม่เหลือดีนั้น กลายเป็นส่วนที่ทำให้ทรีเบียร์ดและต้นไม้ทั้งหลายไม่มีทางเลือกที่ดีไปกว่าการตอบโต้เพื่อความอยู่รอดของเผ่าพันธุ์เท่านั้น ในส่วนที่สามของเรื่องหลัก อยู่ที่ตัวละครหลักอีกสามคน อารากอร์น (วิกโก มอร์เท็นเซ่น), ลีโกลาส (ออร์แลนโด บลูม) และกิมลี่ (จอห์น รีส เดวี่ส์) ที่ออกติดตามไปช่วยเมอร์รี่กับพิพพิม และเดินทางเข้าไปยังอาณาจักรโรแฮน เพื่อช่วยเหลือกษัตริย์โอเดน (เบอร์นาร์ด ฮิลล์) ผู้ถูกอำนาจร้ายของซารูแมนครอบงำจนกลายสภาพเป็นเหมือนหุ่นเชิดที่ไร้จิตวิญญาณ และถูกควบคุมโดยวอร์มทัง (แบรด ดูริฟ กับบทที่เกือบไม่ต่างผู้ร้ายโรคจิตที่เขาผูกขาดมาตั้งแต่ Child’s Play แล้ว) สมุนตัวร้ายของซารูแมน ที่ทำหน้าที่ในการชักใยอยู่ภายใต้ความล่มสลายของโรแฮน โดยที่อีโอวีน (มิแรนด้า อ๊อตโต) หลานสาวของธีโอเดน ทนดูความล่มสลายของอาณาจักรอยู่โดยที่ไม่สามารถทำอะไรได้ พร้อมกับการที่หนังนำเสนอความรู้สึกผูกพันลึกซึ้งที่อีโอวีนมีต่ออารากอน แม้จะรู้ว่าหัวใจของเขาเป็นของอาร์เวน (ลีฟ ไทเลอร์) เจ้าหญิงเอลฟ์ผู้ละทิ้งความเป็นอมตะเพื่อชายคนรัก ทั้งนี้หนังยังได้เฉลยปริศนาที่ทิ้งไว้ในภาคก่อน เมื่อแกนดอล์ฟ (เอียน แม็คแคลแลน) พลัดตกไปในเหวพร้อมกับปีศาจร้าย ซึ่งในห้วงเวลาของการต่อสู้อย่างไม่มีที่จบสิ้นนั้น แกนดอล์ฟก็มีชัยเหนือปีศาจ และ

ในห้วงเวลาแห่งการผกผันนั่นเอง ที่ทำให้แกนดาฟเปลี่ยนโฉมกลายเป็นพ่อมดขาวที่สว่างอร่าม เหมือนอัพเกรดจาก 2000 กลายเป็นเอ็กซ์พีเห็นๆ คงเข้าตำราเดียวกับหนังจีนกำลังภายในที่การผนึกพลังลมปราณหรือพลังภายใน ทำให้ปรมาจารย์บรรลุขั้นสูงสุดได้แบบเหนือความคาดหมาย ซึ่งนั่นกลายเป็นการกลับมาของแกนดอล์ฟที่ทำให้คนดูต่างพากันตื้นเต้นได้ไม่แพ้กัน ก่อนที่แกนดอล์ฟจะตามไปสมทบกับกลุ่มของอารากอนช่วยขจัดพิษร้ายที่ครอบงำธีโอเดน พร้อมกับการร่วมรบกับกองทัพของธีโอเดนปกป้องปราการให้พ้นจากการคุกคามของกองทัพออร์ค หนังนำเสนอตัวละครใหม่อย่างฟาราเมียร์ (เดวิด เวนแฮม) ผู้นำแห่งกอนดอร์ ผู้เชื่อว่าพลังอำนาจของแหวนจะปกป้องอาณาจักรของเขาให้พ้นจากการถูกคุกคาม และจับตัวโฟรโด, แซม และกอลลั่มเอาไว้ก่อนที่จะยอมรับความจริงที่ว่าแหวนคือชนวนในการนำหายนะมาสู่อาณาจักรของตน)

(คิบุง. 2546ก : 55-56)

ผู้วิจารณ์กล่าวถึง การเขียนเล่าเรื่องราวภาพยนตร์ไตรภาคเรื่อง The Lord of The Ring ทั้งนี้จึงทำให้มีการเขียนถึงภาพยนตร์ในภาคก่อน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้แจ่มชัดในภาคต่อมาคือ The Lord of the Ring : The Two Towers

ในบทสรุปของภาคแรก ไบรอัน โอ'คอนเนอร์ (พอล วอล์คเกอร์) โดยนตำแหน่งผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ทิ้งเพื่อแลกกับศักดิ์ศรีส่วนบุคคลมาภาคนี้เขาได้ย้ายไปตั้งรกรากอยู่ในไมอามี่ แต่ยังคงหลงใหลในเรื่องเครื่องยนต์และความเร็ว ดังจะเห็นได้จากฉากเปิดเรื่อง เมื่อเขาต้องรับข้อเสนอของเทจ (คริส "ลูดาคริส" บริดเจส) ในการเข้าร่วมแข่งขันประลองความเร็วบนท้องถนนยามค่ำคืน ทักษะดังกล่าวกำลังจะเปิดโอกาสให้เขาได้ไถ่บาปทางอาชีพการงาน เมื่อกรมตำรวจติดต่อขอความช่วยเหลือจากเขาให้ค้นหาหลักฐานมามัดตัวเจ้าพ่อวงการฟอกเงินชาวอาร์เจนติน่า คาร์เตอร์ เวโรน (โคล เฮาเซอร์) ไบรอันตอบตกลง โดยมีข้อแม้ว่าพวกเขาจะต้องอนุญาตให้ โรมัน เพียร์ซ (ไทรีส) อดีตเพื่อนวัยเด็กซึ่งมีบัญชีแค้นฝังใจกับไบรอัน มาร่วมง่านด้วย โรมันโทษไบรอัน อย่างไม่ค่อยจะยุติธรรมนักว่าเป็นต้นเหตุทำให้เขาต้องติดคุกอยู่นานสามปี แต่ข้อเสนอของตำรวจที่จะลบประวัติอาชญากรรมทั้งหมดของเขาทิ้งเป็นการแลกเปลี่ยน หากภารกิจครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทำให้โรมันตัดสินใจยอมรับจ๊อบนี้ในที่สุด ทั้งสองได้รับการแนะนำเข้ากลุ่มผ่านความช่วยเหลือของ โมนิก้า ฟูเอนเตส (อีวา เมนเดส) เจ้าหน้าที่กรม ศุลกากรซึ่งปลอมตัวเข้าไปเป็นแฟนสาวของเวโรนได้นานกว่าเก้าเดือนแล้ว และถ้าหน้าที่ของเธอไม่ได้หมายรวมถึงการต้อง "มีอะไร" กับเวโรนด้วยแล้วล่ะก็เธอคงเชี่ยวชาญทักษะในการหลบเลี่ยงแบบไร้เทียมทาน หรือไม่ก็ชวนคุยเก่งจนลิงหลับไบรอันและโรมันสมัครเข้าเป็นพนักงานขับรถให้เวโรน แต่พวกเขาต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันค่อนข้างสูงจากบรรดาผู้สมัครรายอื่นๆ แบบทดสอบสำหรับการคัดเลือกคือ เวโรนได้ทิ้งของชิ้นหนึ่งเอาไว้ในรถเฟอร์รารี่ จอดอยู่ห่างอกไป 20 ไมล์ ทีมใดก็ตามที่ไปถึงจุดหมายได้ก่อนจะมีโอกาสร่วมงานกับเขา เหตุการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ฉากขับรถแข่งบนทางหลวงหมายเลข 95 ที่ซึ่งรถคันหนึ่งจะพุ่งเข้าชนรถบรรทุกแบบจังเบอร์และรถอีกหลายคันจะประสบอุบัติเหตุพุ่งเข้าชนกันเองก่อนสุดท้ายไบรอันกับโรมันจะกลายเป็นผู้ชนะตามความคาดหมาย

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ณ : 60)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนได้นำเนื้อความจากภาคแรกคือ The Fast and Furious มากล่าวโดยย่อไว้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหรือนึกถึงเรื่องเดิมได้ ก่อนแล้วจึงเขียนเล่าเรื่องราวในภาค 2 ต่อมา

> ในขณะที่ Jeepers Creepers ภาคแรกมาในแนวหนังเขย่าขวัญที่ซ่อนเร้นเงื่อนงำมากมาย โดยเฉพาะความลี้ลับของอสูรกายตามตำนานที่จำศีลและตื่นมาทุก 23 ปี เพื่อที่จะกินมนุษย์ให้หนำใจใน 23 วัน ก่อนจะกลับไปจำศีลตามเดิมซึ่งเหมือนกับพยายามเอา Texas Chainsaw Massacre มารีไซเคิล โดยใช้การเดินเรื่องผ่านตัวละครเด็กวัยรุ่นสองคนที่พลัดหลงเข้าไปในเมืองชนบทที่มีเรื้องลี้ลับสยองขวัญซ่อนเร้นอยู่มาคราวนี้ ซอลวากลับทำให้หนังออกมาในพล็อตแบบเดียวกับ Nightmare Nelm Street หรือ Friday 13th ด้วยการให้อสูรกาย (ที่รับบทโดยโจนาธาน เบรก เช่นเดิม) ออกมาไล่ล่าจับบรรดาเด็กวัยรุ่นนักฟุตบอลโรงเรียนที่เดินทางไปกับรถบัสโรงเรียนกินเล่นอย่างเมามัน ก่อนที่ตัวละครที่น่าขันอย่าง แจ็ค แทกการ์ด (ไรย์ ไวส์) ที่ไล่ล่าอสูรกายอย่างเอาเป็นเอาตาย หลังจากที่ต้องสูญเสียลูกชายของตนไปตั้งแต่ภาคก่อน จะกลายเป็นตัวตลกที่เพิ่มอารมณ์ขันอย่างไม่ได้ตั้งใจให้หนังไปเสียแทน
>
> (คิบุง. 2546พ : 57)

จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนกล่าวถึงภาพยนตร์เรื่อง Jeeper Creepers ในภาคแรก บอกเล่าเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่องนี้แบบย่นย่อเพื่อเป็นการปูพื้นความเข้าใจให้กับผู้อ่านก่อนที่จะกล่าวถึงเนื้อหาของภาพยนตร์ Jeepers Creepers ซึ่งสร้างภาคที่ 2

นอกจากนั้นการนำเสนอเนื้อเรื้องโดยกล่าวถึงเรื่องราวในภาคแรก บางบทวิจารณ์ผู้เขียนวิจารณ์เล่าแทรกภาพยนตร์ภาคก่อนเพื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ในภาคที่กำลังจะวิจารณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> Final Destination 2 นั้นหวังที่จะรักษาและสร้างมาตรฐานด้านแอ็คชั่นและสเปเชียลเอฟเฟ็กต์ให้ได้เหมือนในภาคที่แล้ว โดยได้ Freddy Hyze มาช่วยดูแลฉากแอ๊กชันให้ยิ่งใหญ่กว่าภาคแรกและความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดก็เห็นจะเป็นฉากรถชนบนไฮเวย์ที่เป็นฉากเปิดเรื่องที่มีทั้งการระเบิดที่รุนแรง การชนกันอย่างรุนแรงของรถทั้งคันใหญ่และคันเล็ก ไฟครอก คนตาย ซึ่งหนังก็ทำออกมาได้ดีทำเอาบางคนกลัวการขับรถไปพักใหญ่ นอกจากนี้ยังมีอีกหลาย ๆ ฉากที่สามารถสะกดคนดูให้ตรึงอยู่กับเก้าอี้ และคอยลุ้นว่าพวกเขาจะรอดหรือไม่ หรือจะตายได้น่าสยดสยองแค่ไหน
>
> (Red Devil. 2546ก : 50)

จากข้อความข้างต้นเป็นการเขียนเล่าเรื่องภาพยนตร์แล้วแทรกการกล่าวถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ภาคแรก โดยกล่าวเปรียบเทียบถึงฉากการต่อสู้ของภาพยนตร์ทั้งสองภาค ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงความโดดเด่นของฉากต่อสู้ในภาค 2 ที่ดีกว่าภาคแรก

ผลการศึกษาการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อโดยการกล่าวถึงเรื่องราวของหนังภาคแรก พบว่าวิธีนี้ใช้กล่าวเพื่อบอกเล่าเรื่องราวในภาคแรกก่อนที่จะกล่าวถึงภาคต่อมาที่กำลังจะเขียนถึง ทำให้ผู้อ่านคิดถึงภาคก่อนและเขาใจเรื่องราวที่จะเล่าต่อไปได้ง่ายขึ้นเปรียบเสมือนการให้กับการปูพื้นหรือการทบทวนความจำให้กับผู้อ่าน

4.3.1.5 การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการแสดงทัศนะส่วนตัว

การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการแสดงทัศนะส่วนตัวเป็นการแทรกความคิดเห็นส่วนตัวไปกับการเขียนเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์ที่กำลังจะวิจารณ์ แตกต่างจากการแทรกการตีความที่การตีความเกิดจากการวิเคราะห์เหตุการณ์และความคิดของตัวละครในเรื่อง แต่การแทรกทัศนะส่วนตัวเป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงประเมินค่าต่อเนื้อเรื่องโดยตรง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังเปิดเรื่องขึ้นเมื่อ อลิซาเบธ (ไคร่า ไนท์ลี่) ลูกสาวของผู้ว่าการสวอนน์ (โจนาธาน ไพรซ์) แห่งพอร์ตรอแยล ได้ช่วยชีวิตเด็กหนุ่มวิลล์ เทอร์เนอร์ (ออร์แลนโด บลูม) จากเรืออับปาง และเก็บซ่อนเหรียญรูปหัวกระโหลกของเขาเอาไว้ เรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อโจรสลัดนอกคอกแจ็ค สแปร์โรว์ (จอห์นนี่ เด็ปป์) มาขึ้นฝั่งที่ปอร์ตรอแยล และต้องการขโมยเรือหลวงของผู้บัญชาการนอร์ริงตัน (แจ็ค ดาเวนพอร์ต) นายทหารผู้ได้รับการหมายมั่นจากผู้ว่าการสวอนน์ที่จะให้เป็นคู่หมั่นคู่หมายของอลิซาเบธ เพียงแต่หัวใจของสาวน้อยมีให้แก่วิลล์ เทอร์เนอร์ ที่กลายมาเป็นลูกมือช่างตีเหล็กในเมืองไปแล้ว หลังจากที่แจ๊คช่วยอลิซาเบธจากการจมน้ำเขากลับถูกจับกุมเป็นการตอบแทนจากผู้ว่าและผู้บังคับบัญชาตามมาด้วยการไล่ล่ากับตามสไตล์หนังแอ็กชั่นที่ถูกจัดคิวได้อย่างชวนตื่นเต้นสนุกสนาน ก่อนจะไปจบลงด้วยการฟันดาบใน Zoro ตามมา (ที่น่ายินดี ก็คือเวอร์บินสกี้หลุดพ้นจากการตกอยู่ใต้อิทธิพลของเทคนิคกำลังภายในสไตล์หนังจีนฮ่องกงโดยสิ้นเชิง ไม่เหมือนกับที่หนังแอ็กชั่นเรื่องอื่นๆ ต้องยัดเยียดใส่เข้าไปอย่างชวนเอือมไปแล้ว) ก่อนที่แจ๊คจะถูกจับกุมอย่างเสียเชิงสลัดเก่า จุดเปลี่ยนของเรื่องมาจากการบุกของโจรสลัดเรือแบล็คเพิร์ลที่ถูกกล่าวขานตามตำนานกลางดึกของคืนนั้น บรรดาลูกเรือโจรสลัดบุกฆ่าฟัน ปล้นสะดม และจับตัวอลิซาเบธที่ครอบครองเหรียญต้องสาปไป หลังจากที่เธอได้พบกับบอร์บอสซ่า (เจฟฟรี่ รัช) กัปตันเรือจอมโหด อลิซาเบธค้นพบความจริงว่าเธอคือตัวแปรที่จะปลดปล่อยบาร์บอสซ่าและลูกเรือจากคำสาปที่ทำให้พวกเขาต้องล่องลอยไปอย่างไร้กำหนด และตกอยู่ในสภาพที่น่าสะพรึงกลัวทุกครั้งในคืนพระจันทร์เต็มดวง พล็อตในช่วงต่อมาอาจจะไม่มีอะไรแปลกใหม่ หรือทำให้คนดูอดคิดถึง Star Wars: A New Hope ไปไม่ได้ เมื่อวิลล์ที่เหมือนกับลุค สกายวอล์คเกอร์ ต้องขอความช่วยเหลือจากแจ็ค สแปร์โรว จอมกระล่อน ที่จะว่าไปแล้วก็คือ แฮน โซโล ที่ไม่จำเป็นต้องมีคู่หูเป็นลิงยักษ์เหมือนในต้นฉบับแต่อย่างไร เพื่อไปช่วยอลิซาเบธออกมาจากเงื้อมมือพวกโจรสลัด ก่อนที่เธอจะกลายเป็นเครื่องสังเวยเพื่อปลดปล่อยพวกตนให้พ้นจากคำสาปเสียก่อน พร้อมๆ กับจุดหักเหที่ทำให้เรื่องเดินไปได้ถึงสองชั่วโมงครึ่งแบบไม่เบื่อคาเก้าอี้ไปเสียก่อน

(คิบุง. 2546ด : 56)

ผู้วิจารณ์นำเสนอเนื้อเรื่องของหนังเรื่อง Pirates of The Caribbean : The Curse of The Black Pearl โดยแทรกทัศนะที่ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ได้ใช้เทคนิคของการต่อสู้เหมือนภาพยนตร์จีนกำลังภายในหรือภาพยนตร์ต่อสู้ ไม่เหมือนกับภาพยนตร์แนวเดียวกันเรื่องอื่นๆ ที่ทำให้น่าเบื่อเพราะใส่ฉาก เทคนิคการต่อสู้เข้ามาแบบ “ยัดเยียด” โดยไม่จำเป็น หลังจากเล่าเรื่องในแล้วช่วงต่อมาผู้วิจารณ์แทรกทัศนะว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ โครงเรื่องไม่มีความแปลกใหม่เพราะคล้ายกับภาพยนตร์เรื่อง Star Wars : A New Hope ในตอนสรุปผู้เขียนยังแทรกทัศนะอีกว่า ภาพยนตร์เรื่องนี่ยังมีความสนุกที่มีการหักมุมตอนจบ แม้ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความยาวถึงสองชั่วโมงครึ่งแต่คนดูกลับไม่รู้สึกเบื่อ

หนังเปิดฉากด้วยท้องฟ้ายามพระอาทิตย์ตกดินที่เปี่ยมไปด้วยอารมณ์อันหดหู่ ทันใดนั้นเองตึกระฟ้าได้ถล่มลงมาด้วยฝีมือของกลุ่มก่อการร้ายที่มีชื่อว่า Wild Seven ที่นำโดย นานาฮาระ ชูยะ ที่ประกาศสงครามต่อสู้กับพวกผู้ใหญ่ทุกคน ที่บังคับให้วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งฆ่ากันเองในเกม Battle Royale เมื่อ 3 ปีที่แล้ว และนี่คือสาเหตุที่ทำให้พวกผู้ใหญ่ได้ผ่านกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายแห่งสหัสวรรษ หรือ BR2 ออกมาปราบปราม BR2 ไม่ได้ปรับเปลี่ยนเรื่องราวอะไรที่ต่างไปจากภาคแรก แต่ให้ความรู้สึกที่เข้มข้นมากกว่าเดิมในเรื่องของอารมณ์ ความกดดัน เมื่อกลุ่มนักเรียนกลุ่มใหม่ต้องออกมาตามล่านานาฮาระ ชูยะ ที่ในภาคนี้ไม่ใช่มีแค่การไล่ล่าชูยะเพียงคนเดียว แต่ยังเป็นการต่อสู้กันระหว่างกลุ่ม Wild Seven กับทางการของญี่ปุ่นอีกด้วย

(Battle Royale 2 พลังเพื่อนเพื่อสันติภาพ. 2546 : 53)

ผู้วิจารณ์นำเสนอเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่อง Battle Royale 2 โดยแทรกทัศนะของผู้วิจารณ์ว่าเรื่องราวหรือเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่มีความแตกต่างจากภาพยนตร์ในภาคแรกเท่าใดนัก แต่ให้อารมณ์ความรู้สึกที่เข้มข้นขึ้นกว่าภาพยนตร์ภาคแรก

สติปัญญาและหลักตรรกะคือสองสิ่งที่ตัวละครในเรื่องนี้ไม่เคยรู้จักมาก่อนดังนั้นเมื่อเดนเข้าไปในกระท่อมแล้วเห็นอาวุธนานาชนิดประดับอยู่บนข้างฝาและชิ้นส่วนอวัยวะคนลอยฟ่องอยู่ในอ่างอาบน้ำพวกเขาจึงใช้เวลาอยู่นานกว่าจะตระหนักว่า สิ่งแรกที่ควรทำ คือเผ่นออกจากที่นั้นให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรือเมื่อตัวละครหนึ่งติดแหง็กอยู่บนหอคอยที่กำลังไฟไหม้ เขาจึงตัดสินใจที่จะกระโดดหนีออกมาทางหน้าต่าง จากความสูงกว่า 40 ฟุต โดยหวังว่ากิ่งของต้นไม้จะช่วยพยุงน้ำหนักไว้ก่อนตกถึงพื้นทุกสิ่งทุกอย่างในหนังเรื่องนี้ดำเนินตามสูตรสำเร็จอย่างไม่วอกแวกและจัดแบ่งตัวละครออกเป็นประเภทๆ อย่างชัดเจน เช่น หนุ่มฉลาด ตัวตลก สาวโง่ หนุ่มบ้าดีเดือด และสาวใจกล้า จนคนดูสามารถคาดเดาได้ไม่ยากว่า สุดท้ายแล้วใครจะตายก่อนใครจะตายทีหลังและมีใครจะเหลือรอดในท้ายที่สุด โชคดีตรงบทภาพยนตร์ของ อลัน แม็คอัลรอย จำกัดบทพูดไร้สาระแบบที่มักปรากฏในหนังประเภทนี้เอาไว้ในปริมาณที่พอรับได้ แถมยังสอดแทรกความเฉียบคมเข้ามาในบางจังหวะอีกด้วย เช่น เมื่อทุกคนทำท่าจะเดินเข้าไปในกระท่อมกลางภูเขา สก็อตต์ก็พูดขึ้นว่า “ต้องให้ฉันเตือนพวกเธอถึงหนังเรื่อง Deliverance หรือ

ยังไง” (ในหนังเรื่องนั้นกลุ่มเพื่อนชาวเมืองที่หวังจะเดินทางมาท่องเที่ยวตากอากาศกลับลงเอยด้วยการถูกชาวเขาซาดิส์ข่มขืนและทำร้าย) น่าเสียดายที่สุดท้ายอารมณ์ขันกลับถูกกลบความเด่นจนไม่เหลือหลอด้วยเลือดและเครื่องใน

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ด : 61)

ผู้วิจารณ์แทรกทัศนะเกี่ยวกับการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Wrong Turn ว่าดำเนินไปตามสูตรที่คนดูสามารถคาดการณ์ได้สร้างบุคลิกภาพตัวละครเป็นประเภทต่างๆ อย่างชัดเจน และตอนท้ายวิจารณ์ ผู้วิจารณ์ได้แสดงทัศนะด้วยการแสดงความรู้สึกเสียดายที่ภาพยนตร์ที่มีการแทรกอารมณ์ที่คมคาย แต่กลับดูด้อยไป เพราะ ความสยดสยองของเรื่องและฉาก

Safe Conduct เป็นบทสดุดีแด่ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทาแวร์นเยร์หลงใหลตั้งแต่ภาพยนตร์ไปจนถึงประวัติศาสตร์ การเมือง และความรัก ภายใต้สโคปของผลงานมหากาพย์ (หนังมีตัวละครที่มีบทพูดมากถึง 115 คน) มันเป็นส่วนผสมระหว่างประวัติศาสตร์กับนิยาย ระหว่างตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นใหม่กับบุคคลที่มีชีวิตอยู่จริง ซึ่งบางครั้งสองสิ่งนี้ก็ผสมผสานกันเป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างงดงาม เช่น ลายระเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับ ฌาคส์ ดูปูยส์ พี่เขยของดาร์แวร์ ซึ่งถูกจับกุมในข้อหาเป็นขบถใต้ดิน หลังจากนั้นซิโมน ก็ไม่เคยได้เห็นหน้าพี่ชายของเธออีกเลย ยกเว้นเพียงแค่ครั้งเดียว ในอีกหนึ่งทศวรรษต่อมา เธอเห็นเขาแสดงเป็นพนักงานเก็บตั๋วของโรงละครในหนังฝรั่งเศสเรื่องหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นในยุคเรืองอำนาจ นอกจากนั้น หนังยังประสานอารมณ์อันหลากหลายเข้าไว้ด้วยกันได้อย่างกลมกลืนจนน่าอัศจรรย์ใจ ไม่ว่าจะเป็น อารมณ์ระทึกขวัญ (เมื่อดาร์แวร์ต้องเดินทางไปอังกฤษ เพื่อนำเอกสารลับสุดยอดไปส่งมอบให้ทางการ) อารมณ์ ดรามา (เมื่อ ชาร์ลส์ สแป็ค มือเขียนบทหนังเรื่อง The Grand Illusion ถูกส่งตัวเข้าคุก แต่พรสวรรค์ในด้านการเขียนบททำให้เขาสามารถต่อรองหาอาหารชั้นดีและไวน์ชั้นเลิศมาดื่มกินได้ พร้อมทั้งผลิตผลงานภาพยนตร์ชื่อดังอย่าง Who Killed Santa Claus! และ The Woman Who dared ระหว่างการถูกจองจำ) หรืออารมณ์ขันแบบกรรมาชีพ (ฉากตัวประกอบรุมเขมือบอาหารที่ใช้สำหรับเข้าฉากงานเลี้ยงในหนัง)

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฎ : 59)

ผู้วิจารณ์แทรกทัศนะของเนื้อเรื่อง Safe Conduct ในด้านเนื้อเรื่องว่าเป็นภาพยนตร์ที่มีส่วนผสมระหว่างประวัติศาสตร์กับนิยายเพราะสามารถสร้างให้ตัวละครสร้างขึ้นใหม่กับตัวละครที่มีชีวิตจริงในประวัติศาสตร์ ดำเนินเรื่องได้อย่างผสมผสานกลมกลืนกันอย่างงดงาม นอกจากนี้ผู้เขียนยังแสดงทัศนะด้วยความชื่นชมว่า เป็นภาพยนตร์ที่ให้อารมณ์ครบทุกรสทั้งอารมณ์ระทึกขวัญ อารมณ์สะเทือนใจ (ดราม่า) และอารมณ์ขัน

เช่นเดียวกับการพยายามของเดเมี่ยน แชนนอน และมาร์ค สวิฟท์ ที่ช่วยกันเข็นบทหนังของ Freddy vs. Jason นี้ออกมาได้อย่างน่าหัวเราะสิ้นดี เมื่อพล็อตเรื่องมีเพียงแค่วาเฟรดดี้(โรเบิร์ต อง

ลันด์) ที่สถิตอยู่ในนรกเป็นการถาวรเกิดเบื่อที่จะอยู่และอยากจะกลับมาอาละวาดยังแอล์มสตรีท ละแวกบ้านเก่าที่เฟรดดี้เคยสิงสู่ และกำลังเข้าตาจน เมื่อบรรดาเด็ก ๆ รุ่นใหม่กำลังลืมตำนานเกี่ยวกับความน่าสะพรึงกลัวของเขาไปเสียหมดแล้ว ด้วยเหตุนี้ เฟรดดี้ที่อยากกลับมาเป็นเจ้าถิ่นที่แอล์มสตรีท จึงจัดการปลุกผีเจสัน (เคน เคอร์ซินเจอร์) ให้ลุกขึ้นมาอาละวาด ไล่ห่าพวกเด็กๆ ด้วยความหวังเพียงว่าจะทำให้ชื่อเสียงของตัวเองกลับคืนมา แต่กลับกลายเป็นว่าเจสันกำลังเมามันกับการไล่ฆ่าเด็กๆ จนเฟรดดี้ต้องกระโดดลงมาขวาง ก่อนที่เจสันที่ไร้สมองจะจัดการกับบรรดาเหยื่อเหล่านี้ จนไม่เหลืออะไรให้เฟรดดี้เล่นอีก ซึ่งกลายเป็นการเผชิญหน้าของสองปีศาจที่เกือบไม่ต่างจากมวยปล้ำแมทช์ช้างไม่มีผิด เพียงแต่บรรดาเด็กวัยรุ่นที่พากันกรีดร้องและวิ่งกันเกือบทั้งเรื่อง ที่น่าจะเป็นกองเชียร์อยู่ข้างสนามกลับกลายเป็นขนมให้ปีศาจร้ายต้องแย่งกันและตามฟอร์ม ที่เด็กวัยรุ่นพวกนี้จะต้องหาทางจัดการเล่นงานทั้งสองก่อนที่พวกตนจะกลายเป็นเหยื่อของผู้ชนะในท้ายที่สุด

(คิบุง. 2546บ : 58)

ผู้วิจารณ์แทรกทัศนะ เมื่อเล่าถึงเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่อง Freddy VS Jason ตั้งแต่แรกว่า บทภาพยนตร์ขาดความสมเหตุสมผลจนน่าขัน โดยชี้ให้เห็นจากเรื่องย่อที่เล่า จากนั้นแทรกทัศนะว่าการท่าภาพยนตร์สร้างให้ปีศาจสองตนสู้กันเหมือนดูการแข่งขันมวยปล้ำนัดสำคัญมากกว่าโดยที่ตัวละครวัยรุ่นกรีดร้องและวิ่งหนีไล่ล่ากันเกือบทั้งเรื่องเป็นส่วนประกอบ

การแทรกทัศนะส่วนตัวเป็นการแทรกการแสดงความคิดเห็นเชิงประเมินค่าต่อเนื้อเรื่องโดยตรงและโดยมากมักจะมุ่งไปที่การตัดสินคุณค่าและความน่าสนใจในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์

4.3.2 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

การตั้งข้อสังเกตและเสนอแนะในส่วนของเนื้อเรื่องบทวิจารณ์ เป็นวิธีการนำเสนอข้อคิดในเชิงสร้างสรรค์ต่อภาพยนตร์ ส่วนผู้อ่านจะเห็นด้วยหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเหตุผลและการใช้ภาษาในการนำเสนอ การตั้งข้อสังเกตและเสนอแนะมีทั้งในส่วนของนักแสดง บทภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์ เทคนิคภาพยนตร์ มีดังต่อไปนี้

4.3.2.1 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดง

การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดง เป็นการเขียนเล่าถึงภูมิหลังของนักแสดงนำเกี่ยวกับบทบาทที่เคยได้รับมาก่อนหรือวิจารณ์ถึงความสามารถของนักแสดง บทบาทที่ได้รับจากภาพยนตร์เรื่องที่จะวิจารณ์นั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้แต่ในหนังตลกโรแมนติกที่ไม่ค่อยลงตัวเท่าไรอย่าง Maid In manhattan และ The Wedding Planner) เจนนิเฟอร์ โลเปซ ก็ยังสามารถฉายแสงแห่งพลังดาราได้ราวกับซูเปอร์สตาร์ของยุค สตูดิโอรุ่งเรือง เธอแสดงบุคลิกเด็ดเดี่ยว มั่นใจ และขณะเดียวกันก็ดูเซ็กซี่ได้อย่างเหลือเชื่อ แม้กระทั่งเมื่อมาริสาต้องพบกับความอับอายขายหน้า หรือเมื่อโชคชะตาอันพลิกผันไปในทางเลวร้าย น่าเสียดายที่เสน่ห์ของเธอไม่ได้รับความช่วยเหลือใดๆ จากบทภาพยนตร์ซึ่งค่อนข้างจะจืดชืดแบนราบ อารมณ์ขัน (ที่มีอยู่น้อยเกินไป) ส่วนใหญ่ตกอยู่กับบทวายร้ายของนาคาชา ริชาร์ดสัน และ เอมี่ เซดาริส ในบทเพื่อนร่วมงานของคาโรไลน์ ส่วนเรล์ฟ ไฟนส์นั้น ดูเหมือนจะล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการสร้างประกายไฟให้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างมาริสากับคริส มาดหนุ่มหล่อรวยเสน่ห์และออกจะเจ้าชู้ประตูดินอย่างคริสดูเหมือนจะไม่ค่อยเหมาะสมกับบุคลิกของไฟนส์เท่าใดนัก ทางด้านดาราสมทบทั้งหลายนั้น บ็อบ ฮอสกินส์ดูเหมือนจะโดดเด่นสุดในบทพ่อบ้านชรา ที่อาจทำให้หลายคนนึกถึง แอนโธนีย์ ฮ็อปกินส์ ใน Remains of The Day

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฉ : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตว่า บทบาทที่เจนิเฟอร์ โลเปซ ได้รับจากการแสดงนำภาพยนตร์เรื่อง Maid in Manhattan ได้รับนั้นดูเด็ดเดี่ยว มั่นใจ และมีเสน่ห์ทางเพศ ทั้งๆ ที่บทภาพยนตร์จืดชืด นอกจากนั้นก็วิจารณ์นักแสดงอื่นโดยรวมๆ

เรเน่ เซลล์วีเกอร์ ถ่ายทอดบทของร๊อกซี่ ฮาร์ท ได้อย่างน่าชื่นชม โดยเฉพาะการแปรเปลี่ยนจากสาวซื่อที่เต็มไปด้วยมารยา กลายมาเป็นดาราข่าวหน้าหนึ่งที่ผู้คนติดตามอย่างจดจ่อ เรเน่ต้องรับภาระทั้งร้องและเต้นในรีวิวที่เป็นเหมือนฉากในจินตนาการอันเลิศหรูของเธอ สามารถถ่ายทอดภาพและพัฒนาการของตัวละครได้อย่างล้ำเลิศ จนแทบไม่น่าเชื่อว่านักแสดงหญิงที่เหมือนติดอยู่กับบทสาวเฉิ่มเปิ่นมาโดยตลอด จะก้าวล้ำเส้นไปไกลได้ถึงเพียงนี้ แต่ดูเหมือนคนที่ขโมยความเด่นของเรื่องไปได้เกือบทุกฉาก กลับเป็นแคทเธอรีน ซีต้าโจนส์ กับบทของ วิลม่า เคลลี่ ผู้เย็นชาและภาพลักษณ์ของหลุยส์ บรู๊ค และทรงพลังกับฉากรีวิวคาบาเร่ต์ในเรื่องอย่างยิ่ง แม้บทของเธอจะน้อยกว่าของเรเน่ แต่ทุกครั้งที่เธอปรากฏบนจอ ก็สามารถขโมยความเด่นมาได้อย่างไม่ยากเย็นแต่อย่างไร ริชาร์ด เกียร์ คงรู้สึกเป็นหนี้ ร็อบ มาร์แชลล์ อย่างมากที่ให้บทของฟลินน์แก่เขา เพราะเกียร์ได้กลับมาเกิดอย่างเต็มตัวกับบททนายความปลิ้นปล้อน ที่แทบไม่มีอะไรเหมือนกับใน Primal Fear เลย เกียร์โดดเด่นมากกับเพลง The Old Razzle-Dazzle ที่แสดงให้เห็นถึงความลื่นกระล่อนของทนาย ที่ทำให้ฉากการว่าความในศาล เป็นเหมือนละครสัตว์ที่เต็มไปด้วยสีสัน และเย้ยเยาะระบบยุติธรรมจนกลายเป็นภาพชวนขัน หรือกระทั่งการเปิดโอกาสให้เกียร์ได้โชว์ลีลาแท๊ปเท้าไฟในฉากที่เป็นไฮไลท์ของเรื่องอย่างน่าทึ่ง บทสมทบของ จอห์น ซี. ไรลี่ ในภาพของสามีแสนซื่อที่รู้ทั้งรู้ว่าภรรยาของตนไม่เคยมีใจให้ตนเลย กับเพลง Mr.Cellphane และ ควีน ลาติฟาห์ ที่ทรงพลังกับเพลงเปิดตัว เป็นนักแสดงสมทบที่ช่วยเพิ่มสีสันให้หนังอย่างมาก

(คิบุง. 2546ง : 60)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตอยู่ที่บทบาทการแสดงของดาราแสดงนำในเรื่อง Chicago ทั้ง 3 คน คือ เรเน่ เซลล์วีเกอร์ แคทเธอรีน ซีต้าโจนส์และ ริชาร์ด เกียร์ที่โดดเด่นคนละแบบ และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับนักแสดงสมทบที่สร้างสีสันให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้

> ส่วนเด่นอีกประการหนึ่งของหนังคือการเลือกทีมนักแสดงที่ช่วยเพิ่มหลังให้หนังอย่างมาก โดยเฉพาะ จอห์นนี้ เด็ปป์ กับบทโจรสลัดจอมกระล่อนที่ขโมยความเด่นไปในทุกฉากที่ปรากฏตัว (แม้ท่าทางที่ดูเหมือนสลัดเกย์ท่ามาก ที่ส่ายไปส่ายมาอย่างกระตุ้งกระติ้ง จนถูกตั้งข้อสังเกตว่าลืมมาจากท่าทางของ คีธ ริชาร์ดส์ แห่ง The Rolling Stones ก็ตาม) เด็ปป์สื่อให้เห็นภาพของโจรสลัดที่เต็มไปด้วยความน่าขัน เจ้าเล่ห์ และมีความเป็นสุภาพบุรุษในคราบมอซอน่าเกลียดอย่างเหลือเชื่อ โดยเฉพาะทุกครั้งที่เขายิ้มรับอันตรายอย่างมีเลศนัย หรือทำหน้าละเหี่ยเมื่อถูกสาวตบหน้าฉาดใหญ่ กลายเป็นภาพที่คงติดตาคนดูไปอีกนาน จนน่าคิดว่าถ้าหนังเรื่องนี้ขาดเด็ปป์ไปสักคนเดียว ผลที่ตามมาอาจจะไม่ดีอย่างที่เห็น ในขณะที่ เจฟฟรี่ รัช ผู้ร้ายของเรื่องกลายเป็นตัวแปรที่ทำให้หนังมีความเป็นตลกร้านได้ไม่แพ้กัน โดยเฉพาะภาพลักษณ์ที่ดูน่ากลัวแต่ท้ายที่สุด กลับเหมือนผู้ใหญ่ขู่เด็กให้กลัว ซึ่งก็ได้ผลดีกว่าที่คิด ตัวละครหนุ่มสาวอย่าง ออร์แลนโด บลูม และ ไคร่า ไนท์ลี่ เป็นส่วนที่ช่วยเพิ่มความโรแมนติกให้หนัง แม้จะไม่ใช่ตัวละครนำที่แท้จริงของเรื่องก็ตาม แต่บลูมที่ดูจะถนัดกับบทแอ็กชั่น จากผลสำเร็จของ Lord of The Rings และ ไนท์ลี่ ที่ถอดภาพสาวกร้าวจาก Bend It Like Beckham มาเป็นสาวน้อยที่ตกอยู่ในอันตราย (แต่ก็ไม่รอให้พระเอกมาช่วยให้เสียเวลาแต่อย่างไร) ก็ช่วยทำให้หนังมีสีสันตามมาอีกระดับ แม้จะเป็นส่วนที่ทำให้หนังดูเชยไปหน่อยก็ตาม
>
> (คิบุง. 2546ด : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับดารานำแสดงคือ จอห์นนี้ เด็ปป์ ที่เมื่อปรากฏกายในฉากใดมักจะแย่งความสนใจไปได้เสมอ

> อีกส่วนหนึ่งนอกไปจากบทแล้ว แน่นอนว่าการได้นักแสดงที่ดี จะพาให้หนังไปได้สวย ซึ่งเรื่องนี้นักแสดงทุกคน ขอย้ำว่าไม่เว้นแม้แต่ตัวประกอบล้วนเล่นได้ดีเหลือหลาย โดยเฉพาะนักแสดงหลักๆ ที่ไม่ขอเอ่ยชื่อให้ยืดเยื้อ เพราะบอกไปก็คงไม่คุ้นชื่อนักในบ้านเรา ที่รวมไปถึง เฉินค่ายเก๋อ โดดมารับบทศาสตราจารย์หยู ด้วยตัวเอง รวมความว่า ทั้งตัวหนังเอง นักแสดงเองก็ดี ไม่ได้มากไป และไม่ได้น้อยไป เป็นไปอย่างกำลังดี
>
> (ธัญสก พันสิทธิวรกุล. 2546ข : 51)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของนักแสดงนำ ว่า เฉินค่ายเก๋อ นักแสดงนำเรื่องนี้แสดงได้ดี สมบทบาทที่ได้รับ

มาดักแสดงนำของเรื่องกันหน่อยสาวน้อย Amanda นั้น แว่บแรกที่เห็นหน้าเธอ ผมลงความเห็นทันทีว่า “เป็นเด็กฝรั่งที่หน้าตาเป็นน้องนางบ้านนามาก” หน้ากลมๆ จืดๆ ไม่มีอะไรโดดเด่นตรงไหนเมื่อเทียบกับนักแสดงหญิงวัยเดียวกัน แต่พอดวงหน้านั้นขยับแปรเปลี่ยนไปตามอารมณ์ต่างๆ บวกกับรูปร่างที่เรียกได้ว่าเพอร์เฟ็กสุดๆ ของเธอแล้ว ต้องขอกลืนน้ำลายตัวเองพูดใหม่ว่า “ก็น่ารักไม่เบาเหมือนกันนี่นา.. Amanda เล่นบทนี้ได้เรื่อยๆ แบบไม่ขัดลูกตาด้วยวัยและหน้าตานั้นทำให้งานนี้ค่อนข้างสบายสำหรับเธอ แต่ถ้าจะว่ากันตามจริงๆ แล้ว มันก็น่าจะทำได้ดีกว่านี้สัก 10-20 % เหมือนกันนะ เพราะบางซีนที่เธอต้องแสดงความมั่น ร่าเริงและเฮ้วแบบเด็กอเมริกันอย่างตอนที่แก้ไขสถานการณ์บนแคทวอล์คเมื่อตอนที่เป็นนางแบบจำเป็น หรือตอนที่แสดงความเป็นสาวมีดนตรีในหัวใจโยกย้ายส่ายสะโพกกับวอล์คแมนเครื่องโปรดทำออกมาแล้วดูเธอแสด๊ง แสดงจนไม่เป็นธรรมชาติเอาเสียเลย

(What a Girl Wants “ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น”. 2546 : 54)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตว่าหน้าตาของนักแสดงนำของภาพยนตร์เรื่อง What a Girl Wants คือ Amanda Bynes ว่าหน้าตาธรรมดาๆ แต่พอมาแสดงเรื่องนี้ก็ใช้ความสามารถพอสมควร

การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดงโดยมากมักจะมุ่งไปที่บทบาทการแสดงที่นักแสดงได้รับในภาพยนตร์เรื่องนั้น โดยเชื่อมโยงกับบทบาทการแสดงที่เคยแสดงให้ภาพยนตร์เรื่องก่อนหน้านี้

4.3.2.2 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทภาพยนตร์

การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทภาพยนตร์ โดยบอกถึงข้อดีข้อบกพร่องของบทภาพยนตร์ รวมทั้งตัวผู้เขียนบทภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Maid In Manhattan ตกอยู่ในบ่วงกรรมของการทำหนังตามแนวนิทานโรแมนติก ไม่มีผู้ชมคนไหนจะไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเรื่องราวทั้งหมดจะไปลงเอยที่ใด หลายคนอาจจะถึงกับส่ายหน้าในการหาข้ออ้างให้ตัวเองเข้าใจผิดกัน ทั้งๆ ที่คำพูดอธิบายเพียงไม่กี่คำก็คงจะสามารถแก้ไขความเข้าใจผิดทั้งหมดนั้นได้อย่างง่ายดาย แต่บทหนังกลับพยายามจะแยกมาริสากับคริสออกจากกันให้นานที่สุด โดยอาศัยซับพล็อตต่างๆ เข้ามาเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ชม เช่น การตัดสินใจลงสมัครชิงตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการของมาริสา การที่แม่ของเธอคิดว่าลูกสาวไม่สามารถเป็นอะไรได้มากกว่าสาวใช้ และบรรดาข่าวลือที่แพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับโรแมนซ์ระหว่างเธอกับคริส กลวิธีดังกล่าว ได้ผลไม่น่าพอใจนัก

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฉ : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตบทภาพยนตร์เรื่อง Maid in Manhattan ว่ามีโครงเรื่องที่สามารถคาดเดาเนื้อเรื่องได้ง่ายว่าเหตุการณ์ในเรื่องเป็นเช่นไร แม้จะมีการเพิ่มโครงเรื่องรองเพื่อดึงความสนใจของผู้ชมภาพยนตร์ก็ไม่สามารถเบนความสนใจได้

Bruce Almighty เป็นเหมือนการผสมผสานระหว่างความเป็นตลกโปกฮากับดราม่าเข้าด้วยกันอย่างไม่สู้จะไปด้วยกันได้ดีสักเท่าใดนัก หนังออกมาเกือบเหมือนกับ Liar Liar ตรงที่ขายความเป็นตลกบ้าบอของ จิม แคร์รี่ย์ โดยสิ้นเชิงและตัวละครที่แคร์รีย์รับในทั้งสองเรื่องก็เป็นคนหลงตัวที่ต้องเจอบทเรียนครั้งสำคัญโดยมีปาฏิหาริย์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเหมือนๆ กัน ซึ่งนั้นอาจจะเป็นสูตรสำเร็จอย่างเดียวที่หนังขายได้ เพราะในทันทีที่แคร์รีย์เริ่มออกฤทธิ์แบบตลกเดี่ยวไมค์ เขาก็เรียกเสียงฮาจากคนดูได้เป็นพักๆ แต่ในทันทีที่หนังเริ่มซีเรียสขึ้น แคร์รี่ย์ที่ต้องกลับไปอยู่ในโหมดเดียวกับใน The Magestic กลับทำให้คนดูที่เพิ่งหัวเราะท้องคัดท้องแข็งนั่งมึนไปเสียแทน ซึ่งนั้นกลายเป็นปัญหาของหนัง

(คิบุง. 2546ฏ : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตภาพยนตร์เรื่อง Bruce Almighty ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้พยายามที่จะรวมระหว่างความเป็นภาพยนตร์แนวชีวิตและแนวตลกรวมกัน แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้กลับทำได้ไม่ดีเพราะบทภาพยนตร์เหมือนกับเอาภาพยนตร์เรื่อง Liar Liar ที่เน้นความตลกของภาพยนตร์เหมือนภาพยนตร์เรื่อง The Magestic ในส่วนที่เป็นบทเศร้าของภาพยนตร์เรื่องนี้

แม้ Pirates of the Caribbean : The Curse of The Black Pearl จะไม่มีอะไรที่แปลกใหม่ไปจากบรรดาหนังโจรสลัดที่ผ่านๆ มา แต่บทหนังที่ทำให้คนดูเพลิดเพลินไปกับเรื่องได้อย่างไม่ติดขัด กับการกำกับของเวอร์บินสกี้ที่ทำให้หนังออกมาได้อย่างต่อเนื่อง สนุกสนาน เหมือนเรียกความทรงจำเก่าๆ ของหนังแอ๊กชั่นผจญภัยยุคเออโรลล์ ฟลีนน์ กลับมาอีกครั้ง ที่น่าชมเชยเป็นพิเศษก็คือการที่เวอร์บินสกี้ผู้ประสบความสำเร็จอย่างมากกับการเอา The Ring มาทำใหม่ได้อย่างน่ากลัว โดยแทบไม่ต้องนำเสนอภาพชวนขยะแขยงอะไรมากระตุกขวัญคนดู พยายามทำให้ฉากของบรรดาผีโจรสลัดในเรื่อง ที่น่าจะทำให้คนดูอกสั่นขวัญแขวน กลับออกมาในโทนตลกขบขันแทน (จนอาจจะทำให้คนดูคิดถึงหนังเก่าๆ ของเรย์ แฮร์รี่ฮอเซน กับโครงกระดูกเดินได้ในหนังแนวสต๊อปโมชั่นของเขาขึ้นมา) ซึ่งถ่วงดุลได้ดีกับฉากการต่อสู้ที่เต็มไปด้วยสีสัน

(คิบุง. 2546ด : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตภาพยนตร์เรื่อง Pirates of the Caribbean : The Curse of The Black Pearl ว่าไม่แตกต่างจากภาพยนตร์แนวเดียวกัน แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้กลับทำให้ผู้ชมเพลิดเพลินสนุกสนานและตลกขบขัน ตลอดจนมีฉากต่อสู้ที่มีสีสัน

การต้องเฉลี่ยเวลาให้แก่ทุกซับพล็อต ทำให้รายละเอียดในซับพล็อต ทำให้รายละเอียดในซับพล็อตบางส่วนออกจะอ่อนด้อยและไม่น่าเชื่อถือ เช่น โรแมนซ์และแอชเชอร์กับเพ็ก หรือวิกฤตชีวิตสมรสระหว่างอเล็กซ์กับรีเบ็คก้า (เธอพบกางเกงในผู้หญิงในกระเป๋าเสื้อโอเวอร์โค้ทของเขา เขาสามารถอธิบายได้ง่ายๆ ตามความจริง ว่ามันมาอยู่ตรงนั้นได้อย่างไร แต่กลับแก้ไขสถานการณ์อย่างข้างๆ คูๆ และคลุมเครือ ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดระหว่างตัวละครทั้งสองหลังจากนั้น ดูเหมือนกลไกของคนเขียนบทจะสร้างความขัดแย้งมากกว่าจะดูจริงจัง) อย่างไรก็ตาม ข้อดีในบทภาพยนตร์ของ เจสซี่ วิกูโทว์

ก็คือ มันไม่ได้นำเสนอทางออกง่ายๆ ให้แก่ทุกปมปัญหาที่สร้างขึ้นมา อักทั้งยังไม่พยายามจะโน้มนำผู้ชมให้หลงรักตัวละครหลักอย่าง อเล็กซ์ หรือ มิทเชลล์ ซึ่งมีบุคลิกก้าวร้าวและดื้อดึงด้วย โดยความนัยที่หนังต้องการจะสื่อได้แก่ บางครั้งความสำเร็จทางอาชีพการงานก็เปรียบเสมือนดาบสองคม ที่ทำให้บางคนไม่สามารถปล่อยวาง ผ่อนคลายและหาความสุขอันเรียบง่ายให้กับชีวิตได้

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 61)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตบทภาพยนตร์เรื่อง It Run in the Family ว่าผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างความขัดแย้งอย่างไม่สมจริง แต่ก็มีข้อดีที่ไม่เสนอการคลี่คลายปมปัญหาให้ง่ายเกินไปและไม่มีอคติให้กับตัวละครหลัก

Alex and Emma ใช้วิธีการเดินเรื่องเกือบเหมือนกับ Posession ของ นีล ลาบุต ที่ออกฉายอย่างเงียบเชียบก่อนหน้านี้ แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าหนังตัดสลับไปสลับมาอย่างไม่มีความต่อเนื่องอันกลายเป็นส่วนที่ทำให้หนังขาดความน่าสนใจ แม้ไรเนอร์จะพยายามใช้วิธีการเดินเรื่องเหมือนกับที่เคยใช้อย่างประสบความสำเร็จมาก่อนใน The Princess Bride พร้อมๆ กับการต้องการเหลือเกินที่จะกลับไปสัมผัสความสำเร็จเหมือนอย่างใน When Hally Met Sally เพียงแต่หนังไร้ชีวิตชีวาอย่างแทบไม่น่าเชื่อ ซ้ำร้ายลุค วิลสัน กับ เคจ ฮัดสัน ไม่ใช่ บิลลี่ คริสตัน กับ เม็ก ไรอัน ทั้งสองไม่ได้มีความเหมาะสมกับบทพระนางที่ขัดกันอยู่เกือบทุกวินาทีที่เจอหน้ากันแต่อย่างไร

(คิบุง. 2546น : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตบทภาพยนตร์เรื่อง Alex & Emma ว่ามีการดำเนินเรื่องคล้ายกับภาพยนตร์เรื่อง The Princess Bride แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้ไม่น่าสนใจไร้ชีวิตชีวาดูไร้ชีวิตชีวา และแสดงทัศนะว่าพระเอกและนางเอกในเรื่องไม่มีความเหมาะสมกัน

ผลการศึกษาการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทภาพยนตร์นั้นพบว่า ผู้วิจารณ์แสดงทัศนะทั้งตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับภาพยนตร์ ผู้กำกับ นักแสดง ฉาก เทคนิคต่างๆ ในภาพยนตร์เพื่อติ และ ชมภาพยนตร์ ตลอดจนให้เหตุผลที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในเรื่องการสร้างสรรค์ภาพยนตร์อีกด้วย

4.3.2.3 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์

การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เป็นการกล่าวถึงตัวผู้กำกับผู้สร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ถึงผลงานที่ผ่านมา ก่อนเรื่องที่กำลังจะกล่าวถึง ซึ่งจะวิจารณ์ถึงฝีมือการกำกับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อัง ลี พิสูจน์ให้เห็นอีกครั้งหนึ่งว่าเขาคือตัวเลือกที่ให้ Hulk ออกมาได้ดีอย่างที่แฟนการ์ตูนทั้งหลายสมใจ แม้จะดูขัดใจตรงที่ผู้กำกับดราม่าอย่างเขา น่าจะเลือกงานที่มีความเป็นพาณิชย์น้อยกว่านี้ แต่ความเชี่ยวชาญในการนำเสนออารมณ์ร่วมของเรื่อง ทำให้ Hulk ออกมาดีกว่าหนังแอ็กชั่นซูเปอร์ฮีโร่ดาษๆ สักเรื่องที่จงใจขายเพียงแอ็กชั่นอย่างเอาเป็นเอาตายอย่างเดียว (ข้อดีหนึ่งของ Hulk ก็คือ คนดูไม่ต้องทนดูกังฟูที่เริ่มน่าเบื่อแล้วในหนังซูเปอร์ฮีโร่เรื่องนี้) หรือทำให้หนังซูเปอร์ฮีโร่เรื่องนี้มีจิตวิญญาณมากกว่าเพียงแค่หนังซูเปอร์ฮีโร่ที่ขายเพียงสูตรสำเร็จเก่าๆ จนไม่มีอะไรเหลือให้คนดูได้เก็บไปคิดหรือจดจำอีกต่อไป

(คิบุง. 2546ฐ : 57)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง The Hulk ว่าผู้กำกับอังลีสามารถนำเสนอภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ดีไม่แพ้กับภาพยนตร์แนวชีวิตที่เขาเคยกำกับมาก่อน จนทำให้ผู้ที่เคยอ่านการ์ตูนเรื่อง Hulk ประทับใจได้เป็นเพราะมีอารมณ์ร่วมมากกว่าภาพยนตร์แนววีรบุรุษที่สร้างเป็นสูตรสำเร็จทั่วไป

Kill Bill Volume1 ก็เป็นเช่นเดียวกับหนังสามเรื่องก่อนหน้านี้ของเควนทิน ทารานทิโน ที่แสดงให้เห็นว่า หนังแบบไหนหรือกระทั่งดาราคนใด ที่เข้ามามีอิทธิพลในตัวงานของเขา จากหนังฮ่องกงยุคใหม่สไตล์จอห์น วู, จากหนังของผู้กำกับนิวเวฟของฝรั่งเศส และหนังอาชญากรรมจากยุค 70

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ข : 60)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Kill Bill Volume 1 ว่าผลงานการกำกับของเควนทิน ทารานทิโน ได้รับอิทธิพลมาจาก 3 สิ่ง คือ ภาพยนตร์ฮ่องกงยุคใหม่แบบจอห์น วู, ภาพยนตร์ของผู้กำกับหน้าใหม่ของฝรั่งเศส และภาพยนตร์อาชญากรรมในยุค ปี ค.ศ. 1970

รอดริเกซ ที่ได้ชื่อว่าเป็นคนทำหนังที่ดูจะฝักใฝ่กับการ์ตูนเด็กช่อง Cartoon Network เป็นทุนพยายามใช้กลเม็ดทุกอย่างที่เก็บมาจากรายละเอียดของการ์ตูนเหล่านั้น มาใช้ในหนังของเขาอย่างไม่ยั้ง โดยเฉพาะอิทธิพลที่ได้รับจากการ์ตูนสามมิติอย่าง The Adventure of Johnny Quest และ Max Steel อย่างเห็นได้ชัด รวมไปจนถึงหนังไซเบอร์รุ่นบุกเบิกของดิสนีย์อย่าง Tron ที่ใช้วิดีโอเกมมาเป็นส่วนสำคัญในการเดินเรื่อง ซึ่งคงเป็นที่ถูกใจของเด็กๆ ไปตามๆ กัน รอดริเกซยังคงรับผิดชอบหนังแบบเบ็ดเสร็จเหมือนเดิม ทั้งเขียนบท ,กำกับ, อำนวยการสร้าง รวมถึงทำดนตรีประกอบ (ถ้าหากทำเทคนิคพิเศษเองได้ เขาคงจะทำเองไปนานแล้ว) โดยที่ตัวละครดั้งเดิมกลับมากันพร้อมหน้า โดยครั้งนี้พยายามที่จะขาย ซิลเวสเตอร์ สตอลโลน ในบทผู้ร้าย ซึ่งคงไม่มีอะไรเสียในเมื่อสตอลโลนในตอนนี้ แทบไม่มีหนังให้เล่นหรือสนใจอยากจะไปเล่นการเมืองเหมือนเพื่อนร่วมรุ่นบางคน ในบทของทอยเมกเกอร์ ที่

มีแผนการร้ายในการครองโลกด้วยการล้างสมองบรรดาเด็กๆ ทั้งหลายที่เข้ามาเล่นเกมส์ที่เขาคิดค้นพร้อมๆ กับการที่จะเปลี่ยนโลกให้กลายเป็นโลกในวิดีโอเกมเสียแทน

(คิบุง. 2546ฝ : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Spy Kids 3D : Game Over ว่ารอดริเกซ มีความสามารถทำหน้าที่ทั้งเขียนบท กำกับการแสดงและอำนวยการสร้าง และตั้งข้อสังเกตว่าความสามารถทั้งหมดของเขามาจากการชมภาพยนตร์การ์ตูนหลายเรื่อง

พี่น้องวาชอว์สกี้ลายเป็นผู้กำกับที่มากกว่าผู้กำกับ เป็นผู้เขียนบทที่เหนือผู้เขียนบทโดยทั่วๆ ไปโดยที่ไม่มีใครใส่ใจกับข้อบกพร่องใน The Matrix เลยแม้แต่น้อย ข้อบกพร่องที่เป็นเรื่องความชัดเจนของประเด็นต่างๆ ในเรื่อง จากความสำเร็จแบบท้วมๆ ก่อให้เกิดภาคต่อมา และผลลัพธ์ที่ได้ก็คือ “ความผิดหวังของผู้ชม The Matrix Reloaded กลายเป็นหนังที่บทสนทนากับฉากแอ็คชั่นถูกแยกออกจากกันชัดเจนเหมือนน้ำกับน้ำมัน รวมทั้งบทสนทนายืดยาวก็ถูกสอดแทรกใส่เข้ามา และก็เช่นเคยยิ่งอธิบาย กลับกลายเป็นยิ่งไม่เข้าใจ ยิ่งคิดมากเท่าไหร่ยิ่งปวดหัว ขณะเดียวกันความสดใหม่ที่หายไป ก็ทำให้แผลเปิดกว้างออก แต่ก็ไม่ต่างไปจากภาคแรก ความชัดเจนของประเด็นในหนัง ยังคงไม่ชัดเจน แต่อย่างน้อยที่สุด กุญแจบางอย่างสำหรับหนังเรื่องนี้ถูกหยิบออกมาและหากย้อนกลับไปดู The Matrix Reloaded อีกทีบางทีไม่ต้องดูก็รู้แล้วว่าตอนจบของ The Matrix Revolutions มันจะลงเอยที่ตรงไหน

(นพปฏล พลศิลป์. 2546ก : 58)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Matrix Revolutions ว่าการสร้างภาคต่อจาก The Matrix Reloaded ว่า เป็นผู้กำกับและคนเขียนบทได้ดี แต่มีข้อบกพร่องคือบทสนทนากับฉากต่อสู้ไม่มีความสมดุลกันและประเด็นของภาพยนตร์ยังขาดความชัดเจน

คนที่เข้ามารับหน้าที่กำกับหนังภาคต่อนี้คือ ทรอย มิลเลอร์ ที่ผลงานหนังดราม่าครอบครัวเรื่อง Jack Frost คว่ำไม่เป็นท่ามาก่อนที่อาจจะเรียกชื่อกลับมาเล็กน้อยจากการไปกำกับรายการแนว Reality TV ที่ชื่อ The Real World ให้เอ็มทีวีมาก่อน มิลเลอร์รับหน้าที่ทั้งร่วมอำนวยการสร้าง และเขียนบทหนังร่วมกับโรเบิร์ต เบรนเนอร์ ด้วยความพยายามอย่างยิ่งที่จะรีไซเคิลตัวละครเก่าที่พี่น้องฟาร์เรลลี่ทิ้งไว้ได้อย่างไม่เหลือดี ซึ่งอาจจะน่าสนใจกว่า ถ้าโปรเจกต์นี้ออกมาเป็นแค่หนังทีวีพิเศษสักตอนแทน เพราะนอกจากจะเป็นการดูถูกภูมิปัญญาคนดูแล้ว การใส่แก๊กตลกไร้รสนิยมเข้ามา เพื่อให้สมกับเป็นหนังตลกวัยรุ่นยุคปัจจุบัน ยิ่งทำให้หนังแทบไม่เหลืออะไรให้น่าประทับใจแต่อย่างไร

(คิบุง. 2546ท : 57)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Dump and Dumberer ว่าเคยล้มเหลวกับการกำกับภาพยนตร์เรื่อง Jack Frost ที่ไม่ประสบความสำเร็จ และภาพยนตร์เรื่อง Dump and Dumberer นั้นไม่ดีเพราะนำตัวละครเดิมมาเสนอใหม่ โดยใส่มุกตลกไร้รสนิยมจนทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่น่าประทับใจเท่าที่ควร

ผลการศึกษาการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์นั้นพบว่า เป็นการกล่าวถึงผลงานที่ผ่านๆ มาของผู้กำกับในแต่ละเรื่อง ซึ่งเป็นผลงานที่สร้างชื่อให้กับผู้กำกับแต่ละท่านและวิจารณ์ถึงเรื่องที่เป็นผลงานปัจจุบัน มีทั้งติผลงานที่ทำให้รู้สึกผิดหวัง และชมในผลงานที่สื่อ สร้างออกมาได้ดี

4.3.2.4 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์

การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์ เป็นการกล่าวถึง เทคนิคด้านต่างๆ ในการสร้างภาพยนตร์เช่น ด้านการกำกับภาพ เสียง ฉาก เทคนิคทางภาพยนตร์ เป็นต้น ทั้งนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นข้อดีข้อเสียของภาพยนตร์ได้ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> จุดเด่นอีกส่วนของเรื่อง เห็นจะเป็นการใช้เทคนิค CGI กับฉากเหล่าโจรสลัดที่กลายสภาพเป็นโครงกระดูกเมื่อต้องแสงจันทร์และตัดกลับมาเป็นคนอีกทุกครั้งที่แสงส่องไม่ถึง กลายเป็นการใช้เทคนิคที่ทำให้คนดูทั้งสับสนและตื่นตาตื่นใจไปด้วยอย่างน่าทึ่ง โดยเฉพาะกับฉากดวลดาบระหว่างแจ๊คกับบาร์บอสซ่าภายในถ้ำตอนท้ายเรื่อง กลายเป็นฉากที่น่าตื่นตาตื่นใจและเรียกความทรงจำเก่าๆ ในหนังฮอลลีวู้ดยุคเก่าๆ ได้อย่างน่าชมเชย
>
> (คิบุง. 2546ด : 56)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์เรื่อง Pirates of The Caribbean: The Curse of the Black Pearl ว่าทำคอมพิวเตอร์กราฟฟิคได้ดี ทำให้ผู้ชมสนใจและตื่นเต้นไปกับเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดี

> การที่หนังเลือกใช้สเปเชี่ยล เอฟเฟคต์ในการสร้างยักษ์เขียว Hulk แทนที่จะเอานักกล้ามมาทาสีเขียวเหมือนสมัยหนังทีวี เป็นทางเลือกที่ทำให้หนังออกมาได้ใกล้เคียงความเป็นการ์ตูนต้นฉบับมากกว่า โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง Hulk ฉบับทีวีที่ใช้การเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วปราดเปรียวขัดกับร่างที่ใหญ่เทอะทะโดยสิ้นเชิง ทำให้ตัวละครตัวนี้สามารถตรึงคนดูให้ติดไปกับสถานการณ์เรื่องที่น่าตื้นเต้นได้ดีกว่าหลายเท่า แม้ยักษ์เขียวในเรื่อง (ที่ถูกออกแบบจากรูปหน้าของบานาเป็นหลัก) จะไม่ได้แสดงอารมณ์ที่ซับซ้อนบนสีหน้าได้สมบูรณ์แบบเหมือนอย่างกอลลั่มใน Lord of The Rings แต่อย่างน้อย

CGI ที่ใช้กับหนังเรื่องนี้ ก็ทำให้ยักษ์เขียวเป็นเหมือนตัวละครที่มีเลือดเนื้อโดยแท้ โดยเฉพาะเมื่อถึงคราวที่ต้องแสดงอารมณ์ที่แตกต่างไป จากการแยกเขี้ยวคำรามเพียงอย่างเดียว

(คิบุง. 2546ฐ : 57)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์เรื่อง The Hulk ที่มีความสมจริงและใกล้เคียงกับต้นฉบับที่เป็นการ์ตูน ทำให้ตัวละครในเรื่องมีลักษณะเหมือนคนสามารถแสดงอารมณ์ได้ มิได้เป็นเพียงตัวการ์ตูนยักษ์สีเขียวสามารถแยกเขี้ยวได้เท่านั้น

การต่อสู้ระหว่างด้านมืดกับด้านสว่างภายในใจของกอลลัมนี้เองคือ หัวใจสำคัญของ The Lord of the Rings และเป็นพลังดราม่าเพียงหนึ่งเดียวใน The Two Towers ที่เรียกร้องความเห็นใจจากผู้ชมอย่างได้ผลส่วนหนึ่งคงต้องยกความดีให้กับเทคนิคพิเศษอันยอดเยี่ยม เหมือนจริง (ทีมงานให้แอนดี้ เซอร์คิสแสดงเป็นกอลลัม ก่อนจะใช้คอมพิวเตอร์วาดทับ การแสดงนั้นลงไปอีกชั้นหนึ่ง) ถึงขนาดนิวไลน์หวังจะเสนอชื่อเซอร์คิสเข้าชิงออสการ์สาขาดาราสมทบชายยอดเยี่ยมประจำปีนี้ด้วย

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ก : 60)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์เรื่อง The Lord of the Ring : The Two Towers ว่าเทคนิคการต่อสู้ของ กอลลัม ได้สมจริง และเสนอแนะว่านักแสดงประกอบในเรื่องนี้น่าจะเข้าชิงรางวัลออสการ์สาขาดาราสมทบชายยอดเยี่ยมอีกด้วย

X2 มีสีสันซ่อนเร้นอยู่มากกว่าหนังซูเปอร์ฮีโร่ทั่วๆ ไปนอกจากนั้นแล้ว มันยังถือเป็นหนังภาคต่อที่ดีว่าภาคแรกเล็กน้อย(ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งนัก) ทั้งในส่วนของสโคปเนื้อหา เทคนิคพิเศษ และความสนุกนาน (สาเหตุคงเป็นเพราะภาคสองไม่จำเป็นต้องเสียเวลาแนะนำเหล่ามนุษย์กลายพันธุ์อีกต่อไป) ตัวละครหลักส่วนใหญ่หวนกลับมาผจญภัยร่วมกันอีกครั้ง บางคนได้เวลาบนจอมากขึ้น เช่น มิสติก (รีเบ็กก้า โรมิน-สตามอส) ซึ่งมีโอกาสโชว์ความสามารถในการเปลี่ยนรูปร่างและเสื้อผ้าบ่อยยิ่งกว่าแชร์ บนเวทีคอนเสิร์ตเสียอีก บางคนถูกลดบทบาทลงเช่น ไซคลอปส์ (เจมส์ มาร์สเดน) ซึ่งหายหน้าหายตาไปตลอดช่วงกลางเรื่อง ฉากแอ็คชั่นหลายฉากประสบความสำเร็จในการสร้างอารมณ์ร่วมน่าตื่นตา และใช้ประโยชน์ของเทคนิคพิเศษด้านภาพได้อย่างคุ้มค่า เช่น ฉากแม็กนีโต้แหกคุก ฉากเปิดเรื่อง เมื่อ ไนท์ครอว์เลอร์ (อลัน คัมมิ่ง) ลักลอบเข้าทำเนียบขาว เพื่อไปสังหารประธานาธิบดี และฉากการประลองกำลังแบบสูสีระหว่างวูล์ฟเวอรีน (ฮิวจ์ แจ็คแมน) กับยูริโกะ (เคลลี่ ฮู) แต่ไคล์แม็กซ์ของหนังที่ศูนย์วิจัยใต้เขื่อนขนาดใหญ่กลับยืดยาวเกินจำเป็น

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 60)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์เรื่อง X2:X-Men United ว่าสามารถใช้เทคนิคภาพพิเศษในภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ดีกว่าในภาคแรกและฉากต่างๆ ที่ปรากฏในภาคนี้ก็น่าสนใจชวนติดตาม

> เสน่ห์ของการ์ตูนอนิเมชันของพิกซาร์ไม่ได้อยู่ที่ผลงาน CG ที่แสนจะปราณีตแต่เพียงอย่างเดียว เพราะนอกจากที่ทีมงานจะใส่ใจในทุกรายละเอียดแล้ว พวกเขายังให้คามสำคัญกับจังหวะของหนังตัวละคร เนื้อเรื่อง มุขตลกที่สุดแสนจะน่ารัก
>
> (The Devil. 2546ก : 51)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์เรื่อง Finding Nemo ว่า ใช้เทคนิคภาพยนตร์ด้วยความความประณีต และใส่ใจกับทุกรายละเอียดของภาพยตร์อนิเมชั่นเรื่องนี้

ผลการศึกษาการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้เขียนบทวิจารณ์พบว่า ส่วนใหญ่ชื่นชมในการใช้เทคนิคพิเศษได้สมจริง ละเอียด ซึ่งเทคนิคพิเศษต่างๆ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ภาพยนตร์ประสบความสำเร็จหรือไม่ ซึ่งผู้วิจารณ์มีหน้าที่ชี้แนะ ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับรายละเอียดแต่ละด้านของภาพยนตร์เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ ใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธแนวคิดของผู้เขียน อันจะมีผลต่อความนิยมของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้แสดงทัศนะข้อสังเกตและเสนอแนะในประเด็นบทภาพยนตร์ นักแสดงนำ และผู้กำกับ ซึ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ภาพยนตร์แต่ละเรื่องออกสู่สายตาผู้ชมและจะได้รับความนิยมหรือไม่

4.4 กลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์

การปิดเรื่องเป็นส่วนท้ายสุดที่ผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ต้องการทิ้งท้ายความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ โดยอาจเป็นการชื่นชม การสรุปความต่างๆ หรือการแนะนำบางประการแก่ผู้ชมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆหรืออาจตอกย้ำความคิดที่นำเสนอมาแล้วในส่วนของเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.4.1 การปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม

การปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม คือ การปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมภาพยนตร์ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น บทภาพยนตร์ นักแสดง ผู้กำกับ บทภาพยนตร์ การถ่ายทำ ฯลฯ โดยมาก

การชมลักษณะนี้จะเป็นการชมเพื่อให้ผู้สร้างเกิดกำลังใจ นอกจากนั้นยังสอดแทรกข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ในการสร้างภาพยนตร์ต่อไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> Two Towers ยังคงเป็นงานที่เพียบพร้อมไปด้วยความน่าตื้นตาตื่นใจ พร้อมกับการเดินเรื่องที่กระชับ พร้อมเนื้อหาที่หนักแน่น จนคนที่สมควรได้รับเครดิตเต็มที่คือ ปีเตอร์ แจ็คสันเอง หากโทลคีนยังมีชีวิตทันได้เห็นหนังที่ถ่ายทอดออกมาจากหนังสือของเขา เชื่อแน่ว่าคงทำให้เขามีความสุขกับการเห็นงานหนังที่สมบูรณ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง
>
> (คิบุง. 2546ก : 56)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมบทภาพยนตร์เรื่อง The Lord of the Ring : The Two Tower ว่ามีการดำเนินเรื่องที่กระชับและน่าสนใจ เพราะผลงานกำกับของ ปีเตอร์ แจ็คสัน และหากผู้ประพันธ์เรื่องนี้ยังมีชีวิตอยู่ ผู้วิจารณ์คิดว่าผู้ประพันธ์เรื่อง The Lord of the Ring น่าจะมีความสุขหากได้เห็นภาพยนตร์เรื่องนี้

> นิค แคนนอน ดารานำจากรายการ The Nick Cannon Show ทางช่อง Nlickelodeon เปิดตัวบนจอใหญ่ได้อย่างน่าประทับใจ เขารักษาสมดุลระหว่างบุคลิกยโสโอหัง เสน่ห์ และความบอบบางทางจิตใจของตัวละครได้อย่างพอเหมาะพอดี ฉากโรแมนติกระหว่างเขากับโซอี้ ซัลดาน่า ดูน่าเชื่อถือและอบอุ่น งดงาม ส่วนออร์แลนโด้ โจนส์ก็เปลี่ยนบรรยากาศจากการแสดงหนังตลกโปกฮา มารับบทคุณครูผู้เป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้อย่างน่าพอใจ
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546จ : 53)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมนักแสดงนำในภาพยนตร์เรื่อง Drumline ในส่วนของนักแสดงนำของเรื่องคือ นิค แคนนอน และ ออร์แลนโด้ โจนส์ที่สามารถแสดงและตีโจทย์ตัวละครที่ได้รับอย่างสมบทบาท รวมทั้งฉากของเรื่องที่น่าเชื่อถือสมจริง

> จุดเด่นของหนังยังคงอยู่ตรงการจับคู่ดารานำที่ลงตัว ระหว่างนักแสดงซึ่งเชี่ยวชาญบทมาเฟียจอมคุกคามอย่างโรเบิร์ต เดอ นีโร กับนักแสดงตลกที่ถนัดการแสดงอารมณ์ประหม่า วิตกจริต และอึดอัดอย่าง บิลลี่ คริสตัล โดยหนึ่งในฉากที่เรียกเสียงฮาได้ผลที่สุด คือตอนที่โซเบลพยายามจะตรวจสอบดูว่าวิตตี้แกล้งบ้าหรือเปล่า ด้วยกลวิธีสุดพิลึกพิลั่น (ฉากนี้เองยังเป็นสาเหตุให้เกิดฉากหลุดที่ตลกที่สุดอีกด้วย ซึ่งถูกรวบรวมเอาไว้ในตอนเครดิตท้ายเรื่อง) ส่วนพรสวรรค์ในการรับส่งตลกของลิซ่า ครูโดรล์ (The Opposite of Sex) กลับค่อนข้างจะเสียเปล่า เนื่องจากบทที่ไม่มอบอะไรเป็นชิ้นเป็นอันให้เธอเล่นมากนัก

เช่นเดียวกับนักแสดงชั้นยอดอย่าง โจ วิเทอเรลลี่ ในบทสมุนมือขวาของวิตตี้ แต่ทั้งสองก็ใช้เวลาหน้าจอที่มีอยู่น้อยนิดสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้ตามอัตภาพ

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 55)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมนักแสดงนำในเรื่อง Analyze That ว่านักแสดงนำของเรื่องมีความเหมาะสม ทำให้ภาพยนตร์มีความน่าสนใจและตัวนักแสดงเองก็สามารถเข้าถึงบทบาทที่แสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้ ถึงแม้จะมีนักแสดงบางคนที่ยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

สรุปคือ ถึงแม้ว่า Love Actually นั้นจะยาวถึง 130 นาที ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานหนังโรแมนติกคอมเมดี้ทั่วไปมากๆ แต่ระหว่างเวลาที่ดูนั้น ก็ไม่ทำให้เรารู้สึกเบื่อหรือลดความสนใจไปแม้แต่น้อย ทั้งๆ ที่รู้ว่าเรื่องจะจบยังไง แต่ก็ยังอยากอยู่ดูให้มันจบ เสน่ห์ของหนังเรื่องนี้ไม่ได้อยู่ที่พล็อตเรื่องหรือความซับซ้อนของมัน หาแต่อยู่ที่อารมณ์ร่วมของคนดูที่หนังสร้างขึ้นมาต่างหาก บางที...อาจจะถูกก็ได้ที่ว่า Love Actually นั้นก็เหมือนกับหนังสือ ที่แบ่งเป็นเรื่องสั้นต่างๆ แม้จะไม่ได้เกี่ยวข้องกันมากนัก แต่หนังสือเรื่องนี้ก็สนุกอย่างวางไม่ลง และเมื่อเราได้อ่านมันจบเล่มแล้ว เราก็จะพบว่าความรักนั้นแสนวิเศษเพียงใด

(วาวไพลิน ช่อวิเชียร. 2546ข : 52)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมภาพยนตร์เรื่อง Love Actually ว่า แม้ภาพยนตร์เรื่องนี้จะมีเวลาในการดำเนินเรื่องนานกว่าภาพยนตร์รักแนวเดียวกัน แต่ก็ไม่ทำให้คนดูรู้สึกอึดอัดหรือเบื่อหน่ายเพราะภาพยนตร์เรื่องนี้สื่ออารมณ์ให้กับผู้ชมอย่างจับใจเหมือนกับการอ่านหนังสือที่มีความสนใจจนไม่สามารถวางลงได้

ดิคาปริโอทำหน้าที่เป็นตัวดำเนินเรื่องได้ไม่เลว เมื่อพิจารณาจากความจริงที่ว่า บทหนังไม่ได้พยายามนำจุดแข็งทางบุคลิกของเขามาใช้ให้เกิดประโยชน์เหมือนใน Catch Me If You Can ส่วนดิแอซก็พิสูจน์ให้เห็นอีกครั้งว่า เธอก็มีวิญญาณนักแสดงมากพอๆ กับซูเปอร์ สตาร์ แม้ว่าบทจะไม่เอื้ออำนวยให้เธอได้ฉายแสงอย่างเต็มที่ก็ตาม

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ข : 58)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการกล่าวชื่นชมนักแสดงนำในภาพยนตร์เรื่อง Gang Of New York ว่าตัวละครเอก ลีโอนาโด ดิคาปริโอ แสดงได้สมบทบาทและไม่ได้นำภาพลักษณ์เฉพาะตัวของนักแสดงนำผู้นี้มาใช้ในการแสดงและ คาเมร่อน ดีแอซก็แสดงได้สมบทบาทแม้บทจะไม่เด่น

ผลการศึกษาการปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม พบว่า เป็นการวิจารณ์ประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ออกมาในแง่ดี แสดงความนิยมชมชอบในภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว

4.4.2 การปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกต

การปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตเป็นการปิดบทวิจารณ์ด้วยการชี้ให้เห็นจุดดีจุดด้อยของภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ชี้ให้เห็นพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะจากการที่สังเกตเห็นจุดดีหรือจุดด้อยนั้นๆ เป็นการปิดบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ด้วยการประเมินค่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> Chicago เป็นหนังเพลงที่เต็มไปด้วยสีสันและลีลาตระการตาที่หาเกือบไม่ได้อีกแล้วในยุคสมัยนี้ บางทีการที่ Chicago ได้รับการตอบรับอย่างล้นหลามเช่นนี้ ต้องมาจากการเบิกทางของ Moulin Rogue อย่างน้อยก็คงทำให้สตูดิโอทั้งหลายคงจะใจกล้าเปิดใจให้หนังเพลงเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นอย่างแน่นอน
>
> (คิบุง. 2546ง : 61)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตในภาพยนตร์เรื่อง Chicago ว่าเป็นภาพยนตร์เพลงที่ประสบความสำเร็จเพราะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้ชม และบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์กล้าที่จะลงทุนสร้างภาพยนตร์แนวนี้มากขึ้นกว่าเดิม

> ถ้าความสำเร็จของ Pirates of the Caribbean : The Curse of The Black Pearl จะทำให้หนังเรื่องนี้มีภาคต่อตามมาอีก ก็อย่าได้แปลกใจ เพราะภาพของกัปตันแจ็ค สแปร์โรว์กับบันดาลูกเรือ แบล็คเพิร์ลที่มุ่งหน้าออกจากท่าอย่างมุ่งมั่น ดูเหมือนจะบอกใบ้อะไรทิ้งไว้ตามสไตล์บรั๊คไฮเมอร์ตามระเบียบ
>
> (คิบุง. 2546ต : 56)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตในภาพยนตร์เรื่อง Pirates of the Caribbean : The Curse of The Black Pearl ว่าถ้าหากมีการสร้างภาคต่อของภาพยนตร์เรื่องนี้ออกมาก็ไม่น่าแปลกใจ เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จ จึงเท่ากับเป็นการแนะทางอ้อมจากการสังเกตว่าน่าจะสร้างภาคต่อไป

> ความล้มเหลวของหนังภายใต้งานกำกับของ สตีฟ คาร์ (Next Friday, Dr.Dolttle2) อยู่ตรงที่มันไม่พยายามจะใส่ทีมนักแสดงตลกชั้นดีอย่างเมอร์ฟีย์, ซาห์น และ การ์ลิน เอาไว้ในโลกของเด็กจริงๆ และเดย์แคร์จริงๆ เด็กๆ กลายเป็นเพียงแบ็คกราวด์ในหนังตลกที่ทุกอย่างดูจงใจและฝืดเฝื่อน แม้กระทั่งมุขตลกเกี่ยวกับอึยังไม่อาจเรียกเสียงหัวเราะจากคนดูได้ ถ้าคุณไม่สามารถทำให้อึกลายเป็นเรื่องตลกในหนังเกี่ยวกับเด็กได้ละก็ ไม่ต้องสงสัยว่าคุณกำลังตกที่นั่งลำบากแน่นอนแล้ว
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ซ : 57)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตในภาพยนตร์เรื่อง Daddy Day Care ถึงความล้มเหลวของภาพยนตร์ว่าเป็นเพราะการกำกับที่ผิดพลาดของ ผู้กำกับ สตีฟ คาร์ ซึ่งทำให้เรื่องราวของภาพยนตร์ไม่น่าสนใจ

> ผู้กำกับเฟร็ด เชปิซี่ ค่อยๆ นำพาคนดูเข้าไปรู้จักตัวละครของเขาได้ดีโดยหลีกเลี่ยงวิธีปลุกเร้าอารมณ์จนเกินงาม ฉากบางฉากถูกถ่ายทอดออกมาได้อย่างละเอียดอ่อน พอเหมาะพอดี เช่น ตอนที่มิเชลล์อธิบายถึงเคล็ดลับที่เขากับภรรยาแยกกันเดินทางตามลำพังในช่วงวันหยุดพักร้อนเพื่อจะได้ไปพบอีกฝ่าย ณ จุดนัดหมายด้วยอารมณ์แช่มชื่น หรือตอนที่อีไลจูบผู้หญิงเป็นครั้งแรกในชีวิต หรือตอนที่มิทเชลล์เต้นรำกับภรรยาของเขา...น่าเสียดายที่ช่วงเวลาอบอุ่นและเหมือนจริงเหล่านั้นมีอยู่น้อยเกินไป ทำให้ It Runs in The Family ไม่สามารถก้าวข้ามไปอยู่เหนือภาพยนตร์ดราม่าดาษๆ เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวอีกนับร้อยนับพัน
>
> (วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ฌ : 61)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตในภาพยนตร์เรื่อง It Runs in the Family ว่า เป็นภาพยนตร์แนวชีวิตทั่วๆ ไป ไม่มีอะไรโดดเด่น เนื่องจากข้อผิดพลาหลายประการ เช่น การจบฉากบางฉากเร็วเกินไปทำให้อารมณ์ไม่ต่อเนื่อง

> การที่ Hulk ถูกคาดหวังให้เป็นหนึ่งในหนังบล็อกบัสเตอร์ของซัมเมอร์นี้ ทำให้หนังจะต้องมีตอนต่อออกมาอย่างไม่ต้องสงสัย ปัญหาอยู่ที่ว่า อัง ลี จะยอมจมอยู่กับโปรเจกต์ของหนังเรื่องนี้ไปได้อีกนานแค่ไหน ในเมื่อศักยภาพและวิสัยทัศน์ในการกำกับของเขา กว้างไกลเกินกว่าจะติดอยู่กับหนังพาณิชย์แบบนี้ไปตลอดเพราะถ้าเป็นเช่นนั้น อัง ลี ผู้กำกับเอเชียนผู้สามารถเข้าไปถึงในศิลปะและตรรกะของหนังที่เป็นสากล คงไม่ต่างจากผู้กำกับฝีมือดีอีกหลายคนที่เหลือเพียงผลงานในอดีตให้ชื่นชมเท่านั้นเอง
>
> (คิบุง. 2546ฐ : 57)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกตในภาพยนตร์เรื่อง The Hulk ว่าฝีมือการกำกับของอัง ลี ซึ่งเป็นผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้มีความสามารถในการกำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ และน่าจะมีการสร้างภาคต่อของภาพยนตร์เรื่องนี้เพราะเป็นภาพยนตร์แนวที่ได้รับความนิยมอยู่ในขณะนั้น

ผลการศึกษาการปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกต พบว่า ผู้วิจารณ์จะตั้งข้อสังเกตให้กับภาพยนตร์เรื่องต่างๆ เช่น บทภาพยนตร์ ผู้กำกับ หรือนักแสดงภาพยนตร์ โดยจะมีน้ำเสียงเอนเอียงไปในทางตำหนิหรือชื่นชมอย่างใดอย่างหนึ่ง

4.4.3 การปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญ

การปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญ หมายถึง การประมวลใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมดอีกครั้ง หรือขมวดความคิดของบทวิจารณ์นั้นอีกครั้ง การจบสรุปลักษณะนี้ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมของสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอให้ง่ายขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> Wonderland เผยให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนกลุ่มหนึ่งบนถนนลอสแองเจลิส ที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของยาเสพติด ความฟุ้งเฟ้อ James Cox สามารถผูกเรื่องได้ดี โยงใยให้เห็นถึงการหักหลังของคนในกันเองในวงการค้ายาเสพติด แม้ในความเป็นจริงแล้ว เราไม่มีทางที่จะรู้ได้เลยว่าเกิดอะไรขึ้นจริงๆ ในคืนนั้นที่วันเดอร์แลนด์
>
> (Red Devil. 2546ฆ : 48)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง Wonderland ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการนำเสนอสภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดในลอสแองเจลิส ที่อยู่ท่ามกลางสิ่งเร้าที่ไม่ดี และเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งโดยทั่วไปผู้ชมไม่ประสบเหตุการณ์เหล่านี้ได้ง่ายนัก

> ทว่าผมคงจะไม่บอกว่า Finding Nemo คือหนังที่ดีที่สุดของพิกซาร์หรอกครับ เพราะถ้าพูดถึงในแง่คุณภาพของหนัง ผมก็คงจะบอกว่าผมชอบภาพยนตร์ชุด Toy Story มากกว่าเสียด้วยซ้ำ เรื่องราวของ Finding Nemo นั้นค่อนข้างจะธรรมดา หนังทั้งเรื่องก็เป็นเรื่องราวการผจญภัยตามหาปลาน้อยและการค้นหาตัวเองของ Nemo เหมือนอย่างชื่อหนังเด๊ะ แต่ถ้าหากว่าพูดกันถึงด้านคุณค่าทางจิตใจล่ะก็ ผมยกให้ Finding Nemo เป็นหนึ่งในหนังเรื่องโปรดของผมเลยล่ะ Finding Nemo พูดถึงเรื่องราวความรักที่ไร้ซึ่งเงื่อนไขใด ๆ ของพ่อและลูกชายได้อย่างซาบซึ้งกินใจเป็นที่สุดโดยเฉพาะผม ซึ่งไม่มีพ่ออยู่ด้วยแล้ว รู้สึกคิดถึงพ่อขึ้นมาจับใจเลยล่ะ
>
> (The Devil. 2546ก : 51)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง Finding Nemo ว่าภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องนี้ให้คุณค่าทางจิตใจ และกล่าวถึงจุดดีที่แฝงมาเรื่อง ที่เกี่ยวกับความรักที่ปราศจากเงื่อนไขใดๆ ของบุพการี

> The Recruit เหมือนจะเป็นหนังทริลเลอร์ที่น่าสนใจ อย่างน้อยความพยายามของโดแนลด์สันในการลำดับเรื่องให้มีเหตุการณ์น่าตื่นเต้นอยู่บ้าง อาจจะช่วยทำให้หนังยกระดับขึ้นมาจุดหนึ่ง แต่บทหนังที่ดูเหมือนถูกสติปัญญาของคนดูในยุคนี้ที่เดาการพลิกพล็อตทั้งหลายได้อย่างง่ายดายเกินไปกลายเป็นส่วนที่ทำให้หนังไม่ได้เป็นอย่างที่ตั้งความหวังเอาไว้แต่อย่างไร
>
> (คิบุง. 2546ฉ : 56)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง The Recruit ว่า ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องมีความน่าตื่นเต้นอยู่บ้าง แต่บทภาพยนตร์กลับไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ความคิดหวังในภาพยนตร์เรื่องนี้ของผู้ชมอาจผิดหวังได้

ผลการศึกษาการปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญ พบว่า เป็นการกล่าวย้ำถึงเนื้อความที่ผู้วิจารณ์เป็นประเด็นสำคัญถึงความคิดหลักที่ภาพยนตร์เรื่องนั้น ต้องการนำเสนอ นับเป็นการปิดเรื่องโดยการเน้นให้ผู้อ่านเข้าใจประเด็นที่ผู้วิจารณ์เสนอเกี่ยวกับภาพยนตร์ให้แจ่มชัดขึ้น

4.4.4 การปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิด

การปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิด คือ การที่ผู้วิจารณ์นำเสนอเป็นข้อคิดที่ผู้วิจารณ์ได้จากภาพยนตร์ ซึ่งเป็นข้อคิดในเชิงเปิดกว้างให้เข้าใจแนวทางการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ผู้วิจารณ์อาจยกเอาสำนวน สุภาษิต คำพังเพย ที่เคยมีผู้กล่าวอ้างมาซ้ำในตอนท้ายบทวิจารณ์หรือย้ำด้วยใจความสำคัญอันเป็นข้อคิดจากภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

> หนังทุกเรื่องมีคุณค่าแต่อย่าให้ดูแล้วจบไปเสียเฉยๆ การเอากลับมาเปรียบเทียบและปรับประยุกต์ใช้กับชีวิตของตัวเองนั้นทำให้หนังนั้นทวีค่ามากขึ้น เพราะตัวอย่างและกรณีศึกษาหลายๆ อย่างที่อาจไม่ได้เกิดขึ้นในชีวิตจริงแต่เขาทำขึ้นมาในหนังให้เราตักตวงไว้เรียบร้อยแล้ว
>
> (Oui. 2546ข : 50)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดในภาพยนตร์เรื่อง Uptown Girl ว่า จงเรียนรู้สิ่งที่ได้จากภาพยนตร์ โดยอาจจะนำไปประยุกต์หรือเปรียบเทียบกับชีวิตของผู้ชมภาพยนตร์ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดก็ย่อมได้

> หนังเล่าเรื่องราวได้สนุกและกระชับจนผู้ชมไม่มีเวลาสนใจหรอกว่าแอนนาเบลในร่างของเอลเลนนั้น รับมือกับงานจิตแพทย์ที่คุณแม่ของเธอทำอยู่ในวันพิเศษวันนั้นได้อย่างไร แต่ก็แปลกที่การมองเอลเลนกลับไปเป็นวัยรุ่นในวันพิเศษวันนั้นไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ลำบากสักเท่าไหร่ นี่คงเป็นความคิดของผู้สูงอายุอย่างผู้เขียนที่พอปูนนี้บางทีบรรยากาศกุ๊กกิ๊กๆ ก็เป็นสิ่งที่อยากจะให้เกิดขึ้นกับตัวเองอีกครั้งเหมือนกัน ถามผู้ใหญ่สักคนในตอนนี้ว่าอยากจะกลับไปเป็นวัยรุ่นอีกสักครั้งไหม คำตอบที่น่าจะเป็นก็คือได้สักพักก็คงจะดี แต่ถ้าถามวัยรุ่นว่าอยากแก่ไหม คำตอบก็คงจะเป็น โน...ลูกเดียว เพราะงั้นความที่ประสบการณ์เยอะ มันจึงไม่ใช่เรื่องแปลกถ้าคุณพ่อคุณแม่อาบน้ำร้อนมาก่อนเจ้าจะจ้ำจี้จ้ำไชเอากับลูกๆ ด้วยความเป็นห่วง แต่เวลาเดียวกัน วัยรุ่นที่ยังคิดว่าตัวเองเพิ่งจะอายุแค่นี้ เพราะฉะนั้นการลอง

ของทั้งหลายจึงเป็นปกติวิสัยของพวกเขาที่ทำให้ผู้ปกครองหัวปั่นได้เสมอ ถ้าเข้าใจกันได้อย่างนี้ก็ไม่จำเป็นต้องสลับร่างกันจริงมั้ย

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ฆ : 58)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดในภาพยนตร์เรื่อง Freaky Friday ในเรื่องของการเคารพสิทธิหรือการเข้าใจแต่ละฝ่ายว่า หากมีความเข้าใจกันแล้วก็จะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อนย่อมมีประสบการณ์ที่จะสั่งสอนลูกหลานแต่ก็ต้องพยายามเข้าใจลูกหลานซึ่งอยู่ในวัยรุ่นเหมือนกัน

Seabiscuit อาจจะเป็นเรื่องราวของม้านอกสายตาที่หยิบยื่นความหวังให้แก่ผู้ได้สัมผัสและในความเป็นจริง ชัยชนะนั้น มาพร้อมกับความรักและความเข้าใจ และการหยิบยื่นโอกาสให้ เหมือนอย่างที่ชาร์ลส์ ฮาวเวิร์ด เชื่อใจในม้าและจ็อกกี้ของเขานั่นเอง

(จักรทิตย์ สิงหรักษ์. 2546ง : 58)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดในภาพยนตร์เรื่อง Seabisscuit เรื่องความหวัง,การให้หรือการหยิบยื่นโอกาส ,ความรักและความเข้าใจ ระหว่างม้ากับจ็อกกี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีหากผู้ชมจะนำไปใช้ได้จริง

ทั้งหมดนี้เป็นส่วนประกอบที่ทำให้หนังน่าค้นหา น่าสนใจและท้าทายความคิดเป็นเสน่ห์สำคัญของ Adaptation ที่ไม่เหมือนใคร-ไม่มีใครเหมือนดุจคำตอบของเจ้าหน้าที่อุทยาน เมื่อซูซานถามว่าทำไมผู้คนจึงหลงใหลในกล้วยไม้ “เพราะมันลึกลับสวยงาม และยากจะหยั่งรู้ได้ นอกจากนั้น ผมว่าสาเหตุจริงๆ เป็นเพราะชีวิตคนเรานั้นไร้ความหมาย เราก็แค่ตื่นนอนขึ้นมาไปทำงานและก็ทำโน่นทำนี่ส่วนใหญ่พวกเขาล้วนกำลังมองหาสิ่งแปลกประหลาด ที่จะช่วยให้สามารถฆ่าเวลาไปได้วันๆ”

(วารินทร์ นิลศิริสุข. 2546ง : 59)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดในภาพยนตร์เรื่อง Adaptation โดยการนำข้อความให้แง่คิดจากบทภาพยนตร์มาเขียนเพื่อให้แง่คิดแก่ผู้อ่านว่า แท้ที่จริงวิถีชีวิตของมนุษย์นั้นแทบจะเหมือนกันแต่ทุกคนย่อมมีความต้องการที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการและเสาะแสงหานั่นเอง

โศกนาฏกรรมทั้งหมดใน BR นั้น สาเหตุที่ทำให้แต่ละคนต้องหันมาฆ่าฟันกัน จากสาเหตุเล็กๆ จนเรื่องราวลุกลามใหญ่โตถึงระดับประเทศนั้นแตกต่างกันไป สืบเนื่องมาจากภาคแรกที่อาจารย์คิตาโนะจนถึงชูยะที่ต้องการเชิดชูเกียรติให้เพื่อนๆ ที่ร่วมเป็นร่วมตายกับเขา กลุ่มนักเรียน BR2 ที่ต่อสู้เพื่อความอยู่รอด หรือจะเป็นอาจารย์ทาเคอุชิที่ต้องการแก้แค้นให้ลูกสาวของตน ทุกอย่างล้วนแล้วแต่เกิดมาจาก

> จิตใจ และความต้องการสนองตัณหาของมนุษย์ด้วยกันทั้งสิ้น ตราบใดที่มนุษย์ยังไม่สามารถควบคุมความเกรี้ยวกราด ความโกรธ จนก่อให้เกิดสิ่งร้ายๆ ขึ้นได้นั้น สงครามก็จะไม่มีวันหมดไปจากโลก แล้วคำว่าสันติก็จะถูกลบทิ้งไปในที่สุด
>
> (Battle Royale 2 พลังเพื่อนเพื่อสันติภาพ. 2546 : 53)

ผู้วิจารณ์ปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดในภาพยนตร์เรื่อง Battle Royale2 ว่าหากมนุษย์ยังไม่สามารถควบคุมความเกรี้ยวกราด ความโกรธได้ แม้เพียงปัญหาหรือสาเหตุเพียงเล็กน้อยก็ตาม สงครามหรือความสูญเสียก็จะไม่มีที่สิ้นสุดเช่นกัน

ผลการศึกษาการปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิด พบว่า การปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิดเป็นการนำข้อคิดที่ได้จากภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ มาเขียนไว้ตอนท้าย เพื่อสรุปแก่นใจความสำคัญของภาพยนตร์ ที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อถึงผู้ชมเน้นย้ำให้ผู้อ่านเห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการนำเสนออะไรหากบทวิจารณ์สามารถให้เห็นความน่าสนใจและความน่าประทับใจของภาพยนตร์ก็จะช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากชมได้ส่วนหนึ่ง มีข้อน่าสังเกตว่าแง่คิดที่ผู้วิจารณ์ดึงออกมาไว้ตอนท้ายเป็นการตีความข้อคิดที่ภาพยนตร์แสดงไว้เพื่อการชี้แนะผู้อ่าน นอกเหนือจากการแสดงทัศนะวิจารณ์ของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์อีกด้วย

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยเรื่องลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในนิตยสารภาพยนตร์ ได้ศึกษาในลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในด้านการใช้ภาษาและลีลาการเขียนตลอดจนกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ปรากฏในนิตยสารภาพยนตร์ โดยศึกษาจากบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในคอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ ซึ่งเป็นนิตยสารที่มียอดการจำหน่ายในท้องตลาดมานานและวางจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง 3 รายชื่อ ได้แก่ Starpics, Entertain และ Movie Time โดยคัดเลือกเฉพาะคอลัมน์วิจารณ์ที่มีประจำและลงตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2546 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2546 รวม 130 ฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การใช้ภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ วิเคราะห์จากการใช้ถ้อยคำและการใช้สำนวนโวหาร ดังนี้

1.1 การใช้ถ้อยคำ แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1.1.1 ศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์ เพื่อกล่าวถึงภาพยนตร์ ส่วนมากพบเป็นคำนาม เช่น บทหนัง ภาพยนตร์จอเงิน ค่าตัว และคำกริยา เช่น รับบท

1.1.2 การตั้งสมญานาม พบการตั้งสมญานาม 2 ส่วน ได้แก่ การตั้งสมญานามของนักแสดง พบว่า มีลักษณะการตั้งสมญานาม 3 ลักษณะคือ การตั้งตามรูปลักษณ์, ตั้งตามบทบาทการแสดงที่ได้รับและตั้งตามชื่อเสียงที่ประจักษ์ ส่วนการตั้งสมญานามของผู้กำกับภาพยนตร์พบลักษณะการตั้งสมญานามเพียง 2 ลักษณะคือ การตั้งตามความสามารถและตั้งตามประสบการณ์ที่ผ่านมา

1.1.3 การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ พบคำทับศัพท์ทางภาพยนตร์, คำทับศัพท์ทั่วไปและศัพท์ทั่วไปที่เกี่ยวกับองค์ประกอบภาพยนตร์

1.1.4 การตัดคำ พบการตัดคำให้สั้นเหลือเพียงพยางค์เดียวและโดยมากใช้พูดกันโดยทั่วไปในภาษาปากอยู่แล้ว ส่วนมากเป็นคำกริยา คำนามและคำบุพบท

1.1.5 การใช้ภาษาปาก ส่วนมากเป็นคำบุพบท คำถามที่อยู่ท้ายประโยค ซึ่งใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน เช่น อย่างนี้ อย่างนั้น อย่างไร เป็นต้น และคำที่เป็นคำลงท้าย คำอุทาน ในภาษาพูด ซึ่งผู้เขียนเขียนเลียนเสียงพูด

1.1.6 คำสแลง พบคำสแลงปะปนอยู่มาก ผู้อ่านสามารถเข้าใจคำสแลงจากบริบทของการแสดงความคิดเห็นในบทวิจารณ์

1.2 การใช้สำนวนโวหาร แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้สำนวนและการใช้โวหาร

1.2.1 การใช้สำนวน พบว่า การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารมีการใช้สำนวนอยู่ 2 ลักษณะนั้นคือ การใช้สำนวนเดิมและการใช้สำนวนใหม่ ดังนี้

1.2.1.1 การใช้สำนวนเดิม เพื่อช่วยให้ข้อความสื่อความหมายได้ชัดเจน รวมทั้งให้ผู้อ่านได้อรรถรส

1.2.1.2 การใช้สำนวนใหม่ เป็นการใช้สำนวนใหม่ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ และสำนวนใหม่ที่ปรากฏทั่วไป

1.2.2 การใช้โวหาร

1.2.2.1 การใช้โวหารความเปรียบ มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและได้ทั้งอรรถรสทางความหมายอย่างลึกซึ้ง การใช้โวหารความเปรียบในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ มี 6 ลักษณะที่ปรากฏได้แก่ การเปรียบเทียบโดยมีคำเชื่อมโยง, การเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมโยง,การเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม, การสมมุติให้มีตัวตน, การกล่าวเกินจริง และการเลียนเสียง

1.2.2.2 การใช้โวหารการเขียน ปรากฏใน 4 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรก การใช้โวหารเชิงบรรยาย พบในส่วนของการเล่าเรื่องราวที่เป็นไปตามลำดับของเรื่องราวในภาพยนตร์ ลักษณะที่สองการใช้โวหารเชิงพรรณนาเป็นการเขียนรำพึงรำพันเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกในบทวิจารณ์ภาพยนตร์จะมีบางครั้งที่ผู้วิจารณ์หยิบยกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวโยงในภาพยนตร์มากล่าวอย่างมีอารมณ์ความรู้สึก ลักษณะที่สามการใช้โวหารเชิงสาธกเป็นการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการยกตัวอย่างประกอบในการเขียนบทวิจารณ์เพื่อให้บทวิจารณ์นั้นเด่นชัดขึ้นเป็นอุทาหรณ์หรือตัวอย่าง และลักษณะสุดท้าย การใช้โวหารเชิงอภิปราย เป็นการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มุ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ซึ่งการอภิปรายอาจจะถูกหรือผิดก็ได้ เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดของผู้เขียนที่ได้แสดงแนวคิดหรือทัศนะเกี่ยวกับภาพยนตร์

2. ท่วงทำนองการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ 5 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเขียนเชิงตำหนิแบบตรงไปตรงมาและการเขียนเชิงตำหนิโดยอ้อม

2.2 ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม

2.3 ท่วงทำนองการเขียนแบบทั้งตำหนิและชื่นชมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือการตำหนิก่อนการชื่นชม และ การชื่นชมแล้วจึงตำหนิ

2.4 ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทัศนะเชิงคาดคะเน

2.5 ท่วงทำนองการเขียนแบบมุ่งนำเสนอข้อมูล

3. กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

3.1 กลวิธีตั้งชื่อบทวิจารณ์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

3.1.1 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามชื่อภาพยนตร์

3.1.2 การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามลักษณะเด่นของภาพยนตร์พบ 4 แบบ คือ การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแนวเรื่อง, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามแก่นเรื่อง, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการแสดงทัศนะวิจารณ์, การตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามตัวละครและการตั้งชื่อบทวิจารณ์ตามการดำเนินเรื่อง

3.2 กลวิธีนำเรื่องบทวิจารณ์แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

3.2.1 การนำเรื่องโดยการเท้าความพบ 5 แบบ คือ การนำเรื่องโดยอ้างถึงผลงานของผู้กำกับ, การนำเรื่องโดยอ้างถึงภาพยนตร์เรื่องอื่น, การนำเรื่องโดยอ้างถึงนักแสดงนำ, การนำเรื่องโดยอ้างถึงบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์และการนำเรื่องโดยกล่าวถึงภาพยนตร์ภาคแรก

3.2.2 การนำเรื่องโดยการกล่าวเชิงสรุปพบ 2 แบบ คือ การนำเรื่องโดยสรุปประเด็นสำคัญและการนำเรื่องโดยกล่าวถึงความสำเร็จของภาพยนตร์

3.2.3 การนำเรื่องโดยการแสดงทัศนะพบ 2 แบบ คือ การนำเรื่องโดยบอกข้อเสนอแนะและการนำเรื่องโดยบอกข้อสังเกต

3.3 กลวิธีเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

3.3.1 การนำเสนอเนื้อเรื่องพบ 5 แบบ คือ การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์, การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกรายละเอียดของนักแสดง, การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยแทรกการตีความ, การนำเสนอเนื้อเรื่องโดยกล่าวถึงเรื่องราวของภาคแรกและการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยการแสดงทัศนะส่วนตัว

3.3.2 การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะพบ 4 แบบ คือการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนักแสดง. การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทภาพยนตร์, การตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้กำกับภาพยนตร์และการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเทคนิคภาพยนตร์

3.4 กลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์พบ 4 แบบ คือ การปิดเรื่องด้วยการแสดงความชื่นชม, การปิดเรื่องด้วยการตั้งข้อสังเกต, การปิดเรื่องด้วยการสรุปประเด็นสำคัญและการปิดเรื่องด้วยการให้ข้อคิด

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์นั้นทำให้เข้าใจถึงลักษณะของงานเขียนวิจารณ์ ซึ่งเป็นการเขียนที่แสดงการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ ตลอดจนแสดงทัศนะส่วนตนต่องานเขียน โดยใช้หลักการของเหตุผล องค์ความรู้ ประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานเขียน ตลอดจนเทคนิคการเขียนผ่านการเรียง

ร้อยถ้อยคำ สำนวนต่างๆ เพื่อสื่อออกมาในบทวิจารณ์ การศึกษาเรื่องลีลาการเขียนและกลวิธีนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะของงานเขียนประเภทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นมีลักษณะร่วมกับการวิจารณ์ประเภทอื่น คือมุ่งเสนอความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ซึ่งใช้ความรู้สึกนึกคิดของนักวิจารณ์ โดยอาศัยหลักเกณฑ์และทฤษฎีซึ่งเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์และการแสดง

ลักษณะลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ใช้ลีลาการเขียนประเภทแสดงความคิดเห็น แสดงทัศนะ เหมือนกับงานเขียนวิจารณ์ทั่วไป แต่จะมีลักษณะเฉพาะเรื่องของการใช้คำศัพท์เทคนิคทางภาพยนตร์หรือศัพท์เฉพาะวงการมาใช้ การตั้งสมญานามที่มุ่งเน้นเฉพาะตัวของนักแสดงและผู้กำกับในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ หรือส่วนที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ทั้งสิ้น การใช้คำสแลง และสำนวนโวหารจะเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในส่วนที่เป็นเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ที่อยู่ในบทวิจารณ์และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจารณ์ภาพยนตร์ สิ่งที่น่าสังเกตคือ ภาษาในการวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นจะคล้ายการพูดเล่าเรื่องหรือพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้อ่านบทวิจารณ์เข้าใจเนื้อความที่ผู้วิจารณ์ต้องการสื่อและทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นกันเองเหมือนแสดงทัศนะส่วนตัวในการวิจารณ์บทวิจารณ์ภาพยนตร์ ให้ผู้อ่านทราบ แต่เป็นทัศนะที่มีเหตุผลหนักแน่นด้วยความรู้หรือประสบการณ์ของผู้เขียนเองในด้านภาพยนตร์ร่วมด้วย

ส่วนท่วงทำนองการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นไปตามเจตนาของผู้วิจารณ์ คือ เน้นการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้วิจารณ์ในเชิงประเมินค่าภาพยนตร์ การตำหนิมักจะกล่าวตำหนิโดยอ้อมเสียมากกว่า ดังจะเห็นได้จากการกล่าวตำหนิหรือตักเตือนไม่ใช้ภาษาที่รุนแรง แต่เป็นการชี้แนะแบบหวังดี หรือติเพื่อก่อ ผู้วิจารณ์จึงต้องใช้ภาษาอย่างระมัดระวังในการแสดงข้อความที่ตำหนิหรือว่ากล่าวในบทวิจารณ์ แบบถ้อยทีถ้อยอาศัย เพราะนักวิจารณ์เองก็ต้องอาศัยภาพยนตร์เหล่านั้นในการเป็นแหล่งข้อมูลในการเขียนบทวิจารณ์ ส่วนการชื่นชมนั้นมักจะเป็นการกล่าวชื่นชมออกมาแบบตรงๆ เพราะจะเป็นผลดีหรือให้กำลังใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ส่วนท่วงทำนองการกล่าวตำหนิและชื่นชมนั้น ทำให้สังเกตได้ว่าผลงานหรือภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ อาจจะมีทั้งข้อดีและข้อบกพร่องปะปนกันซึ่งเกิดจากการสังเกตของผู้วิจารณ์เองซึ่งแต่ละบุคคลอาจจะมองต่างมุมกัน ต่างจากการกล่าวแสดงทัศนะในเชิงคาดคะเนซึ่งมักจะใช้คำว่า ดูเหมือน, ดูเหมือนว่า, อาจจะ หรือประโยคเงื่อนไขมาใช้เพื่อแสดงเจตนาว่าผู้วิจารณ์นำเสนอความคิดในการวิจารณ์เองโดยไม่ระบุว่าดีหรือไม่ รวมทั้งการเสนอแนะหรือการให้ข้อสังเกตที่จะทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ดีกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนท่วงทำนองแบบมุ่งนำเสนอข้อมูลจะใช้กับการปริทรรศน์ภาพยนตร์หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาพยนตร์ โดยบทวิจารณ์ทั้งหมดจะมีการแทรกบทปริทรรศน์หรือเรื่องย่อของภาพยนตร์ไว้ในบทวิจารณ์เสมอ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ภูมิหลังแก่ให้ผู้อ่านให้สามารถเข้าใจเนื้อหาหรือสาระของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ โดยสังเขป

นอกจากนั้นลักษณะการเขียนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์จะมีข้อบกพร่องเรื่องของการสะกดคำอยู่มาก เช่นคำว่า พล็อต เขียนเป็น พลอต, มุขตลก เขียนเป็น มุกตลก บางทีก็ลักลั่น คือ ปรากฏ

การเขียนทั้งสองแบบ ทั้งนี้อาจเกิดจากการถ่ายเสียงจากภาษาต่างประเทศ, เป็นคำที่เกิดขึ้นใหม่หรือเกิดจากข้อผิดพลาดจากการพิสูจน์อักษรก็เป็นได้ รวมถึงการใช้ภาษาอังกฤษปะปนในบทวิจารณ์เป็นจำนวนมากโดยไม่ถ่ายเป็นเสียงภาษาไทย เหตุผลเพราะเป็นชื่อเฉพาะหรือคำศัพท์เฉพาะซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านอ่านผิด และไม่มีระบบในการถ่ายเสียงจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย ส่วนการใช้ตัวอักษรในส่วนของชื่อบทวิจารณ์นั้น ตัวอักษรที่ใช้กับชื่อภาพยนตร์จะมีขนาดใหญ่หรือใช้ตัวอักษรพิเศษกว่าชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนอื่น

กลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในส่วนของชื่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์จะปรากฏชื่อภาพยนตร์อยู่เสมอ ในส่วนของเนื้อหาของบทวิจารณ์จะมีลักษณะของการเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ อยู่เสมอ ในส่วนของการปิดเรื่องบทวิจารณ์นั้นจะไม่มีการกล่าวตำหนิในตอนปิดท้ายบทวิจารณ์และงานเขียนประเภทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นจะแตกต่างจากการเขียนบทความทั่วไปหรือบทความวิจารณ์ประเภทอื่น นั่นก็คือ จะนำเสนอเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับภาพยนตร์เป็นหลักโดยแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ลงไปในบทวิจารณ์ที่สำคัญผู้วิจารณ์เองต้องมีความกล้าที่จะวิจารณ์โดยปราศจากอคติต่อภาพยนตร์หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ

ทั้งลีลาการเขียนและกลวิธีนำเสนอของการเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ปรากฏนั้นจะใช้ภาษากึ่งทางการแต่จะเน้นหนักไปที่ภาษาพูดหรือภาษาปาก เพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อหวังให้ผู้อ่านรับรสในสารได้โดยง่าย สามารถสร้างความสนิทสนมเสมือนว่าผู้เขียนและผู้อ่านกระหายใคร่รู้ในเรื่องเดียวกันและสร้างอรรถรสในการอ่านแก่ผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์อีกด้วย รวมทั้งการใช้ภาษาและกลวิธีนำเสนอที่แตกต่างกันตามรูปแบบการวิจารณ์ก็เพื่อนำไปสู่จุดประสงค์เดียวกันคือการให้ข้อมูลของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ และความเพลิดเพลินในการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ให้ผู้อ่านได้ขบคิดและพิจารณาต่อภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ จนสามารถแยกแยะ พิจารณาและประเมินค่าของภาพยนตร์เรื่องนั้นได้และถือเป็นหน้าที่ของนักวิจารณ์ที่สามารถสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจ

ผู้เขียนบทวิจารณ์ในนิตยสารภาพยนตร์มองภาพรวมของภาพยนตร์ เพื่อหาความสอดประสานอย่างกลมกลืนในทุกองค์ประกอบของภาพยนตร์ ทั้งการสื่อเรื่องราวอย่างน่าสนใจ มีศิลปะและเทคนิคในการเล่าเรื่องที่ชวนให้ติดตามอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง จับใจผู้ชมและมีคุณค่าในฐานะเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงอย่างสมบูรณ์ ในขณะเดียวกันก็มีคุณค่าในเชิงสังคมอีกด้วย บทบาทของผู้วิจารณ์ที่มักทำหน้าที่ชี้นำทั้งผู้อ่านและผู้สร้างภาพยนตร์ เพราะบทวิจารณ์ก็เป็นงานเขียนที่ให้ความรู้ในเรื่องของศิลปะการผลิตสร้างภาพยนตร์ ผ่านมุมมองของผู้วิจารณ์ที่สะท้อนถึงความพึงพอใจ ความนิยมหรือ รสนิยมของยุคสมัย การใช้ภาษาปากหรือภาษาพูดในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นอาจมองได้ว่า นักวิจารณ์มองผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นคู่สนทนามิใช่เป็นเพียงแต่ในฐานะของผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

นอกจากการศึกษาเรื่อง “ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์” ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ายังมีประเด็นที่น่าสนใจที่สมควรจะนำมาศึกษาอีกหลายประเด็นในเรื่อง ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบการวิจารณ์ภาพยนตร์จากแหล่งอื่นๆ เช่น ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์ นิตยสารบันเทิงหรือนิตยสารประเภทอื่นๆ
2. ศึกษาลีลาการเขียนและกลวิธีนำเสนองานเขียนของนักวิจารณ์แต่ละคน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กฤษดา เกิดดี. (2541). *พิพากษานอกศาล:ภาพยนตร์ & กลวิจารณ์ & การแสดงทรรศนะ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2517). *วรรณคดีไทย.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไขสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (2512). *การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายสำนวนไทย.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ความหมายของการวิจารณ์. (2547). สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2547, จาก http://www.thaiskinfilm.in.th

คิบุง. (2545,27 ธันวาคม – 2546,2 มกราคม)ก. The Lord of the Rings : The Two Tower. *เอนเตอร์เทน.* (703) : 55-56.

_____. (2546,17 มกราคม – 2546,23 มกราคม)ข. Analyze That. *เอนเตอร์เทน.* (706) : 58-59.

_____. (2546,24 มกราคม – 2546,30 มกราคม)ค. Two Weeks Notice. *เอนเตอร์เทน.* (706) : 57-58.

_____. (2546,7 กุมภาพันธ์ – 2546,13 กุมภาพันธ์)ฆ. Tadpole. *เอนเตอร์เทน.* (709) : 58.

_____. (2546,7 กุมภาพันธ์ – 2546,13 กุมภาพันธ์)ง. Below. *เอนเตอร์เทน*. (709) : 59.

_____. (2546,7 มีนาคม – 2546,13 มีนาคม)จ. Chicago. เอนเตอร์เทน. (713) : 60-61.

_____. (2546,28 มีนาคม – 2546,3 เมษายน)ฉ. Maid in Manhattan. *เอนเตอร์เทน.* (716) : 57-58.

_____. (2546,18 เมษายน – 2546,24 เมษายน)ฉ. The Recruit. *เอนเตอร์เทน*. (719) : 55-56.

_____. (2546,18 เมษายน – 2546,24 เมษายน)ฉ. Dreamcatcher. *เอนเตอร์เทน.* (719) : 57-58.

_____. (2546,9 พฤษภาคม – 2546,15 พฤษภาคม)ช. The Pianist. *เอนเตอร์เทน.* (722) : 57-58.

_____. (2546,9 พฤษภาคม – 2546,15 พฤษภาคม)ซ. X2 : X-Men United. *เอนเตอร์เทน.* (722): 59-60.

_____. (2546,16 พฤษภาคม – 2546,22 พฤษภาคม)ฌ. Confessions of a Dangerous Mind. *เอนเตอร์เทน.* (723) : 56-57.

_____. (2546,23 พฤษภาคม – 2546,29 พฤษภาคม)ฌ. The Matrix Reloaded. *เอนเตอร์เทน.* (724) : 56–57.

_____. (2546,30 พฤษภาคม – 2546,5 มิถุนายน)ญ. How to Lose a Guy in 10 Days. *เอนเตอร์เทน.* (725) : 56-57.

_____. (2546,30 พฤษภาคม – 2546,5 มิถุนายน)ญ. Darkness Fall. *เอนเตอร์เทน.* (725) : 58.

_____. (2546,13 มิถุนายน – 2546,19 มิถุนายน)ฏ. Bruch Almighty. *เอนเตอร์เทน.* (727) : 55-56.

_____. (2546,20 มิถุนายน – 2546,26 มิถุนายน)ฏ. The Hunted. *เอนเตอร์เทน.* (728) : 55.

_____. (2546,20 มิถุนายน – 2546,26 มิถุนายน)ฏ. View From The Top. *เอนเตอร์เทน.* (728) : 56.

_____. (2546,20 มิถุนายน – 2546,26 มิถุนายน)ฏ. The Italian Job. *เอนเตอร์เทน.* (728) : 57.

_____. (2546,27 มิถุนายน – 2546,3 กรกฎาคม)ฐ. The Hulk. *เอนเตอร์เทน.* (729) : 57-58.

_____. (2546,27 มิถุนายน – 2546,3 กรกฎาคม)ฐ. What a Girl Wants. *เอนเตอร์เทน.* (729) : 59.

_____. (2546,4 กรกฎาคม – 2546,10 กรกฎาคม)ฑ. Charlie's Angle : Full Throttle. *เอนเตอร์เทน.* (730) : 56-57.

_____. (2546,11 กรกฎาคม – 2546,17 กรกฎาคม)ฒ. Agent Cody Banks. *เอนเตอร์เทน.* (731) : 58.

_____. (2546,11 กรกฎาคม – 2546,17 กรกฎาคม)ฒ. The Four Feathers. *เอนเตอร์เทน.* (731) : 59.

_____. (2546,25 กรกฎาคม – 2546,31 กรกฎาคม)ณ. 28 Days Later. *เอนเตอร์เทน.* (733) : 57-58.

_____. (2546,1 สิงหาคม – 2546,7 สิงหาคม)ด. Pirates of the Caribbean the Curse of The Black Pearl. *เอนเตอร์เทน.* (734) : 56-57.

_____. (2546,8 สิงหาคม – 2546,14 สิงหาคม)ต. Lara Croft Tomb Raider : The Cradle of Life. *เอนเตอร์เทน.* (735) : 55-56.

_____. (2546,15 สิงหาคม – 2546,21 สิงหาคม)ถ. Identity. *เอนเตอร์เทน.* (736) : 53-54.

_____. (2546,15 สิงหาคม – 2546,21 สิงหาคม)ถ. 2 Fast 2 Farious. *เอนเตอร์เทน.* (736) : 55.

_____. (2546,15 สิงหาคม – 2546,21 สิงหาคม)ถ. The In-Law. *เอนเตอร์เทน.* (736) : 56.

_____. (2546,22 สิงหาคม – 2546,28 สิงหาคม)ท. Down With Love. *เอนเตอร์เทน.* (737) : 55-56.

_____. (2546,22 สิงหาคม – 2546,28 สิงหาคม)ท. Dump and Dumbere : When Harry met Lloyd. *เอนเตอร์เทน.* (737) : 57.

_____. (2546,29 สิงหาคม – 2546,4 กันยายน)ธ. Bad Boy II. *เอนเตอร์เทน.* (738) : 58-59.

_____. (2546,12 กันยายน – 2546,18 กันยายน)น. Alex and Emma. *เอนเตอร์เทน.* (740) : 56-57.

_____. (2546,19 กันยายน – 2546,25 กันยายน)บ. Seabiscuit. *เอนเตอร์เทน.* (741) : 56-57.

_____. (2546,19 กันยายน – 2546,25 กันยายน)บ. Feddy V.S. Jason. *เอนเตอร์เทน.* (741) : 58.

_____. (2546,26 กันยายน – 2546,2 ตุลาคม)ป. Matchstick. *เอนเตอร์เทน.* (742) : 55-56.

_____. (2546,26 กันยายน – 2546,2 ตุลาคม)ป. The League of Extraordinary Gentlemen. *เอนเตอร์เทน.* (742) : 57.

_____. (2546,3 ตุลาคม – 2546,9 ตุลาคม)ผ. American Wedding. *เอนเตอร์เทน.* (743) : 56.

_____. (2546,3 ตุลาคม – 2546,9 ตุลาคม)ผ. S.W.A.T. *เอนเตอร์เทน.* (743) : 57.

_____. (2546,24 ตุลาคม – 2546,30 ตุลาคม)ฝ. Spy Kids 3D : Game Over. *เอนเตอร์เทน.* (746) : 56.

_____. (2546,24 ตุลาคม – 2546,30 ตุลาคม)ฝ. Legally Blonde 2. *เอนเตอร์เทน.* (746) : 57.

_____. (2546,31 ตุลาคม – 2546,6พฤศจิกายน)พ. Jeeper Creepers 2. *เอนเตอร์เทน.* (747) : 57.

จักรทิพย์ สิงหรักษ์. (2546,21 พฤศจิกายน – 2546,27 พฤศจิกายน)ก. Seabiscuit. *เอนเตอร์เทน.* (750) : 62.

_____. (2546,28 พฤศจิกายน – 2546,4 ธันวาคม)ข. Mystic River. *เอนเตอร์เทน.* (751) : 58-59.

_____. (2546,5 ธันวาคม – 2546,11 ธันวาคม)ค. Intolerable. *เอนเตอร์เทน.* (752) : 61.

_____. (2546,5 ธันวาคม – 2546,11 ธันวาคม)ฆ. Freaky Friday. *เอนเตอร์เทน.* (752) : 61.

_____. (2546,5 ธันวาคม – 2546,11 ธันวาคม)ง. Secretary. *เอนเตอร์เทน.* (752) : 61.

_____. (2546,12 ธันวาคม – 2546,18 ธันวาคม)จ. Once Upon a Time in Mexico. *เอนเตอร์เทน.* (753) : 56.

_____. (2546,12 ธันวาคม – 2546,18 ธันวาคม)ฉ. Open Range. *เอนเตอร์เทน.* (753) : 57- 58.

_____. (2546,12 ธันวาคม – 2546,18 ธันวาคม)ฉ. Sylvia. *เอนเตอร์เทน.* (753) : 60.

จำเริญลักษณ์ ธนะวังน้อย.(2544). *ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยตั้งแต่เริ่มสมัยสงครามโลกครั้งที่2.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฑาภายศ สุนทรากุล.(2543). *กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดภาพยนตร์อเมริกันของบริษัทผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจือ สตะเวทิน.(2517). *ตำรับร้อยแก้ว*. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์.

ฉัตรา บุนนาค,คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2538). *การใช้ภาษา 2.* พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ต้องหทัย สุดดี. (2546,27 กุมภาพันธ์ – 2546,5 มีนาคม). Maid in Manhattan Cinderella in the City. *มูวี่ไทม์.* (137) : 47.

ธัญสก พันสิทธิวรกุล. (2546,1 พฤษภาคม – 2546,7 พฤษภาคม)ก. Blue Gate Crossing รอเธอที่ประตูฟ้า. *มูวี่ไทม์.* (146) : 52-53.

_____. (2546,4 ธันวาคม – 2546,10 ธันวาคม)ข. Together ไม่มากไป ไม่น้อยไปและประทับใจสุดๆ. *มูวี่ไทม์.* (177) : 50-51.

นงค์ลักษณ์ เนตรทัศน์.(2547). *บทความเชิงวิจารณ์ในคอลัมน์ "งานเป็นเงา" ของ "ลำแข" ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ปี พ.ศ. 2542.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร). ปัตตานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นพปฏล พลศิลป์. (2546,14 พฤศจิกายน – 2546,20 พฤศจิกายน)ก. Matrix Revolutions. *เอนเตอร์เทน.* (749) : 58-59.

_____. (2546,28 พฤศจิกายน – 2546,4 ธันวาคม)ข. Kill Bill Volume 1. *เอนเตอร์เทน.* (751) : 60-61.

นพรัตน์ คงมาลา.(2532). *การใช้ภาษาในสารคดีของวานิช จรุงกิจอนันต์ ระหว่าง พ.ศ.2520-2529.* วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลวรรณ พลังคะพันธ์พงศ์.(2541). *วิเคราะห์ภาษาในนิตยสารบันเทิง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา.(2538). *ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์.* กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

บุปผา บุญทิพย์.(2532). *การเขียน.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประพันธ์ หงส์จรรยา.(2544). *ปัจจัยด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเข้าชมภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประทีป วาทิกทินกร.(2514). *การใช้ภาษา* . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (2539). *ลักษณะและการใช้ภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน.(2518). *การเขียนภาคปฏิบัติ*.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2523). *แนวทางการศึกษาวรรณคดี ภาษากวี การวิจักษณ์และวิจารณ์.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ปัทมวดี จารุวร.(2528). *ศัพท์ภาพยนตร์.* กรุงเทพฯ : สงวนกิจการพิมพ์.

พรพรรณ วัชราภัย.(2514). *สำนวนการเขียน เอกสารประกอบการศึกษาวิชาภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์.

ภรพัสุ สร้อยระย้า.(2542). *การวิเคราะห์ภาษาในงานเขียนสารคดีของมนันยา.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยงยุทธ พูพะเนียด.(2532). *ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาภาษาไทย.* วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

ยุพร แสงทักษิณ.(2541). *วรรณกรรมปัจจุบัน.หนังสือเรียน ท022 .*กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ระฟ้า. (2546,13 มีนาคม – 2546,19 มีนาคม)ก. I – Spy คู่หูคู่เปี่ยน. *มูวี่ไทม์.* (139) : 52-53.

_____. (2546,24 เมษายน – 2546,30 เมษายน)ข. Anger Management โกรธ...ใครคิดว่าไม่สำคัญ. *มูวี่ไทม์.* (145) : 50-51.

_____. (2546,18 กันยายน – 2546,24 กันยายน)ค. S.W.A.T หน่วยพิเศษสุดสยิว “ส.ว.า.ท.” *มูวี่ไทม์.* (166) : 48.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.* พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.

รุ่งฤดี ดวงดาว.(2540). *ลีลาในงานเขียนของสมศรี สุกุมลนันทน์.* วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร. ถ่ายเอกสาร.

วชิรนที วงค์ศิริอำนวย.(2542). *การเขียนบทความ.* เชียงใหม่ : บีเอสการพิมพ์.

วรจรรย์ ทุมมานนท์. (2546,4 กันยายน – 2546,10 กันยายน). The League of Extraordinary Gentlemen. *มูวี่ไทม์.* (164) : 50-51.

วริศรา หุ่นประการ.(2545). *การวิเคราะห์สารคดีของธีรภาพ โลหิตกุล.*ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วารินทร์ นิลศิริสุข. (2546,1 มกราคม – 2546,15 มกราคม)ก. The Lord of The Ring The Two Tower. *สตาร์พิกส์.* 38(598) : 60.

_____.(2546,16 มกราคม – 2546,31 มกราคม)ข. Analyze That. *สตาร์พิกส์.* 38(599) : 55.

_____.(2546,16 มกราคม – 2546,31 มกราคม)ข. Gang of New York. *สตาร์พิกส์.* 38(599) : 58.

_____.(2546,1 กุมภาพันธ์ – 2546,15 กุมภาพันธ์)ค. StarTrek : Nemesis. *สตาร์พิกส์.* 38(600) : 58.

_____.(2546,16 กุมภาพันธ์ – 2546,28 กุมภาพันธ์)ฆ. The Hot Chick.. *สตาร์พิกส์.* 38(601) : 54.

_____.(2546,1 มีนาคม – 2546,15 มีนาคม)ง. StarTrek : Nemesis. *สตาร์พิกส์.* 38(602) : 57.

_____.(2546,1 มีนาคม – 2546,15 มีนาคม)ง. Adaptation. *สตาร์พิกส์.* 38(602) : 59.

_____.(2546,16 มีนาคม – 2546,31 มีนาคม)จ. Drumline. *สตาร์พิกส์.* 38(603) : 53.

_____.(2546,1 เมษายน – 2546,15 เมษายน)ฉ. Maid in Manhattan. *สตาร์พิกส์.* 38(604) : 56.

_____.(2546,16 เมษายน – 2546,30 เมษายน)ช. A Man Without The Past. *สตาร์พิกส์.* 38(605) : 63.

_____.(2546,1 พฤษภาคม – 2546,15 พฤษภาคม)ซ. Daddy Day Care. *สตาร์พิกส์.* 38(606) : 57.

_____.(2546,16 พฤษภาคม – 2546,31 พฤษภาคม)ฌ. X2:X men-United. *สตาร์พิกส์.* 38(607) : 60.

_____.(2546,16 พฤษภาคม – 2546,31 พฤษภาคม)ฌ. It Run in the Family. *สตาร์พิกส์.* 38(607) : 61.

_____.(2546,16 พฤษภาคม – 2546,31 พฤษภาคม)ฌ. Assassination Tango. *สตาร์พิกส์.* 38(607) :62.

_____.(2546,1 มิถุนายน – 2546,15 มิถุนายน)ญ. A Mighty Wind. *สตาร์พิกส์.* 38(608) : 55.

_____.(2546,1 มิถุนายน – 2546,15 มิถุนายน)ญ. Lilya 4 Ever. *สตาร์พิกส์.* 38(608) : 64.

_____.(2546,16 มิถุนายน – 2546,30 มิถุนายน)ฏ. The Italian Job. *สตาร์พิกส์.* 38(609) : 56.

_____.(2546,16 มิถุนายน – 2546,30 มิถุนายน)ฏ. Safe Conduct. *สตาร์พิกส์.* 38(609) : 59.

_____.(2546,1 กรกฎาคม – 2546,15 กรกฎาคม)ฏ. Raising Victor Vargas. *สตาร์พิกส์.* 38(610) : 59.

_____.(2546,1 สิงหาคม – 2546,15 สิงหาคม)ฒ. Bend It Like Beckham. *สตาร์พิกส์.* 38(612) : 58.

_____.(2546,16 สิงหาคม – 2546,31 สิงหาคม)ณ. 2 Fast 2 Furious. *สตาร์พิกส์.* 38(613) : 60.

_____.(2546,16 กันยายน – 2546,30 กันยายน)ด. Wrong Turn. *สตาร์พิกส์.* 38(615) : 61.

_____.(2546,1 ตุลาคม – 2546,15 ตุลาคม)ต. Sweet Sixteen. *สตาร์พิกส์.* 38(616) : 62.

_____.(2546,16 ตุลาคม – 2546,31 ตุลาคม)ถ. Finding Nemo. *สตาร์พิกส์.* 38(617) : 57.

วาวไพลิน ช่อวิเชียร.(2546,13 มีนาคม – 2546,19 มีนาคม)ก. Chicago. *มูวี่ไทม์.* (139) : 50-51.

_____. (2546,15 พฤษภาคม – 2546,21 พฤษภาคม)ข. Phone Booth ตู้โทรศัพท์มรณะ. *มูวี่ไทม์.* (148) : 54-55.

_____. (2546,25 กันยายน – 2546,1 ตุลาคม)ค. Equilibrium. *มูวี่ไทม์.* (167) : 50.

_____. (2546,11 ธันวาคม – 2546,18 ธันวาคม)ฆ. Love Actually หลายรัก...หลายชีวิต... หนึ่งอารมณ์ “รัก”. *มูวี่ไทม์.* (178) : 52-53.

วิชุดา ปานกลาง.(2539). *การวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายเรื่องผีในภาพยนตร์ไทยเรื่องแม่นาคพระโขนง 2521-2532.* วิทยานิพนธ์ นศ.ม(สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา.(2537). *การวิเคราะห์ภาษาในนิตยสารสำหรับวัยรุ่น.*รายงานการวิจัย. ขอนแก่น : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศนิวาร วุฒฑกุล.(2541). *ลีลาการเขียนพยากรณ์ในนิตยสาร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศศิธร ทัศนัยนา.(2535). *การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531*. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สามารถ ศักดิ์เจริญ.(2529). *สำนวนโวหารในภาษากับการสื่อสาร*. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สายทิพย์ นุกูลกิจ.(2539). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

สิทธา พินิจภูวดล.(2516). *การเขียน.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (2537). *การเขียนและการพูด.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2533). *เอกสารการสอนชุดวิชา การใช้ภาษาไทย หน่วยที่9-15.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพรรณี วราทรและตรีศิลป์ บุญขจร. (2525). *บทแนะนำหนังสือในวารสารไทย(พ.ศ.2521 – พ.ศ. 2523).* รายงานการวิจัย.กรุงเทพฯ : ทุนวิจัยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต.(2534). *การเขียนสำหรับการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

อนุมานราชธน, พระยา.(2507). *การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์.* ราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์.(2544). *ภาษาศาสตร์สังคม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัครา บุญทิพย์.(2535). *การเขียน.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

อุทิศ เหมะมูล. (2546,15 พฤษภาคม – 2546,21 พฤษภาคม)ก. Frida รักทดและงดงาม. *มูวี่ไทม์.* (148) : 52-53.

_____. (2546,21 พฤษภาคม – 2546,4 มิถุนายน)ข. The Pianist สงครามยังไม่สิ้น. *มูวี่ไทม์.* (150) : 54-55.

_____. (2546,20 พฤศจิกายน – 2546,26 พฤศจิกายน)ค. Summer in the City ในเมืองหลวงและช่วงเวลาเปลี่ยนผัน. *มูวี่ไทม์.* (175) : 52-53.

_____. (2546,4 ธันวาคม – 2546,10 ธันวาคม)ฆ. Irreversible เวลาไม่ไหลย้อนกลับ. *มูวี่ไทม์.* (177) : 52-53.

A Bizarre Love Triangle รักสามเศร้าฉบับพิสดาร. (2546,20 พฤศจิกายน – 2546,26 พฤศจิกายน). *มูวี่ไทม์.* (175) : 50.

Alex & Emma.(2546,18 กันยายน – 2546,24 กันยายน). *มูวี่ไทม์.* (166) : 49.

American Wedding. (2546,25 กันยายน – 2546,1 ตุลาคม). *มูวี่ไทม์.* (167) : 53.

Andrei Rublev แรงบันดาลใจของศิลปิน. (2546,6 พฤศจิกายน – 2546,12 พฤศจิกายน). *มูวี่ไทม์.* (173) : 54-55.

Battle Royale 2 พลังเพื่อนเพื่อสันติภาพ. (2546,6 พฤศจิกายน – 2546,12 พฤศจิกายน). *มูวี่ไทม์.* (173) : 53.

Bend It Like Beckham ปั่นเข้าโกล อย่างสวยงาม. (2546,31 กรกฎาคม – 2546,8 สิงหาคม). *มูวี่ไทม์.* (159) : 52-53.

Charlie's Angle : Full Throttle อาณุภาพนางฟ้า ฮาเกินห้ามใจ. (2546,10 กรกฎาคมคม – 2546,16 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (156) : 52-53.

Dare Devil แฟนผมเป็นซูเปอร์ฮีโร่ครับ.(2546,6 มีนาคม – 2546,12 มีนาคม). *มูวี่ไทม์.* (138) : 58.

Matchstick Men. (2546,2 ตุลาคม – 2546,8 ตุลาคม). *มูวี่ไทม์.* (168) : 53.

Oui. (2546,25 กันยายน – 2546,1 ตุลาคม)ก. Legally Blonde 2 สาวๆ ไปดูบาร์บี้ตัวจริงกันเถอะ. *มูวี่ไทม์.* (167) : 51.

_____. (2546,20 พฤศจิกายน – 2546,26 พฤศจิกายน)ข. Uptown Girl หนังตลกที่ไม่ได้เพียงแค่เสียงหัวเราะ. *มูวี่ไทม์.* (175) : 51.

Ping Pong ถอยหน่อย,ฮีโร่มาแล้ว. (2546,3 กรกฎาคม – 2546,9 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (155) : 51.

Pirate of the Caribbean. (2546,14 สิงหาคม – 2546,20 สิงหาคม). *มูวี่ไทม์.* (161) : 54-55.

Red Devil. (2546,20 มีนาคม – 2546,26 มีนาคม)ก. Final Destination 2 โกงความตาย. *มูวี่ไทม์.* (140) : 50.

_____. (2546,4 ธันวาคม – 2546,10ธันวาคม)ข. Intolerable Cruelty. *มูวี่ไทม์.* (177) : 48.

_____. (2546,4 ธันวาคม – 2546,10 ธันวาคม)ค. Mystic River. What if?. *มูวี่ไทม์.* (177) : 49.

_____. (2546,18 ธันวาคม – 2546,24 ธันวาคม)ฆ. Wonderland Val Kilmer!!. *มูวี่ไทม์.* (179) : 48.

Secondhand Lions ถึงจะแก่ แต่ก็ไว้ลายนะ!!. (2546,25 ธันวาคม – 2546,31 ธันวาคม).*มูวี่ไทม์.* (180) : 50-51 .

Sex is Zero ปี๊ด ปี้ ปี๊ด ยกก๊วนสาว ยกก๊วนกาม. (2546,25 กันยายน – 2546,1 ตุลาคม). *มูวี่ไทม์.* (167) : 54-55.

Slap Her, She's French นิทานก่อนนอนสอนน้อง. (2546,20 มีนาคม – 2546,26 มีนาคม). *มูวี่ไทม์.* (140) : 51.

Terminator 3.Rise of the machine เขากลับมาแล้ว. (2546,17 กรกฎาคม – 2546,23 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (157) : 54-55.

The Devil. (2546,16 ตุลาคม – 2546,22 ตุลาคม). Finding Nemo It Rock,Dudes *มูวี่ไทม์.* (170) : 51.

The Hulk ดราม่า...มาร์เวล. (2546,3 กรกฎาคม – 2546,9 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (155) : 52.

The Kop. (2546,24 เมษายน – 2546,30 เมษายน)ก. Johnny English ชื่อของผมคือ Johnny…English. *มูวี่ไทม์.* (145) : 52-53.

_____. (2546,18 ธันวาคม – 2546,24 ธันวาคม)ข. Brother Bear Little Mermaid เวอร์ชั่น หมีเพื่อนยาก. *มูวี่ไทม์.* (179) : 49.

The Twins Effect นี่ถ้าไม่ได้ เฉินหลงนะ.... (2546,17 กรกฎาคม – 2546,23 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (157) : 52-53.

Unborn But Forgotten The Ring+เฮี้ยน. (2546,3 กรกฎาคม – 2546,9 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (155) : 53.

View From The Top A Total Disaster In the Sky. (2546,3 กรกฎาคม – 2546,9 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (155) : 50.

What a Girl Wants ซินเดอเรลล่าวัยรุ่น. (2546,26 มิถุนายน – 2546,2 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (154) : 54-55.

2 Fast 2 Faurious เหล้าเก่าในขวดใหม่. (2546,31 กรกฎาคม – 2546,8 สิงหาคม). *มูวี่ไทม์.* (159) : 54-55.

2009 Last Memories รวมรสจากแดนโสม. (2546,10 กรกฎาคมคม – 2546,16 กรกฎาคม). *มูวี่ไทม์.* (156) : 50-51.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายกำพล จันทะกุล
วัน เดือน ปี เกิด	25 พฤษภาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 7 หมู่ที่ 3 ตำบลแม่ไร่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 57240

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทย์-คณิต) จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2545	กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทวาทการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2546	รศ.บ. (วิชาเอกบริหารรัฐกิจ วิชาโทสื่อสารมวลชน) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	ศศ.ม. (ภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ